

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๐

เป็นพิเศษ

วันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(คณะกรรมการฯ มิได้ตรวจ และสภามีได้รับรอง)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ได้บันทึกเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลงและเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุม

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๒๘ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๘๒ คน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เรียนท่านสมาชิก
ที่เคารพ เนื่องจากเวลานี้มีสมาชิกมาลงชื่อประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิด
การประชุมเพื่อดำเนินการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ให้รับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการออก
เสียงประชามติ เรียนท่านสมาชิกว่า เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งนี้ได้แจ้งมา
นะครับ แล้วตามหลักเกณฑ์ที่เราออกไปนั้นทางสภาต้องรับทราบ ดังนั้นการประชุมวันนี้
เราก็จะรับทราบเรื่องที่คุณคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งมา ในเอกสารได้รวมไว้ว่า
รวม ๓ เรื่องนะครับ แต่ผมเรียนว่าในเอกสารประกอบที่ท่านได้รับนั้น ท่านจะได้เห็นว่า
คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งมาตั้งแต่ฉบับแรก วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ นะครับ

- ๒/๑

เป็นเรื่องคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งน้ะครั้บ ในเรื่องการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ บุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติน้ะครั้บ แล้วก็มีเรื่องเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ นั้นเป็นเอกสารมาจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๗ สิงหาคม น้ะครั้บ แล้วก็เอกสารมาจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง วันที่ ๙ สิงหาคม เรื่อง การดำเนินการจัดทำประชามติ น้ะครั้บ ก่อนหน้านั้นยังมีอีกเรื่อง คือประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการตอบแทนผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงประชามติน้ะครั้บ ฉบับวันที่ ๖ สิงหาคม เพราะฉะนั้นในเอกสารที่มีอยู่ที่ท่านนี้จะมีเอกสารลงวันที่ต่าง ๆ นี้ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๔ ฉบับน้ะครั้บ

จึงขอเสนอให้ท่านรับทราบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้เราทราบแล้วจะได้มีมติ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าท่านสมาชิกไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็รับทราบนะครับ ทั้งเอกสาร ทั้ง ๔ นะครับ ที่บอกว่า ๓ นั้นเป็นทั้ง ๔ ตามที่ผมทบทวนในเอกสารที่ท่านมีอยู่แล้วนะครับ ถือว่าเป็นมติรับทราบ สภามีมติรับทราบเรื่องที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งมาทั้ง ๔ เรื่องนะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ผ่านไประเบียบวาระที่ ๒ นะครับ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และ

ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ซึ่งได้วางให้ท่านสมาชิกตรวจสอบดูก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ปรากฏว่าไม่มีสมาชิกขอแก้ไขเพิ่มเติมแต่ประการใด

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๕ ครั้ง ดังกล่าวนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอใหม่

๓.๑ พิจารณารายงานความคืบหน้าในการประสานงานเพื่อการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการประชาสัมพันธ์การออกเสียงประชามติของคณะกรรมการการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเหนือ

ผมขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่นะคะ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ระหว่างนี้ก็ขอเรียน
ท่านสมาชิกว่า การประชุมวันนี้คะครับ เราคงจะพยายามประชุมให้กระชับและรวดเร็ว
ไม่ใช่อะไรหรอกครับ เพราะว่าเกรงใจท่านสมาชิก ที่จริงวันนี้หลายท่านอาจจะติดอยู่
ในงานที่รับนัดไว้แล้ว และหลายท่านก็อาจจะต้องเดินทางกลับไปยังภูมิลำเนาในสถานที่
ของท่าน เพราะมีงานที่ค้างจะต้องทำคะครับ ครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์คะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
คะครับ และเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผมขออนุญาตแทรกตรงนี้ระหว่างที่จะเข้าสู่วาระ
แล้วก็กรรมการกำลังเตรียมพร้อมที่จะรายงานพวกเรา -----

ผมเพิ่งได้รับหนังสือจากพี่น้องชาวมุสลิมที่เป็นองค์กรเครือข่ายชาวมุสลิมทั่วประเทศ ได้มายื่นหนังสือให้ผมเมื่อสักครู่นี้เอง ผมวิ่งขึ้นมาจากข้างล่าง มีทั้งหมด ๑๘ องค์กร จากคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ปทุมธานี คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนนทบุรี คณะกรรมการอิสลามประจำ จังหวัดนครนายก คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา สภาองค์กรมุสลิม แห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียน อิสลามวิทยาแห่งประเทศไทย มูลนิธิสันติชน สมาคมสื่อสารมวลชนมุสลิม สมาคม มุสลิมบ้านสมเด็จฯ ชมรมผู้นำชุมชนมุสลิมรักษาความมั่นคงภายใน ชมรมผู้บริหารมัธยม เขตหนองจอก ชมรมอามานะห์เกียรตียศ ศูนย์ทนายความมุสลิม ชมรมนักศึกษามุสลิม มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ชมรมนักศึกษามุสลิม มหาวิทยาลัยรังสิต และชมรม นักศึกษามุสลิม มหาวิทยาลัยปทุมธานี ท่านประธานครับ เรามีหนังสือถึงท่านประธาน และสภาทั้งหมด มีข้อความดังต่อไปนี้ บอกว่า ด้วยองค์กรเครือข่ายมุสลิมเพื่อให้มี รัฐธรรมนูญฉบับถาวร ได้ประชุมพิจารณาเปรียบเทียบร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ฉบับประชามติ กับรัฐธรรมนูญที่เคยมีมาในอดีต เห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดีกว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ และฉบับอื่น ๆ ในอดีต ตัวอย่างเช่น ให้ความคุ้มครอง และเพิ่มสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนมากขึ้น สิทธิชุมชนมีมากขึ้น ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ บริบูรณ์ในการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ และความเชื่อถือ ของตน และห้ามไม่ให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือเสียประโยชน์อันควรมี ควรได้ เพราะเหตุที่การถือศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติแตกต่างจาก บุคคลอื่น ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ และป้องกันการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น ที่ประชุมจึงมีมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และให้เชิญชวนประชาชนไปลงประชามติให้ความเห็นชอบด้วย จึงประกาศ เชิญชวนให้พี่น้องชาวไทยมุสลิมและประชาชนทุกหมู่เหล่าไปลงประชามติให้ความ เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญในวันอาทิตย์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา โดยพร้อมเพรียงกัน และก็ลงนามองค์กรต่าง ๆ ที่ผมกราบเรียน นะครับ ท่านประธานครับ ผมได้บอกว่า ผมจะนำขึ้นมากกราบเรียนท่านประธานและ

ที่ประชุม ก็บังเอิญได้จังหวะเวลาตรงนี้ ผมขออนุญาตบอกว่า ผมได้ตอบขอบคุณเขา
 อย่างไร นิดหนึ่งตรงนี้นะครับ ผมได้เรียนให้กับบรรดาองค์กรต่าง ๆ ที่มาขึ้น วันนี้มา
 สักยี่สิบกว่าท่าน ผมได้เรียนว่า พวกเราก็ขอบพระคุณที่ท่านได้เห็นความสำคัญของ
 รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมเรียนว่ารัฐธรรมนูญจะดีหรือไม่ดีนี้ ต้องมีไว้เพื่อปกป้องสิทธิ
 ให้สิทธิกับคนตัวเล็กตัวน้อย แต่ขณะเดียวกันผู้ที่ได้อำนาจรัฐจะต้องถูกตรวจสอบ
 เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้พยายามให้สิทธิกับผู้ไร้อำนาจ ผู้ที่เป็นตัวเล็กตัวน้อย
 ทั้งหลาย และขณะเดียวกันก็มุ่งที่จะจัดการผูกขาดอำนาจรัฐ แล้วก็เรียนให้ทราบว่า
 ขณะนี้คนอาศัยว่ารัฐธรรมนูญอ่านยาก แล้วก็อ่านไม่เข้าใจทั้งหมด บิดเบือนรัฐธรรมนูญ
 ไปอย่างไรบ้าง อย่างน่าเป็นห่วง ผมได้เล่าให้ท่านทั้งหลายฟังนะครับ ถ้าในโอกาสที่
 เหมาะสมนี้ วันนี้ถ้ามีรายงาน และถ้าท่านประธานจะกรุณานี้ ผมจะรายงานให้ท่าน
 ทราบว่า เราได้รับทราบการบิดเบือนอย่างไรบ้าง ในโอกาสต่อไปนะครับ ผมก็ต้อง
 กราบเรียนว่า ผมสัญญาว่า -----

เดี๋ยวจะมอบหนังสือนี้ให้กับท่านประธาน แล้วก็ผมได้ไปรับมา แล้วก็กราบเรียน สสร. ทั้งหลายว่า ก็ได้ขอบพระคุณว่า พวกเราคงมีกำลังใจในการทำงานที่เหลืออย่างดีที่สุด ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณมากครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ก็ท่านทำหน้าที่ และขอบคุณแทนไปนะครับ แล้วก็ต้องขอบคุณ องค์การมุสลิมที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้พบ และที่ได้แสดงเจตนารมณ์นะครับ แล้วก็มีความเข้าใจในตัวรัฐธรรมนูญ แล้วก็ได้แจ้งให้เราทราบนะครับ ต้องขอบคุณเป็นพิเศษ ในขณะที่เดี๋ยวกันอยากเรียนท่านว่า พวกเราทั้งหลาย ผมก็ขอขอบคุณ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา หลังจากพวกเราว่างรัฐธรรมนูญในวันที่ ๖ แล้ว พวกเราสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญนะครับ ในกรรมาธิการหลายชุดนี้ก็ได้ออกไปทำหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ นะครับ เท่าที่ดู ก็ได้รับการสนองตอบที่ดีนะครับ ในการที่พวกเราในจังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะ คณะกรรมาธิการวิสามัญจังหวัด ซึ่งท่านได้ทำ ในวันนี้อาจจะดูว่า สมาชิกของเราบางท่าน ทำไม่หายไป ก็อยากเรียนนะครับ เมื่อทางท่านทั้งหลายที่เป็นเพื่อนสมาชิกด้วยกันสงสัย บางท่านที่ติดภาระอยู่ต่างจังหวัด เป็นภาระที่ได้เตรียมการไว้แล้ว แล้วต้องทำนะครับ ก็อย่างที่ผมเรียนตั้งแต่ต้นนะครับ ก่อนจะเข้าเรื่อง ท่านพิเชียรนะครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ นะครับ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ คือก็ไม่มีอะไรมากหรอกนะครับ คือ กระผมคิดว่า ที่ท่านสมาชิกสภาว่างได้นำข้อเรียกร้องของพี่น้องประชาชนส่วนหนึ่ง นะครับ ซึ่งพูดถึงเรื่องของการที่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ก็เป็นสิทธิ อันชอบธรรมที่เขาจะเสนอขึ้นมาได้ เพียงแต่ว่า กระผมเห็นว่าจังหวะเวลา หรือว่าไทมิง (Timing) ที่นำมาพูดในที่ประชุมแห่งนี้ ในเช้าวันนี้เนี่ยครับ กระผมคิดว่าอาจจะไม่ค่อย เหมาะสมนักนะครับ เพราะว่าขณะนี้ค่อนข้างเซนซิทีฟ (Sensitive) นะครับ แล้วก็ขออนุญาตเรียนว่า ยิ่งเป็นประเด็นทางด้านศาสนาด้วยแล้ว กระผมคิดว่าค่อนข้างจะอ่อนไหวนะครับ แล้วก็อยากจะให้ทุกคน ทุกฝ่าย ได้ฟังระมัดระวัง เพราะว่าขณะนี้ต้อง ขออนุญาตเรียนนะครับว่า พี่น้องประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะพี่น้องชาวพุทธเองก็มี

ความรู้สึกในใจอยู่มากพอสมควรนะครับ ก็อาจจะน้อยใจ หรือว่าอะไรก็แล้วแต่นะครับ แต่ว่าผมก็คิดว่าก็ไม่อยากจะเป็นอย่างนั้นนะครับ แล้วก็อยากจะให้ประเด็นศาสนานี้เป็นประเด็นที่พี่น้องประชาชนนี้ อย่าได้เอามาเป็นประเด็นใหญ่ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะไม่อย่างนั้นแล้วมันจะเป็นปัญหาขึ้นมาอีกนะครับ ผมไม่อยากจะให้มีการเขียนประเด็นนี้ขึ้นมาอีกครับ ก็ขออนุญาตเรียนท่านประธานเพียงเท่านี้แหละครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ์ เศรษฐบุตตร (ประธานสภากร่างรัฐธรรมนูญ) : อยากเรียนท่านพิเชิยรว่า ที่พูดที่นำเสนอนี้คงไม่ใช่ประเด็นเรื่องศาสนา เรื่ององค์กรใด หรือกลุ่มใดเห็นว่าจะให้รับรัฐธรรมนูญนะครับ และผมคิดว่าองค์กรทางศาสนาพุทธเขาก็แสดงเจตนาอะไรมา ไม่ได้มีเป็นข้อขัดแย้งนะครับ ก็ปรากฏในเอกสารสื่อมวลชนทั้งหลายในทางที่ดีด้วยกันหมด คือนิดเดียวนะครับ ความต่างผมคิดว่าไม่ใช่ประเด็นทางศาสนา เป็นเรื่องขององค์กรใดก็ตามที่จะนั้นมา คงไม่พูดเรื่องความขัดแย้งแล้ว ท่านไพโรจน์เชิญครับ ไม่ใช่เรื่องความขัดแย้งนะ ท่านไพโรจน์ สมานฉันท์ใช่ไหมครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผมไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภากร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการกร่างครับ กระผมคิดว่า ช่วงเวลานั้นะครับ อีกสองสามวันก็จะมีการออกเสียงประชามติแล้ว แล้วถ้าหากว่าเราได้มีการติดตามข่าวสารต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า พี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศนั้นได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติครั้งนี้เป็นอย่างมากครับ และก็เป็นเรื่องที่ดีที่ส่วนราชการ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน แล้วก็พี่น้องประชาชนก็ได้ให้ความสนใจติดตามรายการที่มีการออกข่าวสารทั้งทางวิทยุ ทีวี (TV - Television) สื่อต่าง ๆ ทั้งที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย อะไรต่าง ๆ ซึ่งฟังดูแล้ว ก็ผมคิดว่า ยังมีอีกบางประเด็น หรือหลายประเด็นที่อาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนและไม่ตรงกับความเป็นจริง ในเรื่องของสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งความจริงแล้วในฐานะสภากร่างรัฐธรรมนูญนั้น กระผมคิดว่า เรามีภาระหน้าที่ที่จะต้องทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน -----

แล้วโอกาสนี้ผมคิดว่าอาจจะเป็นโอกาสสุดท้ายนะครับ ที่เราจะพูดจะคุยอะไรออกมา เพราะมีการถ่ายทอดเสียงอยู่ทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เมื่อสักครู่ ขอบพระทานโทษที่เอ่ยนามนะ ได้กล่าวถึงนั้น ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก นะครับ ในบางประเด็นนะครับก็ยังมี การพูด คือฝ่ายที่เห็นด้วย เราค่อนข้างจะถนอม ถ้อยคำนะครับ ไม่ว่าจะ เป็นภาคราชการ หรือพวกเราเอง ก็ไม่กล้าถึงกับชี้ไปว่าจะให้ เห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบอย่างไร ก็จะพูดกลาง ๆ แต่ฝ่ายที่ไม่เห็นชอบ หรือที่จะล้ม จะคว่ำนั้น ออกมาชัดเจนเหลือเกิน เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ถ้าหากประเด็นใดที่มันเป็น ประเด็นที่สำคัญและคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับสิ่งที่มันเป็นอยู่จริง ก็น่าที่จะได้ให้สมาชิก ผู้ทรงเกียรติในสภาแห่งนี้ได้มีโอกาสพูดคุยหรือชี้แจงนะครับ อย่างเช่นประเด็นที่มาของ ผู้ร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ก็มีการพูดบอกว่า ที่มานี้ไม่ใช่ประชาธิปไตย เพราะฉะนั้น รับไม่ได้ หรือประเด็นเรื่องศาสนาพุทธ อันนี้ดีมากนะครับ เป็นพระมหากษัตริย์คุณ ที่ตอนนี้ก็คิดว่าไม่มีปัญหาแล้ว หรือประเด็นเรื่องทางฝ่ายอิสลาม เมื่อสักครู่กระผมก็มา คิดว่าไม่ใช่เรื่องที่เสียหายอะไรนะ จากการที่จะแสดงความคิดเห็นออกมาให้พี่น้อง ประชาชนไปใช้สิทธิใช้เสียงอะไรต่าง ๆ ยังมีอีกบางประเด็นที่คลาดเคลื่อน ที่ค่อนข้าง จะเป็นปัญหามาก อย่างเช่นเรื่องวุฒิสมาชิก ก็บอกว่า ทำไมจะต้องมีจากทั้งเลือกตั้ง จากสรรหา สรรหาจะมาถอดถอนได้อย่างไร อะไรทั้งหลายเหล่านี้ แล้วประเด็นสุดท้ายก็ ในเรื่องของตุลาการ อัยการ ที่ว่าเป็นองค์กรอิสระอะไรต่าง ๆ ซึ่งผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้ ผมอยากจะเรียนขอความกรุณาท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ในฐานะที่ท่านเป็น ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เป็นฝ่ายที่จะรับฟังความคิดเห็นอะไรต่าง ๆ ได้มีเวลา ผมก็คิดว่าวันนี้ มีเวลาครับ อยากจะใช้เวลาของที่ประชุมและสภาแห่งนี้เป็นประโยชน์มากที่สุดที่จะทำ ความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน ให้พี่น้องประชาชนนั้นเข้าใจและไปใช้สิทธิใช้เสียงอย่าง ตรงไปตรงมา ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยครับ กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน ที่เคารพ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เราคงไม่ยก ประเด็นอะไรนะครับ วันนั้นผู้เข้าประชุมทั้งสภาเห็นชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ฉะนั้น

สมาชิกสภาร่างของเราทุกคนก็ช่วยอธิบายนะครับ สิ่งที่เราเห็นชอบไปในทางเดียวกันนะ
 นะครับท่าน แล้วเดี๋ยวจะเชิญกรรมการนัดหนึ่งครับท่าน เนื่องจากมีนักศึกษาวิทยาลัย
 อาชีวศึกษาอุดรดิถีนะครับ มาขอเข้าร่วมดูและฟังการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 ในวันนี้นะครับ ก็ยินดีต้อนรับนะครับ ก็แจ้งให้ทราบนะครับ ท่านเพิ่งเข้ามาเมื่อก็ ก็ยินดี
 ต้อนรับ หวังว่าท่านจะได้ประโยชน์จากการมาฟัง มาชมการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 ในโอกาสนี้ครับ ขออนุญาตเชิญทางท่านประธานกรรมการและกรรมการครับ
 รายงานครับ

นายวิชัย ศรีขวัญ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 สภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผม นายวิชัย ศรีขวัญ ประธานคณะกรรมการรับฟัง
 ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเหนือ ขออนุญาตรายงาน
 ความคืบหน้าในการประสานงานเพื่อเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการประชาสัมพันธ์
 การออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ครับ

สืบเนื่องจากสภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐
 มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนประจำจังหวัดมีหน้าที่ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมการประชาสัมพันธ์
 โดยให้มีการประสานงานกับกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนประจำภาค พร้อมกันนั้นทางสภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีการแต่งตั้ง
 คณะกรรมการต่าง ๆ ขึ้นมาสนับสนุนในกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการประจำ
 ภาคเหนือได้มีการประชุม เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งมีกิจกรรมที่ดำเนินการ
 ในภาคเหนือ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ๑. ได้มีการประชุมสัมมนาตัวแทนของ
 คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำ
 จังหวัด พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่จังหวัดเชียงใหม่
 เพื่อกำหนดแนวทางและได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผู้
 เข้าร่วมประชุม ๙๗ คน วันนั้นได้มีการหารือในประเด็นสาระสำคัญและจุดเด่นของ
 ร่างรัฐธรรมนูญ แนวทางและเทคนิควิธีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญ

รวมทั้งให้แต่ละจังหวัดนั้นกำหนดแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในช่วงก่อนวันลง
ประชามติ ต่อมาได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการวิสามัญของทุกจังหวัด
แบ่งเป็น ๒ พื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม จัดที่จังหวัดพิจิตร เป็นภาคเหนือตอนล่าง
มีผู้เข้าประชุม ๒๙๗ คน -----

- ๖/๑

และต่อมาวันที่ ๑๓ กรกฎาคม จัดที่จังหวัดลำปาง มีผู้เข้าประชุมจากจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒๖๔ คน ในการประชุมทั้ง ๒ ครั้งนั้น ที่ประชุมได้มีการหารือและกำหนดบทบาทบทบาทที่สำคัญดังนี้ คือ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญ ๒. เทคนิค (Technic) ในการเผยแพร่ ๓. สารสำคัญ รวมทั้งจุดเด่นต่าง ๆ ที่จะนำไปเผยแพร่ต่อประชาชน ซึ่งในการดำเนินงานทั้งหมดนี้ กรรมการวิสามัญประจำจังหวัดทั้ง ๑๗ จังหวัด ได้มีส่วนร่วมในการสอบถามและอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง เพื่อจะได้แนวทางดำเนินการที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของทุกจังหวัด ต่อจากนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของกรรมการประจำภาคได้มีการอำนวยความสะดวกและประสานงานการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการประชาสัมพันธ์ การออกเสียงประชามติ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ประเด็นแรก คือ ได้จัดแบ่งกรรมการประจำภาคให้ดูแลประสานงานกับกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งแต่ละจังหวัดนั้นได้มีแผนปฏิบัติการดำเนินการอยู่แล้ว โดยทั่วไปนั้นจะมีการประชาสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล รวมทั้งได้มีการประสานงานกับคณะกรรมการเลือกตั้งในพื้นที่ เพื่อที่จะอธิบายถึงวิธีการขั้นตอนในการออกเสียงประชามติ ในกิจกรรมที่ ๒ คือ ได้มีการประสานงานกับคณะกรรมการตามชุดต่าง ๆ ของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ซึ่งมีท่าน สสร. จุติพันธ์ ภิรมย์ภักดี เป็นประธาน รวมทั้งคณะกรรมการวิสามัญเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีท่านดอกเตอร์สมชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน กิจกรรมที่ ๓ เป็นการประสานการดำเนินการ หรือร่วมเป็นวิทยากรกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันการศึกษาที่เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ กิจกรรมนี้รวมถึงการจัดพิธีรับมอบร่างรัฐธรรมนูญจากท่านสมาชิก สสร. จังหวัดต่าง ๆ ที่เชียงใหม่ นั้น มีท่าน สสร. ไพโรจน์ พรหมสาส์น ได้กรุณาเดินทางเป็นผู้แทนไปมอบ กิจกรรมต่อมา ได้มีการจัดสัมมนา คณะกรรมการวิสามัญประจำจังหวัด ๑๗ จังหวัดภาคเหนือขึ้น ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ที่ผ่านมานี้เอง โดยใช้ชื่อเรื่องว่า ประเมินผลการรณรงค์เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ โดยการจัดที่เชียงใหม่ มีกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดประมาณ ๓๕๐ คน ไปร่วม

สัมมนา ในการประชุมครั้งนี้ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญได้กรุณาอบหมายให้ท่านรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ไปเป็นประธานพิธีเปิดและบรรยายพิเศษต่อที่ประชุม ต่อจากนั้นได้มีการประเมินผลการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดภาคเหนือ โดยท่านประธานกรรมาธิการวิสามัญเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมชัย ฤชุพันธุ์ และกรรมาธิการประจำภาค คุณสวิง ตันอุด และผู้แทนกรรมาธิการของจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งพิจิตร เป็นจังหวัดตัวอย่างในการนำเสนอต่อที่ประชุม ในการประชุมครั้งนี้ได้รับความกรุณาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายอารีย์ วงศ์อารยะ ได้ไปพบกับผู้เข้าประชุมเพื่อขอบคุณ และให้กำลังใจในการช่วยกันเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติในครั้งนี้ จุดเด่นของการจัดสัมมนาครั้งนี้ทางที่ประชุมได้รับความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ประธานกรรมาธิการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและการประชามติ ซึ่งในการบรรยายวันนั้นท่านได้บรรยายถึงสาระสำคัญหรือจุดเด่นของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อย่างชัดเจนทางกรรมาธิการภาคเหนือได้ขออนุญาตจากท่านที่จะดำเนินการเผยแพร่ไปยัง ๗๕ จังหวัด -----

ซึ่งได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ทั้งเป็นเอกสารและเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic) กิจกรรมต่อมา ได้มีการจัดณรงครวมพลังพัฒนาประชาธิปไตย ร่วมกับจังหวัดต่าง ๆ ๑๗ จังหวัด ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่สนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ ๗๐๐ ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ ในกิจกรรมดังกล่าวได้มี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธี มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อแสดงถึงพลังของประชาชนในการร่วมกันรับทราบสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการออกเสียงประชามติ เช่น การแสดงของมนุษย์ไฟเขียวจากคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การแสดงประชาสัมพันธ์โดยบอลลูน (Balloon) หรือช้างแสนรู้ รวมทั้งโดยการกระจายเสียงทางเครื่องบินของกองทัพอากาศ สิ่งหนึ่งที่เป็นความสำคัญในวันนั้น ทำให้ประชาชนที่มาร่วมในพิธี ซึ่งมีประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน จากจังหวัดเชียงใหม่ประมาณ ๕๕,๐๐๐ คน จังหวัดลำปางประมาณ ๓,๐๐๐ คน และลำพูน ๒,๐๐๐ คน รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๑๐ จังหวัด ได้รับทราบอีกครั้งหนึ่งจากท่านศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ครั้งนี้ท่านนำเสนอเพียง ๓๐ นาที แต่ได้สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อย่างชัดเจน ซึ่งทางกรรมาธิการภาคเหนือได้ดำเนินการเผยแพร่ไปยัง ๗๕ จังหวัดเรียบร้อยแล้วครับขณะนี้ ขอเรียนว่า ได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ของคณะกรรมการประจำภาคเหนือทั้ง ๓ รอบที่ผ่านมา ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ดำเนินการเชิงรุก และได้มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ได้ใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด ซึ่งจากงบประมาณที่ตั้งไว้ ได้รับอนุมัติของภาคเหนือ นั้น จำนวน ๖,๗๗๖,๐๐๐ บาท คาดว่าจะใช้จ่ายจริงไม่เกิน ๓ ล้าน ๖ แสนบาท หรือประมาณ ๕๒ เปอร์เซ็นต์ (Percent) เท่านั้น อันนี้เป็นความตั้งใจของกรรมาธิการทุกคนที่ร่วมกันทำงาน คณะกรรมาธิการประจำภาคเหนือมั่นใจว่า ในการประสานงานกับกรรมาธิการประจำจังหวัดทุกจังหวัด รวมทั้งกรรมาธิการชุดต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในพื้นที่ได้มีโอกาสในการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน และส่งเสริม หรือกระตุ้นให้ทุกคนมีแรงบันดาลใจที่จะมาออกเสียงประชามติ ด้วยความเข้าใจในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

เป็นพระประมุข รวมทั้งเข้าใจสาระที่สำคัญของรัฐธรรมนูญประจำปี ๒๕๕๐ และพร้อมที่จะไปออกเสียงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคม โดยทั่วกัน สำหรับผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคที่จะมี จะขออนุญาตให้ท่านกรรมาธิการ จำนวน ๓ ท่าน ได้มาเสริม ได้แก่ ท่านสามขวัญ พนมขวัญ ท่านวินัส มานมุงศิลป์ และท่านสวิง ต้นอุต ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐสุนทร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ
เชิญท่านต่อไปเลยครับท่านครับ

นายสามขวัญ พนมขวัญ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายสามขวัญ พนมขวัญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ดั่งที่ท่านประธานคณะกรรมาธิการภาคเหนือได้เรียนให้ท่านสมาชิกได้รับทราบ ในรายละเอียดไปมากพอสมควรแล้วนะครับ ในส่วนของกระผม นั้น ก็คงจะกล่าวเพิ่มเติมในส่วนเฉพาะประสบการณ์ของจังหวัดของผมที่ได้พบมานะครับ คือ จังหวัดแพร่ และผมคิดว่า ในจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือนี้ก็คงจะมีวิธีการดำเนินการที่ไม่ผิดกันมากมายนัก ก็ขอกราบเรียนว่า ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญในคราวนี้นะครับ ผมว่ากำลังสำคัญที่สุดของคณะของพวกเรา ก็คือ กระทรวงมหาดไทยจริง ๆ เพราะว่าตั้งแต่ท่านผู้ว่า ท่านนายอำเภอ นะครับ กำหนด ผู้ใหญ่บ้านให้ความร่วมมือดี ดีมาก ๆ เลยนะครับ ผมคิดว่า อันนี้จะเป็นจักรกลที่สำคัญที่สุดที่จะเข้าถึงประชาชน และผมมีความค่อนข้างจะมั่นใจครับว่า ในการรับ ในการลงประชามติในวันอาทิตย์ที่ ๑๙ สิงหาคมที่จะถึงนี้ ผมก็ค่อนข้างจะมีความมั่นใจ มองโลกในแง่ดีว่า ของเราจะผ่านครับ จะยอมรับครับ จะมีการยอมรับร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็จะมากด้วยครับ เพราะผมคิดว่า ผมเรียนตรง ๆ เลยครับว่า ในขณะที่รับ กลไกของรัฐได้เข้ามาทุ่มเทให้กับร่างรัฐธรรมนูญของเรา ในปี ๒๕๕๐ นี้ อย่างเต็มที่เลยนะครับ -----

เพราะฉะนั้นผมมีความมองโลกในแง่ดีครับ สำหรับในจังหวัดแพร่และในภาคเหนือทั่ว ๆ ไป ผมคิดว่าการดำเนินงานคงคล้าย ๆ กัน ก็คือว่า เราเน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ทางสื่อครับ คือต่างจังหวัด จังหวัดเล็ก ๆ นี้มักจะมีหอกระจายข่าวทุกหมู่บ้านเลยนะครับ เฉพาะในจังหวัดแพร่นี้มีหอกระจายข่าวประมาณ ๖๐๐ หอกระจายข่าว เราใช้วีซีดี (VCD – Video Compact Disc) ที่ทางคณะกรรมการเผยแพร่และคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของสภาาร่างรัฐธรรมนูญส่งไปให้นะครับ เราก็ได้ตัดตอนเอาส่วนที่สำคัญ ๆ เช่น ของอาจารย์เจิมศักดิ์มีอยู่ตอนหนึ่งประมาณ ๑๙ นาทีนี้ครับ ผมคิดว่าเป็นสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นี้ได้ดีมากนะครับ ทางคณะกรรมการวิสามัญและการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดแพร่ ได้มีการไปทำก๊อปปี้ (Copy) เป็นซีดีประมาณ ๖๐๐ แผ่น แจกไปทุกหอกระจายข่าว นะครับ อันนี้ก็เป็นวิธีการดำเนินการอย่างหนึ่งนะครับ นอกจากนั้นนะครับ นอกจากนั้น ก็ในการเผยแพร่อีกประการหนึ่ง ก็คือว่า เราจะไปให้ความรู้ นะครับ กรรมการประจำจังหวัดจะไปให้ความรู้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญของเรากับการชุมนุม ของ อบต. อบจ. อสม. นะครับ หรือว่าที่ประชุมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เขามีการชุมนุมชน เขาก็จะเชิญเรามา นะครับ เราก็จะส่งวิทยากรของจากคณะกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดแพร่ของเรานี้ออกไปให้ความรู้ ให้ความเข้าใจ นะครับ ส่วนปัญหาต่าง ๆ ที่มักจะถูกถามมากอันหนึ่ง ก็คือว่า เขามักจะมาถามเราถึงที่มา นะครับ ที่มา ที่มาที่ว่า พวกเรามาจากทหาร มาจาก คมช. อะไรนี่ นะครับ กระผมก็พยายามอธิบายให้เขาฟัง มันเป็นการอธิบายยากเหมือนกัน แต่ตอนหลังนี้ผมมาได้ความคิดหลังจากที่ได้มีโอกาส ได้มาสนทนากับอาจารย์เจิมศักดิ์อยู่วันหนึ่ง นะครับ แล้วก็ ได้ความคิดว่า เคยมีท่านอดีตนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งท่านกล่าวว่า ท่านได้พูดถึงที่มา นะครับ ซึ่งทหารหรือปฎิวัติต่าง ๆ นี้ บัดนี้เราเลยตอนนั้นมาแล้ว เราไม่สามารถจะถอยหลังได้แล้ว เราต้องเดินหน้าต่อไป อันนี้ผมว่าเป็นเหตุผลที่ดีมาก ๆ เลย สิ่งที่มีมาแล้วมาแล้วนี่ นะครับ ไม่ต้องไปกล่าวถึง เราเดินหน้าต่อไปว่าเราจะทำให้บ้านเมืองเราเดินหน้าต่อไปอย่างไร นะครับ อันนี้ผมว่าเป็นเหตุผลที่ดีมาก และผมกำลังลองใช้คำอธิบาย อันนี้อธิบายให้กับคนที่สงสัยนี้ รู้สึกว่าได้ผล นะครับ อีกประการหนึ่ง นะครับ ในฐานะที่

เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่ง มีสถานีวิฑูย์ที่มีเครือข่ายทั่วประเทศ เขาได้มาขอความร่วมมือในการที่จะสัมภาษณ์ออกอากาศไปทั่วประเทศนะ ครั้งหนึ่งประมาณ ๕ ถึง ๑๐ นาที กระผมก็ได้รับการถูกสัมภาษณ์ไปตั้งแต่ต้น มาถึงเวลานี้ก็ประมาณสัก ๒๐ ครั้งได้นะครับ ผมก็ขอรบกวนเวลาท่านสมาชิกผู้เกียรติ เพียงเท่านั้นนะครับ เพื่อที่จะให้ท่านกรรมาธิการที่เหลือนะครับ ได้เพิ่มเติมสิ่งที่ท่านได้ไปพบ ได้ประสบมาครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านต่อไป ครับ ท่านวินัสครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านกรรมาธิการยกร่าง ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ที่เคารพทุกท่านครับ กระผม วินัส ม่านมุงศิลป์ ครับ สสร. ในฐานะที่เป็นโฆษกกรรมาธิการภาคเหนือครับ ขอกราบรายงานเรื่องประเด็นยุทธศาสตร์และกลุ่มเป้าหมายที่ภาคเหนือได้ไปดำเนินการนะครับ กลุ่มเป้าหมายที่วางไว้สำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ครั้งนี้ครับ เป็นคนไทยทุกคนนะครับ แบ่งเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ๆนะครับ ตามทัศนคติที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นครับ อันได้แก่เป้าหมายในเรื่องของการให้ความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจ

กลุ่มที่ ๑ นะครับ คือกลุ่มที่เห็นด้วยนะครับ ไม่จำเป็นจะต้องเน้นหนักเรื่องสาระสำคัญสักเท่าไรนะครับ เพียงแต่ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ให้เข้ามามีส่วนร่วมและให้พื้นฐานไปชักชวนกลุ่มเป้าหมายอื่น ให้อยู่ในกลุ่มที่เห็นด้วยนะครับ

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มนี้ได้เน้นย้ำเป็นพิเศษนะครับ เนื่องจากจะพูดแต่เรื่องของที่มาของ สสร. ที่มาจากการรัฐประหารปี ๒๕๔๙ นะครับ ไม่ได้ลงลึกถึงสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และกระบวนการจัดทำนะครับ ซึ่งเมื่อได้อภิปรายแล้วส่วนหนึ่งมีความเข้าใจ และมีแนวโน้มที่จะออกไปใช้สิทธิในการออกเสียงประชามตินะครับ

กลุ่มที่ ๓ ครับ กลุ่มที่เป็นกลาง และยังไม่ตัดสินใจ กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มใหญ่ และมีผลต่อการลงประชามติอย่างมากนะครับ ต้องให้ความสำคัญ ต้องเข้าถึง

และสร้างความเข้าใจให้มากพอที่จะไปออกเสียงประชามติได้อย่างมีคุณภาพนะครับ ----

- ๘/๑

ทั้งนี้ นะครับ เป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม นะครับ ยังสามารถที่จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ต่าง ๆ ได้อีก นะครับ โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนพฤติกรรมกรรรับสื่อของบุคคลเหล่านั้น นะครับ อันได้แก่ นิสิต นักศึกษา องค์การภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ พรรคการเมือง ชุมชนต่าง ๆ ชาวบ้าน ประชาชนทั่วไป กลุ่มผู้พิการ และยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่เข้าถึง นะครับ เพื่อตอบคำถามว่า รู้ ไม่รู้ เพื่อตอบคำถาม คำว่า รับ ไม่รับ นะครับ รู้ ไม่รู้ เป็นคำตอบที่ต้องทำก่อน หลังจากนั้น ก็มาถามว่า รับ ไม่รับ ซึ่งจะต้องเป็นการลงประชามติอย่างมีคุณภาพต่อไป นะครับ การบรรลุเป้าหมาย ๓ ประการ คือ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน นะครับ สร้างแรงบันดาลใจในการออกเสียงประชามติ และ ทราบรายละเอียดสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ในด้านการจัดการสื่อครับ ท่านประธานครับ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โปสเตอร์ (Poster) สติกเกอร์ (Sticker) โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น แผ่นพับ นะครับ บันทึกสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเป็นภาษาท้องถิ่น เป็นภาษาชนเผ่า อันสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ของท้องถิ่นนั้น ๆ นะครับ วิทยุชุมชน ตลอดจนเสียงตามสายในหมู่บ้าน หอกระจายข่าว สถานศึกษา สถานบันเทิง ศูนย์การค้า ตลาดนัด และแหล่งชุมชนอื่น การสื่อสาร ด้วยป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ อันนี้ก็ช่วยได้เยอะ นะครับ โครงการมนุษย์ไฟเขียวครับ เติมนรองค์ให้ไปออกเสียงประชามติ ออกนิทรรศการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และส่วนจังหวัดที่ยังมีปัญหาอยู่ก็ยังไม่ได้รับรายงาน ว่า ณ วันนี้ยังพบปัญหาอะไรบ้าง นะครับ ท่านประธานครับ ผมขอใช้เวลาสักเล็กน้อย นะครับ เพื่อกราบเรียนถึงสภาพ ปัญหาทั่ว ๆ ไปของภาคเหนือ นะครับ ไม่ว่าทั้งตอนบน ตอนล่าง นะครับ สองสามวัน ก่อน นะครับ ได้รับโทรศัพท์จากหลายจังหวัด นะครับ ซึ่งได้นำเรียนว่า โดยเฉพาะ สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งใกล้วันลงประชามติมาแล้ว นะครับ ก็มีการเคลื่อนไหวไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญด้วย นะครับ ผมขอเสนอปัญหาของสามประการ นะครับ ที่ได้รับการรายงานทางโทรศัพท์จากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ นะครับ ว่า ณ วันนี้มีกลุ่มผู้ไม่หวังดี โทรศัพท์ไปที่บ้าน บอกว่า ถ้ารับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะไม่มีพุทธศาสนาอยู่ใน

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะเกิดการบราฆ่าฟัน เหมือนอย่างปัญหาชายแดนภาคใต้ นะครับ แล้วก็มีความพยายามที่จะบิดเบือนเนื้อหาสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญว่า มีที่มาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นะครับ ดังนั้นผมว่า ณ วันนี้ปัญหาต่าง ๆ คิดว่าหลายจังหวัดก็คงจะมีปัญหาเช่นเดียวกัน นะครับ ก็มาคิดกันต่อว่า เราควรจะมียุทธศาสตร์ในการที่จะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญจริง ๆ นั้นอย่างไรบ้าง แล้วก็ให้เข้าถึง นะครับ เพื่อให้สิ่งที่ประชาชนยังสับสนอยู่ว่า ณ วันนี้สาระสำคัญมาที่หลัง แต่เรื่องของการแบ่งพรรคแบ่งพวกเป็นเรื่องที่มา ก่อน นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าได้ตระหนักจากตรงนี้ และทำการบ้านจากตรงนี้ไปก่อน ผมคิดว่าสาระสำคัญจะต้องเป็นประเด็นที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนทั่วประเทศได้ตัดสินใจว่า จะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อย่างเป็นทางการ นะครับ แต่อย่างไรก็ตามครับ ท่านประธานครับ ณ วันนี้ไม่มีการยืนยันชัดเจนแน่นอนว่า มีการดำเนินการกิจการใด ๆ ที่เป็นการรณรงค์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญจากหน่วยงานใด นะครับ ซึ่งก็ถือว่า ณ วันนี้ทางการปกครองก็ดี ทางมหาดไทยก็ดี ก็ได้ดำเนินการอย่างเต็มที่แล้ว แล้วก็มีการเฝ้าระวังในทุกพื้นที่ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ ดังนั้นนี่อยากจะทราบเรื่องว่าอย่างไรก็ตามถ้ามีผลกระทบอื่น ๆ ที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงประชามติ แล้วก็ผิดพระราชบัญญัตินั้น อาจจะได้้นำเรียนในที่ประชุมสภาต่อไปครับ แล้วก็ลำดับต่อไปนี่จะเป็นของท่านชาติชาย เจียมศรีพงษ์ ซึ่งจะได้รายงานสถานการณ์ภาพของการประชาสัมพันธ์ของภาคเหนือตอนล่างครับ ขอเรียนเชิญครับ

นายบรรณิตรี เศรษฐสุนทร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านชาติชายครับ

นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ นะครับ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กรรมาธิการภาคเหนือ นะครับ ขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกครับว่า ในเรื่องของการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ทั้งรอบแรก รอบสอง แล้วมาถึงรอบสามที่มีการรณรงค์เพื่อให้พี่น้องประชาชนนั้นไปใช้สิทธิในการที่จะได้ลงประชามติ นะครับ ท่านประธานกรรมาธิการได้เรียนเมื่อสักครู่ นะครับ

หน่วยงานราชการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนี้ นะครับ ก็ได้ช่วยกันรณรงค์ในการที่จะได้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ ผมได้รับการประสานจากหลายหน่วยงาน นะครับ -----

- ๑๐/๑

ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคเอกชนนะครับ ในเรื่องของรัฐธรรมนูญจำนวน ๓๐๙ มาตรา นะครับ ที่ส่งไปถึงพี่น้องประชาชนทุกคนนะครับ ในเรื่องแรกเองนะครับ การที่จะได้ แปลร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งก็บางส่วนนี่กรรมวิธีการเผยแพร่ก็ได้ทำไปบางส่วนแล้ว นะครับ แต่พี่น้องประชาชนบางครั้งเองนี่ เราก็ต้องเห็นใจนิดหนึ่งว่า การที่จะได้มานั่งอ่าน รัฐธรรมนูญทุกวันนี้ก็อาจจะมีเวลาน้อย หรือบางท่านก็อาจจะเรียนหนังสือไม่มาก ในการ ที่อ่านรัฐธรรมนูญไม่เข้าใจนะครับ เพราะฉะนั้นหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นกรรมวิธีการ วิสามัญระดับจังหวัดก็พยายามที่จะได้ออกไปชี้แจงประเด็นที่มีความสำคัญ ๆ ของร่าง รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการที่อยู่ตามจังหวัด ไม่ว่า จะเป็นภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งพลังมวลชนที่อยู่ในพื้นที่ตรงนั้นก็ลงไปช่วยกันแปลร่าง รัฐธรรมนูญนะครับ ผมก็พยายามบอกกับผู้ที่แปลร่างรัฐธรรมนูญให้กับคนที่อยู่ใกล้ชิดกัน หรือแม้กระทั่งนักเรียนเองนะครับ ผมเข้าไปตามโรงเรียนต่าง ๆ นะครับ โดยเฉพาะ กรรมวิธีการวิสามัญต่าง ๆ ผมพยายามบอกว่า ใครแปลรัฐธรรมนูญนะครับ แล้วก็ดูในสิ่ง ที่ดีนะครับ สิ่งที่ดีที่มีหลายอย่างให้กับพี่น้องประชาชนได้ทราบนี่จะเป็นมงคลกับชีวิต นะครับ เพราะว่ารัฐธรรมนูญที่เราจะใช้ในอนาคตนั้นมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อพี่น้องประชาชนโดยรวมทั่วประเทศนะครับ แต่ในอุปสรรคปัญหาในบางเรื่องนะครับ ขออนุญาตเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในพื้นที่ภูมิภาคตามต่างจังหวัดนั้น เราจะมี พี่น้องประชาชนที่อยู่ตามตำบล หมู่บ้าน เช่น หมู่บ้าน ก มีประชากรร้อยละคน มาทำงานที่ กรุงเทพมหานคร หรือเขตปริมณฑลเสียสามสี่สิบเปอร์เซ็นต์นะครับ ตรงนี้ก็ถือว่าเป็น อุปสรรคชนิดหนึ่งที่เขาจะต้องเดินทางกลับ แต่ก็ก็เป็นสิ่งดีครับที่รัฐบาลนั้นประกาศว่า วันที่ ๒๐ สิงหาคม นั้นเป็นวันหยุดนะครับ ซึ่งตรงนี้ก็ทำให้พี่น้องประชาชนที่มาใช้ แรงงานบ้าง หรือมีชื่ออยู่ที่ต่างจังหวัดบ้าง ก็คงจะได้กลับไปใช้สิทธิในการที่จะได้ลง ประชามติครับ ในเรื่องของหลาย ๆ เรื่องครับ ที่เรานั้นได้ไปเผยแพร่กับพี่น้อง ประชาชนว่า ร่างรัฐธรรมนูญนั้นในอนาคตนี่นะครับ เมื่อได้ผ่านการเห็นชอบแล้ว นะครับ สิ่งที่จะได้มีผลกระทบโดยตรง อย่างที่ได้เรียนครั้งแรกนะครับ ยกตัวอย่างครับ ในเรื่องของเขากล่าวว่า การศึกษา ๑๒ ปี ฟรีโดยเท่าเทียมกันนั้นเป็นอย่างไรครับ

ก็คงจะต้องขออนุญาตช่วยกันบันทึกเจตนารมณ์ด้วยครับว่า เมื่อรัฐธรรมนูญออก
 สามารถที่จะได้ผ่านประชามติไปแล้วนะครับ ในอนาคตเอง คนที่จะเข้ามาดูแลในเรื่อง
 ของนโยบาย ก็คือรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้งนะครับ เขากลัวว่าเมื่อเขาได้ลงประชามติ
 ไปแล้ว รัฐบาลในอนาคตจะไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญที่ได้ผ่านการเห็นชอบไปแล้ว ตรงนี้
 ก็ถือว่าเป็นอีกประเด็นหนึ่งครับที่พี่น้องประชาชนเขาก็ฝากถามมาเยอะแยะนะครับ
 แต่ผมก็พยายามที่จะได้เรียนกับกรรมการของจังหวัดแต่ละจังหวัดนะครับว่า
 รัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสูงสุดนะครับ ที่ใช้ในการปกครองประเทศ เมื่อมีการ
 ลงประชามติแล้วนะครับ แล้วก็มีความเห็นชอบ ผมเข้าใจว่าเห็นชอบด้วยนะครับ
 เพราะว่าตอนนี้ต้องเห็นใจทั้งกรรมการยกกว้าง และท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ
 ด้วยนะครับ ตอนนี้นะครับท่านประธานครับ ตื่นเช้าทุกคนนะครับ ทุกคนตื่นเช้า
 นะครับ หกโมงเช้านี้ต้องตื่นแล้วนะครับ แปดโมงนะครับ ผมเรียนอย่างนี้ครับว่า บางครั้งเอง
 กลุ่มเป้าหมายเองนี่นะครับ เราก็คงไม่ได้ดูเฉพาะคนที่อายุ ๑๘ ขึ้นไป แต่เราก็คงจะได้ไป
 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ นะครับ ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ นั้นก็จะมีนักเรียน
 อยู่เป็นจำนวนมากนะครับ ให้เขาไปเผยแพร่ต่อผู้ปกครองนะครับ แล้วอีกหลายเรื่องครับ
 ที่เขาบอกกล่าวมาว่า เมื่อร่างรัฐธรรมนูญผ่านไปเรียบร้อยแล้ว -----

ผู้สูงอายุนี้ นะครับ เบี้ยยังชีพนี้ จะได้รับการตอบสนองอย่างไรไหม นะครับ เขาก็ถามมา แต่ว่าผมก็บอก ว่า ในเรื่องของรัฐธรรมนูญนี้ นะครับ เป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศนี้ นะครับ ผมคิดว่ารัฐบาลที่ผ่าน มาจากการเลือกตั้งนี้ ก็คงจะต้องกำหนดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นะครับ ซึ่งผลสรุปหลาย ๆ เรื่องก็คือ ทำอย่างไรนี้ นะครับ เมื่อรัฐธรรมนูญออกไปแล้วนี้ นะครับ ผลบังคับใช้นี้ จะต้องตรงตามเจตนารมณ์ในหลาย ๆ เรื่อง นะครับ ขออนุญาตกราบเรียน ท่านประธานอย่างนี้ ครับว่า ต้องขอขอบคุณ นะครับ ไม่ว่าจะเป็นบริษัทขนส่ง นะครับ หรือการรถไฟ นะครับ ที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องประชาชนในการที่จะได้ไปลงประชามติ ในต่างจังหวัด นะครับ เพราะว่าวันที่ ๑๔ ก็คือวันเสาร์ ๑๕ ก็คือวันอาทิตย์ วันที่ ๒๐ ก็คือวันจันทร์ ก็หยุด ๓ วัน ก็เหมือนกับว่า อย่างน้อย ๆ ครับ คนที่มาทำงานที่กรุงเทพมหานครนี้ นะครับ คงได้กลับไปสู่อำเภอต่างจังหวัด ไปหาครอบครัวด้วย นะครับ แล้วก็ไปใช้สิทธิในการที่จะได้ลงประชามติ เห็นชอบอย่างใดอย่างหนึ่ง นะครับ เรียนเพิ่มเติม ครับ ท่านประธาน ครับ อาจจะมีผู้ที่ไม่เห็นด้วย นะครับ ไม่เห็นด้วย ก็คือกลุ่มที่ใส่เสื้อแดง นะครับ ที่ได้ไปคัดค้านในเรื่องของร่างรัฐธรรมนูญ นะครับ จริง ๆ แล้วนี้ นะครับ ที่เขาคัดค้านนี้ ประเด็นก็มีไม่มากนัก นะครับ อย่างที่ท่านประธานกรรมาธิการได้เรียนเมื่อสักครู่ ครับว่า ที่มาแค่นั้นเอง แต่ในส่วนของรายละเอียดของร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นี้ นะครับ ถ้าอ่านหมดทั้ง ๓๐๙ มาตรา แล้ว นะครับ ผมก็พยายามที่จะบอกว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้น่าจะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีกว่ารัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ นะครับ ซึ่งมีทั้งผลบังคับใช้นะครับ มีทั้งผลของการที่จะต้องให้พี่น้องประชาชนนั้น ได้รับการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ นะครับ ส่วนหนึ่งในส่วนของภาคเหนือตอนล่าง นะครับ ขออนุญาตเรียนต่อท่านสมาชิก ครับว่า ผลที่กรรมาธิการประจำจังหวัดที่ลงไปในพื้นที่นั้น นะครับ เข้าไปประมวล พี่น้องประชาชนก็คงจะเห็นด้วย นะครับ เพียงแต่ว่าส่วนหนึ่งนี้จะมีคนบางกลุ่มแค่นั้นเอง นะครับ ที่ได้ไปบอกกล่าวในเรื่องของทิศทางของร่างรัฐธรรมนูญที่ผิดทิศทาง นะครับ แต่จริง ๆ แล้วโดยภาพรวมแล้ว นะครับ กลุ่มภาคเหนือตอนล่างนี้น่าจะผ่านการเห็นชอบ ครับ ผมก็คงจะต้องขออนุญาต ผ่านไปทางท่านสวิง นะครับ ได้สรุปของ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ครับ ขอขอบคุณ ครับ ท่านประธาน ครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนิต เศรษฐบุตร ประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณท่านชาติชายนะครับ ก่อนถึงท่านอาจารย์สวิงนะครับ ขณะนี้ต้องเรียน
ท่านสมาชิกครับว่า มีคณะนักศึกษาและคณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกริก มาฟัง
การประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในวันนี้ครับ ก็ขอยินดีต้อนรับทุกท่านครับ
แล้วก็ฝากท่านอาจารย์ แล้วก็นักศึกษาให้ช่วยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ด้วยครับ
ขอให้รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยครับ ให้เห็นชอบด้วยครับ เชิญท่านอาจารย์สวิง
ครับ

นายสวิง ต้นอุต (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติครับ ผม สวิง ต้นอุต ครับ กรรมาธิการ ผมจะกล่าวโดยสรุปนะครับ
ในกระบวนการของการทำงานที่ผ่านมาครับ ทั้ง ๓ รอบครับ ผมคิดว่า เราก็ได้
พยายามที่จะดำเนินการกันตามหน้าที่ ตามบทบาทอย่างเต็มความสามารถครับ
ซึ่งก็หลายเรื่องนี้นะครับ ก็ผ่านมาด้วยดีนะครับ แล้วก็โดยสรุป ในแง่ของการรณรงค์
ในรอบที่ ๓ นะครับ ผมคิดว่า มีเนื้อหาสาระหรือกระบวนการในแง่ของการรณรงค์อยู่
๓ กระบวนการด้วยกันครับ

ประการแรกครับ ผมคิดว่า ที่เราได้ทำกันมา คือสิ่งที่เราสรุปกันก็คือว่า
การโหมโรง การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ครับ โดยภาพกว้างนะครับ เราใช้กลยุทธ์
นะครับ ทุกวิถีทางนะครับ ทั้งเรื่องที่เป็นการที่จะประชาสัมพันธ์กระตุ้นนะครับ โดยใช้
สติ๊กเกอร์ โปสเตอร์ หรือแผ่นพับ หรือเรื่องเกี่ยวกับเอกสารนะครับ แม้กระทั่งการเดิน
รณรงค์ และการรณรงค์ใหญ่ๆนะครับ เพื่อที่จะกระตุ้นความสนใจนะครับ ของประชาชน
นะครับ -----

แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้อาจจะแตกต่างไปจากการรณรงค์การเลือกตั้งโดยทั่วไป อยู่พอสมควรนะครับ เพราะว่าในการเลือกโดยทั่วไปผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะเป็นตัวช่วย ในแง่ของการรณรงค์กระตุ้นภาคประชาชนทั้งหลายนี้ นะครับ ด้วยตัวของผู้สมัครเอง แต่ครั้งนี้ นะครับ เป็นการดำเนินการของภาครัฐ หรือดำเนินการในส่วนที่ กกต. แต่เพียง อย่างเดียว นะครับ ดังนั้น กระแสในแง่ของการรณรงค์ก็อาจจะแผ่วเบา นะครับ ไปกว่า การรณรงค์เลือกตั้งโดยทั่วไป นะครับ แต่ว่าผมเข้าใจว่า เราก็ได้ดำเนินการกันอย่างเต็มที่ นะครับ อันนี้ ก็เป็นการใหม่โรง นะครับ อันนี้เป็นกระบวนการที่ ๑

กระบวนการที่ ๒ นี้ก็คือ เรื่องของการที่จะเป็นการสร้างความเข้าใจในเชิง เนื้อหานะครับ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะเป็นเรื่องราวกว้างอย่างเดียว แต่ว่าเป็นการลงลึก นะครับ ไปสู่เรื่องของกรอธิบายเนื้อหาทั้งหลายทั้งมวลที่มีอยู่ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ นะครับ โดยกระบวนการที่ทำอยู่นี้ นะครับ ก็ทำในหลายรูปแบบ นะครับ ทำในเรื่องเกี่ยวกับ ที่เราจัดเอง นะครับ ในกลุ่มที่มีเครือข่ายทั้งหลายอยู่แล้ว เราอาจจะลงไปในพื้นที่ของ ราชการทั้งหลายที่มีอยู่ เวทีของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอยู่แล้ว โดยเราไม่ต้องใช้ งบประมาณ นะครับ เราเข้าไปในกลุ่มของเครือข่ายทั้งหลายที่เขามีความสนใจและเชิญไป ซึ่งผมคิดว่า ท่านสมาชิกของเราทั้งหลายทั้งมวลนี้ ก็คงทำหน้าที่ในช่วงระยะเดือนสุดท้ายนี้ อย่างเต็มความสามารถอยู่แล้ว นะครับ เท่าที่ทราบนี้ บางท่านก็สามสี่รอบ นะครับ ใน ๑ วันที่จะต้องเดินทางไปคุยกับกลุ่มต่าง ๆ นะครับ รวมทั้งการใช้สื่อที่มีอยู่ของ ภาคประชาชนเอง เรื่องเกี่ยวกับเสียงตามสาย นะครับ การอัดแผ่นเสียงที่จะกระจายไป ทุกหมู่บ้านที่มีอยู่ตามสื่อภาษานะครับ ของชนเผ่าทั้งหลาย ของพื้นที่ทั้งหลายที่มีอยู่ รวมทั้งการใช้วิทยุชุมชนที่มีอยู่ หรือเครือข่ายของทางด้านวิทยุทั้งหลายที่มีอยู่แล้ว ในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามนี้ นะครับ ในการสร้างความเข้าใจต่อเรื่องเนื้อหาทั้งหลาย ทั้งมวลที่มีอยู่ ผมเข้าใจว่า ก็คงไม่ได้สร้างความหนักใจให้กับกรรมการ หรือคนที่ ทั้งกรรมการของภาค หรือกรรมการของจังหวัดเท่าไร นะครับ เพราะว่าแต่ละเรื่องนี้ ก็สามารถที่จะอธิบายแต่ละเนื้อหาได้ นะครับ ถึงแม้ว่าจะเป็นที่พอใจหรือไม่พอใจ ก็ตาม นะครับ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้ กลุ่มคนที่ไม่เข้าใจเรื่องนี้ ประชาชนที่ไม่เข้าใจเรื่องนี้ ก็พอที่จะคุยกันได้ และแลกเปลี่ยนทรรศนะกันได้ นะครับ แต่สิ่งที่เป็นประเด็นอันต่อมา

นะครับ ก็คือ เรื่องเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ข้ามเนื้อหาไปสู่เรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองนะครับ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่เราต้องหนักใจกันอยู่บ้างนะครับ เพราะว่าถึงที่สุดนี้มันไม่ใช่เป็นเรื่องเนื้อหาของทางด้านรัฐธรรมนูญ แต่เป็นเรื่องของสถานการณ์โดยรวมทางการเมืองของสังคมของเราไปเสียแล้วนะครับ ดังนั้นการต่อสู้กันในระยะหลังนี้นะครับ ก็จะเป็นการต่อสู้กันในเชิงวาทกรรมทางการเมืองกันมากยิ่งขึ้นนะครับ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้ก็จะอาจจะไม่สำคัญมากนัก ถ้าหากวาทกรรมนั้นเป็นวาทกรรมที่ตรงประเด็น แล้วก็สู้กันด้วยหลักการหรือโดยเนื้อหา แต่ว่าตอนนี้เท่าที่เป็นห่วงนะครับ ที่เราได้ปรึกษาหารือกัน ก็คือว่า บางเรื่องมันบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงที่มีอยู่นะครับ อันนี้ก็อาจจะทำให้ประชาชนบางส่วนสับสนได้ แต่ผมเข้าใจว่า โดยรวมนี้นะครับ ตอนนี้ประชาชนนี้นะครับ ที่เข้าใจถึงข้อเท็จจริง ถึงเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ทั้งหมดของบ้านเมืองนี้จะเป็นคนกลุ่มมากอยู่ในขณะนี้นะครับ อาจจะมีบางส่วนเท่านั้นเองที่อาจจะหลงไปกับเรื่องเกี่ยวกับประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับการบิดเบือนนะครับ ในเชิงวาทกรรมที่มีอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้โดยรวมนี้ตอนนี้ผมเข้าใจว่า เราก็กระทำมาจนถึงที่สุด ดีที่สุด อธิบายให้ดีที่สุด แล้วก็น่าจะเป็นรัฐธรรมนูญที่เข้าถึงประชาชนมากที่สุด ในการที่จะรู้ว่าเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญนี้เป็นอย่างไรนะครับ เพราะผมคิดว่า กระบวนการทุกกระบวนการที่ผ่านมาโดยรวมนี้นะครับ เราก็พยายามที่จะให้เข้าถึงทุกครัวเรือน และกลุ่มคนทุกกลุ่มคนนะครับ ในการกระทำแบบนี้นี้นะครับ ถึงแม้ว่าผลสัมฤทธิ์จะออกมาอย่างไรก็ตามแล้วแต่ ในวันที่ ๑๙ ผมเข้าใจว่า กลุ่มหลายกลุ่มนะครับ ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอาจจะต้องเอ่ยในที่นี้นะครับ เพื่อที่จะกล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับการทุ่มเทของท่านนะครับ เรื่องที่ทำทั้งหมดไม่ใช่เป็นเรื่องของกรรมาธิการทางภาคเหนือเท่านั้นเองนะครับ

หรือกรรมการ หรือสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง กลุ่มแกนของกรรมการวิสามัญจังหวัดแต่ละจังหวัดก็ได้ทุ่มเทในแง่ของการที่จะดำเนินการในเรื่องนี้กันอย่างเต็มที่นะคะ เครือข่ายภาคประชาชนทั้งหลายที่เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ ก็พยายามที่จะจัดเวที เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มเครือข่ายของเขาได้อย่างเต็มที่นะคะ ผมคิดว่า ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทางด้านสตรี เด็ก เยาวชน หรือกลุ่มทางด้านชนเผ่าทั้งหลายก็แล้วแต่นะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดี รวมทั้งส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐที่ร่วมดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็ท้องถิ่นทั้งหลาย ก็ใช้เวทีของท่านที่มีอยู่เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจ และเป็นแกนนำของชุมชนได้เป็นอย่างดี แล้วก็รวมทั้งสื่อทั้งหลายที่เป็นสื่อของภาคประชาชน สื่อของเอกชน แล้วก็สื่อของรัฐนะคะ ก็ร่วมดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี ผมเข้าใจว่า สิ่งที่เราได้กระทำกันมาทั้งหมดนี้นะครับ ก็เพื่อที่จะทำให้ในวันที่ ๑๙ แล้วก็การที่จะใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นไปด้วยดี อันนี้เป็นสิ่งที่ได้สรุปกันในกรรมการภาคเหนือครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านสมาชิกครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายแสดงความคิดเห็นใหม่ครับ ท่านอาจารย์พิเชียรครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
นะคะ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ สสร. นะครับ ได้รับฟังรายงานจากกรรมการภาคเหนือ นะครับ ด้วยความชื่นชม นะครับ แล้วก็ต้องขอขอบคุณที่กรรมการภาคเหนือ นำโดย ท่านวิชัย ศรีขวัญ ท่านสามขวัญ ท่านประวิทย์ แล้วก็ท่านอื่น ๆ นี้ได้ทำหน้าที่
อย่างดีเยี่ยม นะครับ กระผมอยากจะขออนุญาตเรียนถาม นะครับ เพราะว่ามีข่าวออกมา
ในภาคเหนือ นะครับ โดยเฉพาะในบางจังหวัดที่มีข่าวว่ามีเงินสะพัดออกมา บางครั้งก็
บอกว่าเป็นเงินของบ่อนที่อยู่ตรงข้ามกับจังหวัด จังหวัดหนึ่งของภาคเหนือนี้ แล้วก็มีการ
ส่งไปรษณีย์ การทำเอกสารได้ดิน อะไรต่าง ๆ ซึ่งเป็นการบิดเบือนข้อมูลของรัฐธรรมนูญ
ของเรานี้ กระผมอยากจะเรียนถามท่านว่า ๑. คือ มีจริงหรือไม่ แล้วก็ ๒. นี้ ท่านได้มี
วิธีการที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างไร ท่านได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับพี่น้อง
ประชาชนไปมากน้อยแค่ไหน นะครับ นี่คือ ๒ เรื่องซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ก็อยากจะทราบ

โดยเฉพาะจังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน แล้วก็รวมทั้งลำพูนกับเชียงใหม่ด้วย
ใคร่ขอเรียนถามครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ ท่านประธานครับ เชิญครับ

นายวิชัย ศรีขวัญ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ครับ ผม วิชัย ศรีขวัญ สสร. ครับ ต่อคำถามของท่านผู้มีเกียรตินั้น จากข่าวที่ปรากฏ
โดยทั่วไปนะครับ ก็คงจะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในการตรวจสอบว่ามีปรากฏการณ์นั้นจริงหรือไม่ครับ ส่วนสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ
โดยกรรมาธิการของภาคเหนือ นั้น เราได้ให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญ
จุดเด่น จุดสำคัญของรัฐธรรมนูญในการที่จะทำให้ประชาชนมีความเข้าใจอย่างแท้จริง
ในเนื้อหาครับ แล้วก็เป็นที่สำคัญของกรรมาธิการภาคและจังหวัดทุกจังหวัดครับ
ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดจะอภิปรายใหม่ครับ เพิ่มเติม แต่จริง ๆ เอกสารที่ท่านอาจารย์พิเชียรพูดถึงนั้น
นะครับ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นฉบับที่ทางท่านกฤษฎาเอามาให้ผมหรือเปล่านี้ นะครับ ก็มีจริง
นะครับ ก็เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์กำหนดประเด็นต่าง ๆ นะครับ แล้วก็มีการอธิบาย
รายละเอียดที่บิดเบือนนะครับ มีจริงนะครับ อันนี้ครับ ก็คงต้องทำความเข้าใจกับพี่น้อง
ประชาชนว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเอกสารที่อ่านแล้วอาจจะไขว้เขว แล้วก็อาจจะทำ
ก่อให้เกิดความเข้าใจสับสนว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่เราได้ช่วยกันร่างนี้เป็นรัฐธรรมนูญ
ที่ไม่ดี ไม่ได้คุ้มครองประชาชน หรือไปกระทบสิทธิของประชาชนหลายเรื่องนะครับ จริง ๆ
แล้วก็ เป็นเอกสารที่อยากให้พี่น้องประชาชนได้พิจารณาโดยละเอียดรอบคอบนะครับว่า --

ร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างไปนั้นไม่ได้มีความหมาย หรือมีเจตนารมณ์กับคนที่ไปแปล หรือเขียนในทางที่ทำให้เข้าใจผิดได้ นะครับ ท่านกฤษฎาครับ เชิญครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล ครับ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครับ ท่านประธานครับ นอกจากเอกสารที่ท่านได้รับแล้วนะครับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ขณะนี้ ผู้ไม่หวังดีได้ส่งโดยอาศัยไปรษณีย์เป็นเครื่องมือไปตามบ้านแล้วนะครับ ซึ่งขณะนี้ ปรากฏว่าในหลายจังหวัด เช่น จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และจังหวัดในพื้นที่ใกล้เคียงนั้น ทางผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีคำสั่งให้อายัด เนื่องจากพิสูจน์แล้วว่าผิดกฎหมาย ตาม พรบ. ที่เราประกาศในการที่จะใช้ลงประชามติ วันที่ ๑๙ นี้ นะครับ แต่ยังมีกระบวนการที่ไม่ชอบมาพากลอีกเพิ่มเติม นะครับ อยากจะนำเรียนให้ท่าน นะครับ โดยเฉพาะทั้งในเขต ภาคเหนือ ที่ผมได้รับทราบจากถิ่นบ้านเกิดผมอย่างเดิม คือมีการพยายามใช้โทรศัพท์ไป ตามบ้านเพื่อบิดเบือนข้อมูลข่าวสารในหลาย ๆ ประเด็น นะครับ โดยที่ไม่ได้แจ้งอย่าง ชัดเจนว่าที่มาที่เป็นอย่างไร นะครับ แต่ใช้โทรศัพท์เพื่อให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ทางบ้าน นั้นสับสน นะครับ โดยเอาความบิดเบือนในเรื่องสถาบัน หรือหลาย ๆ เรื่อง นะครับ แม้กระทั่งเรื่องศาสนานั้นมาเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยง นะครับ ตรงนี้ยังขอฝากให้ทางสภาได้รับ ทราบไว้ด้วยว่า มีเหตุการณ์ที่ไม่ชอบมาพากลอีกหลาย ๆ เรื่องที่ปรากฏขึ้นครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ครับ ถ้าไม่มีท่านไดอภิปรายเพิ่มเติม นะครับ ก็ขอบคุณท่านกรรมาธิการ ทุกท่าน นะครับ ขอบพระคุณครับ วาระที่ ๓.๑ นะครับ ก็เรียบร้อย นะครับ ถือว่าเป็นการ รายงานความคืบหน้าในการประสานงานเพื่อการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการ ประชาสัมพันธ์การออกเสียงทำประชามติของคณะกรรมาธิการ รับฟังความคิดเห็นและ การมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเหนือ นะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เข้าวาระ ๓.๒ นะครับ ท่านอาจารย์สุรชัยครับ มีอะไรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ ขออนุญาตหารืออย่างนี้ครับว่า ในส่วนของภาคกลางนะครับ ผมก็ได้ทำรายงานการปฏิบัติงานในรอบที่ ๓ เสนอทางฝ่ายการประชุมเรียบร้อยแล้ว แล้วเมื่อวานได้ประสานกับท่านอาจารย์ธนิตี ท่านรับปากว่าจะบรรจุเป็นวาระให้กับภาคกลางในวันนี้ด้วยเช่นเดียวกัน ก็ขออนุญาตหารือท่านประธานว่า วาระของภาคกลางนั้นจะอยู่วาระลำดับที่เท่าไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ๓.๔ ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ๓.๔ นะครับ อีกเรื่องหนึ่งที่ได้นำเสนอไปแล้ว และไม่ปรากฏว่าบรรจุเป็นวาระ ก็คือผมได้นำเรียนท่านประธานเกี่ยวกับปัญหาเรื่องความขัดแย้งของกรมการของจังหวัดกาญจนบุรี เรื่องนี้ไม่ทราบว่าท่านพิจารณาแล้วมีความเห็นเป็นประการใด ได้สั่งการมาที่ท่านประธานด้วยหรือเปล่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ยังไม่เห็นเลยครับ เดียวผมจะดูให้แล้วกันครับ ในช่วงเวลานี้นะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ผากท่านประธานช่วยติดตามเรื่องนี้ให้ด้วยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ ขอพิจารณาตามวาระนะครับ

๓.๒ พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของ คณะกรรมาธิการวิสามัญบับันทิกเจตนารมณั จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม

(หมายเหตุ มีเอกสารแนบท้ายประกอบการพิจารณา รายงานผลการดำเนินงาน คณะกรรมาธิการวิสามัญบับันทิกเจตนารมณั จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม สภาร่างรัฐธรรมนูญ)

ขอเชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่เลยครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อกรรมาธิการพร้อมแล้ว ขอเรียนเชิญท่านประธานกรรมาธิการแถลงรายงานด้วยครับ
เชิญครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม นายเดโช สนวนานนท์ สมาชิกสภาว่าง
รัฐธรรมนูญ ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ
และตรวจรายงานการประชุม ขอประทานกราบเรียนรายงานความคืบหน้าและผลสัมฤทธิ์
ของคณะกรรมการเป็นครั้งที่ ๒ ดังต่อไปนี้

ตามที่ที่ประชุมสภากร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม จำนวน ๒๕ คน และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ ๕ ประการด้วยกัน คือ

๑. พิจารณาวางกรอบ รูปแบบและแนวทางในการจัดทำบัณฑิตเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ และรูปแบบในการนำเสนอเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเผยแพร่บัณฑิตเจตนารมณ์ให้กับประชาชนและหน่วยงานของรัฐได้รับทราบ และนำเสนอต่อคณะกรรมการกร่างรัฐธรรมนูญและสภากร่างรัฐธรรมนูญ

๒. พิจารณากำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในการจัดทำจดหมายเหตุ เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำจดหมายเหตุเกี่ยวกับความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ และขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดทำรัฐธรรมนูญให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักวิชาการในการจัดทำจดหมายเหตุ

๓. พิจารณารูปแบบและวิธีการในการนำเครื่องมือเทคโนโลยี (Technology) สารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูล บัณฑิตเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำเสนอให้ประชาชน

๔. พิจารณากำหนดกรอบและแนวทางในการตรวจรายงานการประชุมให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยและรูปแบบของกฎหมาย

๕. ดำเนินการอื่นตามที่สภากร่างรัฐธรรมนูญมีมติ

ท่านประธานที่เคารพครับ คณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม ได้แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายขึ้นมาด้วยกัน ๔ คณะ และเมื่อได้ปฏิบัติงานตามพันธกิจที่ได้รับมอบตามกรอบเวลาที่กำหนดขึ้น ก็ได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานตามพันธกิจและความคาดหวังต่อที่ประชุมสภามาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ และในครั้งนั้นคณะกรรมการก็ได้สัญญาว่าจะดำเนินการและผลิตผลงานออกมาให้นำเสนอสภาเพื่อกรุณาทราบ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำหนังสือบันทึกเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญให้แล้วเสร็จ ซึ่งวันนี้ก็ได้บันทึกได้แล้วเสร็จ และจะนำเสนอสภาร่างรัฐธรรมนุญให้ได้รับทราบในวันนี้ก็ทราบเรียนว่า ได้นำเสนอให้คณะกรรมการกร่างรัฐธรรมนุญได้รับทราบตามพันธกิจที่มอบหมายไว้เรียบร้อยแล้วด้วย

ข้อที่ ๒ จัดแสดงนิทรรศการจดหมายเหตุเกี่ยวกับที่มาของสภาร่างรัฐธรรมนุญ และกระบวนการร่างรัฐธรรมนุญ โดยได้จัดแสดงเผยแพร่ความรู้ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กราบเรียนว่า ในส่วนกลางนั้นได้ทำ ๒ ครั้ง ส่วนในส่วนภูมิภาคได้ทำภาคละ ๑ ครั้ง รวมทั้งสิ้นที่จัดแสดงนิทรรศการซึ่งครบถ้วนนั้นทั้งหมด ๖ ครั้งด้วยกัน

ข้อ ๓ จัดทำหลักเกณฑ์การตรวจและเผยแพร่รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนุญไว้เป็นบรรทัดฐานของสภาร่างรัฐธรรมนุญต่อไป ซึ่งก็ได้กระทำการได้เสร็จสิ้นตามภารกิจ

ข้อ ๔ จัดทำหนังสือคู่มือการตรวจรายงานการประชุมเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ข้อ ๕ จัดทำหนังสือจดหมายเหตุการร่างรัฐธรรมนุญ สำหรับใช้ค้นคว้าและศึกษาวิจัย กราบเรียนว่า ในเรื่องนี้ต้นฉบับเกือบจะเสร็จสิ้นบริบูรณ์ คงเหลือต้องรองานขั้นสุดท้าย ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม เพื่อจะบันทึกว่า ผลของการลงประชามตินั้นเป็นอย่างไร ก็เป็นอันเสร็จสิ้น ซึ่งเราอาจจะจัดทำพิมพ์ให้ ส่งมอบให้กับท่านสมาชิกด้วยกัน อาจจะไม่ทันตามกำหนด แต่ว่าสัญญาว่าจะเสร็จสิ้นภายในสิ้นเดือนนี้

ข้อ ๖ จัดทำหนังสือประมวลภาพเหตุการณ์ร่างรัฐธรรมนุญเผยแพร่แก่สาธารณชน

ข้อ ๗ ตรวจรายงานการประชุมร่างรัฐธรรมนุญให้แล้วเสร็จ และจัดพิมพ์รายงานการประชุมขึ้นเผยแพร่ต่อไป สำหรับข้อนี้ก็ทราบเรียนเป็นเบื้องต้นว่า เราได้ตรวจร่างรายงานการประชุมอย่างเร่งรีบ และได้เสร็จสิ้น โดยเฉพาะถึงครั้งที่ ๔๐ บริบูรณ์ไปแล้ว คงเหลือในบางส่วนเท่านั้นที่ยังไม่ได้ตรวจรายงาน ซึ่งก็คงจะต้องเป็นภารกิจของสำนักงานเลขาธิการต่อไป เมื่อเราพ้นภาระหน้าที่

ข้อ ๘ จัดทำฐานข้อมูลของรัฐธรรมนูญและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยบันทึกไว้ใช้งานในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับข้อสุดท้ายนี้ อาจจะต้องใช้เวลาต่อไปอีก เนื่องจากได้มีการประมูลราคาด้วยอีออกชัน (e-Auction) ซึ่งต้องกินเวลาเสียเวลามาก และบัดนี้ได้ทำการเสร็จสิ้นแล้ว -----

แล้วก็ประมาณการได้คำนวณว่าจะเสร็จจริงบริบูรณ์ในเดือนธันวาคม ซึ่งภารกิจที่ยังคงเหลือก็ได้ทำหนังสือส่งมอบให้กับสำนักงานเลขาธิการรับผิดชอบต่อไปหลังจากนั้นซึ่งคงเป็นไปตามรูปแบบที่เราเคยดำเนินงานมาในอดีต คงไม่มีปัญหาอะไร

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมใคร่ขอประทานอนุญาตในวาระต่อไปให้ประธานคณะอนุกรรมการทั้ง ๔ นะครับ ซึ่งรับผิดชอบงานในแต่ละด้านเป็นผู้รายงานให้ทราบอย่างย่อ ๆ ถึงผลงานการดำเนินงานในแต่ละเรื่อง โดยขออนุญาตเรียนเริ่มตั้งแต่คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ท่านจะขอ ท่านอาจารย์คมสันก่อนก็แล้วกันครับ ขออนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอาจารย์คมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (ประธานคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และรองประธานกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ จุดหมายเหตุและตรวจรายงานการประชุม คนที่หนึ่ง นะครับ ในฐานะของประธานอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุมครับ ขออนุญาตกราบเรียนต่อที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญและท่านประธานว่า ทางคณะอนุกรรมการนี้ะครับ ขณะนี้ได้ดำเนินการจัดทำตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในการตรวจรายงานการประชุมนะครับ การจัดทำหลักเกณฑ์ในการตรวจรายงานการประชุม แล้วก็ขณะนี้ได้มีการทำหนังสือซึ่งเป็นการวางหลักเกณฑ์การเผยแพร่การตรวจรายงานการประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ทั้ง ๓ ภารกิจ บัดนี้ได้ทำไปครบถ้วนทั้งหมดนะครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในเรื่องของการตรวจรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ตามหลักเกณฑ์ซึ่งได้มีการให้ความเห็นชอบจากสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของการตรวจและเผยแพร่รายงานการประชุม พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้นนะครับ ทางคณะอนุกรรมการได้ตรวจไปจนครบทั้งสิ้น ๔๐ ครั้งนะครับ ซึ่งเป็นเนื้อหาสาระทั้งหมดในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญจนถึงวันที่ได้มีการลงมติให้ความเห็นชอบนะครับ ทั้ง ๔๐ ครั้งนั้นได้ตรวจเสร็จสิ้นแล้วนะครับ แล้วก็ในวันนี้ได้มีการนำเสนอเพื่อให้ที่ประชุม

ได้รับรองจนถึงครั้งที่ ๒๘ สำหรับการเสนอในครั้งที่เหลือ ครั้งที่ ๒๙ จนถึงครั้งที่ ๔๐ นั้น จะนำเสนอเพื่อรับรองต่อไปในวันที่ ๒๐ นะครับ ในการประชุมคราวหน้า วันที่ ๒๐ สิงหาคม ที่จะถึงนี้นะครับ หลังจากที่ได้อัดทำเสร็จแล้วนี่นะครับ รายงานการประชุม ทั้ง ๔๐ ครั้งดังกล่าวนี้นะครับ ก็จะไปดำเนินการเผยแพร่ นะครับ ตามที่ที่ประชุมสภาว่าง รัฐธรรมนูญได้เคยมีมติไว้ นะครับ ก็คือจะต้องมีการเผยแพร่ไปยังสถาบันต่าง ๆ นะครับ และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ อันได้แก่ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญทุกท่านนะครับ จะได้รับ รายงานการประชุมท่านละ ๑ ชุดนะครับ ต่อมาก็คือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่ไม่ใช่สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ก็จะได้รับรายงานการประชุมท่านละ ๑ ชุดนะครับ ต่อมาก็คือศูนย์บรรณสารสนเทศ สถาบันพระปกเกล้า ๑ ชุด หอสมุดแห่งชาติ แล้วก็สาขาของหอสมุดแห่งชาติแห่งละ ๑ ชุด หอจดหมายเหตุแห่งชาติ แล้วก็สาขาของ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ สาขาละ ๑ ชุด นะครับ ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด จังหวัดละ ๑ ชุด ห้องสมุดกลางของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งนะครับ แห่งละ ๑ ชุด ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ และห้องสมุดคณะที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแห่งละ ๑ ชุด ห้องสมุดประจำ กระทรวงศึกษาธิการ ห้องสมุดประจำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ห้องสมุดประจำ สำนักงานอัยการสูงสุด ห้องสมุดประจำสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ห้องสมุดประจำ สำนักงานศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลยุติธรรม ห้องสมุดประจำสำนักงานศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองภาค ทุกแห่ง ห้องสมุดประจำสำนักงานศาลปกครอง และห้องสมุดประจำสำนักงานศาลทหาร ซึ่งเป็นที่ใช้กฎหมายค่อนข้างมากนี่นะครับ แห่งละ ๑ ชุดนะครับ อันนี้ก็จะเป็นไปตาม หลักเกณฑ์การเผยแพร่ที่ทางสภาว่างรัฐธรรมนูญได้เคยมีมติให้ความเห็นชอบไปแล้ว นะครับ อันนี้ก็กราบเรียนรายงานเบื้องต้นสำหรับการตรวจรายงานการประชุม นะครับ ต่อมาก็คือ เรื่องของการตรวจรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญที่ได้มีการจัดทำ หนังสือเป็นต้นแบบ เป็นต้นฉบับ เพื่อจะเป็นหลักเกณฑ์ในการเผยแพร่การตรวจรายงาน การประชุมที่มีหลักเกณฑ์ในอนาคตต่อไปนี้นะครับ ขณะนี้ก็ได้ดำเนินการจัดทำต้นฉบับ

สสร ๔๑/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

อุทัยวรรณ ๑๖/๓

เสร็จสิ้นแล้ว อยู่ในระหว่างการจะจัดทำรูปเล่มของการพิมพ์ แล้วก็มอบให้สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นผู้ดำเนินการจัดพิมพ์นะครับ -----

- ๑๗/๑

ซึ่งจะนำมาเผยแพร่ต่อท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญต่อไป ต่อมาครับ ในเรื่องของการจัดทำหลักเกณฑ์การตรวจและเผยแพร่รายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญได้เคยให้ความเห็นชอบไปแล้วนั้น ทางคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม และกึ่งคณะกรรมาธิการบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุมได้พิจารณาแล้วนะครับ หลังจากที่ได้นำดำเนินการตรวจรายงานการประชุมตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปได้ระยะหนึ่ง ก็พบว่า มีประเด็นบางประเด็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมนะครับ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในหลักเกณฑ์ของการตรวจรายงานการประชุมนะครับ ซึ่งจากการตรวจการประชุมจากหลักเกณฑ์การตรวจรายงานการประชุมที่สภาว่างรัฐธรรมนุญได้ให้ความเห็นชอบนั้นนะครับ ได้ลดระยะเวลาในการตรวจรายงานการประชุมของคณะกรรมาธิการ และคณะอนุกรรมการไปค่อนข้างมาก จากเดิมที่ใช้เวลาในการตรวจ ๑ ครั้ง ใช้เวลาประมาณ ๔ ถึง ๕ ชั่วโมงนะครับ เปลี่ยนเป็นครั้งละประมาณครึ่งชั่วโมง ก็สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ เพราะว่ามีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและแน่นอนนะครับ ผมใคร่ขออนุญาตท่านประธานครับว่า มีเอกสารหลักเกณฑ์การตรวจเผยแพร่ฉบับเพิ่มเติมครับ จะใคร่ขอนำเสนอต่อที่ประชุมสภาเพื่อให้ความเห็นชอบนะครับ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ต่อไปนะครับ ในประเด็นดังต่อไปนี้ครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :

ให้แจกแล้วครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (ประธานคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม) : ครับผม ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในหลักเกณฑ์การตรวจรายงานการประชุม ฉบับ ๒๕๕๐ มีการปรับแก้เพิ่มเติม นะครับ ในข้อ ๒.๒ นะครับ ที่บอกว่า ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญนั้น ได้เพิ่มเติมข้อความในแนวทางว่า ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญ ให้ถูกต้องตามการอธิบายที่เกิดขึ้นจริงของผู้อธิบายแต่ละท่านให้มากที่สุด ได้แก่ ตัวสะกด การันต์ วรรณยุกต์ วรรคตอน ยศ ชื่อ สกุล การทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ รวมทั้งข้อความที่ผิด พิมพ์ผิด ตก ซ้ำคำ ข้อความที่อ่านแล้วไม่ได้ใจความ เหตุการณ์

ถ้อยคำ สำนวน และรูปแบบ โดยพยายามรักษาไว้ซึ่งความถูกต้องตามหลักภาษาไทย และไวยากรณ์ อันนี้เป็นข้อความที่ขอเพิ่มเติมขึ้นใน ข้อ ๒.๒ นะครับ สำหรับที่เพิ่มเติมขึ้นมาอีก ก็คือ ในข้อ ๓ เกณฑ์การพิจารณาตรวจรายงานการประชุมสภา ในข้อ ๓.๑.๓ นะครับ ได้เพิ่มเติมเรื่องศัพท์เฉพาะทาง ได้แก่ ศัพท์นิติศาสตร์ ศัพท์รัฐศาสตร์ ศัพท์การเมือง การปกครอง เทคโนโลยีสารสนเทศ และชื่อธาดุนะครับ ใช้โดยถือตามข้อความที่เพิ่มขึ้น ก็คือ ๓.๑.๓.๔ ก็คือประกาศสำนักนายก เรื่องการบัญญัติชื่อธาดุ และเรื่องศัพท์บัญญัติชื่อธาดุนะครับ ซึ่งได้ใช้บังคับแล้วนะครับ ก็เป็นเอกสารอันหนึ่งที่ใช้ในการตรวจรายงานการประชุมเป็นเกณฑ์สำคัญอันหนึ่งนะครับ ในข้อ ๓.๑.๔ ได้มีขอแก้ไขในเรื่องของชื่อย่อ โดยใช้หลักเกณฑ์การเขียนคำชื่อย่อตามราชบัณฑิตยสถาน คือใช้ตัวย่อซึ่งต้องมีจุดกำกับเสมอ ตัวย่อตั้งแต่ ๒ ตัวขึ้นไปให้จุดที่ตัวสุดท้ายเพียงจุดเดียว อันนี้เป็นหลักเกณฑ์ล่าสุดของราชบัณฑิตยสถานนะครับ ตัวอย่างเช่น คำว่า สสร. ก็ให้มีจุดเพียงจุดเดียวด้านหลัง ร หรือ สส. สว. ก็มีจุดด้านหลังเพียงตัวเดียวนะครับ นอกจากนี้ก็ยกเว้นชื่อ เดือน ปี ซึ่งใช้มาก่อนแล้วนะครับ ก็จะใช้จุด ๒ จุด คั่นระหว่างตัวอักษรนะครับ ในข้อ ๓.๑.๕ จนถึง ข้อ ๓.๑.๘ เป็นหลักเกณฑ์ที่เพิ่มมาใหม่ ซึ่งพบจากการตรวจรายงานการประชุมว่า มีผู้อภิปรายกล่าวถ้อยคำถึงสถานที่ คน สัตว์ สิ่งของ หรือองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ แต่ว่าได้กล่าวผิดไปจากภาษาที่เป็นทางการ ก็จะคงไว้ตามที่ผู้อภิปรายกล่าว แต่เพิ่มวงเล็บเป็นข้อความที่ถูกต้องไว้ด้านหลังคำนั้นนะครับ เช่น หรือรวมถึงคำกล่าวของนักวิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นทฤษฎีทางวิชาการด้วย ตัวอย่างเช่น อำเภอมาบตาพูด ได้มีการกล่าวถึงอำเภอมาบตาพูด แต่จริง ๆ แล้วอำเภอมาบตาพูดไม่มีนะครับ เป็นเพียงตำบลมาบตาพูด ก็ได้วงเล็บไว้ด้านหลัง สมาคมสตรีบัณฑิตทางกฎหมาย ก็วงเล็บข้อความว่า สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย ไว้ ซึ่งเป็นข้อความที่ถูกต้องนะครับ เพาเวอร์ ลีด ทู คอร์รัปต์ แอบโซลูท เพาเวอร์ คอร์รัปต์ แอบโซลูทลี่ (Power lead to corrupt absolute power corrupt absolutely) ก็ใช้คำที่ถูกต้อง คือ เพาเวอร์ เทนดส์ ทู คอร์รัปต์ แอนด์ แอบโซลูท เพาเวอร์ คอร์รัปต์ส แอบโซลูทลี่ (Power tends to corrupt and absolute power corrupts absolutely)

ซึ่งเป็นถ้อยคำที่กล่าวมานะครับ ในการที่มีการกล่าวผิดจากข้อความที่ถูกต้องนะครับ ก็วงเล็บที่ถูกต้องไว้ด้วย ต่อมาในเรื่องของกฎหมาย การใส่อนุมาตราของกฎหมายให้ใส่เครื่องหมายวงเล็บนะครับ เมื่อมีการกล่าวถึงอนุมาตราของกฎหมาย ไม่ว่าจะกล่าวว่า วงเล็บ หรือ อนุมาตรา ก็ตาม ก็ให้ใช้ในลักษณะเช่นเดียวกับกฎหมาย เช่น มาตรา ๖๘ อนุมาตรา ๒ ก็ใส่เป็นลักษณะ (๒) ตามแบบของการบัญญัติกฎหมายนะครับ -----

๓.๑.๗ ชื่อ และคำต่าง ๆ ที่ผู้อภิปรายกล่าวแบบคำย่อ ถอดความแล้วก็ไม่ใช้เครื่องหมายไปยาล เพราะเนื่องจากเป็นสำนวนการพูดนะครับ ยกเว้นข้อความบางอย่าง เช่น โปรดเกล้าฯ หรือ ทูลเกล้าฯ เท่านั้น เช่นคำว่า กรรมาธิการยกกว้าง ถ้ากล่าวเพียงแค่นี้ก็ไม่มี การใส่ไปยาล เพราะผู้พูดได้พูดเพียงเท่านั้นนะครับ ๓.๑.๘ เป็นข้อความที่เป็นคำซ้ำ เป็นวลีที่กล่าวซ้ำมากกว่า ๒ ครั้ง ก็ถอดความซ้ำคำนั้นตามจำนวนครั้งที่มีการกล่าว โดยไม่ใช้ไม้ยมกนะครับ เช่น พูดคนละจุด จุด จุด นี้ก็ใช้ข้อความในลักษณะอย่างนั้น แต่ละประเด็น แต่ละประเด็น ก็เขียนซ้ำเข้าไปครับ อันนั้นเป็นเกณฑ์ที่เพิ่มขึ้นใน ๓.๑ นะครับ ที่นี้สำหรับ ๓.๒ นะครับ เพิ่มเติมเกณฑ์ในข้อ ๓.๒.๓ นะครับ ในเรื่องของจำนวน ลักษณะนาม ให้เขียนเป็นตัวเลข อันนี้เป็นเกณฑ์ในการที่จะใช้ตรวจรายงานการประชุม ซึ่งสะดวกขึ้นในการที่จะทราบว่าเขียนข้อความนั้นอย่างไร ๓.๒.๔ ถ้าจำนวนอยู่หลัง นามหรือหลังลักษณะนาม และไม่มีลักษณะนามรองรับ รวมทั้งจำนวนพิจารณาแล้วถือว่าเป็น สำนวน ก็ให้เขียนเป็นตัวหนังสือ เช่น ประมาณสิบกว่าคน ซึ่งมีลักษณะการพูดแบบ สำนวนการพูด ไม่ใช่การนับจำนวนที่แท้จริง ก็ให้ใส่เป็นตัวหนังสือแทนการใส่เป็นตัวเลข เพื่อให้รู้ว่านี่คือจำนวนการพูด ในข้อ ๓.๒.๕ จำนวนตั้งแต่หลักแสนขึ้นไปให้ใช้เป็นตัวเลข ปนกับตัวหนังสือ ยกเว้นจำนวนที่มีหน่วยข้างหน้าและหลังจุดทศนิยมเป็นเศษที่ชัดเจน ให้ใช้เป็นตัวเลขทั้งหมด ตัวอย่างเช่น ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ก็ใส่ตัวเลข ๔ แสนคน ก็จะใช้คำว่า เลข ๔ แล้วก็ต่อด้วยตัวหนังสือ คือ ๔ แสนคน นะครับ อันนี้ก็เป็เกณฑ์ที่ขอเพิ่มเติมขึ้น ในการตรวจรายงาน ในเรื่องของตัวบุคคลนะครับ ในข้อ ๓.๓ การกล่าวเกี่ยวกับชื่อบุคคล ๓.๓.๑ มีการกล่าวถึงราชทินนามของพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์บ่อยครั้ง ในการประชุม เพราะฉะนั้นก็การกล่าวนั้นจะแก้ไขให้ถูกต้องอย่างเป็นทางการ เช่น องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้แก้ไขเป็น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ถูกต้อง ในข้อความที่แท้จริงและเป็นการถวายพระเกียรติ ในข้อ ๓.๔.๓ ภาษาต่างประเทศที่เป็น คำย่อ ในเกณฑ์เดิม คือ ให้ถอดข้อความตามที่ผู้อภิปรายได้กล่าวไว้นะครับ และถ้าเป็น ตัวย่อ ให้ใส่ตัวย่อภาษาต่างประเทศที่ถูกต้องและวงเล็บนั้น พร้อมทั้งคำเต็มและคำศัพท์ เต็มไว้ด้วย ก็ยกตัวอย่างเช่น คำว่า โออีซีเอฟ นะครับ ก็ใส่วงเล็บว่า OECF และก็ใส่ คำเต็ม คือ Oversea Economic Corporation Fund หรือ โอท็อป ก็ใส่ชื่อย่อ OTOP และ

ก็ใส่คำเต็ม One Tambon One Product ไว้ข้างหลังข้อความดังกล่าว ในข้อ ๓.๔.๔ การเรียกชื่อธาตุต่าง ๆ ให้ใช้ทับศัพท์ตามคำกล่าวของผู้อภิปราย โดยตัวย่อธาตุที่มีเลข ห้อยท้ายให้ใช้เลขอารบิกกำกับด้วย เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ก็วงเล็บชื่อที่เป็นชื่อธาตุ ตัวเต็ม และคำว่า ซีไอทู ก็ใช้คำว่า CO_2 ต่อท้ายนะครับ ซึ่งเป็นเกณฑ์การทับศัพท์ เป็นตัวย่อธาตุนะครับ อันนั้นก็คือตัวหลักเกณฑ์ที่ได้มีการขอปรับแก้ไขเพิ่มเติม ในหลักเกณฑ์การพิจารณานะครับ แล้วก็หลักการตรวจเผยแพร่รายงานการประชุมสภา ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งขอรับความเห็นชอบจากสภาร่างในการแก้ไขเพิ่มเติม ดังกล่าวครับ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในอนาคตต่อไปครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านกรรมาธิการท่านต่อไป มีท่านใดใหม่ครับ เชิญครับ

นางสาวชนิษฐา วงศ์พานิช (อนุกรรมาธิการจัดทำเจตนาหมายเหตุ) :
เรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ดิฉัน นางสาวชนิษฐา วงศ์พานิช กรรมาธิการ ขอรายงานภารกิจการจัดทำเจตนาหมายเหตุ การดำเนินงานการจัดทำเจตนาหมายเหตุของ คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม เจตนาหมายเหตุ และบันทึกเจตนาธรรมณ์ คือการ รวบรวมจัดเก็บเอกสารการดำเนินงานของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและ คณะกรรมาธิการชุดต่าง ๆ ไว้เป็นเอกสารเจตนาหมายเหตุของชาติ เก็บรักษาไว้ใน หอเจตนาหมายเหตุรัฐสภา เพื่อการศึกษาวิจัยของผู้สนใจต่อไปในอนาคต คณะกรรมาธิการ เจตนาหมายเหตุได้จัดทำหนังสือชี้แจงและขอความร่วมมือแก่ผู้เกี่ยวข้องให้ส่งเอกสาร ต้นฉบับที่ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้แก่คณะทำงานเจตนาหมายเหตุ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากคณะกรรมาธิการชุดต่าง ๆ มีการส่งมอบเอกสารเรื่อย ๆ ให้แก่คณะทำงานเจตนาหมายเหตุ トラบจนวันนี้ นะคะ ก็ยังมีการจัดส่งเอกสารที่ ปฏิบัติงานเสร็จแล้วให้แก่คณะเจตนาหมายเหตุ

ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินงานกับเอกสารดังกล่าวตามหลักวิชาการจดหมายเหตุ และจะมีการประสานงานการจัดเก็บเอกสารกับหอจดหมายเหตุรัฐสภาต่อไป เอกสารจดหมายเหตุที่ได้รับมอบมาแล้วเราได้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดนิทรรศการ เอกสารจดหมายเหตุทำหนังสือ และสมุดภาพกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญด้วยนะคะ ขอขอบคุณมากคะ นี่คือการกิจที่เราได้ดำเนินงานของการจัดทำจดหมายเหตุของคณะกรรมการการชุดนี้คะ ขอขอบคุณคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ มีท่านกรรมการเชิญต่อครับ

นางถวิลวดี บุรีกุล (ประธานคณะอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่) : กราบเรียนท่านประธานและท่าน สสร. ทุกท่าน ดิฉัน ถวิลวดี บุรีกุล กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ ขอรายงานความคืบหน้าของการทำงานของอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ดังนี้ ในโครงการมีโครงการย่อยทั้งสิ้น ๓ โครงการ คือ งานด้านวิชาการ งานด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานด้านศูนย์ข้อมูลการจัดทำรัฐธรรมนูญเคลื่อนที่ ในงานด้านวิชาการมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำดัชนีคำค้นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ โดยให้สามารถค้นได้ตามวาระการประชุม รายงานการประชุมแต่ละครั้งตามคำสำคัญ ตามรายมาตรา ตามรายชื่อของผู้อภิปราย และสามารถสืบค้นบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ รวมทั้งสามารถสืบค้นภาพถ่ายและประวัติของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ ขณะนี้คณะกรรมการจัดจ้างได้มีมติจ้างทีมคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยมีรองศาสตราจารย์พรชัย สุนทรพันธ์ คณบดีคณะนิติศาสตร์เป็นหัวหน้าทีม ในวงเงินการจ้าง ๗๘๔,๗๐๐ บาท ระยะเวลาดำเนินการเสร็จสิ้นเดือนตุลาคม ขณะนี้ผู้รับจ้างได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ มีการจัดทำดัชนีคำค้น ได้อ่านไปแล้วประมาณ ๘,๐๐๐ หน้า และจะมีการสแกน (Scan) เอกสารประมาณ ๖๐,๐๐๐ หน้า ส่วนงานด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญซึ่งต่อเนื่องจากงานวิชาการ โดยให้สามารถสืบค้นได้ง่ายตามดัชนีคำค้นที่จัดทำโดยงานวิชาการ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะค้นในลักษณะที่เป็นข้อมูลที่เป็นเอกสารตัวหนังสือ แล้วก็ภาพถ่ายได้ทั้งสิ้น ขณะนี้ได้

ดำเนินการอยู่ในขบวนการจัดจ้าง มีผู้สนใจ ๘ ราย และมีผู้มาฟังคำชี้แจง ๓ ราย และจะทำการจัดจ้างได้เสร็จสิ้นคาดว่าจะภายในเดือนนี้ แล้วโครงการนี้จะเสร็จสิ้นประมาณเดือนธันวาคม โดยด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้จะประกอบไปด้วยซอฟต์แวร์ (Software) สืบค้นข้อมูลที่ง่าย และมีดีวีดี (DVD – Digital Video Disc) ฐานข้อมูลอยู่ในบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม รวมทั้งมีอีบุ๊ก (e-Book) ซึ่งสามารถที่จะค้นหาและอ่านได้เหมือนหนังสือทั่วไป รวมทั้งมีการจัดทำคู่มือการใช้งานและจัดหาคอมพิวเตอร์เครือข่ายซึ่งเป็นเซิร์ฟเวอร์ (Server) จำนวน ๒ ชุด ให้กับสภาผู้แทนราษฎร ส่วนโครงการที่ ๓ คือ โครงการจัดสร้างศูนย์ข้อมูลรัฐธรรมนูญเคลื่อนที่ เป็นการจัดทำศูนย์ข้อมูลให้ความรู้แก่ประชาชนในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ซึ่งผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้อย่างรวดเร็วโดยมีความทันสมัยและสะดวกในการติดตั้งและเคลื่อนที่ไปแสดงยังที่ต่าง ๆ ได้ จึงเรียนมาเพื่อทราบค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีอีกท่านหนึ่งใช่ไหมครับ ท่านกรรมาธิการอีกท่านหนึ่งใช่ไหมครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ (อนุกรรมาธิการบันทึกเจตนารมณ์) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ ในนามคณะกรรมการ กระผมขออนุญาตรายงานผลการดำเนินงานในส่วนของการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญครับ คณะอนุกรรมาธิการได้จัดประชุม ๒๗ ครั้ง โดยจัดทำร่างบันทึกเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช โดยมีข้อมูลประกอบของการจัดทำร่างบันทึกเจตนารมณ์ดังนี้ ๑. ติดตามและสังเกตประเด็นการอภิปรายของสภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมาธิการทั้ง ๓ กรอบในคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๒. รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ๓. รายงานการประชุมคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ และอนุกรรมาธิการทั้ง ๓ กรอบ ๔. สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนที่รายงานต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ ๕. รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

เกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่รายงานต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๖. รัฐธรรมนูญทุกฉบับและงานเขียนทางวิชาการ -----

บัดนี้คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนารมณัดำเนินการจัดทำร่างบัณฑิตกเจตนารมณั รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช รายละเอียดเสร็จแล้ว พร้อมทั้งส่งร่างบัณฑิตกเจตนารมณัรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช เสนอที่ประชุมสภาพิจารณา ในส่วนที่เกี่ยวกับกรอบ รูปแบบ และแนวทางในการจัดทำบัณฑิตกเจตนารมณัของร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยเนื้อหาในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ครับ ส่วนแรก ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวบทมาตราต่าง ๆ จะทำการล้อมกรอบด้วยกรอบสี่เหลี่ยม และพิมพ์ด้วยแบบตัวอักษรตัวหนา ประการที่ ๒ ในส่วนของเจตนารมณัจะประกอบด้วยส่วนหลักซึ่งพิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวหนา และส่วนรองหรือส่วนที่เป็นเนื้อหาประกอบการบัณฑิตกเจตนารมณั โดยใช้แบบตัวอักษรธรรมดา ประการที่ ๓ ในส่วนของหมายเหตุ จะมีการบัณฑิตกเนื้อหาในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ประการแรก เปรียบเทียบกับหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ประการที่ ๒ หากเป็นหลักการใหม่หรือในส่วนใดมีการบัญญัติเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญในอดีตฉบับใด ก็จะมีการอ้างอิงไว้ด้วย ประการที่ ๓ หากมีคำอธิบายเพิ่มเติม เช่น ข้อความคิดหรือความหมายของบางคำหรือบางเรื่องที่น่าสนใจก็จะบัณฑิตกคำอธิบายเพิ่มเติมไว้ด้วย ประการที่ ๔ อ้างอิงรายงานการประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละมาตราไว้ในหมายเหตุด้วยว่าตรงกับการประชุมครั้งใดครับ อนึ่งในการนำเสนอครั้งนี้ต้องขออภัยอย่างยิ่งที่มีข้อผิดพลาดในการจัดพิมพ์ ซึ่งได้แนบใบแทรกแก้ ใบแก้คำผิดจำนวน ๒ หน้า ไว้ด้วยแล้วนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ก็คงไม่เป็นไรละครับ เดียวพอฉบับสมบูรณ์ท่านก็แก้ไขให้ถูกแล้วกันนะครับ ท่านอาจารย์วิฑิตยาครับ เคารพครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ สสร. ที่ทางกรรมาธิการบัณฑิตกเจตนารมณัได้แถลงไปแล้วนี่นะครับ ผมอ่านดูในบางมาตราก็มีสิ่งที่ไม่ตรง ผมยกตัวอย่างเลยครับ เอาของจริงเลยเปิดในหน้า ๔๓ ครับ ในมาตรา ๔๙ เจตนารมณัที่เขียนไว้ใน (๑) นะครับ ที่บอกว่า บุคคลมีความเสมอภาคและมีอิสระในการเลือกรับการศึกษ เราพูดกันแล้ว และเราก็ขอแปรญัตติใหม่แล้วทำให้ตัด คำว่า เลือกรับการศึกษ ออก อย่างนี้ยังคงความหมาย

เหมือนเดิมว่า เลือกลงบาล เลือกลงประถม เลือกลงต่าง ๆ เลือกลงเหมือนเมื่อตอนที่เรานเสนอ
 แปรญัตติครั้งแรก แล้วเราก็มายกข้อแก้ไขกันแล้วว่า มาตรา ๔๙ เดิมนี้ ไม่ควรจะมีคำว่า
 เลือกลง ซึ่งสภาได้มีมติผ่านไปแล้วว่า ให้จัดการศึกษาสิบสองปี ไม่มีคำว่า เลือกลง ต้อง
 ใหม่ครับ ท่านสมาชิกสภาคงจะทราบดีว่าเราต้องไม่มีคำว่า เลือกลง แต่เนี่ยยังมี เลือกลง
 อยู่ครับ

ประเด็นที่ ๒ ครับ การศึกษา ๑๒ ปีนั้น ไม่ว่าจะต่อเนื่องหรือไม่ก็ตาม
 แต่เราพูดกันว่า ให้บันทึกเจตนารมณ์ไว้ว่า การศึกษานั้น จากคำว่า เลือกลง เป็นคำว่า
 การศึกษาสิบสองปีตั้งแต่ระดับชั้นประถมถึงมัธยม หรือพูดคำว่า ตั้งแต่ ป.๑ ถึง ม. ๖ แต่
 ว่าเมื่อไหร่ก็ได้คุยกันภายนอกว่า น่าจะเป็นระดับประถม มัธยม น่าจะใส่ไว้ในเจตนารมณ์
 ว่า ๑๒ ปี นั้นหมายถึงระดับใด เพื่อต้องการปัญหาในการที่จะมาผูกพันกับ คำว่า เลือกลง
 อีกนะครับ ซึ่งตรงนี้อาจให้มีการแก้ไข ส่วนคำว่า ที่ทางคณะกรรมการได้ให้เอกสารมา
 ในข้อ ๑ นะครับ หน้า ๑ คำว่า ห้ามเก็บค่าใช้จ่ายในหลักสูตรนั้น แล้วก็มาขยายคำว่า
 ห้ามเก็บเงินค่าเป็นเงินกินเปล่า เงินบริจาค เงินบำรุง และเงินค่าใช้จ่ายใด ๆ
 ในหลักสูตรนะครับ จากผู้ปกครอง อันนี้เข้าใจครับ แต่พอมา ท่านเปลี่ยนเฉพาะคำว่า ---

ห้ามเก็บค่าใช้จ่ายในหลักสูตรนั้น ๆ แล้วขยายความเพิ่ม แต่ในส่วนต่อ คำว่า สำหรับทุกกิจกรรมตามหลักสูตรทุกประเภทที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยตรง หรือกิจกรรมร่วมหลักสูตร ทั้งนี้ แม้ว่าจะให้ชื่อว่า เป็นกิจกรรมพิเศษ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร ถือว่าเป็นกิจกรรมตามหลักสูตร ที่สถานศึกษาจัดขึ้น และเป็นสิทธิที่รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่บุคคลมีอยู่อย่าง เสมอกันทั้งสิ้น คืออ่านแล้วก็งง ๆ ท่านเขียนให้ท่านพอ คือคนปฏิบัติหนึ่งแน่ครับ เพราะว่ากิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมที่จัดขึ้นนี่นะครับ ความเขียนอย่างนี้กว้างมาก ผมงกตัวอย่างเช่นว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรนะครับ หรือกิจกรรมในหลักสูตร เช่น การไปทัศนศึกษานะครับ ไม่เก็บค่าใช้จ่ายแล้วจะไปอย่างไร การจัดกิจกรรมลูกเสือ มัธยมก็มีกิจกรรมในข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติ คือ ต้องไปอยู่ค่ายพักแรม แล้วไม่เก็บค่าใช้จ่าย จะทำอย่างไร ก็ไม่ต้องจัด อันนี้จะทำให้กิจกรรมในโรงเรียน ทั้งหลายนั้นหยุดหมดเลยครับ เพราะต้องห้ามหมด ผมเข้าใจว่า ถ้าท่านเขียนคำว่า เป็นเงินกินเปล่า เงินบริจาค เงินบำรุง ที่จะเก็บจากผ่านสมาคม อันนั้นเห็นด้วยครับ ไม่ว่ากัน แต่ถ้าบอกว่า กิจกรรมอะไรต่าง ๆ นี่ห้ามหมด โรงเรียนก็ไม่สามารถจะใช้ เงินบำรุงการศึกษาที่เป็นเงินอุดหนุนซึ่งมีอยู่น้อยมากไปจัดได้ และไปกิจกรรมที่ออกนอก สถานศึกษา ต้องใช้พาหนะ ก็เก็บไม่ได้อีก อะไรไม่ได้ เป็นส่วนที่ต้องมาตีความกัน อีกใหม่ว่า เรื่องตรงนี้เราจะพิจารณาถึงกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนา ประสพการณ์ผู้เรียนตามหลักสูตรได้หรือไม่ ถ้าอย่างนี้นะครับ ละเอียดยกออกมาอย่างนี้ ทำไม่ได้ เพราะว่าผมอยู่ฐานะอยู่ในโรงเรียน ปฏิบัติโดยตรง จะทราบตีความหมาย คืออะไรนะครับ ไปดูต่อนะครับ ในส่วนที่เกี่ยวกับในเรื่องของมาตรา ๔๙ นะครับ ซึ่งท่าน เขียนไว้ และข้อ ๒ เกี่ยวกับเรื่องของการเก็บเงินบำรุงค่าใช้จ่าย อันนั้นเรื่องของบุคคล ที่ต้องให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ อันนั้นก็ไม่ต้องค้านครับ เห็นว่าถูกต้องแล้วแหละ แต่ใน ส่วนคำว่า การจัดการศึกษา ในข้อ ๓ นะครับ ในหน้าแรก ที่ไปแก้คำผิดนะครับ ในข้อ ๓ ที่ท่านเขียนขอแก้ไขใหม่ คือ หลังจากที่ท่านขยายความไปแล้วนะครับ ในหน้า ๔๔ ท่านขอแก้ไขใหม่ โดยขีดคำว่า ต้องกระทำโดยกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อป้องกันการ ถ่ายโอนการศึกษา และให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาโดยตรงไม่ได้ อะไรอย่างนี้นะครับ

ผมต้องเรียนว่า ตรงนี้เราได้ตกลงกันแล้วว่ามันไปอยู่ในส่วนของมาตรา ๘๐ ในส่วนของนโยบายการศึกษาในส่วน(๔)ที่เกี่ยวกับว่า การจัดการศึกษานั้นนะครับ สนับสนุน ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนจัดการศึกษาได้ ซึ่งก็เป็นไปตามที่เราตกลงกันแล้ว ผ่านมติที่ประชุมของสภาแล้ว แต่เรื่องเกี่ยวกับ (๔) นั้น เราได้ตกลงกันและก็ผ่านในที่ประชุมแล้วว่า ทั้งนี้ต้องไม่หมายถึงการถ่ายโอนสถานศึกษาของรัฐไปให้ท้องถิ่น ซึ่งปรากฏว่าท่านมาเขียนในมาตรา ๔๙ ผมว่าคงไม่ใช่ครับ แต่ท่านตัดออกก็ดีแล้วครับ ตัดออกไป แต่ต้องไปเพิ่มในมาตรา ๘๐ อีกครั้งหนึ่งนะครับ ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ผมเป็นผู้นำเสนอญัตติก็ต้องทักท้วงไว้ก่อนนะครับ ต่อไปครับในมาตรา ๓๐๓ นะครับ โทษครับ ขออนุญาตครับ อย่าเพิ่งข้ามนะครับ มาตรา ๘๐ เฉพาะหน้า ๗๔ นะครับ โทษครับ ๗๔ นะครับ มาตรา ๗๔ นั้นเดิมนั้น ผมทักท้วงกับท่านกรรมาธิการการบันทึกเจตนารมณ์ไว้ว่า ในส่วนของการศึกษา ๑๒ ปี นั้น หมายถึงการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมถึงมัธยมนะครับ ๑๒ ปี อยู่ในมาตรา ๔๙ แต่ว่าทางกรรมาธิการบอกว่า น่าจะมาเขียนในนโยบายของรัฐในมาตรา ๘๐ (๔) นะครับ ถ้าท่านกรรมาธิการหน้า ๗๔ นะครับ ซึ่งก็จะขยายความจาก (๔) ที่บอกว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความพร้อม -----

และที่ชุมชน องค์การทางศาสนา และเอกชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย ถึงมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปฐมวัยนะครับ ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพเท่าเทียมกัน อันนี้ครับ ที่ผมทักท้วงว่า มาตรา ๘๐ (๔) นั้น ผมได้เป็นคนเสนอ แล้วก็ที่ประชุมตกลงกันว่า ให้เขียนในเจตนารมณ์ว่า การที่กระจายอำนาจ ส่งเสริมการกระจายอำนาจนั้นไม่เกี่ยวกับการถ่ายโอนสถานศึกษาของรัฐให้กับองค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยากทำความเข้าใจกับ ทางคณะกรรมการบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ ขอให้ไปเปิดเทป (Tape) หรือว่าดูจากบันทึก ที่ผ่านประชุม ผ่านมาอีกครั้งหนึ่งนะครับ ขอทักท้วงในเรื่องของมาตรา ๘๐ (๔) ต่อไปครับ อีกนิดหนึ่งครับ มาตรา ๓๐๓ ๓๐๓ นั้นผมได้เสนอไปเมื่อสักครู่นี้แล้วตอนที่อยู่ข้างนอก ห้องประชุมสภาที่กรรมการว่า ผมได้เสนอเอกสารนี้ครับ เอาสำเนาตัวจริงให้ดูว่า ได้มีการเสนอไปยุติ หนึ่งในแปดยุติไป เมื่อวันที่ ๒๘ เดือนมิถุนายนนะครับ เป็นยุติ ที่ ๓ ที่ผ่านสภาว่า มีการแก้ไขในมาตรา ๓๐๓ เป็นไปตามนี้แล้วนะครับ เป็นยุติที่ ๓ ก่อนจะเลิกพักกลางวันครับ เสร็จแล้วก็มีการทักท้วงกันตอนบ่าย ก็ถือว่าอันนี้ผ่านไปแล้ว ท่านสมคิดก็บอกว่า เรียบร้อย จบแล้ว ยอมแล้ว เป็นตามที่ตกลงนี้ ไม่มี ไม่ติดใจ แต่ไม่มี ปรากฎอยู่ในมาตรา ๓๐๓ ในเจตนารมณ์ ในหน้า ๒๙๓ นะครับ ซึ่งจะทำให้เจตนาธรรมณ์ ที่เราลงมติกันไปในนั้นเกิดไม่สมบูรณ์ ผมจึงขออนุญาตทักท้วงนะครับ แล้วก็ขอประสานกับ ทางกรรมการต่อไปว่า ขอแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีหลายท่าน อย่างนี้ได้ไหมครับ เดี่ยวท่านกรรมการครับ พอดีผมเข้าใจว่า สิ่งที่กรรมการรายงานนี่นะครับ มันยาก ทำยากที่จะให้ครบถ้วนแล้วก็สมบูรณ์ เข้าใจนะครับปัญหาตรงนี้ แล้วระยะเวลาจำกัดนี้ หรือกรรมการอย่างนี้ได้ไหมครับว่า ในแต่ละมาตรา แต่ละเรื่องนี่สมาชิกหลายท่านก็มีการอภิปราย และเป็นเจ้าของเรื่อง ของแต่ละมาตรา ผมว่าสมาชิกแต่ละท่านจะเข้าใจเรื่องของตัวเองมาก อย่างเช่น ของท่านอาจารย์วิฑูรย์อย่างนี้นะครับ เดี่ยวหลังจากนี้แล้วอยากหาหรือท่านให้ทำหนังสือ เวียนแจ้งสมาชิกทุกท่านนะครับว่า ร่างที่ท่านทำมานี้ รายงานนี้นะครับ ให้ช่วยกันตรวจ ในส่วนของท่าน หรือที่ท่านสนใจ หรือที่ท่านไปพบนี้นะครับ ท่านก็จะได้เจตนาธรรมณ์ที่ สมบูรณ์ มิฉะนั้นแล้วถ้าคลาดเคลื่อนนี่จะเป็นเรื่องใหญ่นะครับ เท่ากับไปแปลรัฐธรรมนูญ

แล้วเจตนารมณ์มันอาจจะมีส่วนที่อาจจะไม่สมบูรณ์เกิดขึ้นนี้ นะครับ แล้วเวลานำไปใช้นี้ มันอาจจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ นะครับ อันนี้ขออนุญาตเสนอเป็นทางออกทางหนึ่ง นะครับ เพื่อให้มันสมบูรณ์ขึ้น นะครับ เชิญท่านอาจารย์พิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ นะครับ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ ขอสั้น ๆ เท่านั้นเองครับ ในมาตรา ๔๗ ครับ มาตรา ๔๗ ซึ่งเป็นเรื่องการจัดสรรคดีความถึงของ กสช. กับ กทช. นะครับ อยู่ใน หน้า ๔๒ ครับ ท่านประธานครับ ในหน้า ๔๑ และ ๔๒ ที่กระผมจะขออนุญาตเรียนเสนอ ทางกรรมวิธีการบันทึกเจตนารมณ์ อยู่ในหน้า ๔๒ นะครับ ตรงหมายเหตุ หมายเหตุที่ ๑ (๑) หลักการคงเดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเพิ่มความคุ้มครองให้รวมถึงการครองสิทธิข้ามสื่อ และให้มีองค์กรหนึ่งที่เป็นอิสระ นะครับ ตรงนี้ผมมั่นใจว่าเราได้มีการพูดกัน นะครับ ท่านประธานว่า แม้ว่าเราจะให้มีการรวม ๒ องค์กรเข้าด้วยกัน คือ คณะกรรมการ กสช. และคณะกรรมการ กทช. เข้าเป็นองค์กร อิสระองค์กรหนึ่งแล้วก็ตาม นะครับ แต่ว่าเราก็ได้ระบุไว้ว่า ให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า แต่ว่าให้แบ่งโครงสร้างขององค์กรใหม่ให้ออกเป็น ๒ แผนก หรือ ๒ ฝ่าย นะครับ -----

ซึ่งท่านประธานก็คงจะจำได้นะครับ แต่ว่าตรงนี้มีได้ระบุไว้ ผมก็ขออนุญาตเรียนต่อท่านอาจารย์คมสันด้วยนะครับว่า ตรงนี้ควรจะระบุไว้ เพื่อให้ตรงตามที่เราได้อภิปรายกันในที่ประชุมใหญ่ นะครับ ท่านประธานครับ ก็คงมีประเด็นนี้เท่านั้นแหละครับ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ถ้ามี ผมจะขออนุญาตเรียนส่งให้กรรมาธิการอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบพระคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกฤษฎาครับ เชิญครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ท่านประธานครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครับ อยากปรึกษาท่านประธานผ่านไปยังทางกรรมาธิการ นะครับ เพราะเนื่องจากว่าความรวดเร็ว นะครับ ทำให้พวกเรามีโอกาสได้ดูเอกสารล่าช้า นะครับ ซึ่งเมื่อที่ท่านประธานได้เสนอความคิดไปแนวทางหนึ่งแล้ว นะครับ ผมก็อยากสนับสนุนแนวทางนั้นด้วย นะครับ เพราะว่าสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ หลาย ๆ ข้อ อย่างเช่น ในหมวดของ ส่วนผมที่เป็นตัวแทนภาคเกษตร อย่างเช่น ในบางกรณี นะครับ ก็ตกหล่นไป นะครับ เพราะอย่างโดยส่วนตัวผมเอง ผมก็ไปขอบันทึกจากวิดิโอเทป เพื่อเป็นการกันไว้เหมือนกัน นะครับ ตรงนี้ผมอยากให้ทางคณะกรรมาธิการได้หาแนวทาง เพื่อที่จะสื่อโดยตรงกับ สสร. นะครับ ผู้ทำการแปรญัตติ จะหาทางอย่างไรตรวจสอบ แล้วก็ย้อนกลับไปเป็นเอกสาร แล้วก็ทำการปรับแก้เป็นเอกสารที่สมบูรณ์ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรครับ แต่การสอบถามดังกล่าวก็ต้องระวังด้วย นะครับ เพราะเดี๋ยวสมาชิกเขียนมาให้ แล้วเราไปเอาตามนั้น อาจจะผิดเจตนารมณ์ หรือเคลื่อนไปอีก นะครับ เพราะแต่ละคนก็จะคิดเรื่องของตัวเอง แต่เมื่อได้รับไปแล้ว ต้องไปตรวจอีกรอบหนึ่งว่า สิ่งที่สมาชิกเสนอนั้นเป็นไปตามที่ได้พูดกันในสภา หรือเปล่า อาจารย์คมสันครับ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ ในประเด็นที่ท่านสมาชิกได้เสนอนั้น ทางกรรมาธิการยินดีรับมาพิจารณา นะครับ แต่ขอพิจารณาตรวจทานกับตัวรายงานการประชุมอีกครั้งในแต่ละประเด็น

นะครับว่า ได้มีมติในเรื่องนั้นจริงหรือไม่ เพราะว่าในบางประเด็นมีการพูดกันเยอะนะครับ แต่ว่าไม่ได้มีมติก็มีนะครับ เป็นแต่เพียงการกล่าวกันในที่ประชุม แล้วก็มีการกล่าวโต้แย้งกับอีกฝ่ายหนึ่งด้วยเข้าไปนะครับ เพราะฉะนั้นในประเด็นอันนี้ทางกรรมาธิการจะขอรับมาพิจารณานะครับ แล้วก็ส่งให้ทางท่านสมาชิกได้ดูอีกครั้งหนึ่งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ทำหนังสือสอบถามด้วยนะครับ สอบถามว่าแต่ละเรื่องแต่ละมาตรานี้มีท่านใดตรวจสอบแล้วเห็นเป็นอย่างไร เชิญท่านประโกชน์ครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ (กรรมาธิการ) : ประโกชน์ สภาวสุ กรรมาธิการ
นะครับ อยากเรียนท่านสมาชิกอย่างนี้ครับท่านประธานครับว่า ระยะเวลาที่จะส่งเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เราได้พิจารณานี้ น่าจะกรอบเวลาชัดเจนเสียหน่อย น่าจะประมาณสัก ๗ วันได้ไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็อยู่ที่กรรมาธิการกำหนดนะครับ กรรมาธิการทำหนังสือแล้วก็กำหนดเวลาให้ส่งกลับด้วยนะครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายเพิ่มเติม ถ้าวารับทราบเบื้องต้นนะครับ ยังไม่ได้ยุติและยังไม่เรียบร้อยนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าไม่มี ก็ถือว่าได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ บันทึกเจตนารมณ์ และจดหมายเหตุ และการตรวจรายงานการประชุมแล้วนะครับ ท่านกรรมาธิการมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรรณญาอนันต์ (กรรมาธิการ) :
ท่านประธานที่เคารพครับ ขออนุญาตแถลงเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นข้อสังเกตของท่านอัครวิทย์ สุมาวงศ์ นะครับ ก็ขออนุญาตรับตามที่ท่านได้ทักท้วงมาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ ก็ขอบคุณกรรมาธิการนะครับ หรือท่านสมาชิกนะครับ วาระที่ ๓.๓ กับ
๓.๔ นี้ เดี่ยวเราพักก่อนดีไหมครับ แล้วเดี๋ยวไปหารือกันว่าจะประชุมต่อหรือไม่ อย่างไม่
นะครับ ขอพักการประชุมครับ พักชั่วโมงนึงครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๑๘ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๓๘ นาฬิกา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ขอประชุมต่อจากการประชุมช่วงก่อนเที่ยงนะครับ

เข้าระเบียบวาระที่ ๓.๓ เป็นการพิจารณารายงานความคืบหน้าในการ
ดำเนินงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ภาคใต้

ขอเชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ด้วยนะครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมาธิการพร้อมแล้ว ขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการแถลงรายงานเลยครับ

นายอุทิศ ชูช่วย (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรนูญที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม อุทิศ ชูช่วย
ในฐานะประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้
ขออนุญาตรายงานการเผยแพร่ว่างรัฐธรรนูญ สำหรับในรอบที่ ๓ ของคณะกรรมาธิการ
รับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้ นะครับ กราบเรียนอย่างนี้ครับ
ท่านประธานครับ ในระยะที่ ๑ ที่คณะกรรมาธิการภาคใต้ได้จัดกิจกรรมนี้ นะครับ เรามี
กิจกรรมหลัก ๆ อยู่ ๒ กิจกรรมครับ กิจกรรมที่ ๑ ครับ ก็คือ การจัดกระบวนการให้ความรู้กับ
กรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำจังหวัดทุก
จังหวัดในภาคใต้ตอนบน นะครับ รวมถึงจังหวัดที่อยู่ฝั่งทะเลอันดามัน นะครับ
โดยจัดขึ้นในวันที่ ๒๐ กรกฎาคมที่ผ่านมา ที่จังหวัดภูเก็ต โดยได้รับความกรุณาจาก
ท่านรองประธานสภาว่างรัฐธรรนูญ -----

ท่านเดโช สนวนานนท์ นะครับ ได้เป็นประธานในพิธีเปิดอบรมให้ความรู้กับกรรมการวิสามัญประจำจังหวัด โดยมีท่านอาจารย์สมชัย ฤชุพันธุ์ และกรรมการวิสามัญประชาสัมพันธ์ประจำสภา ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนในท้องถิ่นนะครับ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ได้ถ่ายทอดสื่อให้พี่น้องประชาชนทราบว่า เราได้จัดกระบวนการให้ความรู้อบรมกรรมการวิสามัญประจำจังหวัด ใน ๖ จังหวัดภาคใต้ตอนบน วันที่ ๒๕ กรกฎาคมครับ ได้จัดเวทีให้ความรู้กับคณะกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ผังอ่าวไทย ผังตะวันออกนะครับ จัดที่จังหวัดสงขลา โดยได้รับความกรุณาจากท่านรองประธานสภา ท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ซึ่งท่านได้ไปเป็นประธานในพิธีเปิด ได้รับความกรุณาจาก ท่านดอกเตอร์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นะครับ ได้เป็นวิทยากรหลักในการดำเนินการให้ความรู้กับกรรมการวิสามัญประจำจังหวัด ตลอดจนท่านอาจารย์สมชัย ฤชุพันธุ์ ได้นำข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ความรู้ติดอาวุธให้กับกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดนำไปบอกเผยแพร่ให้พี่น้องประชาชนทราบ และได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนทุกแขนงครับ ทั้งวิทยุและโทรทัศน์ ได้เผยแพร่ภาพการประชุมและให้ความรู้กับพี่น้องประชาชนในรอบที่ ๑ นี้เป็นอย่างดี

ประการที่ ๒ ครับ หลังจากที่เราได้ให้ความรู้กับกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดทุกจังหวัดแล้วนี่นะครับ กรรมการวิสามัญก็ไปแปลงกิจกรรมในพื้นที่ในแต่ละจังหวัดนี่นะครับ ลงไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งผมจะนำเรียนให้ ขออนุญาตท่านประธานให้กรรมการวิสามัญแต่ละจังหวัดได้รายงานในรายละเอียด ในระยะที่ ๒ ครับ การจัดเวทีเสวนา การจัดเวทีในรูปแบบของมองต่างมุมนะครับ ในรูปแบบของการตั้งคำถามตอบคำถาม เราได้จัดเวทีหลัก ๆ ๓ เวทีด้วยกัน และในแต่ละเวทีนั้นได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชน ทั้งถ่ายทอดเสียงและถ่ายทอดทางโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ให้พี่น้องประชาชนในภาคใต้และทั่วประเทศได้รับทราบนี่นะครับ ก็ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จครับ ท่านประธานครับ กิจกรรมที่ ๑ เวทีที่ ๑ ครับ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม เราจัดที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เดี่ยวท่านมนตรีจะได้นำเรียนรายละเอียด เวทีที่ ๒ ครับ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ที่ผ่านมา อาทิษฐ์สุดท้ายก่อนที่จะลงประชามติครับ วันแม่แห่งชาติเราได้จัดเวทีที่จังหวัดสงขลานั้นครับ โดยได้รับความกรุณาจากประธาน

กรรมวิธีการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมติ ท่านดอกเตอร์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นผู้ดำเนินรายการ ได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ ท่านจรัญ ภักดีธนากุล เราได้รับความร่วมมือจากแพทย์หญิงเพชรดาว ไต๊ะมีนา แล้วก็คุณจรินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์ และผมเองเป็นวิทยากรเพื่อที่จะอภิปรายข้อดีของรัฐธรรมนูญ แล้วก็ข้อคิดความเห็นต่าง ๆ วิทยากรได้ให้ข้อมูลรอบคอบรอบด้าน ตลอดจนพี่น้องประชาชนในวันนั้นนี่นะครับ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และที่สำคัญครับ ท่านประธานครับ วันนั้นเป็นการถ่ายทอดทีวี ช่อง ๑๑ ทั่วประเทศ ทำให้ได้เห็นบรรยากาศของการแสดงความคิดเห็น ข้อดี ข้อเด่นของรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งก็ถือว่าเป็นรอบสุดท้ายที่จะให้ประชาชนได้ทราบข้อมูล กิจกรรมที่ ๓ ครับ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ได้จัดเวทีที่ นครศรีธรรมราช ซึ่งเดี๋ยวท่านวัชรวิภาจะได้นำเรียนรายละเอียดกับท่านประธานอีกครั้งหนึ่ง นะครับ กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า การจัดเวทีในภาคใต้ทั้ง ๑๔ จังหวัดนี้ นะครับ ผมเองได้พยายามที่จะโยนคำถามเพื่อที่จะประเมินคร่าว ๆ ว่าพี่น้องประชาชน ในเขตภาคใต้นี้มีความคิดอย่างไร กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับ ผมโยนคำถามไป ในที่ประชุมเกือบทุกที่ครับ ถามว่า ในห้องประชุมนี้ -----

ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่จะถึงอีกไม่กี่วันข้างหน้า ที่ประชุมนี้ ๓๐๐ คน บางเวที บางเวที ๔๐๐ คน บางเวที ๒๐๐ คน นี่นะครับ จะมาลงใช้สิทธิประมาณเท่าไร ให้ยกมือ กราบเรียนท่านประธานครับ ร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ ในทุกเวที และผมถามคำถามต่อไปว่า ให้ท่านช่วยประเมินหน่อยได้ไหมว่า ในหน่วยของท่าน ในหมู่บ้านของท่าน ในตำบลของท่าน ที่ท่านเป็นตัวแทนมา โดยประมาณนี้ ท่านคิดว่าจากสื่อที่พวกเราสมาชิกสภาว่าง รัฐธรรมนูญ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้พยายามเผยแพร่รัฐธรรมนูญฉบับนี้นี่นะครับ คิดว่าประชาชนจะทราบข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด และจะมาใช้สิทธิมากน้อยเพียงไรนะครับ ผมลองให้ยกมือคร่าว ๆ ครับ ปกติในภาคใต้นี้ครับ ๗๕ ถึง ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ครับ ที่เชื่อว่าเพื่อนบ้าน หรือพี่น้องประชาชนในละแวกหน่วยเลือกตั้ง ที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาวันนั้นมาร่วมสัมมนาในเวทีต่าง ๆ ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า เพื่อให้สภาว่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็พี่น้องประชาชนได้ทราบว่า ในบรรยากาศของการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนของภาคใต้ทั้ง ๑๔ จังหวัดนั้น เป็นที่สนใจของพี่น้องประชาชน และเชื่อว่าพี่น้องประชาชนจะไปใช้สิทธิลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ แล้วแต่การตัดสินใจของพี่น้องนี่นะครับเป็นจำนวนมากทีเดียว และที่สำคัญนะครับ เป็นกำลังใจให้กับผู้ทำงานให้กับสมาชิกสภาว่าง ให้กับพวกเราทุกคนครับ ที่จะรอวันลงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคมนี้ เพราะฉะนั้นในส่วนของภาคใต้ก็คือสภาพที่อยากจะกราบเรียน

สุดท้ายครับ ท่านประธานครับ ถ้ามองภาพรวมในโค้งสุดท้ายมีเสียงหรือมีกระบวนการที่พยายามที่จะก่อกระแสไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่ กราบเรียนท่านประธานครับว่า มีครับ แต่ส่วนน้อยมาก ไม่สามารถที่จะปลุกกระแสขึ้น กราบเรียนว่ามีกระบวนการการจัดการจริง แต่กระบวนการจัดการไม่ก่อให้เกิดกระแส ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกของประชาชนที่จะโน้มเอียง เพราะว่าประชาชนต้องการที่จะไปสู่การเลือกตั้ง ประชาชนต้องการที่จะคืนอำนาจให้กับตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อที่จะให้ประเทศของเราเดินหน้าต่อไป กราบเรียนท่านประธานนะครับว่า กระแสที่มีเหล่านี้ ทั้งรูปแบบการจัดการ กระบวนการมีอยู่จริง มีการใช้เงิน ใช้คน ใช้วิธีการจัดการ

เข้ามาจริงครับ แต่ไม่สามารถปลูกกระแสเหล่านี้ได้ เพราะฉะนั้นมีความมั่นใจเหลือเกินครับว่า ในส่วนของภาคใต้ พี่น้องประชาชนจะให้ความร่วมมือไม่ร่วมมือ และก็มาใช้สิทธิเป็นจำนวนมากครับ สำหรับผมก็คงจะกราบเรียนต่อสภาแห่งนี้เพียงเท่านี้ จะกราบเรียนท่านประธานให้ได้เชิญพี่วิชัยเป็นคนต่อไปครับ ขอขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านกรรมาธิการวิชัยครับ

นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ สสร. หมายเลข ๐๕๙ ครับ ตามที่คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำจังหวัดยะลาครับ ได้ดำเนินการจัดทำกระบวนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนจังหวัดยะลาตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึง ๑๘ สิงหาคม นั่นคือขบวนการที่ได้ดำเนินการมานะครับ ก็ได้รับความร่วมมืออย่างยิ่ง ได้รับจากส่วนราชการทุกภาคส่วน สถานการศึกษา พี่น้องประชาชนให้ความสำคัญ ซึ่งหลังจากที่เราได้มาประชุมที่นี่แล้ว ก็กลับไปดำเนินการในส่วนของจังหวัด มีการประชุมคณะกรรมการวิสามัญอนุกรรมาธิการถึง ๖ ครั้ง ทุกครั้งนั้นเราเน้นย้ำในเรื่องที่จะไปปฏิบัติเพื่อเผยแพร่รัฐธรรมนูญให้กับพี่น้องประชาชนทำความเข้าใจ และมองเห็นถึงความสำคัญในเรื่องรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ได้ร่วมร่างกันมานั้นว่า ประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรบ้างนะครับ ก็ได้ดำเนินการมาถึงห้าหกครั้ง สุดท้ายแล้วนี้ก็ได้รับเอกสารจากส่วนกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายประชาสัมพันธ์นั้นได้มอบหมายงบประมาณจำนวนหนึ่งให้ทางใต้ รวมถึงได้รับเอกสารหลักฐานทั้งหมดครั้งแรก -----

จังหวัดยะลาได้รับแผ่นปลิว จำนวน ๑ แสน ๕ หมื่นฉบับ รวมมาถึงรัฐธรรมนูญจำนวนแสนกว่าฉบับ ซึ่งมีพี่น้องประชาชนถึง ๑ แสน ๑ หมื่นครัวเรือนนั้น ได้ส่งไปทั่วถึงหมดแล้ว ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๓ นี้เอง ได้ร่วมกับ กกต. ได้ส่งไปทุกตำบล ทุกอำเภอ และได้ร่วมสอบถามพี่น้องประชาชนในการเปิดเวทีถึง ๓ เวที มีคณะประชาชน นักศึกษา ประชาชน เข้าร่วมทั้ง ๓ เวทีนั้น ทั้งสิ้นประมาณเกือบ ๒,๐๐๐ คน เรามาสรุปกันว่า ตั้งแต่เราไปออกรายการทางวิทยุ ทางทีวี ดำเนินการโดยภาคเอกชน ดำเนินการโดยคณะกรรมการการวิสามัญและอนุกรรมการนั้น ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง พี่น้องประชาชนจำนวนหนึ่งเขาบอกว่า จะออกมาใช้สิทธิไม่น้อยกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ใน ๓ จังหวัด นะครับ นั่นส่วนหนึ่งบอกว่าเช่นนั้น ถามว่า ทำไมจึงมีความตื่นตัวเช่นนี้ ท่านบอกว่า ท่านได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ตั้งแต่จังหวัดสงขลาซึ่งมีท่านประธานภาคนั้นให้ข่าวสารเป็นที่ประทับใจ พี่น้องประชาชนเข้าใจดี ๑ ละ ๒. อ่านหนังสือ แผ่นปลิว ตลอดถึงส่วนกลางด้วย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้หลักผู้ใหญ่ในคณะกรรมการ ในคณะ สสร. นั้น ให้ข้อมูลที่มีความเข้าใจง่าย เปรียบเทียบว่าร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กับ ๒๕๔๐ นั้นแตกต่างอย่างไร ประชาชนควรจะได้อะไรที่คิดว่าดีกว่าที่ผ่านมา อันนี้ก็เป็นที่เข้าใจนะครับ จากที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นอนุกรรมการ มีกระผม ท่านเสรี นิมะยุ ท่านอนุศาสน์ สุวรรณมงคล นี้ไปดูทั้ง ๓ จังหวัดในชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เมื่อวันที่ ๗ ที่ ๘ และวันที่ ๑๕ สิงหาคมที่ผ่านมา ก็ได้รับคำยืนยันร่วมกับ กกต. ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทั้ง ๓ จังหวัดนั้นตื่นตัว ถามว่า ทำไมตื่นตัว เพราะได้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของภาษาพูด ภาษาเขียน โดยเฉพาะภาษาของพื้นเมืองซึ่งกำนันเสรีก็ได้ทำถึงสามสี่หมื่นฉบับ ส่งให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบ การพูดปากต่อปากครับ มีความเข้าใจดียิ่งในเรื่องที่จะออกมาใช้สิทธิใช้เสียง เพื่อประโยชน์ในการที่จะร่วมร่าง ร่วมลงมติในเรื่องรัฐธรรมนูญ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงกราบเรียนว่า ในส่วนของพี่น้องประชาชนจังหวัดยะลานั้น ขณะนี้ วันนี้ก็ยังคงเดินแถวเพื่อแสดงความคิดเห็นเพื่อให้นักเรียนประมาณ ๒,๕๐๐ คน ในโรงเรียนนิบงชนูปถัมภ์นั้น

ออกเดินแถว ใช้ป้ายเชิญชวนพี่น้องประชาชนไปลงประชามติ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ประชาชนให้ความสนใจครับ อย่างน้อยในะลานนั้นเดินแถว ออกไปเดินแถวเพื่อเชิญชวน พี่น้องประชาชนนั้นถึงสี่ห้าครั้ง และมีนักเรียน นักศึกษาออกไปให้ความร่วมมือ ไม่น้อยกว่าหมื่นคนนะครับ กราบเรียนว่า สรุปว่าประชาชนได้รับความเข้าใจในเรื่อง การประชาสัมพันธ์จากการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการวิสามัญ อนุกรรมการ ทั้งหมดแล้วนั้น วันนี้ไม่น้อยกว่า ๓ แสนคน จึงกราบเรียนท่านมาเพื่อโปรดทราบครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ เชิญท่านต่อไปครับ ท่านใดครับ ไมค์ (Microphone) ท่านวิชา ท่านวิชาปิดไมค์ก่อนครับ เชิญครับ

นายมนตรี เพชรขุ้ม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับ ผม มนตรี เพชรขุ้ม ครับ สมาชิกสภา ร่างรัฐธรรมนูญครับ วันนี้ทางภาคใต้ได้ดำเนินการในการประชุมกับพี่น้องประชาชน นะครับ หลาย ๆ จังหวัดนะครับ โดยเฉพาะผมอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนะครับ ก็ได้ทำ หน้าที่ในการประชุมกับพี่น้องประชาชนนะครับ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มของข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน นักศึกษานะครับ หลาย ๆ เวทีนะครับ ไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐเข้าไปจัด หรือว่า ของ สสร. เองที่จัดนะครับ และก็ระดับภาคเข้าไปจัดนะครับ แม้แต่สถาบันพระปกเกล้า ก็เข้าไปจัดนะครับ คิดว่าโชคดีนะครับ ในทุกเวทีนะครับ ผมได้กล่าวกับพี่น้องประชาชน นะครับ ตลอดมานะครับ และผมเองก็มีโอกาสได้เป็นวิทยากรเกือบทุกเวทีนะครับ แทบทุกวัน จะไม่มีวันหยุดนะครับ วันหนึ่งก็หลาย ๆ เวที ตั้งแต่เช้า บ่าย แถมกลางคืน ด้วยนะครับ ในภารกิจของพี่น้องประชาชนนะครับ เมื่อเดินอย่างนี้นะครับ -----

พี่น้องประชาชนตลอดเวลาว่า วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้พี่น้องประชาชนไปลง
 ประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญนะครับ โดยการกาเครื่องหมายกากบาทลงในช่อง เห็นชอบ
 นะครับ ผมพูดอย่างนี้ตลอดเวลา ซึ่งผมเองก็ได้พูดกับ กกด. จังหวัด และพี่น้องประชาชน
 แม้แต่ส่วนราชการนะครับ บอกว่า ผมเองที่พูดอย่างนี้ เพราะว่าผมเป็น สสร. คงจะไม่ผิด
 กฎหมายนะครับ ฉะนั้นผมเองก็ต้องพูดว่า ให้พี่น้องประชาชนไปกากบาทช่อง เห็นชอบ
 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพครับ โชคดีนะครับที่จังหวัด
 สุราษฎร์ธานี และหลาย ๆ จังหวัดในภาคใต้ นะครับ ไม่มีกลุ่มอำนาจเก่า ไม่มีท่อน้ำเลี้ยง
 นะครับ ทำให้พี่น้องประชาชนภาคใต้ไม่หวั่นไหว นะครับ และในขณะที่เดียวกันผมเองก็ได้
 ประสานไปกับเพื่อนสมาชิกในพื้นที่ต่าง ๆ นะครับ ที่ทราบข่าวว่ามีท่อน้ำเลี้ยงบ้าง มีกลุ่ม
 อำนาจเก่าบ้าง อะไรบ้างนะครับ เพื่อนสมาชิกบอกว่า นั่นก็คือบางคนและบางกลุ่มแค่นั้น
 ไม่ได้หมายถึงว่าทั้งจังหวัดหรือทั้งภาค นะครับ ก็แสดงให้เห็นว่า พี่น้องประชาชน ในวันที่
 ๑๙ สิงหาคม คงจะไปแสดงความเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ใช่ครับ
 หลายพื้นที่อาจจะประสบปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มอำนาจเก่า ท่อน้ำเลี้ยง แม้แต่ภาคใต้ก็ยังมี
 หลายคนนะครับ ที่ท่านก็เห็นอยู่แล้วจากจอทีวี หรือว่าสื่อต่าง ๆ นะครับ ที่มีคนบางคน
 บางกลุ่มจากภาคใต้ขึ้นมาเดินประท้วง ขึ้นมารณรงค์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญนะครับ
 อย่างที่ท่านก็เห็น รู้จักดี คุณวีระ คุณณัฐวุฒิ แต่พวกนี้ คนทางใต้ก็ไม่เห็นด้วยนะครับ
 ไม่ค่อยชอบเท่าไรนะครับ คนใต้ไม่ชอบเลย ไม่ใช่เท่าไรนะครับ คนใต้ไม่เห็นด้วย
 แน่นอนนะครับ ฉะนั้นการเดินรณรงค์อยู่ในกรุงเทพ ผมเชื่อเหลือเกินว่า คนใน
 กรุงเทพมหานคร และคนในภาคอื่น ๆ ก็คงจะไม่ปฏิบัติตามกลุ่มพวกนี้เท่าไรนักนะครับ
 ฉะนั้นผมเชื่อเหลือเกินว่า ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม เราคงจะได้รับข่าวดีว่า พี่น้องประชาชน
 ทั้งประเทศคงจะให้ความเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ สำหรับภาคใต้นะครับ
 ก็ต้องขอขอบคุณไปยังคณะกรรมการประจำจังหวัดทุกจังหวัดนะครับ ที่ทำกันอย่าง
 ไม่หยุดไม่หย่อนนะครับ ทุกวันนะครับ จะเห็นได้ว่าทุกคนเหน็ดเหนื่อยมากนะครับ
 แม้แต่จังหวัดชุมพร ระนอง ซึ่งผมดูแลอยู่ ก็ไม่ค่อยได้ไป นะครับ เพราะหลาย ๆ เวทีติดคิว
 ยาวเหยียดเลยครับ เย็นนี้ต้องรีบกลับไปสุราษฎร์นะครับ กลางคืนก็ต้องไปขึ้นเวทีกับ
 พี่น้องประชาชนนะครับ ในหลาย ๆ เวทีนะครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพครับ สำหรับ

ผมเองก็คงจะมีเวลารบกวนเพื่อนสมาชิกเพียงแค่นี้ครับ ยังมีสมาชิกอีกหลายท่าน
ต้องกล่าวต่อ ขอขอบคุณมากครับ สวัสดิ์ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ท่านต่อไป ท่านกรรมาธิการ อาจารย์วัชรานะครับ เชิญครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพครับ กระผมในนามของคณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมของ
ประชาชนภาคใต้ครับ เนื่องจากคณะกรรมาธิการได้รับมอบจากสภาให้ทำหน้าที่เผยแพร่
ร่างรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ณ ที่นี้จึงได้รับมอบไปปฏิบัติ สำหรับกระผมในจังหวัด
นครศรีธรรมราช ซึ่งได้กระทำใน ๒ ส่วน คือ ส่วนหนึ่งในการที่ได้ดูแลให้มีการแจก
รัฐธรรมนูญให้ถึงเจ้าบ้านทุกบ้านนะครับ ก็ปรากฏว่าในด้านนี้ไปรษณีย์ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่
โดยตรงได้ส่งให้กับบ้านได้บ้าง ไม่ครบนะครับ แต่ส่วนที่ไม่ครบนั้นปรากฏว่า ประชาชนก็
ได้มาร้องทุกข์ ร้องเรียนต่อทางอำเภอบ้าง ทางจังหวัดบ้าง ซึ่งก็ได้มีการแก้ปัญหา โดยจัด
ให้มีการรับไปโดยมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เข้าใจว่าไม่ครบก็เกือบจะครบนะครับ ส่วนอีก
ด้านหนึ่งคือ การเผยแพร่เนื้อหาของรัฐธรรมนูญให้ประชาชนได้ทราบ ก็ได้รับความร่วมมือ
จากทางผู้ว่าราชการจังหวัดและฝ่ายปกครอง ทางประชาสัมพันธ์จังหวัด ทางสื่อต่าง ๆ
ทั้งของทางราชการและของเอกชนนะครับ เช่น วิทยุชุมชน เป็นต้น ได้ช่วยจัดการในเรื่องนี้
ให้อย่างเต็มที่และทั่วถึงนะครับ สำหรับอีกด้านหนึ่งในการจัดเวทีนั้น ในช่วงที่ ๓ นี้ก็ได้มี
การจัดเวที โดยงบประมาณซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทางสภาโดยตรงไปยังจังหวัด -----

ได้มีการจัดเวทีเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม โดยจัดอบรมวิทยากรซึ่งเป็น อสพ. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. และฝ่ายสื่อต่าง ๆ นะครับ ซึ่งเป็นผู้ประกาศก็ดี เป็นผู้สื่อข่าวก็ดี นะครับ มีบุคคลที่กระผมขอเอ่ยนาม ที่ได้ไปช่วย คืออาจารย์วุฒิสาร ต้นไชย และ อาจารย์ไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ กับอาจารย์คมสัน โพธิ์คง อีกวันหนึ่งที่ได้มีการจัดเวทีซึ่งเป็นลักษณะให้ความรู้แก่ประชาชน ถ่ายทอดทางวิทยุทั่วจังหวัดนครศรีธรรมราชและใกล้เคียง โดยความเอื้อเฟื้อของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ครับ ซึ่งขอกราบขอบพระคุณในที่นี้ด้วย ซึ่งได้เป็นที่ให้ความรู้ทางด้านเนื้อหาแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงครับ ทำให้ประชาชนได้เข้าใจถึงเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ และเป็นที่เชื่อว่า การออกไปใช้สิทธิในการลงคะแนน ลงประชามตินั้นคงจะมีมากเป็นที่น่าพอใจครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญท่านนิมิตร ครับ จะต่อใช่ไหมครับ เชิญครับ

นายนิมิตร ชัยจีระธกุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านนะครับ ขอรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญประจำจังหวัดสงขลานั้นครับ ในการทำงาน ในการรณรงค์ในการประชาสัมพันธ์การลงประชามติในครั้งนี้ครับ ในคณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนจังหวัดสงขลา ได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์และรณรงค์การลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ นะครับ ในอำเภอต่าง ๆ ทั้ง ๑๖ อำเภอในจังหวัดสงขลานั้นครับ โดยมีการกำหนดกรอบงานปฏิบัติงานระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึง วันที่ ๑๘ สิงหาคม คือในวันพรุ่งนี้อีกหนึ่งวันครับ และจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปแล้วนั้น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึง ๑๓ สิงหาคม นะครับ ที่มารายงานในเอกสารฉบับนี้นะครับ แต่วันนี้ถึงวันที่ ๑๗ เรายังมีการทำงานในการรณรงค์ใหญ่อยู่ที่อำเภอเมือง ที่ในตัวอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาของเรา นะครับ ในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมนั้นนะครับ เรายังมีพิธีมอบในการร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ให้กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา พร้อมด้วยคณะที่ปรึกษาและกรรมาธิการและอนุกรรมาธิการนะครับ ซึ่งก็เป็นตัวแทนในการมอบร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ๒. จัดรณรงค์การลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญตามอำเภอต่าง ๆ ทั้ง ๑๖ อำเภอ

ในจังหวัดสงขลานครินทร์ เราก็มีการจัดขบวนแห่ โดยมีมนุษย์ไฟเขียวนครินทร์ แล้วก็มีการแจกแผ่นพับ สติกเกอร์ ซึ่งก็มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ แต่ละอำเภอ ไม่น้อยกว่าพันคน ถึง ๒,๐๐๐ คน นครินทร์ ตามรายละเอียดที่จะรายงานในต่อไปนี้ครับ ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก็ไปรณรงค์ที่อำเภอเทพา ในช่วงบ่ายนั้นก็อำเภอจะนะ ในวันที่ ๘ สิงหาคม ในช่วงเช้าที่อำเภอระโนด ในช่วงบ่ายที่อำเภอสิงหนคร ในวันที่ ๙ ในเวลาช่วงเช้าที่อำเภอรัตภูมิ แล้วก็อำเภอกระแสสินธุ์ ในช่วงบ่ายที่อำเภอควนเนียง ช่วงบ่ายอีกที่หนึ่งก็อำเภอสติงพระ -----

เพราะเราแบ่งกรรมาธิการออกเป็น ๒ ชุดนะครับ ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ในช่วงเช้า นะครับ ก็ที่อำเภอสะบ้าย้อย แล้วก็ที่อำเภอบางกล่ำ ช่วงบ่ายนั้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง มาถึง วันที่ ๑๑ ก็มาที่อำเภอสะเดา และก็ในช่วงบ่ายก็ที่อำเภอสิงหนคร ส่วนในวันที่ ๑๒ สิงหาคม นั้น ก็มีการลงอีกครึ่งหนึ่งที่อำเภอนาหม่อม ๓. ร่วมกับทางจังหวัดสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ และกรรมการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา สถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ จังหวัดสงขลา จัดงานมหกรรมรวมพลังประชาธิปไตยพร้อมใจ กันไปลงประชามติ ในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ในเวลาช่วงบ่าย ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ถึง เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ซึ่งก็เป็นการรวมพลคนรักประชาธิปไตย กลุ่มมวลชน จากอำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอในจังหวัดสงขลา ซึ่งมีนักเรียน นักศึกษา สื่อมวลชนทุกแขนง จุติรวมพลก็เราตั้งเวทีที่สนามที่โรงเรียนเทศบาล ๑ นะครับ ก็ได้เชิญคุณอภิชาติ ดำดี สมาชิกสภาผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา มาให้เกียรติเป็นพิธีกรดำเนินรายการทอล์กโชว์ (Talk show) เรื่องรัฐธรรมนูญของเรา การแสดงศิลปะพื้นเมือง อาทิเช่น หนังตะลุง มโนราห์ นอกจากนั้นเราก็มีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ เป็นเวลาถึง ๒ ชั่วโมงเต็ม ซึ่งมีประชาชนเข้าไปร่วมไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ คน นะครับ แล้วก็หลังจากนั้นก็มีการ ปฏิญาณตน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาได้ปล่อยขบวน แล้วก็ไปตามท้องถนนต่าง ๆ ในอำเภอหาดใหญ่ มีการแจกโปสเตอร์ แจกแผ่นพับ สติกเกอร์ต่าง ๆ นะครับ เข้าถึง ทุกครัวเรือนเลยครับ ๔. เป็นผู้ประสานการจัดเวทีเสวนาและแสดงความคิดเห็นของ ประชาชน เรื่อง รัฐธรรมนูญของประชาชน ในรูปแบบมองต่างมุม นะครับ ซึ่งดอกเตอร์ เจิมศักดิ์ แล้วก็ท่านประธานกรรมาธิการภาคใต้ดำเนินรายการ ทางจังหวัดได้เข้าช่วยร่วม นะครับ ณ โรงแรมลี การ์เดนส์ พลาซ่า (Lee Garden Plaza Hotel) ชั้น ๘ นะครับ ๕. มีการรณรงค์อยู่ในแผนตั้งแต่ยังไม่ได้จัดงาน ก็คือวันที่ ๑๗ วันนี้เรามีการรณรงค์ใหญ่ อีกครึ่งหนึ่งครับ ที่ตัวอำเภอเมือง ในจังหวัดสงขลา โดยมีท่านประธานภาคให้การ สนับสนุน นะครับ วันนี้มีการรายงานเข้ามาแล้วว่า ผู้ที่ร่วมรณรงค์ในตัวอำเภอเมืองนั้น มีไม่ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ คน นะครับ ส่วนในวันที่ ๑๘ นั้น เราก็จะมีการรณรงค์อีกครึ่งหนึ่ง นะครับ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนไม่ลืมที่จะไปลงประชามติในวันที่ ๑๙ ในครั้งนี้เราก็มีการจัดขบวนรถจักรยานยนต์ มีรถจักรยาน และรถต่าง ๆ พร้อมทั้ง

มนุษย์ไฟเขียว มนุษย์เสื้อเขียวได้เตรียมตัว ทั้งธงเขียวไปทั่วเมืองนะครั้บพุงนี้ เพื่อสู้กับเสื้อแดง ตอนนีที่อำเภอหาดใหญ่เรามีเสื้อแดงขึ้นมาแล้วนะครั้บ ๖. จัดบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของการร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ให้กับทางค่ายทหารพระปกเกล้า และค่ายเสนาณรงค์ในจังหวัดสงขลา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ทุกอำเภอในจังหวัดสงขลา ๗. สื่อที่ได้รับจากสภา ติดตั้งสื่อที่รับจากสภา เช่น ฟิวเจอร์บอร์ด (Futureboard) แบนเนอร์ (Banner) โปสเตอร์ ในย่านชุมชน โดยกระจายไป ทุกอำเภอในจังหวัดสงขลานั้นครั้บ แล้วก็ยังมีแจกใบปลิว สติกเกอร์ ไปยังตามสถานศึกษา บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ทุก ๆ อำเภอในจังหวัดสงขลา นอกจากนี้ก็ยังมีแจกให้กับประชาชนตามย่านชุมชนและตามศูนย์การค้าต่าง ๆ ๘. จัดทำป้ายโฆษณาบิลบอร์ด (Billboard) ขนาดใหญ่ ๗ เมตรครึ่ง จำนวน ๘ ป้าย ที่อำเภอหาดใหญ่ แล้วก็อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา ๙. ลงโฆษณาตามหน้าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ได้รับความนิยมเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น แล้วก็จัดเวทีเสวนาเรื่องเรียนรู้และรู้ทันรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ โดยถ่ายทอดเสียงทางสถานีวิทยุชุมชนคลื่นเอฟเอ็ม (FM – Frequency Modulation) ๑๐๐๑ แล้วก็มีการประชาสัมพันธ์ -----

เผยแพร่สาระสำคัญของในร่างรัฐธรรมนูญผ่านทางสถานีวิทยุต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา และไปออกรายการทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ในการพิรอบคุณข่าว ๒ ถึง ๓ ครั้งนะครับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มานี้ครับ จากการประเมินการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ที่ผ่านมานะครับ ประชาชนในจังหวัดสงขลาตื่นตัวและได้รับทราบ และมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญในฉบับเหล่านี้กันมากขึ้น ก็คาดว่าจะมีผู้ใช้สิทธิในการลงประชามติครั้งนี้ไม่ต่ำกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์นะครับ ที่คาดการณ์ไว้นะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านวิฑวัสนะครับ เชิญครับ

นายวิฑวัส บุญญสถิตย์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายวิฑวัส บุญญสถิตย์ ในฐานะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้ ตลอดระยะเวลาที่มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในภาคใต้นั้น ในวันที่ผมจะมาขอรายงานเฉพาะของจังหวัดกระบี่และจังหวัดพังงานะครับ กิจกรรมที่จังหวัดกระบี่ในรอบที่ ๓ นี้ เราได้รณรงค์เพื่อทำความเข้าใจและให้สาระของรัฐธรรมนูญให้กับพี่น้องประชาชนได้รับทราบในจังหวัดกระบี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนะครับ ในจังหวัดกระบี่เราได้รับความร่วมมือ แล้วก็ได้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนะครับ ท่านศิริเสาวลักษณ์ ท่านให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่รัฐธรรมนูญให้ประชาชนได้รับทราบ ตั้งแต่วันที่ ๗ ถึง ๑๗ นั้นะครับ จะมีสปอต (Spot) วิทยุเพื่อรณรงค์ผ่านทางวิทยุชุมชนทั้งหมด ๑๘ สถานีด้วยกัน และก็มีการประชาสัมพันธ์ทางรถแห่อีก ๘ อำเภอ คือในจังหวัดกระบี่มี ๘ อำเภอ เรามีรถแห่ทั้งหมดนะครับ ในวันที่ ๗ สิงหาคม นั้นะครับ ก็มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจรัฐธรรมนูญ และแจกแผ่นพับสรุปสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ ตลอดจนชี้แจงรายละเอียดของรัฐธรรมนูญให้กับพี่น้องประชาชนได้รับทราบ และเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญของฉบับปี ๒๕๔๐ และฉบับปี ๒๕๕๐ ในวันที่ ๘ สิงหาคม ทำกิจกรรมเดินรณรงค์ร่วมกับงานกีฬาของ ๑๓ โรงเรียนด้วยกัน แล้วก็ทำกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับพี่น้องประชาชนที่โรงเรียน

อำเภอลำทับ โรงเรียนเขาดินประชานุกูล อำเภอเขาพนม ในวันที่ ๙ กิจกรรมเสริมสร้าง
 ความรู้ความเข้าใจรัฐธรรมนูญ เพื่อชี้แจงให้พี่น้องประชาชนที่ยังสับสนอยู่ในข่าวสาร
 ข้อมูลที่ออกมาในสื่อต่าง ๆ ที่มีคณะบุคคลที่ออกมาเคลื่อนไหวคัดค้าน ก็พยายามที่จะ
 ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน ในวันที่ ๑๐ กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
 รัฐธรรมนูญ และกิจกรรมเดินรณรงค์ในเขตชุมชน เพื่อเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนใน
 เขตชุมชนนั้น ๆ มาร่วมลงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ในวันที่ ๑๔ กิจกรรมเสริมสร้าง
 ความรู้ความเข้าใจรัฐธรรมนูญก็ได้ชี้แจงเรื่องสิทธิการเรียนฟรี ๑๒ ปี และการเสีย
 ค่าใช้จ่าย และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งข่าวที่ออกมานั้น บอกว่า
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อผ่านไปแล้วจะยกเลิกบัตรทอง แต่พูดไม่หมดครับ เพราะฉะนั้น
 จึงจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนว่า รักษาพยาบาลฟรี ไม่ต้องเสียเงิน
 อีก ๓๐ บาท ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ถึงวันที่ ๑๖ สิงหาคม นั้น ก็ได้ประชาสัมพันธ์ให้พี่น้อง
 ประชาชนออกไปลงประชามติ เพราะเป็นครั้งแรกของเมืองไทย แล้วก็ในวันนั้นเราได้
 ออกไปรณรงค์ให้ประชาชนออกมารับรองกฎหมาย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ
 เพราะว่าขณะนี้ในสภาของเราไม่มีผู้แทน ดังนั้นในวันนั้นพี่น้องประชาชนจะเป็นคนไป
 รับรองกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ในวันนั้นท่านจะต้องทำ
 หน้าที่เป็นสมาชิก เสมือนหนึ่งว่าเป็นผู้แทนของสภา เป็นประชาธิปไตยทางตรงนะครับ
 เพราะฉะนั้นในวันนี้ก็ยังรณรงค์อยู่ครับ ในวันนี้เองที่จังหวัดกระบี่ที่โรงเรียน
 อำนวยพานิชกุล อำเภอเมือง และในชุมชนในตลาดคลองท่อมก็มีการรณรงค์
 เพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนออกไปลงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ผมมีรายงาน
 เพียงเท่านี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ มีท่านกรรมาธิการท่านใดค้างใหม่ครับ ท่านเสรี นิมะยุ นะครับ
 ช่วงนี้ต้องเรียนท่านสมาชิกนะครับว่า มีการถ่ายทอดวิทยุรัฐสภาอยู่นะครับ ๘๗.๕ และก็
 วิทยุแห่งประเทศไทยนะครับ ๘๑๙ และก็ยังถ่ายทอดเคเบิลทีวี (Cable TV) นะครับ
 ทางโทรทัศน์ของรัฐสภา และเข้าใจว่ายังมีช่องของยูบีซี (UBC) ช่องรัฐธรรมนูญอีกนะครับ
 ก็รายงานให้ทราบด้วยครับ เชิญท่านเสรี นิมะยุ ครับ

นายเสรี นิมะยุ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างที่เคารพ
 ผม นายเสรี นิมะยุ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ แนวทางการดำเนินงานเผยแพร่
 รัฐธรรมนูญเพื่อประชาชาติของจังหวัดนราธิวาสที่ผมจะพูด ท่านประธานที่เคารพ
 ซึ่งจังหวัดนราธิวาสนั้นได้ดำเนินการตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคมจนถึง ณ เวลานี้ ในลำดับแรก
 เราได้มีการประสานกับหัวหน้าส่วนราชการ โดยเฉพาะท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้เรียก
 ท่านนายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ และ กกต. จังหวัด ร่วมกับกรรมาธิการวิสามัญ
 ประจำจังหวัดและอนุกรรมาธิการ ในการวางแผนการทำงานที่ช่วงที่ ๓ ในการรณรงค์การ
 ลงประชามติในครั้งนี้ ในโครงการและกิจกรรมนั้นพอที่จะสรุปได้ดังนี้

โครงการที่ ๑ โดยเราทำรถประชาสัมพันธ์ รถแห่เคลื่อนที่ ดำเนินการโดย
 ประชาสัมพันธ์อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดนราธิวาสทั้ง ๑๓ อำเภอ ซึ่งในส่วนนี้กรรมาธิการ
 วิสามัญประจำจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ

ในโครงการที่ ๒ นั้น ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียงในพื้นที่
 จังหวัดนราธิวาส ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ ดำเนินการสร้างความเข้าใจใน
 ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญประจำจังหวัดและที่ประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัด
 เป็นผู้ให้ความร่วมมือ

ประการที่ ๓ โครงการจัดทำการประชาสัมพันธ์ลงในแผ่นซีดี
 (CD – Compact Disc) เพื่อการประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอาวี่ ดำเนินการ
 ให้เผยแพร่เกี่ยวกับนำเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อาทิเช่น สถาบันการศึกษา หอกระจายข่าว
 หมู่บ้าน วัด มัสยิด เป็นต้น ซึ่งขอความร่วมมือระดับประชาสัมพันธ์จังหวัด นายอำเภอ
 ผู้อำนวยการเขตการศึกษา สมาคมอิสลามประจำจังหวัด สำนักพุทธศาสนา

ในโครงการที่ ๔ จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ภาษาไทยและภาษามาลายู ซึ่งภาษามาลายูนั้นเราได้พิมพ์เพื่อจะสร้างความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในวันนั้นท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ วันที่ ๑๒ นั้นได้ออกรายการ มองต่างมุม ที่อำเภอหาดใหญ่ ท่านคุณหมอมเพชรดาวก็ได้ตั้งประเด็นว่า ภาษายาวีนั้นไม่ค่อยจะมีในพื้นที่สำหรับ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมเองในฐานะสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ก็ได้ขอยืนยันว่าผมได้จัดทำพิมพ์แผ่นพับซึ่งเป็นภาษายาวีเป็นจำนวนหลายหมื่นฉบับ เผยแพร่แล้ว ณ ที่หมอมเพชรดาวคุยในวันนั้น ก็ได้สร้างความเข้าใจ แต่บางส่วนผมเชื่อว่าอาจจะไม่ถึงมือก็ได้ ซึ่งผมก็สามารถจะยืนยันด้วยครับ ผมทำมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเรามองแล้วว่า ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นเรื่องภาษายาวีเป็นภาษาที่สำคัญ ผมเองก็ได้นำเสนอในสภาแห่งนี้มาในช่วงระยะเบื้องต้นมาแล้ว

ที่นี้ประการที่ ๕ ที่เราทำในโครงการนั้น จัดทำสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และ ๕๐ ประเด็นเด่นของร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ดำเนินการจัดพิมพ์เอกสารเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชน หรือหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการจัดประชุมสัมมนา ในส่วนนี้กรรมการได้รับผิดชอบพร้อมกับนายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ และประชาชนที่สนใจ

ในโครงการที่ ๖ ป้ายประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แบบไวนิล (Vinyl) ติดตั้งตามพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งกรรมการรับผิดชอบตามมุมเมืองต่าง ๆ ครับ

ในลำดับโครงการที่ ๗ นั้น ประชุมสัมมนาสร้างความเข้าใจในร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมในฐานะประธานกรรมการวิสามัญประจำจังหวัดนั้น ได้ตระหนักถึงกลุ่มเป้าหมาย ในการสัมมนาที่โรงแรมอิมพีเรียล (Imperial Hotel) ในวันที่ ๑๓ ในวันที่ ๑๔ ที่แล้วมา กลุ่มที่ ๑ นี้คือกลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผมได้เรียกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้งจังหวัดของจังหวัดนราธิวาส เพื่อจะได้รับรู้เกี่ยวกับร่างกฎหมาย เนื้อหาสาระของกฎหมายรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ที่จะโปรดรงค์และก็เผยแพร่ให้พี่น้องประชาชน

ได้เข้าใจและก็ได้รับทราบตามที่อำเภอที่ห่างไกล ในส่วนที่ ๑ ของวันที่ ๑๓ ซึ่งจังหวัด
เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับกรมการวิสามัญประจำจังหวัด -----

- ๓๓/๑

ในวันที่ ๑๔ นั้น ผมได้เชิญกลุ่มเป้าหมาย ผู้นำท้องถิ่น จำนวน ๑๐๐ คน ผู้นำศาสนา ๑๐๐ คน ผู้บริหารโรงเรียน ๑๐๐ คน แล้วก็ อสม. ผสส. ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งท้องถิ่นจังหวัดเป็นผู้ประสานงานกับหัวหน้าเขตการศึกษา ซึ่งเราได้มองว่า กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้สามารถที่จะกระจาย ธารรงค์ แล้วก็ขยายแนวความคิดเกี่ยวกับการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ในโครงการที่ ๘ นั้น การบรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจในร่างรัฐธรรมนูญ ในสถานศึกษา ส่วนมากเราจะไปบรรยายตามที่สถานศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับให้ความรู้กับเด็กที่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป เป็นจำนวนหลายสถาบัน ผมไม่อาจจะเอ่ยนาม ณ ที่นี้ได้ เพราะเป็นจำนวนที่เรากระทำกันร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียนครับ

ในส่วนที่ ๙ นั้น จัดขบวนธารรงค์เชิญชวนไปลงประชามติตามอำเภอต่าง ๆ ในส่วนนี้ได้ดำเนินกิจกรรมนั้น ดำเนินการจัดขบวนเดินธารรงค์ให้ประชาชนไปลงประชามติตามอำเภอต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ถึงวันที่ ๑๗ วันนี้อำเภอก็ได้ดำเนินการ อาจจะเป็นที่อำเภอหรือเสาะ บ้านผมขณะนี้ ผมได้รับโทรศัพท์จากทางนายอำเภอเมื่อเช้าก็ประชากรไปร่วมเป็นจำนวนมาก ถ้าผมไม่ติดภารกิจที่สภา ผมจะเข้าร่วมด้วยตามที่ได้ตกลงไว้กับกรรมธิการ ก็มีความเชื่อมั่นว่า ทุกส่วนนั้นก็ดำเนินการไปเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ ทีนี้ถ้าจะมาพูดปัญหาและอุปสรรคในเชิงการทำงานจากการที่เราได้ทำงานไว้ ประเด็นที่พอที่จะสรุปได้ดังนี้ ปัญหาในขณะนี้ รูปแบบการลงคะแนนครับ ท่านประธานที่เคารพ พี่น้องประชาชนในพื้นที่นั้นอาจจะให้ความสนใจกับเนื้อหาสาระกฎหมายรัฐธรรมนูญ อาจจะมี ความเข้าใจในประเด็นนี้ แต่ประเด็นการที่ลงคะแนนกากบาทนั้นคงจะขาดความเข้าใจกันนิด ผมเองก็ได้พูดตลอดเวลา ตลอดเวลาที่ผมได้บรรยายนั้น ผมพยายามจะพูดแตกต่างกับท่านมนตรีครับ ในฐานะที่ผมเป็น สสร. ครับ ผมจะพูดว่า ถ้าท่านถนัดจับปากกาเมื่อขวา ท่านก็เห็นช่องซ้าย ท่านก็ทำช่องซ้ายเสีย เพื่อจะได้ไม่มีปัญหา ในทางกฎหมายไม่ทราบว่าจะผิดหรือถูก ก็ไม่รู้ครับ แต่ผมว่าผมพยายามอธิบายตลอดเวลาว่า ทางซ้ายมีนั้นเห็นชอบ ขวามือนั้นไม่เห็นชอบ ถ้าจับปากกาเมื่อขวาแล้วก็ซ้ายก็น่าจะคล่องดีในการกาครับ ในส่วนนี้ครับ ทีนี้ในประเด็น

ต่อไปก็ที่ผมได้รับปัญหา เมื่อเช้าก็ได้รับโทรศัพท์จากทางผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส ปัญหาเอกสาร แล้วก็ใบปลิวที่บิดเบือนความจริงนั้น ยอมรับว่าทางใต้ก็มีอยู่ในขณะนี้ ทางผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้นำเรียนให้ผมทราบ และกระผมก็ได้นำเรียนให้กรรมการเพื่อไปหารือกับทางจังหวัดว่า จะออกรายการวิทยุ หรือว่าประการใด เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนครับ ตลอดระยะเวลานั้นเราก็ได้อออกรายการวิทยุอยู่ตลอด ทั้งภาษายาวี แล้วก็ภาษาไทย ในการที่จะรณรงค์เพื่อจะให้ลงการประชามติให้มีความสมบูรณ์ แล้วก็ให้มีความชัดเจนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาส ณ เวลานี้ ผมมีความเชื่อมั่นและมั่นใจว่า ต้องเลย ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป ณ เวลานี้ แต่เรื่องอนาคตข้างหน้านั้นอาจจะไม่แน่ เพราะว่าผมมีภาวะขีดจำกัดที่ว่า ช่วงนี้เวลากลางคืนนั้น ไม่เหมือนท่านมนตรีครับ ท่านอาจจะไปเป็นวิทยากรในช่วงเวลา กลางคืนได้ แต่ผมในช่วงกลางคืนนั้นจะต้องใช้สื่อทางวิทยุเท่านั้น เพราะว่าถ้าผมไปเชิญ ประชุมหมิงเย็น ก็คงไม่มีใครออกมาครับ เพราะสี่โมงเย็นก็ต้องรีบกลับกันแล้ว นี่คือรายงานเบื้องต้นให้ทางสภาได้รับทราบปัญหาของวันนี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ ก็มีหลายรูปแบบนะครับ ครับ ท่านกรรมการหมดแล้วนะครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายเสนอความเห็นใหม่ครับ ท่านไพโรจน์ครับ เชิญครับ เจ้าหน้าที่ช่วยดูบัตรท่านไพโรจน์นะครับ จะหมดอายุแล้วครับ บัตรครับ กดไม่ติดแล้วครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ เป็นกรรมการยก่างรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ได้รับฟังรายงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคใต้แล้ว ก็เป็นที่น่าชื่นชมนะครับ ผมคิดว่า คณะกรรมการทั้งคณะได้ทำงานอย่าง เข้มแข็งมากนะครับ กระผมเองได้ติดตามตั้งแต่ต้น ตั้งแต่ช่วงที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ จนกระทั่ง ช่วงสุดท้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีโอกาสไปร่วมรับฟังความคิดเห็นในประชุมชี้แจง ที่จังหวัดกระบี่ พัทลุง และตรัง ร่วมกับท่านประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีก หลาย ๆ ท่าน -----

ผมคิดว่าข้อห่วงใยสำหรับจังหวัดภาคใต้ ในเรื่องความรู้ความเข้าใจของพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเรา นั้นคงจะมีน้อยที่สุดนะครับ ถ้าเทียบกับทั้งสามสี่ภาคแล้ว เพราะว่าพี่น้องประชาชนในจังหวัดภาคใต้นั้นได้มีความสนใจในทางการเมือง ได้มีความสนใจติดตามการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาอย่างใกล้ชิดโดยตลอด ผมขอเรียนยืนยันเช่นนี้นะครับ ในฐานะที่เคยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง และก็ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ภาคใต้มาเป็นเวลาพอสมควรนะครับ อย่างไรก็ตามนะครับ ถึงแม้ว่าเราจะได้ประชุมชี้แจงในตลอดระยะเวลาช่วงที่เรากำลังร่างนะครับ รวมทั้งร่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อจะให้พี่น้องประชาชนนั้นมาใช้สิทธิในการออกเสียงประชามติครั้งนี้ ซึ่งก็คงจะถึงอีกในวันมะรืนนี้แล้วนะครับ ก็ยังมีผู้ที่พยายามที่จะเบี่ยงเบนความเข้าใจ หรือความไม่ถูกต้อง หรือความคลาดเคลื่อนในการร่างรัฐธรรมนูญของเราในบางประเด็นที่สำคัญ ซึ่งเมื่อเข้ากระผมก็ได้กล่าวในที่ประชุมแห่งนี้มาครั้งหนึ่งนะครับ ที่อาจารย์เจิมศักดิ์ท่านได้ลุกขึ้นมาพูด และกระผมก็สนับสนุนว่าวันนี้อาจจะจะเป็นโอกาสที่เกือบจะเรียกว่าโอกาสสุดท้ายเลยก็เรียกว่าได้ นะครับ ที่สภาร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้นจะได้ถือโอกาสอันสำคัญนี้ได้ใช้เวทีแห่งนี้ให้เป็นประโยชน์ในการที่จะชี้แจงทำความเข้าใจในประเด็นที่สำคัญ ๆ ผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกอีกหลายท่านที่อยู่ในที่นี้ก็ยังสามารที่จะชี้แจงได้ นะครับ หลายท่านอาจจะกำลังประชุมคณะกรรมการอยู่ เพราะฉะนั้นในห้องประชุมเราอาจจะมีคนอยู่ไม่มากนัก ถึงแม้จะไม่มีภาพถ่ายทอดทางช่อง ๑๑ ก็ทราบว่ามีภาพถ่ายทอดทางวิทยุรัฐสภาด้วยนะครับ ในเรื่องที่ว่าฝ่ายที่อาจจะถือโอกาสไปชี้แจง ไปเชิญชวนพี่น้องประชาชนไม่ให้มาออกเสียงประชามติที่ดี หรือว่าถึงมากก็ให้แทนที่จะเห็นชอบก็ชี้แจงไปในทางที่ไม่เห็นชอบ โดยชี้ข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญว่ามีในบางเรื่อง บางประเด็นซึ่งก็น้อยมาก ว่าที่จริงแล้วนะครับ น้อยมากนะครับ ที่ในฐานะที่ผมในส่วนที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ บางคนก็พยายามชี้แจงบิดเบือนไปในลักษณะที่ว่า ที่มาของสภาร่างรัฐธรรมนูญเรานั้นไม่ใช่มาจากประชาธิปไตย ทุกท่านก็คงจะทราบ พี่น้องประชาชน นะครับ ถือโอกาสพูด ณ โอกาสนี้ด้วยว่า บ้านเมืองมีปัญหาก็ได้เกิดการปฏิวัติ

รัฐประหารเกิดขึ้น และก็มีกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับชั่วคราว เพราะฉะนั้นที่มาที่เกิดของสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้นั้นมาจากการที่มีรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เสร็จแล้วก็มีกร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติ จากสมาชิกแห่งชาติ เพราะฉะนั้นก็มีการคัดเลือก ๒๐๐ คน จาก ๒๐๐ คน เหลือ ๑๐๐ คน แล้วก็มาเป็นกรมการยกกร่าง ๒๕ คน คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติตั้งมาอีก ๑๐ คน เป็น ๓๕ คน เราก็ได้ทำงานกันมาตลอดระยะเวลา หกเจ็ดเดือนที่ผ่านมาจนครบ ด้วยความเรียบร้อยและก็คิดว่าเราพยายามที่จะให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับที่พี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศนั้นไม่เฉพาะแต่ในภาคใต้จนครบ มีส่วนร่วมในการกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มากที่สุด เพราะเราได้มีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นทุกระยะ ถึงแม้กร่างแรกแล้ว ก็ส่งไปให้สะท้อนความคิดเห็น กร่างที่ ๒ เสร็จเรียบร้อยก็ส่งไปอีก หรือกร่างเสร็จแล้วก็ยังมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ เพราะฉะนั้นในประเด็นแรกที่เกี่ยวกับที่มานั้น ผมขอเรียนยืนยันนะครับว่า เรามาโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรามาจากการที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสมาชิกแห่งชาติ แล้วได้เลือกสรรกันมาเป็นสมาชิกแห่งชาติ แม้กระทั่งรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นกร่างอยู่ฉบับนี้ ในมาตรา ๓๐๙ นั้นก็ได้กำหนดไว้ชัดเจนเลยว่า สิ่งที่เราได้ดำเนินการมานั้น ถ้าเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายก็ถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญฉบับที่ปัจจุบันนี้ต่อไป เพราะฉะนั้นในเรื่องที่ไปที่มานั้นทุกคนก็คงจะเป็นที่เข้าใจ ถ้าหากว่าจะ ไม่ไปชี้แจง หรือแสดงเหตุผลอย่างอื่นให้เห็นว่าเราไม่ใช่มาจากการเลือกตั้งหรืออะไรต่าง ๆ ก็อย่างที่ทราบแล้วนะครับ บ้านเมืองมีปัญหา มีการออกรัฐธรรมนูญมา แล้วก็มีการแต่งตั้งถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์กติกานั้น แล้วเราก็ได้ทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่ โดยไม่มีการแจ้งหรือการบงการจากใครนะครับว่า จะต้องกร่างแบบนั้น แบบนี้ มีการประชุมนอกรอบ มีการประชุมหลาย ๆ สิ่งหลายอย่าง ผมคิดว่าพี่น้องประชาชนทั่วประเทศนั้น ส่วนใหญ่ได้เข้าใจและได้ติดตามมาโดยตลอดแล้วได้ร่วมในเวทีต่าง ๆ ทั้งระดับตำบล หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัดทั่วทั้งประเทศ ไม่เฉพาะแต่ในภาคใต้เท่านั้นนะครับ นั่นเป็นประการที่ ๑

ในประการที่ ๒ ผมก็อยากจะเรียนชี้แจงในที่ประชุมแห่งนี้ด้วยนะครับ ในฐานะที่เป็นกรมการยกกร่าง แล้วก็ถือโอกาสเรียนสิ่งที่ทั้งคณะกรมการได้เรียนชี้แจงไป

ไม่ได้ว่าภาคเหนือหรือภาคใต้ ผมเองนอกจากภาคใต้แล้ว ก็ได้ไปที่จังหวัดภาคเหนือ
นะครับ -----

- ๓๕/๑

ได้ไปมอบรัฐธรรมนูญให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่อำเภอปาย และอำเภอปางมะผ้า นะครับ ซึ่งห่างไกลมาก ไปกว่าจะถึงนะครับ เสร็จแล้วก็จะมาอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ด้วย ก็มีโอกาสประชุมชี้แจงกับพี่น้องประชาชนด้วยตนเอง และมอบรัฐธรรมนูญด้วยตนเองนะครับ ที่หมู่บ้านสันติชล อำเภอปาย พี่น้องประชาชนมาร่วมประชุมประมาณเกือบ ๒๐๐ คนนะครับ ชี้แจงความเข้าใจ ความเป็นไปเป็นมา ส่วนใหญ่พี่น้องก็เป็นชนเผ่าในจังหวัดภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอปาย ผมคิดว่าส่วนใหญ่ นะครับ ได้รู้ได้เข้าใจในสิ่งที่เรากำลังทำอยู่ เพราะฉะนั้นหากจะมีประเด็นในบางเรื่องบางอย่าง มันก็มีจุดที่อาจจะยกขึ้นมาว่า ทำไมไม่เป็นเช่นนั้นเช่นนั้น ผมก็พยายามชี้แจงทำความเข้าใจว่า ในการร่างรัฐธรรมนูญของสภา ร่างรัฐธรรมนูญของเรานั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมการยกร่างนั้นนะครับ ได้เอารัฐธรรมนูญทั้ง ๑๗ ฉบับมาดูทั้งหมดเลย และฉบับที่ ๑๗ ก่อนถึงฉบับร่างของเรานั้น ปี ๒๕๔๐ เราก็ดู ดูว่าอันไหนเป็นจุดเด่นจุดดีเราคงไว้ อันไหนเป็นจุดด้อยเราก็หาทางแก้ไข อันไหนยังขาดตกบกพร่องอยู่เราก็แต่งเติมให้เต็มนะครับ นั่นเป็นสิ่งที่เราทำได้ทำ แล้วเมื่อทำแล้วก็รายงานสภาทุกระยะ สภา ก็ให้ข้อคิดเห็นอะไรต่าง ๆ นะครับ รวมทั้งได้นำไปรับฟังความคิดเห็นดังที่ได้กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นในบางประเด็น บางเรื่อง บางอย่างก็อาจจะมิได้แย่ง ไม่เห็นด้วยก็คงจะมีบ้างเป็นธรรมดา นะครับ ความคิดเห็นของประชาชนตั้งหกสิบเอ็ดหกสิบสองล้านคน จะให้เหมือนกันหมดคงเป็นไปได้ยากแล้วแต่ในสิ่งที่คิดว่าอาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้างนั้น ผมคิดว่าเราจำเป็นที่จะต้องชี้แจง อยากจะขอเชิญชวนให้เพื่อนสมาชิกในที่นี้ได้ใช้เวลาตรงนี้พูดกันน่าจะยังได้ ประเด็นสำคัญอันหนึ่งที่มักจะพูดกัน ก็คือเรื่องของวุฒิสมาชิก บอกทำไมจะต้องมาจากการเลือกตั้ง และการแต่งตั้ง เราก็บอกแล้วว่า เราต้องการให้วุฒิสมาชิกนั้นมีความเป็นกลางในทางการเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อมีความเป็นกลางในทางการเมืองแล้วนี้ ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะพิเศษซึ่งเราได้กำหนด แล้วก็ต้องไม่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง หรือพรรคการเมือง ถึงกับมา มีการกำหนดว่าจะต้องไม่สังกัดพรรคการเมือง ถึงกับมีการกำหนดว่าจะต้องไม่เป็นรัฐมนตรี หรือเป็นอะไรที่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง

มาก่อนหน้าครับ แล้วก็ ๗๖ คน ก็มาจากทุกจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน ส่วนอีก ๗๔ คนนั้น ก็มาจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ ภาคอื่น ๆ ซึ่งความจริงแล้วมันก็เป็นทางเลือกตั้งทางอ้อมนะว่าไปแล้ว เพราะกว่าคนเหล่านั้นจะได้เข้ามารวมกันเป็นสมาคม เป็นชมรมในสาขาอาชีพต่าง ๆ เหล่านั้น ก็เลือกสรรกันมาส่วนหนึ่งนะครับ แล้วเราให้กลุ่มองค์กรเหล่านั้นได้เสนอตัวแทนขึ้นมาในระดับ ซึ่งในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง เราก็ได้เขียนตรงนี้ไว้ค่อนข้างชัดเจน นะครับว่า ให้มีการเสนอผู้ที่องค์กรเห็นสมควรนั้นมา อย่างน้อยที่สุดแบ่งเป็นภาค ๆ ถ้าใกล้เคียงกัน ๕ ภาค ก็ภาคละประมาณ ๑๕ คน บางภาคอาจจะ ๑๔ คน สมมุติ อย่างนั้นนะครับ แล้วให้มีการคัดสรรกันเองเข้ามาถึง ๓ เท่าของจำนวนที่พึงมีในแต่ละภาค อย่างเช่น ภาคหนึ่ง ๑๕ คน ก็อาจจะมา ๔๕ คน แล้วจึงมาให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๗ ท่าน ตามรัฐธรรมนูญนั้น เป็นผู้คัดสรรอีกครั้งหนึ่งให้คงเหลือเพียงภาคละไม่เกินจำนวนที่แต่ละภาคพึงมี รวมแล้ว ๗๔ ท่าน ก็จะมาทำหน้าที่พิเศษแตกต่างจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ที่จะมากลั่นกรองกฎหมาย เป็นผู้ที่จะมาตั้งกระทู้ถามควบคุมดูแลการบริหารงานของรัฐบาล เป็นผู้ที่จะต้องมากลั่นกรองบุคคลที่จะเข้าสู่องค์กรอิสระต่าง ๆ รวมทั้งอำนาจในการถอดถอนอะไรต่าง ๆ นั่นก็เป็นสิ่งที่ เป็นหน้าที่สำคัญของวุฒิสมาชิก ซึ่งเราตระหนักเป็นอย่างดีว่า ทำไมเราจะต้องจัดให้มีระบบในเรื่องของการที่ไปที่มาของวุฒิสมาชิกเช่นนั้นนะครับ ซึ่งผมก็เรียน ผมไปชี้แจงในที่ประชุมหลายที่ หลายแห่ง รวมทั้งรายการวิทยุของรัฐสภาก็ได้ชี้แจงว่า อย่าว่าแต่ประเทศเราเลยครับ แม้แต่ในบางประเทศ อย่างเช่น อังกฤษ ถึงแม้เขาจะเป็นประเทศแม่แบบประชาธิปไตย วุฒิสมาชิกของเขาก็เป็น เขามีสภาผู้แทน สภาสูงของเขา สภาสูงก็มาจากการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งของพระมหากษัตริย์อังกฤษนะครับ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะแต่ประเทศเราเท่านั้นครับ ก็คงจะมีอีกหลายประเด็นหลายเรื่องที่เราคิดว่าในวิทยากร หรือมีการประชุมชี้แจงทางวิทยุ ทางทีวีอะไรต่าง ๆ ก็มีอยู่เป็นจำนวนไม่ใช่น้อย เพราะฉะนั้นผมก็ขอถือโอกาสนี้ฝากไปยังพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศนะครับว่า ขอให้ท่านได้ใช้ดุลพินิจพิจารณาว่า รัฐธรรมนูญฉบับร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังร่างอยู่นี้ และจะมีการลงประชามติให้ความเห็นชอบในวันที่ ๑๙ สิงหาคมที่จะถึงนี้ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๕.๐๐ นาฬิกา นั้น

ถ้าพี่น้องประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับที่เรา
ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อการพัฒนา -----

- ๓๖/๑

หรือการปฏิรูปการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของประเทศชาติของเรา ซึ่งคิดว่าเราอยากให้อำนาจคืนสู่ระบบประชาธิปไตยโดยเร็วที่สุด เพราะฉะนั้นถ้าหากมีการให้ความเห็นชอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็กำลังที่จะมีการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องแล้วเสร็จ คาดว่าประมาณสัปดาห์กลางเดือนตุลาคม และถ้าเป็นเช่นนั้นก็จะมีการเลือกตั้งประมาณสัปดาห์ปลายเดือนธันวาคม มีรัฐบาลใหม่ประมาณต้นปีหน้า เราก็จะกลับคืนสู่ระบบประชาธิปไตยโดยเร็ว นั่นเป็นสิ่งที่คิดว่าประเทศชาติเรานั้นเราต้องการ ประเทศชาติซึ่งเราต้องการ ไม่ใช่ไปเปรียบเทียบว่า ถ้าไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แล้วก็คือว่าเราชนะ คมช. อันนั้นคงไม่ใช่ ถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกมาเมื่อไหร่ คมช. ท่านก็กลับสู่ที่ตั้ง รัฐบาลใหม่ก็จะมาทำงานบริหารประเทศชาติบ้านเมือง นั่นคือสิ่งที่เราอยากจะทำให้ประชาธิปไตยที่แท้จริงเกิดขึ้นในบ้านในเมือง แล้วก็ถ้าพี่น้องประชาชนเข้าใจ เช่นนั้น ผมก็อยากจะถือโอกาสนี้ขอรับรองวิงวอนได้มาออกเสียงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่จะถึงนี้ และใช้ดุลพินิจของท่านในทางที่ถูกที่ควร เพื่อการพัฒนาชาติบ้านเมืองของเราให้มีความเจริญมั่นคงยิ่ง ๆ ขึ้นไปครับ ขอพระคุณมากครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านไพโรจน์ครับ ขอแก้ท่านไพโรจน์นิดหนึ่งครับ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่ลงคะแนนนั้น แอดโมงเข้าถึงสี่โมงเย็นนะครับ ๑๖.๐๐ นาฬิกา นะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ครับ เมื่อกี้ที่ท่านไพโรจน์พูดถึงว่าถ่ายทอด เอฟเอ็ม วิทยุรัฐสภา ๘๗.๕ นี่นะครับ ยังมีของกรมประชาสัมพันธ์ ๘๑๙ เอเอ็ม (AM - Amplitude Modulation) ๘๑๙ และก็โทรทัศน์ของรัฐสภาและก็ของยูบีซีด้วยนะครับ ขณะนี้นะครับกำลังถ่ายทอดอยู่ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ ขณะนี้เรากำลังพูดกันถึงรายงานของภาคใต้ ผมก็จะขอพูดพัวพันเกี่ยวพันกับเรื่องของภาคใต้ ผมได้ไปแสดงความเห็น และให้ความรู้กับผู้คน ที่จังหวัดภาคใต้ ผมต้องเรียนด้วยความชื่นชมว่า คนส่วนใหญ่ในภาคใต้ได้ติดตาม

LIRT

รัฐธรรมนูญ แล้วก็รู้เรื่องรัฐธรรมนูญมากพอสมควร ผมเองค่อนข้างจะพอใจ แต่ที่ผมจะพูดต่อไปนี้ ก็คือ สิ่งที่ได้รับฟัง แล้วก็ได้รับการบิดเบือนที่เกิดขึ้นในภาคใต้ ผมไปที่จังหวัด นครศรีธรรมราช มีผู้พยายามบิดเบือนรัฐธรรมนูญ โดยการที่พูดจากับประชาชน อยู่เรื่องหนึ่งที่ค่อนข้างจะหนักหน่วง คือ เขาบอกว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญ อำมาตยาธิปไตย เป็นรัฐธรรมนูญที่มุ่งให้อำนาจข้าราชการ ไม่ว่าจะป็นทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการพลเรือน แล้วทำให้ตัว สส. และ สว. ที่ผ่านจากการเลือกตั้งนี้ไม่สามารถที่จะบังคับบัญชาหรือสั่งการกับบรรดาข้าราชการได้ ผมคิดว่า การบิดเบือนอันนี้ เป็นการบิดเบือนที่เลวร้ายมาก ท่านประธานครับ ผมได้พยายามอธิบายอยู่ ๒ ประการ ประการที่ ๑ ผมทำผู้ที่พูดว่า ถ้าไปตรวจสอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทั้งหมดมีมาตราไหน เมื่อไปเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แล้วนี่เราไปให้อำนาจดังกล่าว เราไปทำให้ บรรดาตัวแทนของประชาชนไม่สามารถจะทำงานได้ ข้าราชการต่อไปนี้มีอำนาจเหนือตัวแทนของประชาชน ถ้ามว่า ให้หยิบมาเลย เทียบบรรทัดต่อบรรทัด มาตราต่อมาตรา ระหว่างปี ๒๕๔๐ กับปี ๒๕๕๐ ผมทำว่าไม่มีเด็ดขาด อันนี้เป็นเรื่องของการบิดเบือนกันอย่างลอย ๆ ก็มีอยู่ผู้หนึ่งบอกว่า มาตรา ๒๖๖ บังเอิญผู้ที่พูดเป็นทนายความ ผู้ที่พูดเป็นทนายความ แล้วก็บอกว่าตัวท่านเองเป็นทนายความ ท่านบอกมาตรา ๒๖๖ ใจละ ที่ สส. และ สว. นี้ต่อไปนี้จะก้าวก้าวราชการประจำไม่ได้ ผมก็บอกว่าตัวผมเองไม่ใช่ทนายความ แต่กรุณาดูถ้อยคำในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ก็แล้วกัน ผมจะขออ่านให้ท่านประธานฟังนะครับ มาตรา ๒๖๖ บอกว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เข้าไปก้าวกายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่นหรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ท่านประธานครับ สังเกตดูไหมครับ -----

เขาห้ามไม่ให้ สส. และ สว. เข้าไปก้าวกาย แทรกแซง เพื่อผลประโยชน์ของตัวเองของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม กับเรื่อง ๓ เรื่องครับ ท่านประธาน เรื่องที่ ๑ คือ เรื่องการปฏิบัติราชการและการดำเนินงานในหน้าที่ของข้าราชการ เรื่องที่ ๒ คือ การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่งและเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการ และรัฐวิสาหกิจ และเรื่องที่ ๓ คือ เรื่องการให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่ง ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญนี้ปกป้องไม่ให้นักการเมืองเข้าไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง แปลว่าอะไรครับ แปลว่าพยายามผลักดันน้อง พยายามผลักดันลูก พยายามผลักดันเครือข่ายให้ได้รับตำแหน่งสูงขึ้น ได้รับเงินเดือนดีขึ้น หรือปลดย้ายบุคคลที่ตัวเองไม่พอใจ ถ้าหากว่าเขากระทำโดยที่เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน กระทำในหน้าที่ที่เป็นผู้บังคับบัญชา เมื่อได้เป็น สส. เมื่อได้รับคัดเลือกไปเป็นรัฐมนตรีทำไมเขาจะทำได้ แต่การจะเป็น สส. จะฝากลูกเข้าโรงเรียน จะฝากน้องทำงาน มันทำไม่ได้ครับ รัฐธรรมนูญห้ามไว้ ไม่อย่างนั้นเราก็เอาเปรียบคนอื่น ท่านประธาน ผมจะพูดความจริงให้ฟังนิดหนึ่งว่า สมัยที่ท่านประธานกับผมนี้เป็น สว. รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ก็มีข้อความทำนองนี้เหมือนกันเลย เพียงแต่ ๒๕๕๐ ขยายให้ชัดเจนเท่านั้นเอง ท่านประธานจำได้ไหมว่า เราเองนี่เดือนพวก สว. ตลอดเวลาว่า ประเภทที่มีคนฝากเด็ก ประเภทที่มีคนฝากให้ทำงาน ฝากให้เข้าโรงเรียน เรานะเดือนกันตลอดว่าคุณกำลังทำผิดรัฐธรรมนูญไหม ท่านประธานจำได้ใช่ไหม วันหนึ่งผมเดินออกไปหน้าห้องประชุมตรงนี้ บังเอิญตัวผมนี่ตัวสูงใหญ่เท่า ๆ กับรัฐมนตรีสุรเกียรติ์ เสถียรไทย อาจารย์สุรเกียรติ์นี่ เขาสนิทกับผม แล้วตัวเท่ากันเลย ไล่แว่นตาเหมือนกัน ตัวใหญ่ ๆ เหมือนกัน ผมยืนอยู่ข้างหน้า มี สส. ไทยรักไทยคนหนึ่งเดินมา เอากระดาษมาให้ผม ท่านอาจารย์ครับ ผมก็ เอ้อ ผมก็เป็นอาจารย์เหมือนสุรเกียรติ์ สุรเกียรติ์เขาเป็นอาจารย์ ท่านอาจารย์ครับ ผมฝาก นี่เขากำลังอยู่กระทรวงต่างประเทศ เขากำลังจะสอบ ผมฝากด้วยนะครับ ผมก็รีบหยิบมาดูเลยว่าชื่ออะไร พอหยิบมาดูเสร็จ ผมก็บอกว่า ผมคงช่วยอะไรไม่ได้นะครับ รัฐธรรมนูญเขาบอกว่า ห้ามไม่ให้แทรกแซง พอผมตอบไป อีกคนมาสะกิดบอก เฮ้ย ผิดตัว เขา โอ้ อย่างนั้นขอบคุณครับ แล้วก็เป็น เหตุเกิดตรงนี้ ผมไปเล่าให้

อาจารย์สุรเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศขณะนั้นฟังทันทีเลย ผมบอกว่า สส. ในพรรคของท่านนี้แหละมาฝาก แต่เขานึกว่าผมนี่คือสุรเกียรติ แล้วดันมาฝาก เรียบร้อย ผมยังจำได้เลยว่าฝากคนชื่ออะไร แต่เสียดาย สส. คนนั้นผมไม่รู้จัก ท่านประธานครับนี่ละครับ การฝากนี้ถ้าดูคร่าว ๆ ดูอย่างหยาบ ๆ ก็จะบอกว่าเป็นการ ตอบแทนบุญคุณ เป็นการรู้จักบุญคุณ มันเป็นเรื่องดี แต่ถ้าฝากคนนี้ได้ก็ไปกันที่คนอื่น มันก็ไม่ใช่ธรรมเนียมกับคนอื่นใช่ไหมครับ มีอีกกรณีหนึ่งครับท่านประธาน มีการขอคะแนน ๔ คะแนนให้กับลูกสาวตัวเอง ขอจากปลัดทบวง ในสมัยรัฐบาลที่แล้ว ปลัดทบวงชื่อ วันชัย ศิริชนะ ไม่ยอมให้ ผมกล้าเอ่ยชื่อ เพราะท่านเป็นคนดี ท่านไม่ให้ ถ้าท่านให้ลูก คนที่มีอำนาจและไปขอคะแนน อีก ๔ คะแนน ท่านไม่ให้ แล้วในที่สุดท่านถูกย้ายไป เป็นอธิการแม่ฟ้าหลวง ผมกล้าพูด เพราะว่าผมมีข้อมูลและมีข้อเท็จจริงทั้งหมด -----

ท่านประธานครับ นี่ใครครับ สส. ระดับเยี่ยมเลย ที่ไปขอ ๔ คะแนนให้กับลูกสาว แล้วท่านรู้ไหมว่าในที่สุดลูกสาวคนนี้ก็เข้าเรียน พอย้ายปลัดทบวงไป อธิการบดีของมหาวิทยาลัยนั้นถูกวิ้ง อธิการบดีรับลูกสาวคนนี้ไปเรียนในภาคพิเศษ ๑ ปี แล้วก็รับย้ายขึ้นไปภาคปกติ เดียวนี้เรียนอยู่ต่างประเทศผู้หญิงคนนี้ ท่านจะให้ผมบอกไหมว่าลูกใคร ฟังแค่นี้มันน่าจะรู้แหละครับ ตกลงรัฐธรรมนูญนี้ได้ปกป้องไม่ให้ สส. และ สว. และนักการเมืองเข้าไปก้าวก่ายในสิ่งที่ไม่เป็นธรรม ถามว่าแล้วคนมันไปพูดนี้มันบิดเบือนอย่างไร เขาก็พูดถูก แต่พูดไม่หมด เขาบอกว่า ห้ามก้าวก่าย แทรกแซง อย่างนี้ทำงานอย่างไร เขาไม่บอกนี่ครับว่ารัฐธรรมนูญมันเขียนว่า ก้าวก่าย แทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง การบิดเบือนอย่างนี้ละครับ ผมคิดว่าอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาตินี้ น่าจะดำเนินการจัดการเสียทีหนึ่ง ผมคิดว่าการบิดเบือนนะผิด เพราะเป็นการหลอกลวงตามพระราชบัญญัติความเรียบร้อยในการลงประชามติ ท่านประธานครับ ที่ภาคใต้นี้ ทนายความท่านนั้นใส่เสื้อแดง แล้วก็เขียนข้างหลังว่า โหวต โน (Vote No) แต่ผมชมเชยท่านนะครับ ผมยังชมเชยทนายท่านนี้ หลังจากท่านพูดถึงมาตรา ๒๖๖ ผมก็หยิบขึ้นแล้วผมก็บอกว่า ผมขอโทษนะ ผมไม่ใช่นักกฎหมาย แต่ผมเองนี่อ่านแล้วตีความว่า อย่างนี้ ท่านว่าอย่างไร ท่านก็บอกว่า พักหน้า ผมก็พูดต่อ ยกตัวอย่าง ฝากลูกเข้าโรงเรียน ฝากคนเข้าไปทำงาน พอย้ายหลาย ๆ ที่ ท่านก็ลุกขึ้นยืน บอก เอาละครับ ผมถามแล้ว ท่านชี้แจงแล้ว พอแล้วครับ พอแล้วครับ รู้สึกคุณวิทวัสก็นั่งฟังอยู่ด้วยใช่ไหมครับ นี่ผมมีเหตุ คุณอะไรละที่นั่งอยู่ตรงนี้ วัชราก็อยู่ ผมยังชมเชยทนายความคนนี้ ที่พอเราบอกไป พอท่านเห็นความจริงท่านก็รู้สึกอาย เลยพยายามบอกให้ผมเลิกพูด ไปพูดเรื่องอื่น ผมเข้าใจแล้ว ผมเข้าใจแล้ว ผมก็พยายามชี้แจงอีกข้อหนึ่ง เรื่องอำนาจอธิปไตย ผมคิดว่าคนพยายามปั้นคำนี้ให้มันดูดี แต่ผมคิดว่า ผมไม่อยากจะใช้คำแรงโต้ตอบนะครับ เกือบจะใช้แล้ว แต่ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ทั้งหมด เราไม่ได้เกี่ยวข้องกับทหาร ตำรวจ หรือข้าราชการประจำที่ให้อำนาจเพิ่มเติมเลยแม้แต่หน่อย แต่ว่าเรายอมรับความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่าเราให้ศาล ตุลาการนี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือบ้านเมืองเพิ่มมากขึ้น อันนี้เป็นความจริง เพราะว่าอะไรครับ เพราะว่าเมื่อครั้งที่ผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานทราบดีว่าผมเป็นประธานในการตรวจสอบกระบวนการ

สรรหาทุกองค์กร แล้วก็ยื่นพูดตรงนี้ ไมโครโฟนตัวนี้ พูดด้วยความเจ็บปวดทุกครั้ง ที่ตรวจสอบพบ ว่ากระบวนการสรรหาองค์กรอิสระ ซึ่งเป็นองค์กรกึ่งตุลาการมีการ บล็อก โหวต (Block vote) แล้วคนที่บล็อกก็คือตัวแทนพรรคการเมืองนั้นแหละ ตัวแทน พรรคการเมืองนั้นแหละครับไปบล็อกคนดี ๆ ผมยกตัวอย่าง อย่างคุณกล้าณรงค์นี้ สมัครไปได้คะแนนที่ไร หักออกจาก ๔ คน ได้คะแนนแค่นั้นแหละครับ ไม่มีวันถึงดวงดาว เพราะไอ้ ๔ คนนี้มันไม่ให้ ตกลงรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เลยตั้งกรรมการสรรหาเสียใหม่ โดยที่ ไม่มีตัวแทนพรรคการเมือง ๔ คน และทำอย่างไรครับ เดิมศาลนี้ท่านเป็นกรรมการสรรหา อยู่แล้ว ทั้งประธานศาลฎีกาก็เป็น ประธานศาลปกครองสูงสุดก็เป็น เทียนี่ขอให้ประธาน ศาลรัฐธรรมนูญมาเป็นด้วย แล้วเราก็เอาระดับประธานรัฐสภากับผู้นำฝ่ายค้านเข้าไป ยังมีตัวแทนทางการเมืองอยู่ ๒ คน จาก ๔ -----

แต่เอาระดับเบ้ม ๆ ของทั้ง ๒ ฝ่าย เหลืออีก ๒ คน ไปเอาจากใครครับ อีก ๒ คน เราก็เอานักการเมืองออก ๔ ใส่ ๒ อีก ๒ ขอให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาเลือกบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เป็นตุลาการเข้าไป ๑ ขอให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลปกครองสูงสุดเลือกบุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นตุลาการเข้าไปอีก ๑ ตรงนี้เป็นประเด็นเดียวที่ให้ตุลาการได้มีโอกาสเข้าไปเลือกบุคคลอื่นมาแทน เพราะว่่านักการเมืองนี้เอาเข้ามาเนี้ มันอดไม่ได้ เพราะเขามีผลประโยชน์ทับซ้อน เขามีส่วนได้ส่วนเสีย เขาก็จะเลือก ปปช. กกต. เลือกเอาไอ้คนพวกเขา เพราะเขากลัวว่าเขาจะเลือกตั้งแพ้ ก็เอาพวกตัวเองเป็น กกต. ตกลงพอเราตัดตรงนี้ออก ขอให้ศาลซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ขณะเดียวกัน กกต. เป็นองค์กรกึ่งตุลาการก็ให้ศาลช่วยเลือกคนอื่นมาแทน ๒ คน จริง ๆ แล้วเนี้เป็นเรื่องของตุลาการภิวัตน์หรือเป็นเรื่องของการให้ตุลาการมีบทบาทมากขึ้น ท่านประธานครับ ผมเนี้เดินสายฟัง ๗๖ จังหวัด ท่านทั้งหลายในห้องเนี้จะยืนยันกับผมได้ว่า เวลาถามประชาชนว่า จะเอาใครมาสรรหาดี เกือบจะร้อยทั้งร้อยอยากจะให้ตุลาการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น เพราะเขาเชื่อใจตุลาการ และเทียวนี้ให้ตุลาการระดับที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ซึ่งมีคนเกือบร้อยคนที่เป็นศาลฎีกา คัดเลือกบุคคลคนหนึ่งในประเทศไทยให้มาเป็นกรรมการสรรหา อย่างเนี้เนี้มันผิดตรงไหน ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วเนี้เนะครับ ประชาชนไม่ใช่ต้องการเพียงแค้ตุลาการเท่านั้น อยากจะให้องคมนตรีเนี้มาเป็นกรรมการสรรหาด้วย เราเนี้ต้องขอว่า องคมนตรีเนี้เดี๋ยวจะถูกกล่าวหาว่าดิ่งท่านลงมาเล่นการเมือง ท่านจะจำได้ ไช้ไหมครับท่านประธาน ปี ๒๕๔๙ บ้านเมืองเกิดวิกฤติ ผู้คนรู้สึ่กว่าบ้านเมืองแย้แล้วเกิดวิกฤติที่สุดในโลก เราก็พยายามร้องขอตุลาการให้ช่วยมาช่วยแก้ไขปัญหาบ้านเมือง ท่านประธานครับ เทียวนี้เราเพียงแค้ให้ตุลาการที่มามาทำหน้าที่กรรมการสรรหาอยู่แล้ว หากคนอื่นอีก ๒ คนมาให้ เขาก็บอกว่า เนี้แหละเป็นการเอาตุลาการเนี้มาทำงานผิดหน้าที่มากเกินไป ทั้ง ๆ ที่องค์กรสรรหาเป็นองค์กรกึ่งตุลาการ แล้วยิ่งกว่าเนั้นแทนที่จะบอกว่าเป็นตุลาการภิวัตน์ ไปใช้คำว่า อำมาตยาธิปไตย อีกประเด็นหนึ่งครับ เรื่องอำมาตยาธิปไตยที่เขานี้พยายามจะบิดเบือน คนที่บิดเบือนเนี้เคยเป็นระดับรองหัวหน้าพรรคตัวใหญ่ ๆ ตัวร่างกายไม่ใหญ่เนะครับ รองหัวหน้าพรรคใหญ่ ๆ เนั้นแหละครับ

ไปพยายามบิดเบือน โดยไปพูดถึงพระราชบัญญัติความมั่นคง ท่านประธานครับ
 พระราชบัญญัติความมั่นคง ก็คือพระราชบัญญัติความมั่นคง ไม่ได้เกี่ยวสักนิดหน่อย
 เลยกับรัฐธรรมนูญ คนละเรื่องคนละราว พวกเราไม่เคยพิจารณาพระราชบัญญัติความ
 มั่นคง เพราะพระราชบัญญัติความมั่นคงเป็นเรื่องของรัฐบาล ผ่านกฤษฎีกา เข้า สนช.
 ไม่เกี่ยวกับ แล้วก็พยายามบิดเบือนเอาเนื้อหาข้างในไปพูดกับผู้คน ไปพูดต่อหน้าผมก็พูด
 ไปพูดออกอากาศ บอกว่า เป็นการให้อำนาจทหาร ทำให้ทหารมีบทบาทเด็ดขาดอย่างนั้น
 อย่างนี้ พูดให้ดูเสมือนว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเนื้อหาเหมือนพระราชบัญญัติความมั่นคง
 อาจจะมีพูดคำว่า พระราชบัญญัติความมั่นคงบ้าง แต่ทำพูดเบา ๆ พูดเร็ว ๆ แถ่ไป
 ให้คนเข้าไปผิด ท่านประธานครับ นักการเมืองบ้านเรานี้ยังขาดจริยธรรม และมีความ
 เลวร้ายอย่างนี้ มี ผมนี้เดินทางไปไหน ๆ ประชาชนก็มาถามบอกว่า ผมว่าดีนะ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ เสียอยู่อย่างเดียว ไปให้อำนาจ ผบ.ทบ. มากได้อย่างไร ผมงงตายเลย
 ผมบอกว่า ดูรัฐธรรมนูญทั้งหมด ไม่มีคำว่า ผบ.ทบ. สักคำเดียว ไม่มีคำว่า ชำราชากร
 ทหารที่ให้อำนาจอะไรเลย เขาก็บอก อ้าว เห็นบอกว่า ผบ.ทบ. นี่ก็เป็น กอ.รมน.
 เป็นคนดูแลอย่างนี้ อย่างนี้ อย่างนี้ ผมฟังแล้ว เฮ้ย นี่มันพระราชบัญญัติความมั่นคง
 นี่หว่า -----

มันไม่เกี่ยว เพราะว่าเขาไปบิดเบือนอย่างนี้ คนก็เลยเข้าใจผิด ท่านประธานครับ พอเข้าใจผิดแล้วมันจะแก้อย่างไร เพราะว่ารัฐธรรมนูญนี้มันไม่ใช่หนังสืออ่านง่าย เป็นหนังสืออ่านยาก ๓๐๙ มาตรา ผมต้องยอมรับกับท่านประธาน ก่อนที่ผมจะมาเป็น สว. ผมเรียนจบปริญญาเอก ยังไม่เคยอ่านรัฐธรรมนูญจบเลย เข้ามาช่วย เข้ามาช่วย ปี ๒๕๔๐ ในการเดินสายรับฟังความคิดเห็นประชาชน ให้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมก็อ่านไม่จบ มาเป็น สว. จึงได้อ่านเกือบจบ ไม่จบอีก เพราะเราจะอ่านแต่เฉพาะ เมื่อเราต้องการจะใช้งานตรงไหน เราก็ค้นว่ามันมีรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องตรงไหนบ้าง เราก็อ่านแบบกระโดด กระโดด กระโดด เอาแต่เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับเราใช้งาน ท่านประธานครับ ไม่มีใครหรอกครับจะอ่านเป็นหนังสือนิยาย อ่านจนจบ พอเป็นอย่างนี้ เลยถูกคนบิดเบือนได้ง่าย บิดเบือนอย่างง่าย ๆ เลย เพราะว่าเขาอ่านไม่จบ แล้วอันนี้ ภาคใต้ นะครับ บางภาคนี้บิดเบือนไปอีก ผมพูดอีกนิดเดียว ผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิก คงจะมีอะไรมาเล่าให้ที่ประชุมฟัง บางคนบิดเบือนไปอีกว่า ต่อไปนี้ นะครับรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้จะรู้ว่ามั่ววัดเท่าไรต้องมีสุเหว่าเท่านั้น ไปโนนเลย บอกมิ่งหาชิ ไปหาชิว่ามันมีอยู่ที่ไหน คุณสัญญา คุณากร นี่เป็นคนพูดกับผมในที่วิ บอกว่า มันไปบิดเบือนอย่างนี้ ในต่างจังหวัด ในอีสาน แล้วบอกว่า ไหนลองหาชิ คุณสัญญาบอกผมดูแล้วไม่เห็นมันมีตรงไหนเลย เขาบอกว่า ก็มันซ่อนนี่ไง เลยหาไม่เจอ เพราะมันซ่อนไงถึงหาไม่เจอ ดูมันสิ พวกเรา รู้แก่ว่าเรื่องศาสนาเรายกย่องทุกศาสนา แต่เราก็ยกย่องว่าศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่สำคัญ และเราก็ระบุไว้ด้วยว่า รัฐจะต้องทำนุบำรุงพุทธศาสนา ขึ้นต้นเลย และศาสนาอื่น แต่ถ้าเราไปลงศาสนาอื่น ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง และบอก ศาสนานั้น และศาสนาอื่นสิ เหมือนกับเราไม่ให้ความสำคัญพุทธ นี่เราเน้นที่พุทธและศาสนาอื่น ยังถูกคนกล่าวหา ทั้ง ๆ ที่เราเติม ไม่เคยตัดเลยจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ท่านประธานครับ ที่ยโสธรหนักกว่านั้นอีก ผมไปยโสธร พบว่า พูดได้อย่างไร มีคนไปปล่อยข่าว ไปบิดเบือนบอกว่า ถ้ารับรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วประเทศไทยจะเป็น รัฐอิสลาม ไปโนนเลย ผมคิดว่า คนที่บิดเบือนนี้เลวมาก ๆ อภัยไม่ได้ เพราะว่าเป็น การหลอกลวงทางปัญญา จังหวัดสระแก้ว เจ้าอาวาสวัดอยู่วัดหนึ่ง ขอให้เอ่ยชื่อเลย

เทศนาเสร็จเรียบร้อย บอกว่าพวก สสร. ทั้งหลายนี้พยายามจะตัด คำว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ ออก มีเทพเรียบร้อย จะเอาตัวกันเสียเลย ไหมล่ะ บุรีรัมย์ บุรีรัมย์ก็มีการพูด และชาวบ้านเองนี่เป็นคนบอกกับผม บอกว่า อาจารย์รับไม่ได้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้ามทำไม่ล่ะ เขาบอกว่า ถ้ารับแล้วเราจะ ไม่มีพระมหากษัตริย์ ใ้โห ผมว่าอันนี้เลวร้ายมาก ๆ เลยครับ ผมเลยใจเย็นถามบอก ผมชนลูกเลยนะครับ บอกแล้วมันจะเป็นอย่างไรหรือ เขาบอกว่ามันจะเป็นแบบฝรั่ง ผมก็เลยบอก เขาพูดว่า ประธานาธิบดีหรือเปล่า เขาบอกว่า ใช่ ใช่ ใช่ เขานึกไม่ออก ใ้คำนี้ ผมว่าบิดเบือนอย่างนี้นี่มันทำได้อย่างไร มันไม่ปรารถนาดีกับบ้านเมืองเลย -----

- ๔๑/๑

ผมยังมีอย่างอื่นอีก เดี่ยวจะเล่าให้ฟัง การที่ผมเดินสายนี้มันได้ยินอะไรเยอะ แต่สุดท้ายไหน ๆ พูดตรงนี้ ขอบุติประการสุดท้ายนิดเดียว มีคนถามผมมากกว่า ถ้ารับร่างรัฐธรรมนูญกับไม่รับร่างรัฐธรรมนูญมันจะมีอะไรเกิดขึ้น ผมก็วิเคราะห์ให้เขาฟังว่าอย่างนี้ ว่าถ้าวันที่ ๑๙ สิงหาคม รัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านประชามติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวลงพระปรมาภิไธยในสมุดไทย ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา พอประกาศทันทีที่เราจะรู้เลยว่า เราจะมี การเลือกตั้งประมาณปลายเดือนธันวาคม แล้วเราก็จะได้ สส. พอได้ สส. ครบ สถานิติบัญญัติแห่งชาติก็ไป พอได้รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีชุดพลเอก สุรยุทธ์ บวกกับ คมช. ไป แสดงว่าเรามีวาระชัดเจนว่า ใครจะมารับทำงานหน้าที่แทน คนเก่าจะไปเมื่อไหร่ เราวางได้เลย คงจะเป็นประมาณเดือนมกราคม หรืออย่างช้าก็ต้นกุมภาพันธ์ เราพอรู้เลยว่าเป็นอย่างไร แล้วประเทศก็จะมีกฎเกณฑ์ กติกา แล้วถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีส่วนหนึ่งส่วนใดเราไม่พอใจ อยากจะแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญฉบับนี้เขียนให้แก้ไขเพิ่มเติมง่าย สส. หนึ่งในห้าก็แก้ได้ สว. หนึ่งในห้าก็ขอแก้ได้ ประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่อ ก็ขอแก้ได้ แล้วกติกาบ้านเมืองก็จะเดินต่อไปในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คนต่างประเทศเวลามาลงทุนร่วมกับไทย ทำมาค้าขาย ติดต่อด้านพันธะระหว่างประเทศกับไทย เขาก็รู้ว่า กติกาเป็นอย่างไร แล้วจะเดินต่อไป แต่ถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ผ่าน ท่านประธานครับ ผมก็บอกว่าเราก็กลับไปเหมือนปิดไฟใหม่ บ้านเมืองปิดไฟมีดีใหม่ เราไม่รู้ว่า คมช. บวกกับ ครม. จะไปเอารัฐธรรมนูญฉบับไหน จะแก้อย่างไร มีเมื่อวานนี้ผมไปพูดที่บริษัทท่าอากาศยานไทย ทอท. นั้นแหละครับ มีคนถามผมว่า ถ้าไม่ผ่านเราเอารัฐธรรมนูญฉบับเก่ามา อาจารย์จะช่วยแก้ก็ใหม่ ผมบอกไม่เกี่ยวแล้ว เขาบอก อ้าว นี่กว่า สสร. ไปแก้ฉบับใหม่อีก ผมบอกไม่เกี่ยว ๕ คน คมช. บวกกับ ครม. พวกเราไม่เกี่ยว เหมือนปิดไฟ พอเปิดไฟปั๊บก็ออกมา จะเป็นอย่างไรก็เป็นแล้วประกาศใช้เลย พอประกาศใช้ ทีนี้จะเลือกตั้งเมื่อไรขึ้นอยู่กับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ สิทธิของประชาชนจะเป็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับรัฐธรรมนูญฉบับนั้น และระหว่างที่นี้ จนกระทั่งรอดต่อไป จนกระทั่งมีรัฐธรรมนูญ รอดต่อไปจนกระทั่งมีการเลือกตั้ง ผมถามว่า ถ้าเราเป็นคนต่างชาติที่ทำมาค้าขาย ที่ลงทุนกับประเทศไทย เขาจะอย่างไรครับ

เขาก็รอดต่อไปด้วยไซ้ใหม่ครับ ต่างคนต่างรอดแล้วละครับ แต่พวกเสื้อแดงมันไม่รอดแน่ พวกเสื้อแดงก็จะขยับเลย เห็นไหม รัฐธรรมนูญ ใ้ปี ๒๕๕๐ ที่ใ้พวก สสร. พวกนี้ ร้างมันไม่ดี แล้วไปหยิบเอามา ยิ่งเลวร้ายใหญ่ ยิ่งไม่มีใครเชื่อถือ ตกลงทำอะไรครับ ท่านประธานครับ พวกผมก็อยู่เฉย ๆ ไม่ได้ ผมก็ต้องขึ้นหลังคารถสู้กับแม่มันอีก ขอโทษ ขอดอนคำว่า แม่ แล้วบ้านเมืองมันจะเป็นอย่างไร บ้านเมืองมันก็ต้องสู้กันละครับที่นี้ บ้านเมืองมันคงยุ่งเหยิงกันพอสมควร ประเทศก็เดินไม่ได้ ผมก็บอกว่า ก็ลองคิดว่า เราจะทำกันอย่างไร มีคนฝันนะครับ บอกว่า ถ้าไม่รับปีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะได้กลับไป ใ้ปี ๒๕๔๐ นั้นเป็นความฝันลอย ๆ ที่ไม่ติดดินเลย ผมไม่เชื่อว่า คมช. และ ครม. จะมีความรู้สึกที่โง่เขลาเบาปัญญาขนาดนั้นที่จะไปเอา ๒๕๔๐ มาประกาศใ้เลย เพราะท่านประธานอยู่กับผมมาก็รู้ ๒๕๔๐ นี้ -----

ผมเคยเขียนหนังสือชื่อว่า รัฐธรรมนูญตายแล้ว เคยแจกให้ สสร. ตั้งแต่วันแรกที่พวกท่านเข้ามา ผมเขียนตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ๒๕๔๙ คุณคณิน บุญสุวรรณ เป็นคนเขียน ผมเป็นบรรณาธิการ ผมเป็นคนชั้นสูตรศพ เพราะคุณคณินบอกตายแล้ว ผมชั้นสูตรศพว่าตายจริง ตายอย่างไรครับ ตายเพราะถูกรัฐบาลที่แล้วบิดเบือนรัฐธรรมนูญ เจาะไชรัฐธรรมนูญ ละเว้นรัฐธรรมนูญ ไม่ออกกฎหมายลูก ไม่ทำอะไร ทำให้รัฐธรรมนูญเฉไฉบิดเบือนไปเรื่อยเรื่อย แล้วก็มีคนปากดีอีก เราควรวีใช้ ๒๕๕๐ มาแก้ และคนที่ปากดีนั้นนะครับ ใคร ก็คือคนไทยรักไทย พอผมอยากจะสวนกลับไป ว่าระหว่างที่คุณนี้มี สส. ข้างมากในสภา แก้ไขรัฐธรรมนูญได้ ผมไม่เคยได้ยินคุณสักแอะหนึ่งว่าคุณจะแก้ ที่อย่างนี้บอกเอา ๒๕๕๐ มาแล้วแก้ แต่ยังไม่ทันได้พูด ก็ถูกพวกนั้นพยายามนิวแซนซ์ (Nuisance) ตลอดเวลาให้พูดไม่ได้ ท่านประธานครับ ผมคิดว่า นี่ถือเป็นประเด็นที่สำคัญมากกว่า ถ้าเราลงประชามติ แล้วมติออกมารับ หรือไม่รับ ผมคิดว่าบ้านเมืองมีความเปลี่ยนแปลงแตกต่างแน่นอน ท่านประธานครับ ประเด็นนี้นี่นะครับ อยากจะเรียนอีกนิดหนึ่งว่า ผมเองก็มีความเป็นห่วงเรื่องการบิดเบือนเรื่องการใช้เงิน ซึ่งผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกจะมีข้อมูลมากกว่าผม เอาเป็นว่าผมหยุดตรงนี้ก็ก่อน ประเด็นนี้เมื่อฟังภาคอื่นแล้ว ประเด็นผมคงจะขออนุญาตเสนออีกบางเรื่อง เพื่อให้คนได้เข้าใจว่า รัฐธรรมนูญของเราจะไปให้อำนาจคนตัวเล็กตัวน้อยอย่างไร สุดท้ายจริง ๆ อยากจะกราบเรียนท่านประธานนิดหนึ่งว่า เวลาประชาชนเขาถามผมว่า รัฐธรรมนูญที่ดีนี้มันดูตรงไหน ผมบอกอย่างนี้ ผมบอกว่า รัฐธรรมนูญที่ดีนี้ก็คือกฎหมายที่ดี จะต้องคุ้มครองคนตัวเล็กตัวน้อย เพราะคนตัวเล็กตัวน้อยนี้มันไม่มีอิทธิพล ไม่มีอำนาจ แต่ไอ้คนมีอิทธิพล มีอำนาจนี้ เขามีอิทธิพลและเขามีอำนาจอยู่แล้ว ไม่ต้องไปคุ้มครอง ต้องให้คนตัวเล็กตัวน้อยได้รับการปกป้อง ได้รับสิทธิ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เน้นตรงนั้น และเน้นที่จะตรวจสอบอำนาจรัฐ เน้นที่จะลดการผูกขาดของผู้มีอำนาจ เพราะฉะนั้นแน่นอนไม่มีใครพอใจทุกมาตรา ท่านประธานครับ ผมประกาศตลอดเวลาว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอยู่ ๓๐ กว่ามาตราที่ผมไม่พอใจ แต่ไม่มีใครหรอกครับที่จะพอใจทุกมาตรา ลองเอาพวกเราร้อยคนนี้ไปสั่งอาหารกันคนละจาน ด้ร้อยจาน ถ้ามาร้อยจานนี้ ถ้ามาร้อยจานนี้ ถ้ามาร้อยจานนี้ ทุกคนก็จะบอกบางจานไม่ชอบ ถ้าไม่ชอบแล้วเราไม่กินหมดเลยไหม นี่ขนาดสั่งอาหารหรือทำอาหาร

ยังไม่ต้องคิดถึงต้นทุนนะครับ พอถึงเวลาจ่าย ใครจ่ายล่ะครับ ยังไม่ได้คิดนะครับว่าใครจ่าย ต่างคนต่างสั่งอย่างดีมา แต่รัฐธรรมนูญก็เหมือนกันเลย ถ้าเราจะเอาอย่างที่ดีทั้งหมดก็ได้ ก็ยังไม่พอใจทุกงานอยู่เหมือนกัน แล้วถึงเวลาจ่ายล่ะครับ ใครจะเป็นคนจ่าย คือทุกอย่างมีต้นทุนที่จะดำเนินการให้ดีขึ้น เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ ๓๐๙ มาตรา ผมมีอยู่ ๓๐ กว่ามาตราที่ผมไม่พอใจ แต่ผมคิดว่าคนตัดจริตไม่พอใจสองสามมาตรา ทำเป็นเรื่องใหญ่ใจมตี ผมว่าพวกนี้ตัดจริต เราแก้ไขได้ ไม่ใช่เรื่องใหญ่ขนาดที่ว่าสองสามมาตราจะต้องทำให้ประเทศชาติเกิดความยากลำบาก เราสามารถแก้ไขได้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ มีสมาชิกท่านใดเพิ่มเติมไหมครับ ทางกรรมวิธีการไม่เพิ่มแล้ว
 นะครับ ครับ เดี่ยวกรรมวิธีการครับ อาจารย์สวิงยกมืออยู่ครับ อาจารย์สวิงครับ เชิญครับ
 เจ้าหน้าที่ดูบัตรหน่อยครับ เป็นอย่างนี้ทุกใบหรือเปล่าครับ ไก่จะหมดอายุแล้วนะครับ
 บัตร ใช้ไม่ค่อยได้แล้ว เชิญครับ

นายสวิง ตันนูด : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ผม สวิง ตันนูด ครับ ท่านประธานครับ ผมมีบางประเด็นที่อาจจะเกี่ยวข้อง แล้วก็
แลกเปลี่ยนกับท่านกรรมาธิการในทางภาคใต้ นะครับ ซึ่งผมคิดว่าเรื่องที่สำคัญ
เพราะผมเห็นว่าหลายเรื่องที่ได้ฟังกรรมาธิการภาคใต้รายงาน แล้วผมก็คิดว่าในส่วนของ
ภาคอื่น ๆ ก็อาจจะแตกต่างกันออกไปนะครับ ผมคิดว่า สถานการณ์ในแง่ของพี่น้อง
ภาคใต้ค่อนข้างจะเข้าใจดีต่อเรื่องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ แล้วก็อำนาจของประชาชน
และสถานการณ์ตอนนี้ควรจะเป็นอย่างไร และก็ที่สำคัญที่สุดฟังดูก็เหมือนกับว่า อาจจะ
ไม่ค่อยหนักใจมากนักในเรื่องเกี่ยวกับการลงประชามติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจ
ของเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ ผมอาจจะแลกเปลี่ยนนะครับ ก็คือว่า จริง ๆ แล้วเวลาเราไป
พบพี่น้องประชาชนก็มักจะถูกว่า ขณะนี้รัฐธรรมนูญเองได้มอบอำนาจให้กับกลุ่มใด
กลุ่มหนึ่ง อย่างที่อาจารย์เจิมศักดิ์ ขอบเอ่ยนามนี้นะครับ ได้พูดไปแล้วว่าเป็นเรื่องของ
ตุลาการภิวัตน์ก็ดี หรือเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของข้าราชการก็ดี แต่ผมคิดว่า ในฐานะที่
ผมทำงานภาคประชาชน ผมคิดว่าตอนนี้เราจะต้องอธิบายให้กับประชาชน และพี่น้อง
ประชาชนได้เข้าใจถึงรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ซึ่งผมคิดว่าผมได้อธิบายอย่างนี้
นะครับว่า พื้นที่อำนาจในแง่ของทางด้านรัฐธรรมนูญนี้นะครับ จะต้องถูกจัดสรร
เช่นเดียวกัน ไม่มีใครที่จะสามารถที่จะกินเค้ก (Cake) ก้อนนี้ได้ทั้งหมด หรือรวบอำนาจ
หรือเอาอำนาจทั้งหมดในรัฐธรรมนูญนี้ไปใช้ได้ ถ้าเราจะแบ่งเค้กในเรื่องของอำนาจ
ในรัฐธรรมนูญออกไป ผมคิดว่าเราก็จะแบ่งได้ ๓ ชั้น ขึ้นอยู่กับว่าพี่น้องประชาชนเองนี้
จะพอใจในชั้นของพี่น้องประชาชนแค่ไหน ผมคิดว่า การเมืองชั้นแรกที่จะต้องแบ่งออกไป
ก็คือเป็นชั้นของการเมืองของภาคพลเมือง การเมืองของประชาชน การเมืองทางตรง
ของพี่น้องประชาชน อันนี้คือก่อนแรก ก่อนที่ ๒ ก็คือ การเมืองของนักการเมือง
ซึ่งอันนี้เองก็จะพอใจหรือไม่พอใจก็แล้วแต่ ส่วนก่อนที่ ๓ ก็คือ ชั้นที่ว่าด้วยของ
ข้าราชการ หรือที่เรียกว่าเป็น อำมาตยาภิปไตยอะไรก็แล้วแต่ แต่ที่นี้ในฐานะของ
พี่น้องประชาชนเราจะดูในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้อย่างไรนี้นะครับ ผมคิดว่าในภาคอื่น ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของทางภาคเหนือ ผมก็พยายามที่จะอธิบายว่า การเมืองของ
ภาคพลเมืองเราไม่ได้ลดลง เราเพิ่มมากยิ่งขึ้น เรากลับได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม

คำว่า ประชาธิปไตย ถ้าถูกที่จะทำให้อำนาจเป็นของประชาชนได้มากเท่าไร
 นั่นก็แสดงว่าเป็นส่วนที่เราจะเห็นว่าเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น การเมืองของ
 ภาคพลเมืองผมเข้าใจว่าถูกขยายพื้นที่ไปเยอะเต็มไปหมด ถ้าพี่น้องเป็นพลเมือง
 เป็นประชาชนคนไทย หรือเป็นคนตัวเล็กตัวน้อย ตัวเลข ๑๐,๐๐๐ ในการเสนอ พรบ.
 ซึ่งผมคิดว่ายังไม่เคยมีมาก่อน และก็ลดน้อยลงกว่าเมื่อก่อนมาก สามารถที่จะเป็น
 กรรมการในการที่จะมาอธิบายให้กับสภานี้ได้ ซึ่งผมคิดว่ายังไม่เคยมี นี่คือการเมือง
 ทางตรงของพี่น้องประชาชน จะมีอะไรที่มากไปกว่านี้อีกแล้วนี้ผมก็คิดว่าไม่มี ที่เรียกว่า
 การเมืองภาคพลเมือง ตัวเลขที่ ๒ ๒๐,๐๐๐ ในการที่จะถอดถอนนักการเมือง ถอดถอน
 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้พี่น้องประชาชนต้องเข้าใจว่า นี่คือนี่สิ่งที่
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มอบให้ รวมทั้งตัวเลข ๕๐,๐๐๐ ที่เรียกว่าสามารถที่จะแก้ไข
 รัฐธรรมนูญได้ นี่คือการเมืองทางตรงของพี่น้องประชาชน รวมทั้งหลายเรื่อง ซึ่งผมคิดว่า
 เราเห็นจุดอ่อนในแง่ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อยู่แล้วว่า ชัดเจนและไม่เคยมีมาก่อน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับเอฟทีเอ (FTA - Free Trade Agreement) ประเด็นเรื่อง
 เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องเอฟทีเอ ผมคิดว่าเรื่องนี้คือชัยชนะของพี่น้องประชาชน
 ตัวเล็กตัวน้อย ชัยชนะในแง่ของเกษตรกรรายย่อย ที่เมื่อก่อนเราไม่สามารถที่จะเข้าไป
 รับรู้ข้อมูลในแง่ของการเจรจาได้เลย เราต่อสู้ในเรื่องนี้กันมาขนาดหนักในรัฐบาลที่ผ่านมา

รวมทั้งรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ไม่เคยมีกฎหมายหรือช่องทางใดเลยที่ประชาชนจะสามารถที่จะเข้าถึงเรื่องเกี่ยวกับการทำสัญญาการค้ากับต่างประเทศที่ทำให้เกษตรกรรายเล็ก รายย่อยทั้งหลายเสียหายเปรียบ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๑๙๐ ผมคิดว่าชัดเจนที่สุดก็คือว่า กระบวนการต่อไปนี้รัฐบาลจะแอบแฝง แฝงเร้น ซ่อนเร้น ในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ไม่ได้แน่ครับ จะต้องรายงานให้กับรัฐสภา จะต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริงกับประชาชน และจะต้องชดเชยค่าเสียหายทั้งหมดให้กับประชาชน รวมทั้งสร้างกฎหมายที่เรียกว่า เป็นกระบวนการและขั้นตอนในแง่ของการทำสัญญาการค้ากับต่างประเทศ นี่คือชัยชนะที่ผมคิดว่าได้เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชนตัวเล็กตัวน้อย รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ เรื่องของสภาเกษตร ผมไปในทางภาคเหนือ ผมไม่แน่ใจว่าภาคใต้ได้พูดคุยกันเรื่องนี้ขนาดไหน เขาบอกว่าเรียกร้องกันมาแล้วหลายฉบับ ไม่เคยที่จะเกิดขึ้น ก็คือสภาเกษตรกร ต่อไปนี้เราจะมีสภาเกษตรกร ในการที่จะมีเวทีในการที่จะต้องพูดคุยกันถึงเรื่องผลผลิตทางการเกษตร และจะต้องมาออกแบบเรื่องของสภานี้ต่อไป การเมืองภาคพลเมืองแบบนี้เนี่ยครับเกิดขึ้น รวมทั้งกองทุนการเมืองภาคพลเมืองที่จะต้องถูกจัดตั้งขึ้น สภาพัฒนาการเมือง แผนพัฒนาการเมือง นี่คือการเมืองของภาคพลเมือง ขยายพื้นที่ออกไปเต็มไปหมด นอกเหนือไปกว่าเรื่องสิทธิชุมชน เรื่องเกี่ยวกับการดูแล รักษา ปกป้อง ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณีของตัวเอง ที่เหนือไปกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมคิดว่าในฐานะประชาชนต้องตัดสินใจ ในขณะที่เค็กของการเมืองของนักการเมืองลดน้อยลง เป็นธรรมดาครับที่จะต้องสร้างความไม่พอใจให้กับนักการเมือง เพราะว่าเรื่องของพื้นที่เหล่านี้จำเป็นที่จะต้องลดลง เพราะว่าเรื่องของจรรยาบรรณที่ดี เรื่องของผลประโยชน์แฝงเร้นก็ดี เรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจมากมายเต็มไปหมดของนักการเมืองจะต้องถูกสร้างบรรทัดฐานใหม่ให้เกิดขึ้น ดังนั้นเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้านักการเมืองที่ต้องการเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในการเมือง ผมคิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เปิดโอกาสให้ยาก ดังนั้นก็จะไม่เป็นที่พอใจของนักการเมืองเช่นเดียวกัน ต้องถามพี่น้องประชาชนว่า ตอนนี้ท่านนี้ต้องการผลประโยชน์ของใคร ถ้าต้องการผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชนตัวเล็กตัวน้อยเอง ผมคิดว่าเรื่องนี้จะอธิบายได้ และเราก็ไม่สามารถที่จะไปให้โอกาสสำหรับตัวแทนประชาชนที่เรียกว่า

เป็นนักการเมืองในการที่จะเข้ามาอภิปรายทำธุรกิจการเมืองได้อีกต่อไป นี่คือการเจ็บปวดของประเทศชาติ ซึ่งผมคิดว่าเรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่จะอธิบายให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจในประเด็นปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้น ดังนั้นผมคิดว่า การตัดสินใจในการที่จะลงประชามติในวันที่ ๑๙ จะเป็นการตัดสินใจว่าท่านยืนอยู่ข้างไหน ถ้าท่านเป็นประชาชนตัวเล็กตัวน้อย ผมคิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเอื้อประโยชน์ในการเมืองของท่านนี้ได้โดยตรง แล้วถ้าการเมืองประชาชนเข้มแข็งขึ้น ผมคิดว่าอย่างไรก็ตามนะครับ การเมืองของนักการเมืองที่ดี หรือการเมืองของข้าราชการที่ดี นั้นจะต้องพึงเสียงประชาชน นี่คือการเจตนารมณ์ที่สำคัญในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างประชาธิปไตย ดังนั้นผมก็เลยเรียนผ่านท่านประธานไปถึงกรรมการของทางภาคใต้ว่า ได้แลกเปลี่ยนประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้อย่างไรครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ ตกลงครบถ้วนแล้วนะครับ ท่านประธานอุทิศครับ เชิญสรุปครับ

นายอุทิศ ชูช่วย (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม อุทิศ ชูช่วย ในฐานะประธานกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้ครับ ต้องกราบขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านนะครับ ที่ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลนะครับ และก็นำไปสู่การทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนที่ฟังการประชุมสภาแห่งนี้อยู่นะครับ ผมมีข้อมูลเพิ่มเติมหนึ่งครับ ก่อนที่จะกราบเรียนท่านสมาชิกเมื่อสักครู่ ท่านสวิง ต้นอุด ขออภัยที่เอ่ยนามนะครับ อาจจะเพิ่มเติมให้เพื่อนสมาชิก และก็โดยเฉพาะพี่น้องในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ทราบครับว่า เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ที่ผ่านมา วันแม่แห่งชาตินี้ นะครับ ทางกรรมการภาคใต้เราได้จัดเวทีเสวนาในลักษณะมองต่างมุม ซึ่งมีท่านดอกเตอร์ เจริญศักดิ์ไปเป็นผู้ดำเนินรายการ -----

ที่ผมจะกราบเรียนท่านประธานสภา และเพื่อนสมาชิก และที่พี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็คือว่า เราได้เรียนเชิญแพทย์หญิงแววดาว โต๊ะมีนา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีอาชีพเป็นนายแพทย์ เป็นหมอยุติปัตตานีนี้ครับ ได้มีโอกาสมาร่วมเสวนา โดยสรุปครับ ท่านคุณหมอเพชรดาว โต๊ะมีนา นี้ครับ ท่านได้ขึ้นชมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ให้สิทธิสตรีเพิ่มมากขึ้นครับ ซึ่งนาน ๆ นี้ครับ เราจะได้ยินการแสดงออกทางด้านความคิดของสตรีในต่างจังหวัด โดยเฉพาะใน ๓ จังหวัดภาคใต้นี้ครับ ค่อนข้างจะน้อย คุณหมอเพชรดาวนี้ครับ ได้ขอบคุณกรมการศึกษานอกโรงเรียน และที่พวกเราสภาว่างรัฐธรรมนูญนี้ครับ ที่พยายามที่จะใส่ให้สตรีได้มีสิทธิมากขึ้นครับ โดยเฉพาะในเรื่องของทางด้านการเมืองนี้ครับ ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถตราได้ว่า อัตราส่วนหญิงและชายต้องเท่ากันนี้ครับ แต่ก็ขึ้นชมกับสภาว่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ที่ได้เขียนไว้ว่า ให้คำนึงถึงสัดส่วนของสตรีกับบุรุษนี้ครับ หรือกับเพศชายไว้ครับ แล้วก็ในส่วนทางด้านการศึกษา ในฐานะที่หมอเพชรดาวได้จับงานทางด้านสาธารณสุขอยู่ นี้ครับ ท่านก็ได้อภิปรายว่า ในส่วนของสิทธิของพี่น้องประชาชนที่จะได้รับการดูแลรักษาพยาบาลฟรีก็ดีนี้ครับ เพิ่มสิทธิทางด้านการศึกษาที่ดี โดยภาพรวมนี้ถือว่าเป็นการเพิ่มสิทธิคุ้มครองเสรีภาพให้กับพี่น้องประชาชนมากขึ้นครับ และที่ท่านเองก็พยายามที่จะสรุปว่า สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ก้าวหน้าของรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ หรือฉบับมติประชาชนที่กำลังจะขอประชามติให้พี่น้องประชาชนไปลงสิทธิในวันที่ ๑๙ สิงหาคมนี้ครับ โดยภาพรวมนั่นคือผู้หญิงตัวเล็ก ๆ นี้ครับ ที่ทำงานอยู่ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้พยายามที่จะสื่อให้เห็น เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าพี่น้องประชาชนที่ฟังรายการถ่ายทอดทีวี ช่อง ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคมก็ดีครับ คงจะเข้าใจนี้ครับ อีกท่านหนึ่งครับที่ต้องขอกราบเรียนที่ประชุมแห่งนี้ให้ทราบ ก็คือ คุณจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ นี้ครับ ในฐานะที่เป็นนักการเมืองที่อยู่ในภาคใต้นี้ครับ ท่านกล่าวโดยสรุปนี้ครับว่า ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการด้านส่งเสริมสิทธิเสรีภาพนี้ครับ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ก็มากขึ้น โดยสรุปภาพรวมท่านรับได้ และที่พยายามที่จะส่งเสริมให้พี่น้องประชาชนได้ไปใช้สิทธิกันให้มาก ๆ นี้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เรามีความกังวลอยู่เรื่องเดียวครับขณะนี้ ซึ่งก็คือว่าเป็นเรื่องใหญ่ที่จะต้อง

กราบเรียนไปยังทุกภาคส่วนครับ นั่นก็คือ การดูแลรักษาความปลอดภัยในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ในวันลงประชามติของพี่น้องประชาชนนะครับ กราบเรียนท่านประธาน ตั้งแต่เบื้องต้นแล้วครับว่า พี่น้องประชาชนในภาคใต้มีความประสงค์ที่จะไปใช้สิทธิลงมติเป็นจำนวนมาก แต่ก็เกรงเรื่องความไม่ปลอดภัยใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้นะครับ ก็ต้องกราบเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องพยายามที่จะให้เกิดความปลอดภัยดูแลพี่น้องประชาชน ให้พี่น้องประชาชนมาใช้สิทธิในการรับร่างรัฐธรรมนูญนี้ให้มากนักนะครับ และก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า พี่น้องประชาชนจะได้แสดงสิทธิของตนเองนะครับ สำหรับกรรมวิธีการภาคใต้ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณทุกท่านครับ ที่ได้เสริมเพิ่มเติมจากที่ได้เสนอไปนะครับ ก็คงจะกราบเรียนท่านประธานแค่นี้ครับ กราบขอบพระคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ ก็เป็นอันว่า ที่ประชุมได้พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคใต้เสร็จเรียบร้อยแล้วนะครับ กราบขอบพระคุณท่านกรรมการทุกท่านนะครับ

ในวาระที่ ๓.๔ นะครับ เดิมกำหนดที่จะเป็นการพิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคกลางนะครับ ก็ยังไม่เห็นท่านประธานสุรชัยนะครับ อ้อ เดี่ยวท่านวิฑูรย์จะรายงานใช่ไหมครับ ตอนนี้อยู่ในส่วนนี้นะครับ ท่านธรรมนิตย์ขอปรึกษานะครับ ทำหนังสือปรึกษาว่า ท่านมีภารกิจในภาคอีสานจะขอรายงานต่อจากภาคใต้ ท่านจะขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนัญญ คนที่หนึ่ง) :
ได้ครับ ขออนุญาตที่ประชุมเลื่อนวาระนะครับ จากภาคกลางมาเป็นภาคอีสานก่อน
นะครับ ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ

๓.๕ พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของ
คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

เชิญครับ ตอนนี้ก็คงต้องช่วยกันทำความเข้าใจด้วยนะครับ เพราะข้อบิดเบือนนี้ก็ต้องยอมรับครับว่าขณะนี้มียะเยอะมากนะครับ แล้วก็เกรงว่าพี่น้องประชาชนจะเข้าใจคลาดเคลื่อนสับสน เอกสารที่เผยแพร่ไปนั้นก็มีย่านมากนะครับ ตอนนี้ได้ทราบว่ามีคำสั่งไปทั่วหลายจังหวัดนะครับ ท่านกรรมาธิการ ท่านประธาน ท่านพลตำรวจโท ธรรมนิตย์ พร้อมหรือยังครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร (ประธานคณะกรรมาธิการ) :
พร้อมแล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ ท่านประธานครับ

พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร (ประธานคณะกรรมาธิการ) :
ขอเชิญภาคอีสานที่อยู่ข้างนอกด้วยครับ กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร ครับ ประธานคณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคอีสานครับ ต้องขอกราบขอบพระคุณทางภาคกลาง ที่กรุณาให้ผมก่อน เดี๋ยวผมมีภารกิจที่จะต้องบินกลับไปในตอนเย็นวันนี้ เครื่องบินมัน กำหนดเวลาไว้ กลัวจะไม่ทันครับ ขออนุญาตรายงานสถานการณ์ของทางภาคอีสานดังนี้ ครับ ก่อนอื่นผมขอเรียนว่าการรณรงค์รับฟังความคิดเห็นในวอดที่ ๓ นี้ นะครับ เราก็ทำ คล้าย ๆ กับภาคกลาง ภาคใต้ ภาคอื่น ๆ โดยใช้วิทยุท้องถิ่น โดยใช้หอกระจายข่าว ท้องถิ่น ใช้รถแห่ ใช้หนังสือพิมพ์ ใช้ทีวี ช่อง ๑๑ ที่ขอนแก่นครับ ในการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ ข้อดีในเรื่องของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นี้ครับ ผมคงจะไม่พูดอะไรมากมายครับ แต่ผมขอกราบเรียนว่า ในภาคอีสานเราได้รับความสนับสนุนจาก สสร. หลายท่าน ผมขออนุญาตเอ่ยนาม สสร. ที่เข้าไปทำความเข้าใจ ทำให้คะแนนผมดีขึ้น ขึ้นมาเยอะครับ หลาย ๆ ท่าน สสร. หลายท่านได้ไปพบปะประชาชน แล้วแสดงความคิดเห็นกับประชาชนนะครับ ผมขออนุญาตเอ่ยชื่อท่านที่ไปทำให้คะแนนทางภาคอีสาน ดีขึ้นนะครับ คือ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ อาจารย์กวรรณิการ์ อาจารย์สมชัย อาจารย์เดโช อาจารย์วุฒิสาร อาจารย์คมสัน อาจารย์ไพโรจน์ อาจารย์สมยศครับ ท่านเหล่านี้ได้กรุณา ทำให้ภาคอีสานมีคะแนนดีขึ้นเยอะเลยครับ แล้วก็ในส่วนของคุณด้านประชาสัมพันธ์

มนุษย์ไฟเขียวนี้ได้ช่วยงานในเรื่องของเรา เราได้นำเอามนุษย์ไฟเขียว ซึ่งทำให้ประชาชนให้ความสนใจในมนุษย์ไฟเขียวมากครับ ในส่วนที่ให้การสนับสนุนที่มากที่สุด ต้องพูดใน ณ ที่นี้ ก็คือกระทรวงมหาดไทยนะครับ กระทรวงมหาดไทย ทหารในพื้นที่ที่ได้กรุณาดูแลป้องกันมิให้มีการซื้อเสียงเพื่อล้มรัฐธรรมนูญครับ จังหวัดที่มีการใช้เงินเพื่อล้มรัฐธรรมนูญเราเนี่ย ผมขออนุญาตที่เราออกไปรับฟังความคิดเห็นมา ไปเก็บรวบรวมข้อมูล คือ จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดหนองคาย จังหวัดสกลนคร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ บุรีรัมย์นี้เราฟังมา ตั้งแต่ต้นจนถึงเดี๋ยวนี้ก็ยังมีการใช้เงินอยู่ตลอดเวลาครับ -----

- ๔๗/๑

เป็นต้นทางของเงินที่จังหวัดบุรีรัมย์ ผมต้องขอฝากไว้กับ กกต. ซึ่งอยากจะให้จับ และเชื่อว่า มีหลักฐานพอสมควร อยากให้จับก่อนที่จะถึงวันที่ ๑๙ ขณะนี้ก็ยังไม่ได้จับนะครับ ก็เรียนให้ทราบว่ามีห่วงใยในวันที่ ๑๘ นะครับ คืนวันสุดท้ายนี้อาจจะมีการทุ่มเงินมาเพื่อไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับของเราแน่ครับ ผมขอทราบเรียนว่าเรื่องนี้ต้องเป็นหน้าที่ของ กกต. ได้ให้ความสำคัญครับว่า ติดตามรวบรวมพยานหลักฐานก่อนที่จะใช้เงินก้อนใหญ่เข้ามาทำงานในพื้นที่ครับ สุดท้ายนี้งบประมาณต่าง ๆ ที่ กกต. รับไปนี้ ทำไม่ได้เต็มพื้นที่ ที่จริงแล้วควรจะแบ่งให้ ขออนุญาต แบ่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนครับ เพื่อได้ทำงานเต็มพื้นที่ ผมได้ทราบว่าจังหวัดหนึ่งมีชุดสายตรวจสืบสวนสอบสวนชุดเดียว ไม่สามารถที่จะไปดูแลทั้ง ๒๖ อำเภอนี้ได้ครับ เพราะฉะนั้นตำรวจนี้ดูแลได้ทั่วพื้นที่ แต่งบประมาณมีจำกัด ก็ไปใช้เขา เขาก็บอกว่าขาดน้ำมันไม่พอ อะไรบ้างนี้ครับ ผมก็ฝากไว้ตรงนี้ครับ กระผมขอทราบเรียนในส่วนของท่านภาคอีสาน ซึ่งผมได้พยายามอย่างยิ่งที่จะต่อสู้กับเงินที่จะมาล้มรัฐธรรมนูญของเราแน่ครับ แล้วจากการรายงานของผม ผมได้สรุปแล้วว่าจังหวัดที่น่าห่วงใย แม้จะมีเงินบ้างที่เข้ามา จังหวัดที่น่าห่วงใยก็คือจังหวัดบุรีรัมย์ครับ ผมขอทราบเรียนท่านสมาชิกที่ทรงเกียรติทราบครับ ผมกราบขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ท่านกรรมาธิการมีเพิ่มใหม่ครับ เชิญท่านวิทยา คชเชื่อน ครับ

นายวิทยา คชเชื่อน (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ผมคงขออนุญาตสั้น ๆ นะครับว่า จากสิ่งทั้งหลาย ๆ ฝ่ายท่านได้ให้ความสนใจ ไม่ว่าจะป็นรายชื่อที่ท่านประธานนรนิติท่านได้เอ่ยชื่อนะครับ แล้วก็ส่วนหนึ่งที่อยากจะขอเพิ่มเติมก็คือกรรมาธิการประจำจังหวัด ก็ได้ลงพื้นที่อย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันคณะ สสร. ในแต่ละจังหวัด และจังหวัดข้างเคียงก็ได้ลงไปให้ความช่วยเหลือ ให้ความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน แต่ท่านครับ ท่านประธาน ถ้าหากว่าย้อนขึ้นไปเสียดหนึ่ง ท่านที่ให้ความสนใจ ให้ความเป็นห่วง ไม่ว่าจะป็นท่านไพโรจน์ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์นะครับ พูดถึงเรื่องของการบิดเบือนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นะครับ ก็คือ ถ้าหากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผ่าน จะไม่มีพระมหากษัตริย์

จะไม่มีพุทธศาสนา และจะต้องเสียจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓ จังหวัดไป นี่คือข้อบิดเบือนที่จะต้องเรียนกับท่านประธานให้ทราบ แล้วก็เรียนกับพี่น้องประชาชนที่อยู่ทางบ้านให้เข้าใจว่า นี่คือข้อบิดเบือนที่เขานำมาอ้างจะล้มล้างรัฐธรรมนูญ โดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ใช่ครับ ยังจะอยู่ครบ และเราทำให้ดีขึ้น ปรับปรุงให้ดีขึ้นจากปี ๒๕๔๐ เรายืนยันเสมอว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ในส่วนที่ดีอยู่แล้วเราก็คงไว้ ในส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหา ก่อให้เกิดความวุ่นวาย ก่อให้เกิดคอร์รัปชัน (Corruption) เกิดการแทรกแซงองค์กรอิสระต่าง ๆ เราพยายามแก้ไข เพราะฉะนั้นก็มั่นใจว่าเราทำดีที่สุดแล้ว ก็ขอฝากพี่น้องประชาชนได้เข้าใจ และให้การสนับสนุนด้วย ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ ไม่มีสมาชิกท่านใดอภิปรายชี้แจงใหม่ครับ ก็ถือว่าเป็นการ
 รายงานของคณะกรรมการภาคตะวันออกเฉียงเหนือเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 กราบขอบพระคุณครับ ในส่วนของกรรมการภาคกลางล่ะครับ เป็นวาระต่อไปนะครับ

๓.๔ พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของ
 คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคกลาง

เชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็คงเหลืออีก ๒ วันนะครับ ไม่น่าใจว่าจะทำความเข้าใจให้กับพี่น้องประชาชนได้มาก
แค่ไหนนะครับ แต่ก็คงต้องพยายามทำให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้นะครับ เพื่อให้พี่น้อง
ประชาชนได้ตัดสินใจในการลงคะแนนทำประชามติด้วยเหตุด้วยผล และถูกบิดเบือน
ไม่ถูกหลอกหลวงนะครับ กรรมาธิการพร้อมแล้ว เรียนเชิญครับ

- ๔๘/๑

นายช.ชัยนาท ศรีเสมาเมือง (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพครับ ผม ช.ชัยนาท ศรีเสมาเมือง
 นะครับ รองประธานกรรมวิธีการมีส่วนร่วมนะครับ ภาคกลาง ซึ่งในการทำงานของ
 ภาคกลางนั้นนี้ ก็คล้าย ๆ กับทุกภาคนะครับ ปัญหาและอุปสรรคนั้นก็คงมีแตกต่างกันไป
 นะครับ ส่วนที่สำคัญเรื่องหนึ่งในภาคกลางนั้นนี้ เป็นประเด็นที่เพื่อนสมาชิกนะครับ
 แล้วประชาชนให้ความสนใจนั้น คือ เรื่องพระพุทธศาสนานะครับ ซึ่งในจังหวัดผมเองนั้นนี้
 มีประเด็นเรื่องนี้มาก แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะนำมาบอกให้ท่านผู้มีเกียรติในที่ประชุมนี้
 ได้ทราบสักนิดหนึ่ง คือ เมื่อวาน เมื่อประมาณวันที่ ๑๕ นะครับ ผมได้จัดเวทีเผยแพร่
 รัฐธรรมนูญ แล้วเชิญท่านประธานกรรมวิธีการภาคกลาง คือ ท่านอาจารย์สุรชัยนะครับ
 และได้มีโอกาส หลังจากจัดเวทีแล้วได้มีโอกาสไปกราบนมัสการพระคุณเจ้ารูปหนึ่ง
 นะครับ ซึ่งเป็นพระที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชัยนาท พอไปถึง ไปกราบท่านนะครับ ท่านก็มอง
 ไม่ค่อยชัด ไม่ค่อยเห็น เพราะอายุมาก ๘๐ กว่าปีนะครับ ท่านก็ถามว่า เป็นใครนะครับ
 ผมและคณะ แล้วก็ท่านอาจารย์สุรชัยก็บอกท่านว่า เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 พระคุณเจ้าท่านก็บอกว่า ไม่เป็นไรเรื่องศาสนาพุทธ ท่านอาจารย์สุรชัยก็ถามท่านว่า
 หลวงปู่มีความเห็นอย่างไร ท่านก็กล่าวว่า ในฐานะเป็นคนไทยนี้ เราน่าจะช่วยกัน
 รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ที่มันจะเกิดขึ้นนั้น เดี่ยวเราช่วยกันแก้ไขกันไป
 ในอนาคต ซึ่งเมื่อฟังอย่างนี้แล้วนะครับ ผมก็กราบเรียนพระคุณเจ้าว่า ผมขอนำคำพูดนี้
 มาพูดในที่สาธารณะ ให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจ ก็จะเป็นการช่วยให้สถานการณ์
 ทุกอย่างดีขึ้น ผมก็เลยต้องใช้เวลาที่นี่ ใช้โอกาสนี้ นำคำกล่าวของพระคุณเจ้ามาพูดนะครับ
 เพื่อพี่น้องประชาชนที่ได้ฟังอยู่ที่บ้านนะครับ จะได้ทำความเข้าใจได้ดีขึ้นอีกนะครับ
 ส่วนปัญหาเรื่องการเงินนะครับ หรือการต่อต้านต่าง ๆ ในการทำงานของท่าน
 กรรมวิธีการวิสามัญจังหวัดนั้นนี้ จริง ๆ แล้วเวลาทำเวที ทำความเข้าใจกับประชาชนนั้นนี้
 ประชาชนไม่ทราบนะครับ ไม่ทราบเนื้อหาหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นรัฐธรรมนูญมากกว่า
 นะครับ ถ้าเราได้อธิบายหรือได้ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนจริง ๆ แล้วนั้นนี้

การตอบรับของประชาชนนั้นดีมากนะครับ แล้วก็พร้อมที่จะไปลงประชามตินะครับ ส่วนเรื่องแรงต้านกับผู้ไม่หวังดี หรือการกระทำของฝ่ายตรงข้ามนั้นนี้ ผมดูแล้วในภาคกลางนั้นไม่ค่อยมีปัญหาครับ ส่วนในรายละเอียดเจาะลึกในแต่ละพื้นที่นั้น เดี่ยวผมให้ท่านอาจารย์วิทยาซึ่งเป็นเลขาธิการกรรมาธิการได้นำเสนอต่อไปครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ เชิญท่านอาจารย์วิทยาคำครับ

นายวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพทุกท่านครับ ผมได้รับมอบหมายจากประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมของประชาชนภาคกลาง ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ซึ่งวันนี้บังเอิญมีนัดเปิดเวทีเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญอยู่ที่กรุงเทพมหานครนี้ครับ ในช่วงบ่ายวันนี้ ท่านเลยไม่สามารถจะมาในช่วงบ่ายตอนนี้ได้ ซึ่งเมื่อเข้านี้มาแล้ว และมอบหมายให้ผมได้ชี้แจงรายงานเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกรรมาธิการในภาคกลางนะครับ ภาคกลางนั้นนี้ ตามที่ที่ประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ ได้มีมติมอบหมายให้กรรมาธิการทุกภาค
นะครับ และกรรมาธิการจังหวัดทุกจังหวัดทำหน้าที่ในการเผยแพร่รัฐธรรมนูญ -----

โดยไม่มีการประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งคณะกรรมการการมีส่วนร่วมและของประชาชนในภาคกลางได้เห็นว่า เรื่องสำคัญที่เราจะต้องสร้างความตระหนักให้กับประชาชนได้มีความเข้าใจถึงเนื้อหาสาระที่สำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อการลงประชามติ ซึ่งสภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีการผ่านสภาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปแล้ว เห็นความเห็นชอบไปแล้วนะครับ จากนั้นก็ไปสู่การเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนทั้งหลายในทุกจังหวัดได้มีความเข้าใจในเรื่องสาระสำคัญและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ แต่ก่อนที่เราจะมีการเผยแพร่นั้น คณะกรรมการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและการมีส่วนร่วมของภาคกลางได้มีการเชิญกรรมการวิสามัญของจังหวัดที่อยู่ในสังกัดภาคกลางทั้ง ๒๕ จังหวัด และกรุงเทพมหานครมาร่วมประชุมเพื่อที่จะได้รับฟังเรื่องเกี่ยวกับสาระสำคัญในร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งแนวทางที่การจะลงปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อที่จะชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน เรื่องนี้ได้มีการจัดการประชุมสัมมนาเมื่อวันที่ ๗-๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ (Ambassador City) จอมเทียน พัทยา ซึ่งผ่านมาแล้ว หลังจากทีกรรมการภาคกลางได้ดำเนินการประชุมสัมมนากรรมการจังหวัดทั้ง ๒๖ จังหวัดแล้ว ก็ได้มีการมอบหมายภารกิจให้ทุกคณะกรรมการวิสามัญจังหวัดทุกจังหวัดได้ไปดำเนินการในช่วงเวลาที่กำหนดไว้คือในระหว่างตั้งแต่ ๓๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ที่จะถึงพุงนั้นะครับ การดำเนินการเราได้เริ่มกันตั้งแต่ช่วงที่ ๑ คือวันที่ ๓๑ กรกฎาคม มีการมอบ ทำพิธีส่งมอบร่างรัฐธรรมนูญให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด อย่างที่ท่านได้เห็นในสื่อมวลชนไปแล้วว่า ทุกจังหวัดทั่วประเทศไทยได้ดำเนินการส่งมอบสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ส่งมอบร่างรัฐธรรมนูญให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดไป ในภาคกลางก็เช่นเดียวกันครับ ได้ทำทุกจังหวัดเช่นเดียวกัน หลังจากนั้นก็ได้มีการนำไปสู่การเผยแพร่ให้กับประชาชนในจังหวัดทุกจังหวัดได้รับทราบข้อมูล ที่แท้จริง แนวทางการเผยแพร่นั้น คณะกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัดในภาคกลางได้ดำเนินการในกำหนดกรอบเวลา และสถานที่ต่าง ๆ โดยมีแผนปฏิบัติการจนครบตลอดเวลา

จนกระทั่งถึงวันพຼ່งนี้บางจังหวัดก็ยังมีปฏิบัติอยู่ ซึ่งได้มีการปฏิบัติกำหนดแผนไว้ ทั้งแนวกว้างและแนวลึก ในแนวกว้างนะครึบ หมายความว่า ทางกรรมาธิการ ในภาคกลางนั้นได้กำหนดจัดทำข้อความตัวอักษรการรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้ สิทธิออกเสียงประชามติ มีการจัดทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิ มีการแจกจ่ายสิ่งที่เป็นสื่อให้กับประชาชนได้รับทราบ มีการมอบแผ่นพับประชาสัมพันธ์แจกจ่ายให้ประชาชนทราบโดยผ่านทางเครือข่าย ของทุกจังหวัด มีการจัดกิจกรรมการรณรงค์เดินรณรงค์ให้กับประชาชนในจังหวัด ทุกจังหวัด ทุกอำเภอ ได้มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการไป ลงประชามติ ซึ่งจะเริ่มในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่จะถึงนี้ พร้อมทั้งแจกจ่ายสื่อ และมีการ ทำประชาสัมพันธ์ในเรื่องเกี่ยวกับแผ่นพับ คัดเอาต์ (Cutout) สื่อมวลชนในจังหวัด รวมกระทั่งถึงสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และกัสถานีวิทยุต่าง ๆ ในจังหวัดโดยทั่วไป ในแนวลึกนั้น กรรมาธิการประจำจังหวัดทุกจังหวัดได้ดำเนินการ ผมอยากจะทำกราบเรียนว่า ได้ดำเนินการทั้งสิ้นใน ๒๖ จังหวัดของภาคกลาง ดำเนินการไปทั้งสิ้นรวมแล้ว ๒, ๕๑๗ เวที ในภาคกลาง ๒๖ จังหวัดนะครึบ ผมจะขอสั้น ๆ ง่าย ๆ คือกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการไป ๑๗ เวที จังหวัดกาญจนบุรีนี้ ๑๓ เวที จังหวัดจันทบุรี ๗ เวที จังหวัดฉะเชิงเทรา ๓๔ เวที จังหวัดชลบุรี ๔๖ เวที จังหวัดชัยนาท ๓๑ เวที จังหวัดตราด ๑๒ เวที จังหวัดนครนายก ๒๒๗ เวที จังหวัดนครปฐม ๙ เวที จังหวัดนนทบุรี ๙ เวที จังหวัดปทุมธานี ๗ เวที ประจวบคีรีขันธ์ ๑๔๓ เวที -----

- ๕๐/๑

จังหวัดปราจีนบุรี ๖๔ เวที จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๐๙ เวที จังหวัดเพชรบุรี ๗ เวที จังหวัดระยอง ๔๗ เวที จังหวัดราชบุรี ๗๑๕ เวที จังหวัดลพบุรี ๒๔ เวที จังหวัดสมุทรปราการ ๑๔ เวที จังหวัดสมุทรสงคราม ๓ เวที จังหวัดสมุทรสาคร ๔ เวที และจังหวัดสระแก้ว ๗๓๑ เวที จังหวัดสระบุรี ๒๑ เวที สิงห์บุรี ๒๑ เวที จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒ เวที และจังหวัดอ่างทอง ๕ เวที บางจังหวัดได้จัดกิจกรรมที่น่าสนใจครบ ท่านผู้มีเกียรติคงจะได้เห็นจากสื่อมวลชน เช่น จังหวัดลพบุรี เรามีการแห่แห่นมข้าวมาใช้สิ่งต่าง ๆ ในสื่อที่น่าสนใจมาก สิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการในการดำเนินการเพื่อเผยแพร่ในจังหวัดทุกจังหวัดในภาคกลาง หลังจากที่เรารณรงค์ไปแล้วในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึงวันนี้ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ในภาคกลางนั้นได้ดำเนินการไปมากมาย อย่างที่ผมได้กราบเรียนแล้ว ก็มีผลปฏิบัติมา ได้รับความสนใจประชาชนเกือบทุกจังหวัดให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือ แล้วก็ยังมีหลายหน่วยงานนะครับให้ความสนใจสนับสนุน เช่น ทางจังหวัด ทางอำเภอ ตลอดจนอาสาสมัครต่าง ๆ นะครับ ได้มีส่วนร่วมและกระจายข่าว กระจายนโยบายเกี่ยวกับเรื่องของการรณรงค์ให้ประชาชนไปลงมติในวันที่ ๑๙ สิงหาคมอย่างกว้างขวาง ผลการดำเนินการนั้นก็ยังมีทั้งปัญหาบ้าง แล้วก็ยังมีสิ่งที่ข้อเสนอแนะบ้าง ผมจะขอมอบให้ คุณกฤษฎา ให้วัฒนานุกุล ได้นำเสนอต่อไปนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ เดี่ยวก่อนถึงท่านกฤษฎาครับ ขออนุญาตปรึกษาท่านสมเกียรติ นิดได้ไหมครับ พอดีท่านใส่ผ้ามาด้วยที่ศีรษะนะครับ พอดีผมก็ไปดูข้อบังคับนะครับว่า แต่งกายนี้ทำได้ไหม เขาไม่ได้ให้ทำได้นะครับ ขอบพระคุณครับ เชิญท่านกฤษฎาครับ

นายกฤษฎา วัฒนานุกุล (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ผม กฤษฎา วัฒนานุกุล นะครับ โฆษกคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมภาคกลางครับ ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ การดำเนินการของภาคกลางนั้นค่อนข้างจะราบรื่นมาด้วยดีตลอดมานะครับ แต่ปรากฏว่าปัญหาและอุปสรรคนั้นจะเกิดในช่วงท้าย ก็คือในช่วง ๕ วันท้าย ก็คือนับตั้งแต่เมื่อสองสามวันที่ผ่านมา ตั้งแต่วันอังคารที่ผ่านมาครับ ปรากฏว่า

มีกระบวนการที่ไม่ชอบมาพากลนะครับ ได้ดำเนินการในการหาวิธีการอันไม่ถูกต้อง โดยการจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ซึ่งผมได้มอบเอกสารตัวจริงให้กับทางท่านประธานไปแล้วนะครับ จะเห็นได้ชัดว่าเป็นเอกสารที่พิมพ์ จัดพิมพ์นะครับ แล้วก็ยังมีชื่อ ที่อยู่ของผู้รับ รวมทั้งมีการติดแสตมป์ (Stamp) เรียบร้อยแล้วนะครับ ซึ่งโดยทั้งนี้และทั้งนั้นนะครับ ในส่วนของจังหวัดราชบุรีเองก็ได้มีการจัดการประชุมนะครับ ได้พิจารณาเอกสาร ซึ่งในเนื้อหาได้พิจารณา ซึ่งอาจจะเข้าข่ายการกระทำผิดตาม พรบ. ว่าด้วยความเรียบร้อย ในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ (๓) นะครับ ด้วยการหลอกลวงเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงอย่างหนึ่งอย่างใด หรือไม่ออกเสียงอย่างใดนะครับ ซึ่งเหตุการณ์นี้ไม่ได้เกิดเฉพาะในจังหวัดราชบุรีเท่านั้นนะครับ ยังเกิดในจังหวัดใกล้เคียง คือจังหวัดเพชรบุรีนะครับ ซึ่งท่านประดิษฐ์ เหลืองอร่าม ท่านก็เป็น สสร. ของเรานะครับ ก็ได้พบเหตุการณ์ทำนองนี้เช่นเดียวกัน และยังเกิดขึ้นในจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐมด้วยนะครับ และทั้งนี้และทั้งนั้นในส่วนของแต่ละจังหวัดก็ได้ดำเนินการแจ้งความ แล้วก็อายัดเอกสารดังกล่าวไว้แล้วนะครับ ซึ่งเอกสารดังกล่าวจะเห็นได้ชัดนะครับท่านประธาน จากเอกสารที่อยู่ในมือท่านถ้าท่านพิจารณาดูจะเห็นได้ชัดว่า เป็นการบิดเบือนอย่างชัดเจนนะครับ เพื่อเป็นการไม่ให้ไปรณรงค์นะครับ อาทิเช่น อ้างว่า สส. และ สว. ประกันตัวและช่วยชาวบ้านไม่ได้ ซึ่งชี้ว่าเป็นอันตรายจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ นะครับ เหมือนเมื่อสักครู่ที่ท่านผู้มีเกียรติ คือ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ท่านได้พูดนะครับ ตรงนี้มีความบิดเบือนอย่างชัดเจนนะครับ โดยเอาสาระตัดทอนบางส่วนนะครับ แล้วก็พยายามที่จะแจ้งว่า ต่อจากนี้ไปทั้ง สส. และ สว. ก็ดีนะครับ ไม่สามารถที่จะทำกระบวนการได้ ซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่จริงเลยนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้อำนาจและโอกาสทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกนะครับ ทำหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระหลายสิ่งหลายอย่างนะครับ ในขณะที่เดียวกันยังมีการบอกถึงเรื่องของการค้นบ้านที่ไม่ต้องมีหมายศาล ซึ่งตรงนี้เป็นกาบิดเบือนอย่างชัดเจน และผมเองนะครับ เมื่อเวลาผมลงเวที ผมพยายามทำความเข้าใจ -----

เพราะเนื่องจากกรรมาธิการภาคกลางเป็นคนแปรญัตติเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนะครับ ในอดีตจะเห็นได้ชัด มีการเข้าไปยิงในบ้านคน แล้วต้องเกิดเหตุ ตู๋ยงตู๋เย็น ต้องหลบหลัง ตู๋เย็นกันนะครับ และเหตุตรงนี้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้เป็นการป้องกันการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อย่างชัดเจนนะครับ ที่ได้ทำการแก้ไข นะครับ รวมทั้งยังมีข้ออื่น ๆ อีกมากมายนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ ของเรานั้นได้มีโอกาสในการที่จะให้ผู้คนทุกผู้ทุกคนนะครับ ผู้ทุกข์ยากไร้ ทุกคนนะครับ มีสิทธิเข้าถึงในการรับบริการสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสม และได้รับ มาตรฐาน แต่ปรากฏว่าเป็นการบิดเบือนว่าจะมีการยกเลิกบัตรทอง ๓๐ บาท รักษา ทุกโรค ซึ่งตรงนี้นะครับ คนยากคนจนนั้น ทำให้ตกอกตกใจกันเป็นอย่างยิ่งนะครับ จึงอยากถือโอกาสนี้ สภาแห่งนี้นำเสนอเรียนไปนะครับ ยังพี่น้องประชาชนถ้ารับฟังอยู่ใน ขณะนี้นะครับ จะเห็นได้ชัดว่าเป็นการบิดเบือนอย่างแท้จริงนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ นั้นได้ให้เรื่องของความคุ้มครองสิทธิในความเสมอภาคนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเข้ารับบริการทางด้านสาธารณสุขนะครับ แล้วขณะนี้เราดูแลจนถึงขั้น สุขภาวะ รวมถึงด้านจิตใจด้วยนะครับ และยังมีการรวมถึงผู้พิการจิตนั้นก็ได้รับการดูแล ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยนะครับ ซึ่งกระบวนการทั้งนี้และทั้งนั้นนี้ครับ เป็นการพยายาม ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องนะครับ แล้วก็หาทางโดยวิธีทางนะครับ แต่ไม่ได้ปรากฏตัวนะครับ ขณะนี้ในส่วนตรงนี้ก็จึงต้องนำเสนอเรียนให้กับทางสภาได้ทราบ ว่า ปัญหาที่นั้นเกิดอะไรขึ้น นะครับ ในการรณรงค์ทุกครั้งเราคงทราบกันดีอยู่แล้วนะครับว่า พวกเราสมาชิกสภาว่าง รัฐธรรมนูญนะครับ ก่อนที่จะมาเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ อันอยู่สภาผู้ทรงเกียรติ แห่งนี้นะครับ เราเองเราต้องผ่านการคัดเลือกในขั้นแรก คือ สมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ซึ่งพวกเราได้รับการโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาครั้งหนึ่ง และสุดท้ายเมื่อเราได้รับเลือกอีกครั้งหนึ่งให้เป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญนะครับ เราก็ยังได้รับการโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็น พระมหากษัตริย์คุณอันสูงส่งนะครับ เพราะฉะนั้นพวกเรามาทำงานในสภาแห่งนี้เพื่อ รับใช้แผ่นดินแห่งนี้นะครับ เราจะเห็นได้ชัดอย่างยิ่งว่า พวกเราอยู่ในสภานั้น เรามีความ ตั้งใจจริงที่จะทำร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ นี้ ให้เกิดประโยชน์ถาวรแก่ประชาชน

โดยทั่วไปนะครับ ในหลาย ๆ ประเด็นที่จะเห็นได้ชัดว่ารัฐธรรมนูญที่ผ่าน ๆ มาในอดีตนะครับ ผู้ที่ทำการยัดอำนาจนั้นจะเป็นผู้ที่ทำการเขียนรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ แต่กลับเป็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เกิดมีการรัฐประหารเกิดขึ้นนะครับ มีการปฏิรูป ปฏิวัติรัฐประหาร แต่กลับเป็นว่าผู้ทำการนั้นมีได้ทำการเตรียมการหรือทำการเขียนรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายที่สูงสุดฉบับถาวร กลับให้ประชาชนนั้นได้มีส่วนร่วมนะครับ ซึ่งตรงกับสภาพของเราที่กำหนดว่า ร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งตรงนี้พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ในภาคกลางนั้นค่อนข้างที่จะเข้าใจเป็นอย่างดีนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ถือโอกาสนี้นำมาเรียนซ้ำอีกครั้งหนึ่งนะครับ ในประเด็นส่วนต่าง ๆ นั้น ผมคิดว่า ในขณะนี้พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ นั้น หลาย ๆ คนเริ่มมีการส่งข้อมูลมาว่า ในบางพื้นที่เมื่อใช้เอกสารบางอย่างนั้นทำกระบวนการไม่ได้นะครับ เพื่อที่จะล้มร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็พยายามที่จะเข้าไปทำการซื้อโดยการจะจ่ายเงินนะครับ แต่เขาก็หาว่าไม่รู้ว่ามีพี่น้องประชาชนขณะนี้นะครับ หลังจากที่พวกเราได้ทำเวทีต่าง ๆ ให้ความรู้กับพี่น้องประชาชนไปอย่างมากแล้ว ปรากฏว่าพี่น้องประชาชนบอกว่า งานนี้คงได้กินเงินฟรี (Free) กันนะครับ หลาย ๆ คนก็นำเรียน และอยากฝากให้ผมนำมาถึงตรงนี้ด้วยนะครับ เหตุทั้งหมดทั้งสิ้นนะครับ ผมคิดว่า ในขณะนี้นะครับ แนวโน้มและทิศทางในส่วนของภาคกลางนะครับ พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่เริ่มเข้าใจเป็นอย่างดีนะครับ เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างอยู่บนพื้นฐานของหลักนิติธรรมนะครับ ซึ่งอยู่บนหลักสิทธิและเสรีภาพ จะเห็นได้ชัดว่า พี่น้องประชาชนเข้าใจเป็นอย่างดีนะครับ โดยเฉพาะพี่น้องในกลุ่มทางสายผมที่อาจจะเป็นภาคเกษตร จะเห็นได้ชัดว่า เป็นมิติใหม่นะครับ ว่ามีสภาเกษตรกรเกิดขึ้นนะครับ สมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศนั้นค่อนข้างจะยินดี และได้ให้ข้อมูลกลับมาทางส่วนของภาคกลางนะครับว่า สหกรณ์จะเป็นอิสระ จะทำให้กระบวนการสหกรณ์พัฒนาไปได้ภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนะครับ ซึ่งตรงนี้จะเห็นได้ชัดว่า ข้อดีนั้นปรากฏโดดเด่นอย่างมากนะครับ ตรงกับคำพูดที่เรียกว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้กินได้นะครับ พี่น้องประชาชนยังสามารถที่จะมีอำนาจคงอยู่ มิใช่เพียงแค่ว่า เพียงแค่นับหนึ่ง สอง แล้วก็เกิดจุดตัดนะครับ แต่อำนาจยังคงอยู่ในการที่จะไป

ถอดถอนน้ัการเมือง ในการเสนอกฎหมาย หรือแม้กระทั่งแก้ไขรัฐธรรมนูญนะครึบ
พี่น้องประชาชนตรงน้ัค่อนข้างที่จะทราบดีอยู่แล้ว -----

- ๕๒/๑

ในส่วนตัวกระผมคงใช้เวลาสภานี้ ๆ เพียงเท่านี้ นะครับ ในการนำเรียนว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ นะครับ กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นะครับ จนถึง ณ วินาทีนี้มันเกิดโดยภาพรวมอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตของภาคกลาง ขอบพระคุณครับ แต่เดี๋ยวลี้กั๋ว นะครับ ท่านอาจารย์ชวลิต นะครับ จะนำเรียนในเรื่องของกรุงเทพมหานคร นะครับ ที่เป็นตัวเมืองหลวง นะครับ จากการไปทำเวที นะครับ ขออนุญาตท่านประธานด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ เรียนเชิญท่านอาจารย์ชวลิตครับ

นายชวลิต หมื่นนุช (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิก สสร. ที่เคารพทุกท่านครับ ผม ชวลิต หมื่นนุช ในฐานะกรรมาธิการภาคกลางครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนถึงผลการที่เราออกไปเผยแพร่รณรงค์ นะครับ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครออกมาออกเสียงลงประชามติครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน นะครับว่า อีกฐานะหนึ่งผมเป็นเลขาธิการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย นะครับ ซึ่งก็ได้มีการประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยเฉพาะที่อยู่ในกรุงเทพมหานครนั้น เรามีการประสานกันอย่างใกล้ชิด มีการจัดทำเวที ในสถาบันต่าง ๆ ครับ แล้วได้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อที่จะให้ผู้บริหารแต่ละแห่งนั้นไปดำเนินการรณรงค์ให้กับนักศึกษาในสถาบันได้นำเอาผลที่ว่างรัฐธรรมนูญได้ว่างขึ้นมาเมื่อปี ๒๕๕๐ นี้ว่ามันแตกต่างจาก ๒๕๔๐ อย่างไร นะครับ ซึ่งได้สรุปไว้ให้เห็นว่าว่าง ๒๕๕๐ นั้นดีกว่า ๒๕๔๐ ถึง ๕๕ ประเด็น แล้วโดยเฉพาะ ๒๙ ประเด็น ไม่เคยปรากฏมาในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ เลย นะครับ ตรงนี้ก็เป็นอีกอันหนึ่งที่เราพยายามทำความเข้าใจ นะครับถึงข้อดีต่าง ๆ ที่ว่างรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ ที่เรากำลังรณรงค์เพื่อจะให้มีการออกเสียงลงประชามติกันในวันที่ ๑๙ สิงหาคม นี้ ในการดำเนินการทั้งหมดนี้ต้องกราบเรียนท่านประธาน และสมาชิกที่เคารพ นะครับว่า ได้รับความร่วมมือจากเขตต่าง ๆ ของ กทม. เป็นอย่างดี นะครับ โดยแต่ละเขตนั้นมีเวที นะครับ ออกไปรณรงค์อย่างตามกลุ่ม ตามชุมชนเป้าหมาย นะครับ ครบถ้วน ๑,๘๐๐ กว่าชุมชน นะครับ แล้วก็ยังได้รับความร่วมมือจากทางหน่วยงานทางสถานีตำรวจ แล้วก็ที่สำคัญในการรณรงค์

คราวนี้ได้รับความร่วมมืออย่างสำคัญจากภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชนได้มีส่วนสำคัญในการรณรงค์การออกเสียงประชามติในคราวนี้เป็นอย่างดีนะคะ ก็ต้องกราบเรียนนะคะว่า เท่าที่ได้ไปรณรงค์ในแต่ละเวทีต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะสถาบันการศึกษานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใจในนะคะว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อผ่านการลงประชามติ วันที่ ๑๙ สิงหาคม นี้แล้วจะทำให้สถานการณ์ที่อึมครึม ไม่ชัดเจนของบ้านเมืองเรากลับมาสู่ภาวะที่ปกติ จะได้มีการเลือกตั้ง และจะมีรัฐบาลนะคะ การพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จะได้ก้าวหน้าต่อไปนะคะ ก็คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์นะคะ แล้วทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองนะคะ ผมขออนุญาตท่านประธานกราบเรียนเพียงเท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีเพิ่มใหม่ครับ ท่านกรรมาธิการสมเกียรติครับ เชิญครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ (กรรมาธิการ) : ครับ ขอบพระคุณครับ
ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ ขอกราบเรียนท่านประธานไปถึงเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับว่า เหตุการณ์ในสถานการณ์โค้งสุดท้ายนี้ดูท่าทางจะมีรสชาติเพิ่มขึ้นนะคะ จากแลดูกร่อย ๆ มาพักหนึ่ง และลักษณะรูปลักษณะเหมือนกับว่าเราโดนมัดมือมาตลอด ในช่วงระยะเวลาเดือนเต็ม ๆ นี้เหมือนกันเราโดนมัดมือชก ให้เขาก้างเดียว มาตลอดเลย ข้อเท็จจริงได้ปรากฏออกมาแล้วนะคะว่า การที่เราทนนี้แหละครับ สร้างความสงสารให้กับพี่น้องประชาชนเพิ่มมากขึ้นนะคะ เริ่มมีความเมตตาสงสาร หลังไหลกลับมา แล้วก็เรามีท่านประธานและท่านรองประธานชูประเด็นให้เราเห็นชัดเจนนะคะว่า สภาของเราได้รับร่างรัฐธรรมนูญโดยเห็นชอบรัฐธรรมนูญนี้ไปเรียบร้อยแล้ว โดยเฉพาะท่านประธานเสรีขณะนี้ท่านก็บอกแล้วว่าท่านเห็นชอบกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ต้องบอกว่าขณะนี้สภาว่างรัฐธรรมนูญของเรา โดยกรรมาธิการประชาสัมพันธ์ก็ได้เผยแพร่จุดเด่น ๆ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประมาณ ๕๐ ประเด็น อยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทุกหัวสื่ออยู่แล้วในขณะนี้ ซึ่งสื่อก็นำไปลงด้วยความถูกต้องว่า ถ้าเฝ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านความเห็นชอบจากพี่น้องประชาชน -----

แล้วพี่น้องประชาชนจะได้อะไรบ้าง ก็คงจะต้องมองเห็นชัดว่าเกิดการเมืองโปร่งใสที่ชัดเจนครับ ในนั้นมีอยู่ประมาณ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่ประมาณสิบสี่สิบห้ามาตรา ทำให้การเมืองโปร่งใสแน่นอน ตรวจสอบรัฐมนตรี ตรวจสอบนายกรัฐมนตรีนะครับ ทุกอย่างแม้กระทั่งลงไปสู่ขบวนการตรวจสอบทางด้านท้องถิ่น หรือการที่จะต้องแจกแจงทรัพย์สินสมบัติของโคตรเงาค์กราชของผู้ที่จะมาเล่นการเมือง หรือนักการเมืองต่อไปนี้จะต้องไปเป็นเจ้าของสื่อ หรือเป็นอะไรทั้งหลายแหล่ ผลประโยชน์ทับซ้อนไม่มี อย่างนี้เป็นต้น ชี้แจงให้เห็นชัดเจนนะครับว่า สิ่งเหล่านี้การเมืองจะโปร่งใส เมื่อการเมืองโปร่งใสครับ อะไรจะเกิดขึ้น ก็อำนาจประชาชนมันก็จะเพิ่มมากขึ้น เข้าไปสู่ขบวนการต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นนะครับ ประชาชนจะได้อะไร ได้สวัสดิการ สวัสดิภาพ ทุกสิ่งทุกอย่างมองเห็นชัดอยู่อีกประมาณสัก ๒๒ มาตรา ซึ่งดูแล้วนะครับ ในสิ่งเหล่านี้ไม่เคยปรากฏมาก่อนในรัฐธรรมนูญที่มีขึ้น องค์กฤษฎีจะไม่ถูกแทรกแซง ไม่เป็นง่อยนะครับ ไม่มีสามหน้าห้าหน้าเกิดขึ้นอีกแล้วนะครับต่อไปนี้ ลักษณะอย่างนี้เป็นต้น มันจะทำให้เกิดสิ่งที่พูดได้ว่าเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเรากำลังดำเนินการเผยแพร่อยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ มองเห็นชัดเจนครับ หน้าใน ถ้าเผื่อผมจำไม่ผิดจะมีประมาณครึ่งหน้าใหญ่ข้างในเกือบทุกฉบับ มีอยู่ทุกวันติดต่อกันมาเป็นเวลาสามสัปดาห์แล้วนะครับ แต่บังเอิญสิ่งเหล่านี้มันเป็นเรื่องที่เรา ลักษณะเราเผยแพร่ไปเผยแพร่เจียบ ๆ แต่ถ้าเผื่อพี่น้องประชาชนไม่เข้ามาสู่ขบวนการนี้โดยการมีผู้ลงไปแนะนำเอกสารสำคัญ หรือชาวบ้าน ประชาชน พี่น้องไม่มารับทราบข้อมูลแสวงหาการเรียนรู้จากหนังสือเหล่านี้ มันก็ค่อนข้างที่จะเป็นเรื่องที่เปล่าประโยชน์ แต่อันที่จริงขณะนี้คนจาก กทม. และภาคกลางทั้งหมดที่พวกเราดูแลอยู่ ๒๕ จังหวัด บวก กทม. ๒๖ จังหวัด ค่อนข้างจะมีสถิติในการอ่านหนังสือสูงขึ้นนะครับ ไม่เหมือนในทั้งประเทศที่สำนักงานสถิติแห่งชาติบอกไว้แล้วว่า อ่านปีละ ๗ ถึง ๘ บรรทัดนะครับ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากลัวมากนะครับ เมื่อเป็นอย่างนี้นะครับ ก็จำเป็นที่จะต้องให้กรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทั้ง ๗๖ จังหวัด ลงไปชี้แจงเนื้อหาสาระสำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องพื้น ๆ นะครับ เขาเรียกว่ายังปราศจากรสชาติ แต่ขณะนี้ครับโค้งสุดท้ายที่ผมพูดถึงนี้เป็นเรื่องที่ผมมั่นใจว่าเกิดขึ้น หลังจากมีข่าวรับ ๕ แสนกันไปแล้วเกิดขึ้นแล้วครับ บ้านผมนี้ชัดเจน สมุทรปราการครับ สีแดงออกมาเลยครับ ขณะนี้ออกมา

รณรงค์ โดยไม่ฟังอีล้าค่าอีลม ไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น กูจะคว่ำมึง สีเขียวมึงอย่าออกมา นะ ออกมาเมื่อไรกูจะชนกับมึง สิ่งนี้ไม่น่าเกิดขึ้นครับขณะนี้ แล้วเกิดขึ้นแล้วครับ ยิ่งเมื่อเข้านี้ นะครับ ทางจังหวัดสมุทรปราการมีการรณรงค์ ตามปกติแล้วก็รณรงค์นะครับ ปล่อยขบวนรถออกไป ดำเนินการทำการประชาสัมพันธ์อย่างนี้นะครับ ไม่พูดกล่าวอ้างไป ถึงใคร อย่างไร ที่ไหน ไม่สนทั้งนั้น เรามีหน้าที่อย่างเดียวไปบอกพี่น้องประชาชนว่าขณะนี้ รัฐธรรมนูญนั้นมีข้อดีข้อด้อยอะไร อย่างไร เราบอกด้วยข้อเท็จจริง สีแดงปวนครับ ไม่สน ทั้งนั้น เอรอมาประกะบ แล้วใส่เข้ามาเต็มที่ ซึ่งทางเราก็มันมีจุดจำกัดแห่งความอดทน นะครับ ก็โทรกลับกันมาหลายเที่ยวหลายหนว่าจะให้ทำอย่างไร เปิดศึกใหม่ เราบอกว่า ทำอย่างนั้นคงไม่ได้ นะครับ กราบเถอะ ท่านไปเรียนผู้ว่า หรือเรียนผู้กำกับ ตำรวจ ก็แล้วกันให้ช่วยลงมาดูแล อย่างนี้เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มันไม่น่าเกิดขึ้นนะขณะนี้ แต่เกิดขึ้น เกิดขึ้นเพราะอะไรครับ อาจจะเป็นการตื่นเฮือกสุดท้ายของนักเลือกตั้งชุดหนึ่ง ซึ่งเมื่อ การเมืองโปร่งใส นะครับ ทุกสิ่งทุกอย่างมันเกิดขึ้นอย่างที่ผมเล่าไปเมื่อกี้นะครับ การแสวงหาผลประโยชน์จากนักเลือกตั้งนี้ทำทางจะทำได้ลำบาก ก็จึงเป็นการตื่นเฮือก สุดท้ายสำหรับที่จะสู่ขบวนการอย่างเก่า เรียกร้องให้กลับไปสู่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งก็ พูดกันหลายท่านแล้วว่ามันเป็นสิ่งที่ได้ยากนะครับ ไม่รู้ว่าจะ ๒๕๔๐ จริงหรือเปล่าด้วยซ้ำ ถ้าเผื่อกรณีมันไม่ผ่านจริง ไม่ผ่านจริงก็ไม่รู้ว่ามันจะไปเจอฉบับไหน อย่างไร มีคนนำเสนอ ตอนนี้นะครับ เอาปี ๒๕๓๔ มาใช้ ที่แก้ไขถึงปี ๒๕๓๔ ๒๕๓๕ ๒๕๓๖ เอามาใช้ โน่นไปถึง โน่นแล้วครับ เพราะบางคนก็อยากจะเห็นอำนาจของกลุ่มอำนาจที่ดำรงอยู่ขณะนี้สืบทอด ต่อไปด้วยซ้ำ แต่สิ่งเหล่านั้นในรัฐธรรมนูญนี้มันก็ไม่เอื้อเหมือนกันนะครับ แต่ก็มีคน พยายามไปบิดเบือนว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเอื้อ จะสืบทอดอำนาจ ซึ่งข้อเท็จจริงมันไม่มี และโดยเฉพาะสิ่งที่เราไปเจอนะครับ มีการออกเอกสารสิ่งพิมพ์ส่งไปตามบ้านเรือนต่าง ๆ จากพระประแดง ผมเป็นคนพระประแดง จากพระประแดงส่งไปที่ราชบุรี ส่งไปที่เพชรบุรี ครับ ชัดเจนเลยครับ ส่งไปบิดเบือนมาก แล้วข้อความค่อนข้างที่จะน่าเกลียดมากครับ พูดภาษาทั่ว ๆ ไปก็ใช้ คำว่า เลว แล้วกันนะครับ

เอาใช้คำว่า เลว มาใช้ครับ มีบางอย่างนะครับ ผมไม่อยากจะไปพูดกลับไปตรงนั้น มันค่อนข้างที่จะดูแล้วจะหลายคนหลายท่านก็ออกมาพูดแล้วนะครับ ก็อยากจะบอกว่า มีบางเรื่องนะครับ ออกมาชี้แจงลักษณะแบบนี้ครับ บ้านเมืองเรานี้ครับ จะวุ่นวาย ไม่สิ้นถ้าเพื่อให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่าน มีอย่างนี้ครับ แล้วบอกว่า เพราะอะไร เพราะว่า คมช. จะเป็นคนกำหนดชะตาชีวิตของประเทศนี้ มีการเขียนปฏิทินไว้เรียบร้อยแล้วว่าจะต้องทำอะไร เมื่อไร อย่างไรนะครับ ข้อเท็จจริงมีไหมครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่าน คมช. หมดอายุ กลับไปสูบ้าน เลี้ยงลูกเลี้ยงหลานแล้ว เขาเขียนในลักษณะแบบนี้ครับ ทำให้เกิดการเข้าใจผิด พูดง่าย ๆ ประโยชน์จริง ๆ ที่คุณบอกมาทั้งหมดนี้ ที่คุณพูดจามาทั้งหมด บอกว่าประชาชนจะได้รับ ไม่ใช่ ประชาชนจะไม่ได้อะไรเลย คนที่ได้จริง ๆ นะครับ เขาบอกไว้แบบนี้เลยครับ คนที่จะมีอำนาจสืบทอดต่อไป ข้าราชการประจำ ข้าราชการทหาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น ที่เขียนกันใช้คำว่า ตุลาการภักดิ์ องค์ภักดิ์ก็จะได้อีกต่อไป ประชาชนนั่นหรือที่คุณบอกว่าได้ ไม่ใช่ คุณนะโกหก เขาบอกว่าพวกเรานะโกหก อย่างนี้เป็นต้น ลักษณะที่พูดในลักษณะแบบนี้เป็นที่ ท่านประธานครับ บอกได้ว่า ประชาชนไขว้เขว แล้วบทสรุปสุดท้ายที่ผมจะพูดนี้ ที่จริงผมไม่อยากจะพูดนะครับ เพราะเป็นการที่ดึงฟ้าลงมาด้วย เป็นสิ่งที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นกับประเทศไทยในยุคนี้ครับ ข้อความนี้ผมรับผิดชอบนะครับ ถ้าเผื่อเกิดอะไรผิดพลาด

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านครับ ก็ต้องรับผิดชอบทั้งสภาละครับ เพียงแต่อย่าเอ่ยถึงนะครับ ถ้าประเด็นที่ตัดได้นี่นะครับ ก็ควรจะตัดนะครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ (กรรมาธิการ) : เอาอย่างนี้นะครับ มองเห็นชัดครับอันนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : นะครับ ขอเป็นว่าถ้าเกี่ยวกับสถาบัน ผมไม่ทราบว่าท่านจะพูดอะไรนะครับ แต่ฟัง ๆ ดูจะไปในทิศทางนั้น ก็ขอความกรุณาที่แล้วก็แล้วกัน

นายสมเกียรติ รอดเจริญ (กรรมธิการ) : ท่านเดาถูกแล้วครับ เพราะว่าขณะนี้หนาวแล้วก็ท่วมมากเลยนะครับ แล้วถ้าเผื่อเราไม่พูดในวันนี้ละ ประชาชนเข้าใจเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ก็เป็นอันตรายแก่ประเทศนะครับ เป็นสิ่งที่อันตรายมากขณะนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมว่าประชาชนตัดสินใจได้

นายสมเกียรติ รอดเจริญ (กรรมธิการ) : เข้าใจได้นะครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ท่านสมเกียรติครับ ท่านอาจารย์เกียรติชัยครับ เชิญครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ (กรรมธิการ) : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ แล้วก็ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ สสร. ก็ใคร่จะกราบเรียนเรื่องซึ่งได้ดำเนินการไปในส่วนที่เกี่ยวกับส่วนหนึ่งที่เป็นกรรมธิการภาคกลาง และผมอาจจะพูดรวมไปถึงในส่วนที่เป็นกรรมธิการประชาสัมพันธ์ด้วยในขณะเดียวกัน เรื่องซึ่งเราได้ดำเนินการไปก็มีการรายงานไปบ้างแล้ว ส่วนมากก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน ผมคิดว่าในความพยายามทั้งหลายเหล่านี้ที่เราได้ดำเนินการไปในช่วงสุดท้ายก่อนที่จะถึงกำหนดวันลงประชามติในวันที่ ๑๙ นี้ เราดำเนินการไปในหลายลักษณะด้วยกัน ซึ่งเป็นความพยายามอย่างเหนื่อยยาก และในขณะที่ต้องมาเผชิญกับการต่อต้านคัดค้านกับฝ่ายซึ่งไม่เห็นด้วย หรือไม่คิดอยากจะรับร่างรัฐธรรมนูญเหล่านี้ เพราะฉะนั้นก็จะเห็นข้อกล่าวหาต่าง ๆ นานาเข้ามา ผมเองโดยส่วนตัวก็เข้าไปเสริมช่วยในงานที่เราทำในส่วนสุดท้ายนี้ไปทั่วหลายจังหวัดแทบทุกภาคมาหมดแล้วนะครับ รวมทั้งถึงจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งรับผิดชอบโดยตรง ก็เพิ่งกลับมาเมื่อวานนี้เอง แน่นนอนครับ ในการไปดำเนินการเหล่านี้ เราได้พบสิ่งซึ่งคัดค้านต่อต้าน หรือว่าไม่เห็นด้วย และก็มีการบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเราก็เข้าใจ รับฟัง และก็พยายามที่จะแก้ไข เพราะเหตุว่า จริง ๆ แล้วงานในช่วงหลังสุดที่เราทำขณะนี้ในช่วงซึ่งเราพยายามที่จะให้การศึกษา และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญที่เราแจกจ่ายออกไปในขณะนี้ ก็มีหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งเป็นทั้งส่วนที่บวกและลบจากการ

ทำงานเท่าที่ได้ไปดำเนินการมา ที่จะรายงานก็อยากจะสรุป และอยากจะชี้ให้เห็นว่า
ส่วนที่เราทำไปนี้ ผมคิดว่า เราได้ทำงานตั้งแต่เริ่มต้นมา แล้วผมอาจจะพูดได้ไม่เพียง
เฉพาะในคณะกรรมการส่วนกลางนี้ ผมคิดว่า เรา สสร. ทุกคนได้ทำงานอย่างเข้มแข็ง
มาแต่แรกเริ่ม ด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ ของการไปทำความเข้าใจความเข้าใจ -----

- ๕๕/๑

ประการแรก ในขั้นแรกที่สุดเราก็คงจะทราบกันแล้วว่า วิธีการต่าง ๆ ที่เราทำไปนั้นเป็นไปในลักษณะซึ่งเราให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ของการที่เราจัดร่างรัฐธรรมนูญต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วก็ไปรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ ออกมา จากการไปทำประชาพิจารณ์ จากการไปประชุมสัมมนาต่าง ๆ เหล่านี้ออกมา เก็บรวบรวมจนกระทั่งเราได้ร่างแรก เปรียบเทียบให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นความคิดเห็นส่วนใหญ่ของประชาชน กลับมารวบรวมตราเป็นร่างแรก แล้วก็เปรียบเทียบระหว่างรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ กับ ๒๕๕๐ เพื่อให้เห็นความแตกต่าง เพื่อให้เห็นเหตุผลของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มันดีขึ้น จากฐานของรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๔๐ ที่เรานำมาใช้ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ จากนั้นแล้วก็ไปรวบรวมความคิดเห็นกลับมาเพื่อที่จะเขียนเป็นร่างสุดท้ายหลาย ๆ หรือว่ากำหนดเรียงมาตราต่าง ๆ ที่พิมพ์เป็นร่าง แล้วก็ส่งออกไปให้กับประชาชนได้รับทราบ ได้อ่านเพื่อทำความเข้าใจ เพราะฉะนั้นช่วงสุดท้ายที่เราดำเนินการอยู่ จริงแท้แล้วก็คือการไปให้ความรู้ ให้ความเข้าใจ ให้การศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งไปชักชวน เราไม่เคยขี้น่าเลย เราก็ไปชักชวนเพื่อให้ใช้ความเป็นเหตุเป็นผล ใช้ความเป็นเหตุเป็นผลของตัวเอง หรือวินิจฉัยในท่ามกลางการต่อต้าน การคัดค้าน การล้มล้างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อที่จะบอกเขา ชักชวนเขาให้ไปลงประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคมนี้ นี่เป็นสิ่งซึ่งผมคิดว่าเราทุกคน ไม่เฉพาะแต่คณะกรรมการภาคกลางนี้เท่านั้นที่ได้ดำเนินการไป แต่หลายคนได้ดำเนินการในลักษณะนี้ทั้งหมด จนถึงซึ่ง ณ เวลานั้นที่เราดำเนินการอยู่ สิ่งที่ผมคิดว่ามันทำให้เราเหนื่อยยากนั้น เนื่องจากว่าขณะนี้ในช่วงสุดท้าย เราจะเห็นว่า ไม่เพียงแต่คณะกรรมการ สสร. ไม่เพียงแต่เฉพาะภาคกลางนี้เท่านั้น สิ่งที่ได้ดำเนินการควบคู่กันไป เราจะเห็นว่าทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเองก็ดำเนินการอย่างเข้มข้นในลักษณะเดียวกัน แต่ขณะเดียวกันเราก็จะเห็นทางฝ่ายรัฐบาลจากสำนักนายกเองก็ดำเนินการ โดยวิธีการ โดยยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เช่นเดียวกันในการที่จะไปรณรงค์ในช่วงสุดท้ายนี้ ซึ่งจะเห็นวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป อย่างที่ผมกราบเรียนไว้แล้วว่า สองสามขั้นตอนที่ทาง สสร. ดำเนินการไป เราจะเห็นในส่วนของคณะกรรมการเลือกตั้งนี้เขาไปเน้นในเรื่องของวิธีการการไปลงประชามติ ชักชวนให้ไปลงประชามติกันให้มาก ๆ รวมทั้งวิธีการ รวมทั้งข้อที่จะถูก จะผิดในการที่จะไปลงประชามติต่าง ๆ รวมทั้ง

ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการที่จะไปลงประชามติเหล่านั้น อันนั้นก็เป็นการ
 ซึ่งทำควบคู่กันไปกับที่เราดำเนินการอยู่ในขณะนี้ แล้วทางสำนักนายกที่เราเห็น ซึ่งก็ทำใน
 ลักษณะซึ่งก้าวรุกพอสมควรนะครับ แม้ว่าเข้มแข็งแล้วก็ไม่สู้จะ ก็ก้าวรุกพอสมควร
 ส่วนใหญ่ก็จะเห็นว่าไปทำลักษณะที่คล้าย ๆ กับที่ทางคณะกรรมการของเรา สสร.
 ของเรดำเนินการไปในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องรัฐธรรมนูญต่าง ๆ เหล่านี้
 จุดเปลี่ยนผันที่เป็นจุดหมุนกลับที่สำคัญ ซึ่งทำให้เห็นว่าเราจะต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์
 หลาย ๆ ครั้งในการณรงค์เหล่านี้ ก็คือการที่ฝ่ายซึ่งต่อต้านคัดค้านร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 พยายามชี้ให้เห็นข้ออ่อนด้อยและจุดอ่อนของรัฐธรรมนูญฉบับร่างที่จะไปลงประชามติ
 คราวนี้ในหลาย ๆ เรื่องด้วยกัน ซึ่งเป็นเรื่องน่าเสียใจ และเป็นเรื่องซึ่งน่าสนใจว่า วิธีการ
 ต่าง ๆ ที่พยายามใช้กล่าวหาล้มล้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
 เรื่องที่มาของผู้ร่าง หรือว่าแม้แต่ในเรื่องวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ ได้ถูกบิดพลิ้วไปอย่าง
 น่าเสียใจอย่างยิ่ง ยกตัวอย่างง่าย ๆ จากการที่ได้ไปในหลาย ๆ จังหวัด จากการที่ได้เข้าไป
 ไปคลุกคลีและพยายามที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเหล่านี้ เราก็ได้พบว่
 การกล่าวหาถึงการที่เราได้พยายามจัดส่งร่างรัฐธรรมนูญออกไปอย่างทั่วถึงแล้ว เขามี
 ข้อกล่าวหากลับมาว่า โอ มันหนาไป มันมากไป อ่านยากไป อ่านไม่เข้าใจ คนไม่อ่าน หรือ
 แม้คนอ่านก็อ่านเพียงปีละ ๗ บรรทัด จะต้องใช้เวลาถึง ๓๖ ปีในการที่อ่านรัฐธรรมนูญ
 ฉบับนี้ให้จบ เป็นเรื่องซึ่งน่าเสียใจมาก คนที่กล้าพูดอย่างนี้กลับเป็นคนซึ่งสอนกฎหมาย
 ในมหาวิทยาลัยด้วยซ้ำไป กลับเป็นครูบาอาจารย์ แล้วกลับมาถามนักศึกษาว่าได้อ่านกัน
 บ้างหรือเปล่า ถามด้วยความสะใจว่าเขาไม่ได้อ่าน -----

แต่สิ่งที่ไม่ได้อ่านนั้นเราก็ก็น่าจะบอกได้ว่า เอะ ถึงไม่อ่านวันนี้ วันหน้าเขาก็จะอ่าน และแม้ไม่อ่านวันนี้เขาก็จะต้องคิดว่าเขาจะทำอย่างไรกับบ้านเมือง เขาจะทำอย่างไรกับรัฐธรรมนูญ เขาอยากจะทำอย่างไรกับทางเลือกที่เสนอให้เหล่านี้ แต่สิ่งที่ถูกบิดพลิ้วไปก็คือว่า เมื่อไม่อ่านก็อย่าไปเลือก อย่าไปลง อย่าไปให้ประชามติ นี่เป็นข้อที่น่าเสียใจมากที่คนปัญญาชนของบ้านเราคิดอย่างสะใจในเรื่องเหล่านี้ เป็นเรื่องซึ่งเราจะต้องแก้ไขและทำความเข้าใจ และจะต้องทำความเข้าใจกับคนระดับนั้นลงมาด้วยซ้ำไป ตรงนี้เป็นเรื่องซึ่งน่าจะเสียตายมากกับความคิด ซึ่งผมคิดว่าต้นเงินเงินไปกับการที่จะมากกว่าอ้างต่อต้านคัดค้าน หรือว่าล้มล้างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ด้วยเหตุผลเพียงว่าอ่านไม่รู้เรื่อง อ่านไม่เข้าใจ แล้วถ้าหากว่าเขาจะได้คิด เขาจะได้ติดตามจริง ๆ จะเห็นว่าเราได้ใช้ความพยายามอย่างมาก ไม่ว่าจะในทางสื่อมวลชน ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทำแยกแยะออกไปให้เห็นให้อ่านง่าย ให้เข้าใจง่าย เปรียบเทียบให้เห็นถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ กับ ๒๕๕๐ ว่าการปรับเปลี่ยนแก้ไขเหล่านั้นมีเหตุผลอย่างไร และดีขึ้นอย่างไร ที่จริงสิ่งเหล่านี้ไม่ได้รับการกล่าวขวัญถึงเลย แต่นำเอาสิ่งที่เพียงแต่ว่าไม่ได้อ่านแล้วก็อย่าไปล้ม อย่าไปเลือก อย่าไปลงประชามติอะไรเลย นี่เป็นเรื่องประหลาดมากสำหรับบ้านเราขณะนี้ และด้วยเหตุนี้เอง จากข้ออ้างที่คิดว่าคนไม่อ่าน เขาก็เลยไปช่วยตีความจากการที่คนไม่อ่านตีความเนื้อหาต่าง ๆ ในทางซึ่งบิดพลิ้วสิ่งที่เป็นอยู่ สิ่งที่เราไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ออกไปอย่างน่าเสียใจมากกว่า โธ ได้สร้างความเข้าใจผิด แทนที่จะให้ความรู้ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เสนอให้เป็นทางเลือกในการที่จะเป็นทางออกของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ทางการเมืองที่เป็นอยู่ในขณะนี้ กลับไปบิดพลิ้วสิ่งเหล่านี้ให้เกิดความเข้าใจที่ไขว้เขวและหลงผิด นี่เป็นเรื่องหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นและเราได้พบในการที่ไปทำงานในด้านต่าง ๆ ก้าวเลยยิ่งเร็วไปกว่านั้นก็คือ การที่มีข่าวถึงการนำเอาเงินมาล่อหลอกใช้เพื่อที่จะไม่ให้ไปลงประชามติเหล่านี้ นี่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น นี่มันอะไรกัน นี่มันไปไกลเกินกว่าที่เราคิดว่ามันเป็นการรณรงค์ทางการเมือง เพื่ออะไร เพื่อที่จะกล่าวหา กล่าวหากันอย่างเหลือเกิน กล่าวหาเรื่องผู้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นเครื่องมือ เป็นคนของคนโน้นคนนี้ รับคำสั่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผมทำให้มาพิสูจน์ ก็ไม่มีใครกล้า กล่าวหาว่าไม่เปิดช่องทางให้การที่เขาจะได้แสดงออกถึงสิ่งที่เขาไม่เห็นด้วย ไม่เห็นชอบ ผมก็บอกเราเปิดให้ทุกทาง ผมหาคนที่คัดค้านไปพูด

ในบางที่บางแห่ง ไม่เห็นมีใครกล้ามาที่จะไปพูดอย่างนั้นเลย แต่ว่านี่คือสิ่งที่กลับมา กราบเรียนให้เห็นว่ามันมีข้อกล่าวหาต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งเป็นเรื่องบางที่ในความรู้สึกส่วนตัว ก็ออกจะรำคาญเหมือนกันกับข้อกล่าวหา ซึ่งผมคิดว่าเป็นเหตุผลที่ตื่นเขินเกินไปกับการที่ จะมากล่าวหาในเรื่องเหล่านี้ จริง ๆ แล้วต้องถามว่า ข้อกล่าวหา รวมทั้งข้อคัดค้านโต้แย้ง เหล่านี้เป็นเรื่องของการทำงานที่คัดค้านอะไรกันแน่ คัดค้านไม่อย่างมีรัฐธรรมนูญ หรือคัดค้าน ที่มาของรัฐธรรมนูญอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น เป็นเรื่องซึ่งทำไมไม่ทำความเข้าใจให้ชัดเจนต่อ สาธารณชนในเรื่องเหล่านี้ และกลับมาเป็นสิ่งที่สร้างความอึดอัดใจให้กับเรา ซึ่งเป็นฝ่าย ที่พยายามทำสิ่งซึ่งดีกว่าเสนอเป็นทางเลือกสำหรับสถานการณ์ทางการเมืองของเรา แต่อย่างไรก็ตามทั้งหมดเท่าที่ไปมา ผมอยากจะทำกราบเรียนโดยรวมว่าเรากำลังอยู่ใน สถานะซึ่งจากความเข้มแข็ง จากการใช้วิธีการในเชิงก้าวรุก ขณะนี้เราอาจจะกลับมาอยู่ใน ในเชิงในลักษณะซึ่งกำลังตั้งรับมากขึ้น เพราะเหตุว่ากระแสและกระบวนการในการที่จะ ล้มล้างเหล่านี้เริ่มรุนแรงมากขึ้น รุนแรงอย่างน่าเกลียด รุนแรงอย่างทำลายอำนาจรัฐ รุนแรงอย่างไม่เกรงใจประชาชน รุนแรงอย่างไม่คิดถึงประชาชน และล้มบางที่คิดว่า อนาคตและภาพทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นหลังจากวันที่ ๑๙ นี้จะเป็นอย่างไร แต่ว่า เปลี่ยนไปโดยวัตถุประสงค์ทางการเมืองเพื่ออะไร ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้อยากจะทำกราบเรียน และบอกไปถึงประชาชนที่รับฟังในวันนี้ให้ทราบว่า สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น เป็นปรากฏการณ์ที่ น่าสนใจที่จะต้องติดตาม และที่จะต้องใช้ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลอย่างมากในอันที่จะ วิวินิจฉัย ในอันที่จะตัดสินใจชี้ทิศทางของบ้านเมืองในอนาคตว่าเราจะตัดสินใจเอาอย่างใด กันแน่ และทั้งหมดเป็นเรื่องซึ่งอยากจะบอกกล่าวไว้ ถึงเวลาแล้ว เป็นเวลาช่วงสำคัญ และเป็นโอกาสอย่างยิ่งที่จะได้ใช้สิทธิของตัวเองอย่างเต็มที่ในอันที่จะไป ช่วยกันไปมาก ๆ เพื่อที่จะตอบรับและทำลายกับสิ่งที่เกิดขึ้นว่า การล้มล้าง ความพยายามที่จะล้มล้าง หรือโต้แย้งในเรื่องเหล่านี้ ครับ ไปลงประชามติกันให้มาก ๆ ในวันที่ ๑๙ สิงหาคมนี้ครับ กราบขอพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ ท่านอาจารย์ปกรณ์ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากกร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมขอขอบคุณท่านประธานนะครับ ที่ได้เปิดโอกาสให้มีการประชุมในวันนี้ ความจริงแล้วผมเพิ่งกลับจากจังหวัดเพชรบุรี ตามกำหนดการนั้น ท่านประธานก็คงจะต้องไปร่วมด้วย แต่เมื่อมีการประชุมเราก็ต้องแบ่งหน้าที่กัน ในระยะเวลาเดือนหนึ่งนี้ นะครับที่เราทำงานกันค่อนข้างหนักในหลายที่ ในหลายเวที ถึงแม้ว่าบรรดาสมาชิกจะมีความรู้สึกที่ว่า เราอาจจะอยู่ในสภาพตั้งรับ แต่ผมก็อยากจะมองในมุมกลับอีกด้านหนึ่ง ผมอยู่ที่จังหวัดยะลาเมื่อ ๒ วันที่แล้ว มีจัดที่มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีบรรดานักศึกษา แล้วก็พี่น้องประชาชนมารับฟังเป็นจำนวนมาก สิ่งที่น่าประทับใจนะครับ ก็คือพี่น้องมุสลิมที่เป็นนิสิต นักศึกษานี้ โดยเฉพาะสุภาพสตรี แต่งกายตามหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามมารับฟัง และที่สำคัญก็คือ ตั้งคำถามแล้วก็ให้พวกเราได้ตอบ นั่นแสดงให้เห็นว่า จากจุดที่มากไกลสุดของภาคใต้นี้ เราได้พบว่า ความตื่นตัวที่มีต่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีค่อนข้างสูง ก่อนหน้านั้นผมไปที่อุดรธานี ซึ่งก็จัดโดยกรมการศึกษานโยบายที่อุดรธานี วันเดียวกันจัดหลายเวทีพร้อมกัน วิ่งขึ้นวิ่งลงในหลายเวที ความรู้สึกของคนที่มาฟังนี่นะครับ เขาได้รับฟังในสิ่งที่เรามุ่งมั่นที่จะทำ และจุดที่เขาประทับใจ ก็คือว่า เขามองว่า สมาชิกสภาร่างทั้งหมดนี้มีทิศทางในการรณรงค์ไปในแนวทางเดียวกัน และมีลักษณะของความมุ่งมั่นที่มีความเข้าใจในการเสนอเนื้อหาสาระของกฎหมายรัฐธรรมนูญไปในลักษณะเดียวกัน ในอีกเวทีหนึ่งที่วันนี้ ถ้าพูดอย่างสั้น ๆ ที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งก็มีคนประมาณสัก ๒,๐๐๐ คน แน่นห้องประชุม ที่ท่านประดิษฐ์ เหลืองอร่าม ซึ่งเป็นประธานวิสามัญประจำจังหวัดเพชรบุรีจัดขึ้นนี้ ก็เห็นภาพชัดเจนนะครับว่า ผมบรรยายอยู่ประมาณทั้งหมดก็ประมาณเกือบ ๒ ชั่วโมง คนฟังไม่หนีไปไหนเลย ทำที่แต่เดิมนั้นมีคนบอกว่า จะมีคนมายกป้ายคัดค้านด้วยซ้ำไป แต่ในท้ายที่สุดก็ไม่มี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่เราได้เห็นจากเหนือ ใต้ อีสาน และอีกส่วนหนึ่งที่ผมเข้าไปทำ ก็เหมือนกับที่อาจารย์ชวลิต ก็คือในสถาบันการศึกษา ไปทำร่วมกับอาจารย์กิตติ ที่เทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง แล้วเอาชุมชนในย่านนั้นเข้ามารับฟังจำนวนมาก ที่น่ายินดี

นะครับ ก็คือนักศึกษาทุกแห่งตื่นตัวสูงมาก และคนเหล่านี้จำนวนมากนี่นะครับ เป็นการลงประชามติหรือออกเสียงเลือกตั้ง เขาก็ยังไม่เคยไป แต่ว่ามีโอกาสลงครั้งแรก ความจริงผมเสียายที่ผมไม่ได้เอาภาพที่จังหวัดยะลา เผอิญวันนั้นนี่ก็แจกตัวรัฐธรรมนูญฉบับสี่เหลืองนี้นะครับ ที่เราพิมพ์แจกไปถึงครัวเรือนต่าง ๆ และที่เหลือก็เอามาแจกกับผู้เข้าร่วมสัมมนาในวันนั้น ผมใช้เทคนิคในลักษณะที่ว่า ให้คนที่ฟังทั้งหมดนี้ลองชุกฎหมายรัฐธรรมนูญขึ้นมาในมือของเขา วันนั้นมีการถ่ายทอดโทรทัศน์ ช่อง ๑๑ ของภาคใต้ไปทั่ว ๑๔ จังหวัดนะครับ เป็นภาพที่สวยงามมาก และทุกคนมีความรู้สึกที่แม้จะยังไม่ได้อ่านรัฐธรรมนูญ แต่ความรู้สึกที่เขาได้จับตัวรัฐธรรมนูญนี้ มันเป็นครั้งแรกในชีวิตของผู้คนในประเทศนี้ก็ได้ การที่ผมไปยกในเรื่องของภาคใต้นั้นนี่นะครับ ก็เพราะว่า เรามักจะมีข้อกล่าวหาว่ากันว่า คนในภาคใต้นั้นนี่นะครับ ไม่ออก แต่พอนักศึกษาที่ดี หรือบรรดาพี่น้องประชาชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมุสลิมนี้นะครับ เขาขึ้นมาถาม -----

เขาเจาะรายมาตราเลยนะครับ ซึ่งอันนี้แสดงให้เห็นว่า ในอีกด้านหนึ่งของความพยายามของคนที่จะคัดค้านไม่ให้ประชาชนได้อ่านรัฐธรรมนูญนั้นนี้ ประชาชนอีกส่วนหนึ่งไม่ได้ห่วงเกรงในวิธีการที่ได้กระทำในทำนองนั้น แต่สิ่งที่ประชาชนตื่นตัวมากก็คือว่า เขาถามผมอย่างนี้ เช่นเดียวกับท่านอาจารย์เสรี ท่านประธานก็คงจะได้รับคำถามเช่นเดียวกันก็คือเขาถามว่า แล้วจะมั่นใจได้อย่างไรว่ารัฐธรรมนูญที่ดี ๆ อย่างนี้จะได้รับการปฏิบัติจากบรรดาผู้ใช้อำนาจรัฐในอนาคต สิ่งเหล่านี้เรามีคำตอบในรัฐธรรมนูญชัดเจน และก็สามารถตอบได้ และให้คำตอบต่อคนเหล่านี้ได้ค่อนข้างมาก ก็คือให้เขาเอารัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปเปิด แล้วก็อ้างต่อบรรดาผู้คนที่พยายามไม่ทำให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนนี้ได้รับการปฏิบัติและได้รับการคุ้มครองอย่างจริงจัง คนสูงอายุคนหนึ่งนะครับ อายุไม่ต่ำ เกือบจะ ๘๐ นะครับ บอกว่าเขียนไว้ดีเหลือเกินในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่จะให้สิทธิและคุ้มครองผู้สูงอายุ แต่ท่านบอกว่กลัวว่าผมจะตายไปเสียก่อน เพราะเกรงว่าผู้ใช้อำนาจรัฐจะไม่เอาใจใส่ เราก็ได้บอกว่าในบทเฉพาะกาลได้เขียนไว้ชัดเจนว่า ในวาระเริ่มแรก ในมาตรา ๓๐๓ นี้ะครับ ของคนที่เข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องดำเนินการในการออกกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่ข้อกำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น สิ่งที่ผมไปเรียกร้องให้บรรดาพี่น้องประชาชนอ่านกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้มากที่สุดนี้ะครับ และขอเรียกร้องตรงนี้ะครับที่ ทำให้บรรดานักการเมืองที่กำลังเตรียมจะเข้ามาสู่สภาในอนาคตนี้ ดูเหมือนจะตื่นนอนและโวยวายค่อนข้างมาก นั่นก็คือ ในหมวดที่ ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ หมวดนี้ละครับที่เป็นหมวดซึ่งเหมือนกับที่เมื่อสักครู่นี้ก่อนที่ผมจะมานี้ คุณสวิง ต้นอุต ขอร้องที่เอ่ยชื่อ ได้พูดถึง นั่นก็คือ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เปิดพื้นที่ทางการเมืองของประชาชนนี้ะครับ ให้เป็นพื้นที่ที่เติบโตใหญ่ขึ้น เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญมากขึ้น และกำหนดแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศนี้ โดยไม่ได้ให้นักการเมืองนั้นเข้าไปทำงานตามอำเภอใจ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในคราวนี้ ถ้าจะมีคนบิดเบื้อยวันนี้ผมดีใจนะครับที่คณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตนารมณธ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุมนี้ ทำเอกสารชุดนี้ออกมา และเอกสารชุดนี้แหละครับที่จะทำให้เห็นว่า ข้อกล่าวอ้างที่บอกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ดีเหลือเกิน ซึ่งไม่มีใคร

ปฏิเสธได้ แต่เมื่อบรรดาผู้ใช้อำนาจอัฐเข้าไปบริหารประเทศไม่ได้ทำให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ดี ดังนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้คณะกรรมการธิการทำงานหนัก แล้วก็เขียนออกมาเป็นสิ่งที่ผมเรียกว่า เป็นคู่มือของประชาชน ที่ผมอยากที่จะในอนาคตนี้เอกสารชุดนี้ควรจะถึงมือพี่น้องประชาชนไปพร้อม ๆ กันด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราดูในบางมาตราแล้ว เราคงไม่ลืมนะครับว่า เราย่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาด้วยกัน ด้วยความร่วมมือของคนทั้งร้อยกว่าคนนี่ ๑๑๐ คนนี่นะครับ ด้วยความมุ่งมั่นที่เราจะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ออกไปสู่พี่น้องประชาชน ถึงแม้มันจะไม่ใช่เป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด แต่มันก็ดีกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อย่างมากมาย ถ้าเราอ่านแต่เพียงบางมาตราก็จะเห็นชัดเจนครับ และอยากจะทำใหเห็นชัดเจนจุดนี้ ก็คือในมาตรา ๗๘ ตรงนี้ละครับที่บรรดา ไปแอบฟังนักการเมืองเขาคุยกันมา -----

- ๕๙/๑

นักการเมืองที่เตรียมจะเป็นนักการเมืองในอนาคต แต่ขณะนี้ทุกคนต้องถอดเครื่องแบบมาเป็นประชาชนเท่ากันครับ ไม่มีสิทธิจะมาบอกว่า ข้าพเจ้ายังเป็นนักการเมืองอยู่ ถอดเครื่องแบบมาเป็นประชาชนเท่ากัน แล้วมาอยู่ในแนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่เรากำลังจะมอบอำนาจโดยใช้เวลาการเลือกตั้ง ๔ นาทีนี้ ให้คนเหล่านี้ไปบริหารชาติบ้านเมืองอีก ๔ ปี ลองคุณเป็นนาทิสักครีบ ให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบว่าเขาจะใช้อำนาจที่เราให้เขาไปนี้ตามแนวนโยบายนี้หรือไม่ ในมาตรา ๗๘ ใน (๑) เขียนไว้ชัดเจนในแผ่นปลิวที่ไร้สติที่มาพูดนี้ ลองดูว่ามันขัดทานกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในมาตรานี้ได้หรือไม่ (๑) เขียนอย่างนี้ครับ บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ชิดเส้นใต้คำว่า ความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน และเขียนต่อไปว่า โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ แค่นี้ ถ้าเราเขียนรัฐธรรมนูญแค่นี้ก็น่าจะเพียงพอ เพราะถ้าเราพูดถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คนที่ไม่เข้าใจนี้ก็ยังคงตั้งต้นเอาสี่ข้างเข้าถูว่า เป็นปรัชญาที่จะทำให้ประเทศไทยอยู่อย่างจน ๆ อยู่อย่างโหด ๆ ถ้าจะมาบริหารราชการแผ่นดิน ไปศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ชัดเจนเสียก่อน ถ้าไม่ชัดเจนอย่าเสนอตัวขึ้นมารับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินนี้ ซึ่งเป็นแผ่นดินของพี่น้องประชาชน ไม่ใช่เป็นแผ่นดินของนักการเมืองเพียง ๔๘๐ บวก ๑๕๐ บวกกับข้าราชการอีกประมาณไม่กี่แสนคน ตรงจุดนี้กระมังครับ ท่านสมาชิกที่เคารพที่ทำให้บรรดาผู้ที่ได้สื่อแค่นี้แหละ แค่อ่านบางมาตราที่มันแทงทะลุถึงใจของคนที่ยากจะมาบริหารประเทศ ที่มันทำให้ไม่มีความมั่นคงอย่างยั่งยืนนี้เกิดความรู้สึกว่า จะต้องทำอะไรบางอย่างเสียแล้วแหละที่จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอันเป็นไปให้ได้ ผมถามใจท่านสมาชิกทั้งหลายครับว่า เราวันนี้ไหวไหมกับวิธีการทำนองนี้ ซึ่งได้ทำมาแล้วชั่ววอนตาปีของบรรดาผู้คนที่พยายามจะอ้างว่าเป็นผู้นำของประเทศนี้ แต่ทำยที่สุดก็กลับไปสู่วังวนของรูปแบบเดิม วังวนที่บางทีผมพูดนอกสภานี้ผมไม่ได้พูดแรงอย่างนั้นะครับ เพราะเราตกลงกันอย่างมุ่งมั่นว่า เวลาเราออกไปประชาสัมพันธันั้น เราทำหน้าที่ด้วย

ความจริงจึ่งว่า ให้ประชาชนพิจารณารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ให้ประชาชนอ่านทุกมาตรา หรืออ่านมาตราที่เขาได้รับผลกระทบในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่โยเล้าคนที่อ้างว่าจะมา บริหารราชการแผ่นดิน ผมขีดเส้นใต้คำว่า บริหารราชการแผ่นดิน นะครับ จึ่งเฉไฉ จึ่งพยายามทำทุกวิถีทาง จึ่งพยายามลงทุนอย่างขนานใหญ่ คีบต่อคีบ ศอกต่อศอก ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้วยความมุ่งมั่นว่าจะเอาชนะคะคานกับตัวรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยไม่ได้คิดเลยว่าคนที่ไปลงคะแนนเสียงนั้นเขามีอำนาจครับ คนที่ไปออกประชามตินั้น เขามีอำนาจ เขาไม่ได้ไปเลือก สส. ครับ เขาไปเลือกสิ่งที่จะเป็นเจตจำนงของเขา ในอนาคต ที่ทำให้บรรดาผู้ที่จะบริหารราชการแผ่นดินนั้นต้องเคารพต่ออำนาจของเขา ความจริงแล้วถ้าเราอ่านอีกหลายมาตรามันก็ยิ่งแทงใจดำครับ แทงใจดำดินร่นขนานใหญ่ เอาทฤษฎีโบราณมาอ้างหักล้างในทฤษฎีและรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ใช้คำว่า ถ้าเรารับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไป การเมืองในอนาคตจะตกอยู่ในอำนาจของ อำมาตยาธิปไตย -----

ผมไม่ทราบว่าจะเข้าใจคำนี้กันหรือเปล่า และเข้าใจใหม่ว่า คำนี้มันมีฐานมาจากใครเป็นคนนำเสนอเรื่องนี้ ความจริงคนที่ใช้ชื่อคำนี้เป็นนักวิชาการฝรั่งชื่อ เฟรด ดับเบิลยู ริกส์ (Fred W. Riggs) เรียกขานประเทศไทยว่า บิวร็อกเรติก โพลิตี (Bureaucratic polity) แล้วเราก็ตกไปว่า อำนาจอำมาตยาธิปไตย ประชาธิปไตยอยู่ในวงวนของระบบราชการ ท่านประธานครับ ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ถ้าไปอ่านดูนะ บรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเข้าแถวเป็นระเบียบเรียบร้อยครับ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่มีสิทธิแม้แต่สิทธิคนเดียวจะครับ ที่จะมาคัดค้านกับกระบวนการทางการเมืองภาคประชาชน และที่สำคัญมากที่สุด เมื่อตะกี้ผมฟังอีกครั้งหนึ่ง คุณสรวงครับ อภิปราย บังเอิญฟังในรถนะครับ แล้วก็ชอบใจที่พูดบอกว่า มันไม่ได้เป็นอย่างนั้นครับ เราเปิดพื้นที่การเมืองภาคประชาชนให้ใหญ่โตกว้างขวาง จนบรรดาผู้ที่กุมชะตาของประเทศในอดีตตกใจ ตกใจจะว่าเขาจะมาใช้วิธีการแบบนายทุน นายหน้าอีกต่อไปไม่ได้ กระบวนการที่เขาใช้ในเวลานี้เป็นกระบวนการที่ทำลายอำนาจประชาชนมาโดยตลอด โดยวิธีการที่เรียกว่า เหมือนกับเอาเงินไปกองหนึ่งไปจัดสรรกัน แล้วไปดำเนินการอย่างไรก็ได้ แล้ววันหลังถ้าเงินหมดมาหาฉันอีก วิธีการแบบเอาปลาไปแจกประชาชน โดยไม่สอนให้ประชาชนหาปลาทั้งหมดเวลาแล้วครับ สำหรับการบริหารราชการแผ่นดินในประเทศไทย ผมไม่ยอมคนหนึ่งนะครับ และผมบอกไว้เลยว่า ผมจะไม่ได้เข้ามาทำงานในสภาหรอกครับ ผมจะเป็นครูไปชั่วชีวิตครับ แต่คนอย่างผมมีสิทธิที่จะพูด และชี้ให้เห็นในสิ่งเหล่านี้ เวลานี้ทุกคนเท่ากันนะครับ ตัวใหญ่ ตัวเล็ก เท่ากันครับ อำนาจในมือเราเท่ากันครับ อย่าใช้พลังอำนาจในอดีตที่ยังเพื่อฝันว่าจะใช้ได้ต่อไปในอนาคตมาสร้างความพินาศให้กับประเทศได้ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ยอมครับ เราไปเผยแพร่ให้พี่น้องประชาชน เมื่อสักครู่นี้ลงเวทีจากเพชรบุรีนี่นะครับ อธิบายคำว่า การเมืองโปร่งใส เขาถามว่า ไม่เข้าใจ เพราะที่ผ่านมานี้การเมืองมันทึบแสงตลอด ทึบแสง หมายความว่า เขามองไม่เห็นนะครับว่า คนที่มาใช้อำนาจอยู่ในห้องนี้ ห้องประชุมของสภาอันทรงเกียรติ ที่เขาเรียกว่า ผู้ทรงเกียรติ ได้เห็นการเคลื่อนไหวจากภายนอกไหม ผมก็อธิบายด้วยภาษาชาวบ้านง่าย ๆ ว่า เปรียบว่าห้องนี้เป็นห้องแห่งอำนาจ แต่ว่าผนังห้องทำด้วยวัสดุสีใส แต่ไม่ใช่สีใสเป็นพลาสติกธรรมดา ไม่ใช่เป็นขวดแก้ว แต่เป็นกระจกคริสตัล (Crystal) ที่ทุบไม่แตกครับ แต่

ประชาชนเห็นจากข้างนอกเข้ามา เห็นทั้งหมดในกระบวนการของการทำงานตั้งแต่การออกกฎหมาย การคัดสรรคนไปเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี การกลับมาพูดคุยกันในห้องนี้ว่า เมื่อให้อำนาจไปแล้วไปทำอะไรบ้าง ไม่ใช่ไม่มาประชุมสภา ไม่ใช่ว่า ๖ ปีมาประชุมสภา ๗ ครั้ง ส่งคนมาเป็นตัวแทนในการตอบกระทู้ถาม เจ้าหน้าที่ทุกคนที่นั่งอยู่ในห้องนี้รู้ทั้งนั้นครับ เพียงแต่เขาไม่พูด เพราะเขาเป็นข้าราชการ บางคนมาอ่านผิด ๆ ถูก ๆ นะครับ ใช้อำนาจที่ผิดพลาดจากอำนาจในน้ำมือเราที่ใส่ให้ไปเพียง ๔ นาที อยากจะให้รู้ว่าราษฎรเขาเสียใจ ความจริงในยุคสมบูรณาญาสิทธิราชเสด็จในกรมกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีองค์แรกของกระทรวงมหาดไทย ทรงมีพระราชกระแสกับบรรดาเจ้านายทั้งหลาย ให้ไปหาราษฎร จงไปหาราษฎรอย่าให้ราษฎรมาหาเรา คนในขณะนั้นซึ่งอยู่ในยุคสมบูรณาญาสิทธิราชนะครับ -----

ร้องฮือกัน พระองค์ก็ทรงสำทับว่า เรามาจากราชฎาโยเล้าเจ้าจึงกลัวราชฎา อากา
 ในขณะนี้ที่กำลังพยายามทำอยู่ ด้วยใช้วิธีแผ่นปลิว ซึ่งเราก็อำกัณงาย ๆ นะครับ และตอน
 ที่เราประชุมสภา เราก็มี่แผ่นปลิวมาตลอดใหม่ครับ คุณสมเกียรติ รอดเจริญ ขอภัย
 ที่เอ่ยชื่อ ก็เอามาอ่านให้เราฟังกันบ่อย ๆ ครับ แต่เราก็ก้าวข้ามผ่านสิ่งเหล่านี้ไป เพราะเรา
 มั่นใจว่าห้องนี้จะเป็นห้องสี่ใส่ครับ ห้องที่ทำเนียบรัฐบาลก็ต้องเป็นห้องสี่ใส่ครับ ห้องของ
 ผู้พิพากษาที่ใช้อำนาจตุลาการก็เป็นห้องสี่ใส่ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้ทำให้ใคร
 เหนือกว่าใคร แต่ประชาชนเหนือกว่าบรรดาผู้ใช้อำนาจรัฐทุกคน นี่คื่ประชาธิปไตยครับ
 ท่านทั้งหลายครับ โวยวายกันเหลือเกินว่าในขณะนี้อยู่ในอำนาจมืด แต่ทำไมเสียงดัง
 เหลือเกินละครับ ทำไมจึงสามารถกระจายข่าว ทำไมจึงสามารถทักท้วง ทำไมจึงสามารถ
 ตั้งเวที ในสมัยที่ท่านเหล่านี้ไม่ใช่หรือครับ ที่ครองอำนาจอยู่เนี่ย ผมสอนหนังสือยังโดน
 จดหมายน้อยมาว่า สอนหนังสือให้ดีกว่านี้ แต่อย่าวิจารณ์รัฐบาล สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าจะ
 ใช้วิธีการโต้ตอบกันแบบนี้ ผมก็พร้อมนะครับ แต่ผมไม่เลือกที่จะใช้วิธีนั้น เพราะสังคม
 ประชาธิปไตยเป็นสังคมที่ผู้ดีเขาอยู่กันครับ เป็นสังคมที่เคารพนบนอบซึ่งกันและกันครับ
 เป็นสังคมที่ใช้ความจริงเอาชนะความเท็จครับ เป็นสังคมที่ไม่ใช่ใช้เงินเป็นใหญ่ครับ แต่ใช้
 ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นใหญ่ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีหลักประกันในสิ่งเหล่านี้เกือบจะ
 ทั้งสิ้น อ่านสิครับ กล้าอ่านใหม่ละครับ อ่านในหมวดจริยธรรมคุณธรรมก็ได้ครับ อ่านใน
 หมวดที่ว่าด้วยการขัดกันแห่งผลประโยชน์ก็ได้ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศ
 เจตนารมณ์ดีความเป็นภาษาชาวบ้านอย่างนี้ครับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งหลาย
 มามือเปล่า และต้องกลับมือเปล่าครับ เข้าใจที่พูดไหมครับ ถ้าไม่เข้าใจ พูดอีกครึ่งหนึ่ง
 ครับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมามือเปล่าครับ ทรัพย์สิน
 เงินทองทั้งหลายกองไว้ที่บ้านครับ มาบริหารทรัพย์สินอันมากมายที่มาจากกระเป๋าของ
 ประชาชนครับ ทรัพย์สินที่กองอยู่บนแผ่นดินนี้ไม่ใช่ของท่านครับ ของประชาชนครับ
 ของพ่อผมครับ ของปู่ผมครับ ของยายผม ของตาผมครับ ของลูกผมในอนาคตครับ ไม่มี
 สิทธิจะเอาไปใช้เพื่อประโยชน์แห่งวงศ์วานว่านเครือ ครอบครัวครับ วันนี้พูดแรงนิดหนึ่ง
 ครับ แต่ผมไม่พูดข้างนอกเท่านั้นเอง ไม่มีประโยชน์ครับพูดข้างนอก ไปพูดแล้วเขาก็

เอาคนมาให้ครับ มีประโยชน์อะไรกับการพูดกับคนที่มีพฤติกรรมประจักษ์คนป่า
 แต่ผมต้องการพูดในที่นี้เพื่อบันทึกไว้ในรายงานการประชุมของสภาว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้
 ให้คนที่จะไปครองอำนาจมามีมือเปล่าและต้องกลับมือเปล่า อำนาจที่ท่านได้มหาศาลครับ
 ตัดสินใจแทนผมครับ ผมมอบชีวิตและหัวใจให้ท่านครับ ให้เกียรติบรรดานักการเมือง
 อย่างสูงยิ่ง แต่ที่ผ่านมามาท่านใช้แบบเหิงอำนาจครับ มามีมือเปล่าแต่กลับหลายมือครับ
 การกินเปอร์เซ็นต์ในระบบราชการดีขึ้นแต่ไม่มีคนสนใจครับ การซื้อตำแหน่งในวง
 ราชการมหาศาลครับ จนกระทั่งเป็นวัฒนธรรมอันเลวร้ายครับ สิ่งเหล่านี้ทำไม่ได้ครับ
 ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ สิ่งเหล่านี้ทำไม่ได้จริง ๆ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านเกียรติชัย
 พงษ์พานิชย์ ขออภัยที่เอ่ยนาม กรุณาเอ่ยชื่อถึงนักวิชาการ เอ่ยได้ครับท่าน แต่นั่น
 คนส่วนน้อยครับ คนส่วนน้อยซึ่งไม่ค่อยได้ทำงานในมหาวิทยาลัยครับ มหาวิทยาลัย
 มีชื่อเสียง แต่ไปตั้ง เทียงคีน เทียงวัน -----

- ๖๒/๑

ดีไม่มียามสนธยา และ รุ่งอรุณ นะครับ ผมไม่อยากจะพาดพิงในสิ่งเหล่านี้ นักวิชาการส่วนใหญ่ไม่พูดหรือครับ แต่อ่าน วันก่อนนี้ผมทำเป็นสไลด์ 프리เซนเทชัน (Slide presentation) ไปเสนอที่เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี คนมาขอก็อบบี้ไปเพื่อเอาไปใช้สอนหนังสือ และผมกำลังตั้งใจจะเขียนหนังสือให้สถาบันพระปกเกล้า เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อจะให้พนักงานการเมืองรู้ว่า เข้ามาทำงานชาติ ทำงานแผ่นดินนี้ต้องทำตามกฎ กติกา มารยาทที่กำหนด ผมไปทำงานราชการเขามีกฎ กติกา มารยาทไว้ให้ ลูกหลานผมทำงานบริษัท บริษัทมีกฎ กติกา มารยาทไว้ให้ ท่านเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ เป็นสื่อมวลชน มีกฎ กติกา มารยาทไว้ให้ รัฐธรรมนูญเป็นกฎ กติกา มารยาทของนักการเมือง อย่าโวยวายถ้าทำไม่ได้ตามกฎนี้ ถ้าทำไม่ได้ก็อย่าเข้ามาครับ แต่ถ้าไม่พอใจ แก้ได้ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ง่ายที่สุดครับ และผมเข้าใจว่าเขาเตรียม ๆ กันมานี้ก็เตรียมแก้กัน แต่แก้อะไรก็แล้วแต่ อย่าแก้ให้ประชาชนเสียสิทธิเสรีภาพเหมือนกับที่เคยเป็นในครั้งที่ท่านใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมบอกกับพี่น้องประชาชนอย่างนี้ครับ อย่าปล่อยให้เวลา ๔ นาที ที่เราลงคะแนนเสียงให้เขานี้มันสูญเปล่า ตั้งกลุ่มกันในสภาพัฒนาการเมืองภาคประชาชน ตั้งองค์กรกันในสภาเกษตรกร สมเกียรติไปกับผม ขออภัยเอ่ยชื่อสมเกียรติ ที่จันทบุรีจำได้นะ พี่น้องเกษตรกรเข้ามายกมือหว่าเข้ามาจากข้างหลังเลย ขออย่างเดียวเท่านั้นในชีวิตเขา สภาเขามีมามากมายแล้ว เข้าสภาไม่เคยสนใจเกษตรกร ขอสภาเกษตรกรสักครั้งได้ไหม ได้ครับ อยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ สภานี้ล่ะครับที่จะเป็นตัวตรวจสอบกระบวนการของสภาใหญ่แห่งนี้ การตรวจสอบคราวนี้วางไว้อย่างชนิดที่เรียกว่าแยกย่อยหลายส่วน ถ้าเราดูจากการเลือกตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ปปช. สตง. สิ่งเหล่านี้เหมือนเครื่องกรองน้ำครับ น้ำที่เข้ามาอยู่ในห้องนี้ซึ่งเป็นห้องสี่ใส ต้องเป็นน้ำใส เครื่องกรองการเลือกตั้งต้องเข้มแข็ง แน่นอนเขาก็กลัวครับ เพราะคราวนี้ กกต. ชี้ขอครับ แต่ก็ต้องพิสูจน์นะ เพราะว่าที่เพชรบุรีพอผมจะลงจากเวที คนเขียนจดหมายขึ้นมาถามว่า กกต. เข้มแข็งจริงหรือไม่ ท่านประธาน กกต. จังหวัดเพชรบุรีก็ต้องขึ้นไปตอบ ขอดอบลั่น ๆ ว่า จริงและมั่นใจ เพราะประชาชนถามซึ่งหน้า แปลกนะครับไปทุกเวทีนี้ประชาชนกล้าถาม ถ้าเราเปิดโอกาสให้เขาถาม แต่นักการเมืองอย่าหนีคำตอบเหล่านี้ละ ถ้าจะฉีกรัฐธรรมนูญก็ได้ครับ แต่อย่าฉีกสิทธิและเสรีภาพ

ของประชาชน เหตุการณ์ที่จำเป็นต้องมาล้มรัฐธรรมนูญกันนี้ จำไม่ได้หรอกครับว่า มันเกิดขึ้นจากอะไร ผมไม่อยากฟันฝอยหาตะเข็บหรือครับ ผมไม่อยากข้ามคนล้มครับ แต่เป็นเพราะว่าท่านล้มตัวเอง เนื่องจากใช้อำนาจอยู่ในวงศักรวามวามเครือ อยู่ในหมู่คนที่ สัมพันธ์กันโดยไม่ฟังเสียงประชาชน ถ้าทำอย่างนั้นอีกมันก็ทำให้เกิดภาวะของการล้มครืน อีกครั้งหนึ่งครับ อย่าทำอย่างนั้นเลยครับ ความจริงผมรู้จักทั้งนั้นล่ะครับ คนที่พยายาม จะเคลื่อนไหวในขณะนี้ แต่ผมก็ยังมั่นใจว่าพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่รู้ดี เขาถามผมนะ ที่ฎเกิด ผมไปที่ฎเกิด เขาถามผม เขาถามผมว่า ที่ฎเกิดนี้เป็นองค์กรภาคประชาชน เขาเชิญผมไปนะ เขาจัดเอง เราไม่ได้จัด คือกรรมวิธีการไม่ได้จัด แต่ว่าเขาจัดเอง เขาเชิญ องค์กรภาคประชาชนว่า ในพื้นที่ภาคใต้ เขาถามผมว่า อาจารย์ถามจริง ๆ นะ คนเหล่านี้ ใช้เงินมหาศาลเพื่อล้มรัฐธรรมนูญทำไม ผมบอกว่า ผมไม่รู้ครับ ปัญญาผมไปไม่ถึงครับ --

- ๖๓/๑

ผมมีติดบอดทางปัญญา แต่เขาว่าอย่างไรรู้ใหม่ โห อาจารย์อย่าแก้งตอบอย่างนั้นเลย เพื่อจะกลับมามีอำนาจใหม่อีกครั้งหนึ่ง แล้วใช้อำนาจแบบเดิมครับ ผมก็ถามว่า แล้วองค์กรภาคประชาชนยอมไหม องค์กรภาคประชาชนขณะนี้เติบโตใหญ่มากนะครับ เพียงแต่ว่าเขาไม่ออกมาเคลื่อนไหวสู้ม็อบ สู้ม็อบห้า เขาเคลื่อนไหว เขาเบ่งกล้ามเนื้อมี จังหวะจะโคน แล้วเขาทำได้ครับ ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมเพิ่มเติมในส่วนนี้เพื่อให้ พวกเราเกิดความมั่นใจ สมาชิกสภาว่างทุกท่านครับ เพื่อให้พี่น้องประชาชนที่ฟังรายการ ทางวิทยุอยู่ในขณะนี้ ผมไม่แน่ใจว่าถ่ายทอดอะไรบ้างนะครับ แต่ผมเชื่อว่า คำพูดของ พวกเราในวันนี้ สื่อไปถึงพี่น้องประชาชนที่รักและหวงแหนแผ่นดินครับ สื่อไปยังพี่น้อง ประชาชนที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักการพื้นฐานของ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พูดอีกครั้งหนึ่งนะครับ เราย่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ภายใต้ เงื่อนไขที่ว่า ระบอบประชาธิปไตยของไทย คือ ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่ใช่แบบอื่น ๆ ไม่ใช่แบบกึ่งประธานาธิบดี หรือความ พยายามที่จะทำให้ประเทศนี้มีประธานาธิบดี ผมจำเป็นต้องพูดอย่างนี้ครับ ผม จำเป็นต้องพูดอย่างนี้ เพราะว่าการเมืองไทยสงบราบรื่น เนื่องจากเรายึดถือรูปแบบของ ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่ใช่รูปแบบอื่น ผม เชื่อว่าเราทำงานหนักครับ แต่ที่สมาชิกบางท่านพูด ถ้าไม่มีแรงทำทนาย เราจะวัดใจ พวกเราไม่ได้ แต่เมื่อมีแรงทำทนาย ผมดีใจนะครับ เพื่อน ๆ สมาชิกที่ไม่ได้มาประชุมเพราะ ทำงานอยู่ในพื้นที่ ท่านประธานกรรมการภาคกลางของผมก็อยู่ที่นั่น ผมเองก็กระจัด กระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ เราต้องเชื่อมั่นในพลังของประชาชน ผมอยากให้ประชาชน ทั้งหลายประกาศให้บรรดาผู้ใช้เงินหว่านนี้ได้รับบทเรียนอันสาสมว่า สิ่งที่ท่านทำนั้นมัน ดูถูกพี่น้องประชาชนจนเกินพอแล้วครับ ต่อไปนี้เราไม่ยอมให้ท่านทำมากกว่านี้แล้ว หวังว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อสภาและพี่น้องประชาชนโดยรวม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านอาจารย์ปกรณ์ครับ เมื่อกี้ที่ยกมือไว้ ท่านสมยศ สมวิวัฒน์ชัย
 เชิญครับ แล้วก็อาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นะครับ

LIRT

นายสมยศ สมิวัฒน์ชัย : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาว่าง
รัฐธรรมนูญ กระผม นายสมยศ สมิวัฒน์ชัย สภาว่างรัฐธรรมนูญ วันนี้ก็ได้มีโอกาสได้รับ
ฟังกรรมาธิการในแต่ละภาคได้มาสรุปนะครับ แต่ที่ได้รับฟังเยอะมาก ก็คือ ความ
เปลี่ยนแปลงที่ได้รับกระทบในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทำให้เหล่าสมาชิกรู้สึกเป็นห่วงและวิตกกังวล
ค่อนข้างจะมากนะครับ ผมคิดว่า เราได้ถูกหิบบเข้าไปเล่นเกม (Game) ทางการเมือง
นะครับ ซึ่งบทบาทของเรานั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเมืองเลย มีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ
เพื่อให้ได้รัฐธรรมนูญที่ดี และนำเอาไปใช้เพื่อเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยอีกครั้งหนึ่ง
และมีการเลือกตั้งที่ชัดเจนนะครับ ผมคิดว่า ในที่เราได้รับฟังมานั้นก็มีความเคลื่อนไหว
ที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในรอบเพียงแค่สองอาทิตย์ที่ผ่านมาเท่านั้นเอง
ตลอดระยะเวลาหลายเดือนที่ผ่านมา เราได้ทำงานกัน เรียกว่า อย่างเต็มที่ เดินทาง
ก็เต็มที่นะครับ ในทุกจังหวัด เราก็ไม่ได้รับผลกระทบอะไรที่มีความรุนแรงขนาดที่ผ่านมา
ในรอบเพียงอาทิตย์เศษ ๆ นี่นะครับ -----

อาทิตย์นี้เป็นอาทิตย์ที่ ๒ ผมก็คิดว่าอยากจะเรียนให้ท่านสมาชิกนะคะ และตลอดจนกระทั่งท่านที่อยู่ทางบ้านนะคะ ได้มีโอกาสรับฟังในวิทยุในครั้งนี้นะครับว่า กรุณาเสียเวลาหยิบอ่านสักหน่อยนะคะ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ มันหนาจริงนะคะ แต่อ่านตั้งแต่นำหน้า ๑๗๐ ถึง ๑๘๖ คือสรุปสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านก็จะทราบดีว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่ดีต่อประเทศอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะแก้ไขข้อที่มีการเรียกว่า มีการปล่อยข่าวข้อมูลที่ไม่เป็นจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจมากนะคะ ไม่ใช่ทำอะไรนะคะ เพราะว่ามันไม่ได้ตรงกับเนื้อหาข้างในเลยนะคะ ทำให้ผู้ที่ไม่ได้อ่านนี้นะครับ ผมคิดว่าจำเป็นมากที่จะต้องอ่าน พิสูจน์ด้วยตนเองนะคะว่า ในรัฐธรรมนูญนี้ มันเขียนเอาไว้กันอย่างไหนนะคะ ทำให้ไม่ถึงได้มีการพูดกันได้อย่างไรว่า ถ้ารับ ประเทศชาติจะล่มจมอย่างนี้ ศาสนาจะพังอะไรอย่างนั้นเป็นต้นนี้ มันหนักข้อเสียจนผมว่ามันเกินเลยแห่งความเป็นอะไรนะคะ มันเกิน มันเกินมาก จนกระทั่งเรียกว่าเป็นที่น่าเห็นใจมากกว่า มันไม่น่าจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาแบบนี้ นะครับ ขณะนี้เรากำลังจะขับเคลื่อนประเทศไทยให้เข้าสู่ประชาธิปไตย และวันที่ ๑๙ นี้คือวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ เป็นวันที่ดีที่สุดเลยนะคะ ที่เราจะยุติความสับสน ความวุ่นวายที่ผ่านกันมาระยะเวลานานแล้วเกิดความไม่มั่นคง ไม่มั่นใจในทุก ๆ คนที่เป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะป็นนักธุรกิจการค้า ต่างคนก็ต่างชะลอกันหมด รวมทั้งประชาชนเองขณะนี้ก็จะชะลอไปหมดว่า เอ๊ะ บ้านเมืองเราจะเป็นอย่างไร เราก็ชะลอการใช้เงิน แต่เราก็โดนอีกว่าเป็นเพราะว่ามันมีการเปลี่ยนแปลง ผมก็คิดว่าวันที่ ๑๙ สิงหานี้ นะครับ เป็นวันที่ประชาชนพวกเราทุกคนนะคะ ที่ศึกษาและติดตามนี้ครับว่า บ้านเมืองเรามันวุ่นวายผ่านมาระยะเวลานานนั้น มันจะยุติความวุ่นวายอย่างชะงักงันที่สุดด้วยเสียงของท่าน เป็นครั้งแรกนะคะ ในประเทศในโลกนี้ที่ริอาก เขาเรียกว่า ทำทนายมากกว่าร่างรัฐธรรมนูญให้เขาลงประชามติกันทั้งประเทศเป็นครั้งแรก และผมก็มีความเชื่อว่า รัฐธรรมนูญจะได้รับความเห็นชอบจากท่านที่ได้ศึกษาอย่างแท้จริง และผมอยากจะฝากอีกสักนิดนะคะว่า อ่านเถอะครับ ใช้เวลาแค่ไม่กี่นาทีนะคะ กรุณาไปหยิบมาเถอะ ของดี ๆ ที่ร่างกันมาจะได้ประจักษ์ ไม่ใช่เราไปฟังเขา มา หรืออ่านใบปลิวที่เขาแจกกันมานะครับ บางทีก็ ๒ ใบบ้าง ๓ แผ่นบ้าง

๕ แผ่นบ้าง ซึ่งมันเป็นเรื่องซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเลยนะครับ เวลานี้ผมก็อยากจะ
สรุปว่าอย่างนี้ครับว่า ความจริงในรัฐธรรมนูญฉบับสี่เหลืองนี้ ฉบับร่างนี้ครับ
จะปรากฏความจริงทั้งหมดที่พวกเรา สสร. ทั้ง ๑๐๐ ท่านนี้ได้เพียรพยายามตั้งอกตั้งใจ
แล้วก็ให้เวลา แล้วก็ทุ่มเทนะครับ -----

- ๖๕/๑

จะเป็นการเป็นหลักประกันนะครับว่า สิ่งที่ทำมานั้น ผมเชื่อว่า สสร. ทั้ง ๑๐๐ ท่าน ได้สะสมประสบการณ์ คุณความดีมากมายที่จะมาร่างรัฐธรรมนูญ ที่คนเขาบอกว่า มันใช้ไม่ได้เลย ผมมีความมั่นใจอย่างนั้นนะครับ และก็จะรู้แน่ครับว่า เจตนารมณ์ที่ดี นะครับ มันคืออะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายที่ท่านอาจารย์ปกรณ์นี้ เมื่อคืนนี้ได้มีการ อภิปรายไปเยอะพอสมควรว่า ฝ่ายการเมืองนั้น ผมคิดว่าอย่าได้วิตกกังวลอะไรไปมาก นะครับว่าจะมีการตรวจสอบเยอะ ทำให้การเมืองนั้นดำเนินการไปไม่ค่อยจะสะดว กนะครับ เพราะว่าจากนี้ไปจะเป็นมิติใหม่แห่งการเมืองไทยของประเทศไทย ที่จะเดินเข้าไป อยู่ในมิติแห่งการโปร่งใส ตรวจสอบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผมหวังว่าวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่จะถึงนี้นะครับ ขอให้ทุก ๆ ท่านนะครับ ได้บอกกันอย่างทั่วถึงนะครับ ไปลงให้ได้นะครับ เพราะว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประวัติศาสตร์ของชาติไทย และที่สำคัญจะเป็นฉบับ ประวัติศาสตร์ของโลกด้วยนะครับ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนนิติ เศรษฐบุตร ประธานสภาร่าง รัฐธรรมนูญ ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผมคิดว่าเสียงผมไม่ค่อยจะมีเท่าไรครับ ขอให้เจ้าหน้าที่ช่วยเร่ง นิดหนึ่ง ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวผมก็ตะเบ็ง ท่านประธานครับ วันนี้เราได้เล่าให้ฟัง เมื่อช่วงเช้า ผมได้พูดถึงกรณีที่มีคนบิดเบือน แล้วผมก็กราบเรียนท่านประธานว่า เราได้พยายามจะ ชี้แจงอย่างไร แต่ต่อไปนี่ ผมจะตั้งประเด็นคำถามที่มีประชาชนถาม เมื่อผมเดินทางไป ๗๖ จังหวัด แล้วผมก็จะรายงานที่ประชุมว่า ผมได้ตอบเขาว่าอย่างไร ผมดีใจครับว่า ในห้องประชุมนี้มีสื่อแดงอยู่ ๑๕ คน ทำให้พวกผมนี้มีโอกาสได้ชี้แจงสื่อแดงด้วย ท่านประธานดูสิครับ หน้าผมนี้มีแต่สื่อแดงหมดเลย ๑๕ คน

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ ไม่ สื่อสีเลือดหมู

LIRT

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อ้อ สีเลือดหมูนะครับ แต่ว่าผมนี้
 ได้มีโอกาสอย่างนี้ครับ จะได้อธิบายให้พวกเสื้อแดงฟัง เพราะว่าเหมือนกับคำถามที่มี
 คนถาม แล้วผมจะได้มีโอกาสได้อธิบายและได้บอก แล้วถ้าวันพรุ่งนี้ถ้าท่านประธาน
 จะนัดประชุมอีกสักครั้งหนึ่ง ผมว่าเราจะได้มีโอกาสที่จะบอกกับบรรดาเสื้อแดง
 และเสื้อสีอื่น ๆ ได้เข้าใจรัฐธรรมนูญกันมากยิ่งขึ้น ท่านประธานลองพิจารณาดูก็แล้วกัน
 ผมอยากจะตอบคำถามอยู่ ๗ คำถาม ที่เป็นคำถามใหญ่ ๆ แต่ละคำถามนั้นคงต้อง
 ใช้เวลาพอสมควรในการที่จะอธิบาย

คำถามที่ ๑ ที่มีคนถามว่า ทำไมการดีเบต (Debate) หรือการที่มีการไป
 ถกเถียงกันนี้มันจึงไม่ช่วยให้ประชาชนได้ความจริงของรัฐธรรมนูญ

คำถามที่ ๒ ผมอยากจะตอบคำถามว่า มีคนบอกว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐
 นี้ ทำให้รัฐบาลที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญนี้อ่อนแอจริงหรือเปล่า

ประการที่ ๓ มีคนถามว่า รัฐธรรมนูญนี้ที่เกิดขึ้นจากปี ๒๕๕๐ นี้ จะทำให้
 พรรคการเมืองอ่อนแอ เป็นพรรคเล็กพรรคน้อยนี้จริงไหม

ประการที่ ๔ จะตอบคำถามว่า การที่สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการ
 เลือกตั้งทั้งหมด มันไม่ได้เป็นประชาธิปไตยจริงหรือเปล่า

ประการที่ ๕ จะตอบคำถามว่า รัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังพิจารณากันนี้ มันช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไรได้บ้าง

แล้วประการที่ ๖ จะตอบคำถามว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ช่วยคนตัวเล็ก ตัวน้อยให้มีสิทธิอย่างไร

และประการสุดท้าย จะตอบคำถามว่า ทำไมจึงมีคนบางกลุ่ม บางพวก ต่อต้านรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ท่านประธานครับ ผมมี ๗ คำถามที่ต้องตอบ ผมจะขอตอบคำถามแรกนี้ก่อน คำถามแรกที่จะตอบ ก็คือว่า ทำไมผมคิดว่า การที่มีการดีเบต หรือมีการถกแถลง ได้ว่าที่ ไม่ช่วยให้คนเข้าใจรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญนี้เป็นเรื่องขององค์รวมที่จะต้องเข้าใจ ๓๐๙ มาตรา มองภาพรวมให้เข้าใจ เพราะบางเรื่องเรื่องนี้ขาด เพราะเราไปใส่อยู่ในอีกหมวดหนึ่ง อีกเรื่องหนึ่ง ยกตัวอย่าง ถ้าการตรวจสอบราชการบางเรื่องมันหย่อน เราก็ไปเติมในบทบาทของภาคประชาชนที่ให้การเมืองภาคพลเมืองสามารถจะตรวจสอบโดยตรงได้ การตรวจสอบ อย่างเช่น การตรวจสอบตุลาการโดยฝ่ายนิติบัญญัติ โดยฝ่ายบริหารมีบ้าง แต่ไม่มาก แต่เราก็ให้มีการถอดถอนโดยประชาชน โดยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอีกส่วนหนึ่ง แต่ละส่วนนี้มันยึดโยงกันหมด ตกลงเวลาดูภาพรวม เราจะเข้าใจรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราจะขึงน้ำหนักได้ถูกว่า น้ำหนักรวมทั้งหมดแล้วดีหรือไม่ดี รับผิดชอบ หรือรับผิดชอบไม่ได้ แต่การไปอภิปราย การไปดีเบต เดียวนี้เขาชอบใช้ภาษาอังกฤษ ผมขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษเลยแล้วกัน การดีเบต ท่านประธานจะยืนยันได้ว่า ผมนี่เป็นคนแรกที่ดีเบตในประเทศไทย ผมนำเอาผู้ที่กำลังจะเป็นนายกรัฐมนตรีทั้งหลายมาดีเบต ท่านทั้งหลายจะจำได้ว่า ผมจัดรายการ มองต่างมุม ขอคิดด้วยคน แล้วก็นำเอาคนมาดีเบตตลอด ไม่ว่าจะเป็นท่านนายกชวน นายกอนันต์ นายกชวลิตกับนายกชวน คู่หนึ่ง นายกบรหาร แม้กระทั่งพันตำรวจโท ทักษิณ ผมก็เคยจับมาดีเบตหมดแล้ว แต่ท่านประธานครับ ดีเบตคืออะไร ดีเบต คือ การหยิบประเด็นบางประเด็นขึ้นมา เพื่อที่จะให้คนนี่เขาแสดงวิสัยทัศน์ว่า ประเด็นนั้นเขาเห็นเป็นอย่างไร มันเหมาะในการพิจารณาประเด็นย่อย แล้วเราจะเห็น

บุคคลที่กำลังจะเป็นนายกรัฐมนตรี ว่าเขามีวิสัยทัศน์ในการแก้ไขปัญหาต่างกันอย่างใด เหมือนกันอย่างไร ผมเคยจับคุณอุทัย พิมพ์ใจชน ดีเบตกับ ดอกเตอร์อุกฤษ มงคลนาวิน ในฐานะที่อาจารย์อุกฤษ มงคลนาวิน เป็นประธานวุฒิสภา และคุณอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร มีคำถามที่ผมถามว่า วิป (Whip) การวิป การมีไฟ การบอกว่าจะต้องโหวต (Vote) อย่างไรในสภานี้มีความสำคัญหรือไม่ ถ้ามี มีที่สภาไหน สภากลางหรือสภานบน ท่านประธานครับ ปราบกฏว่า ทั้งคู่ได้มีการโต้เถียงประเด็นนี้ เราจะเห็นวิสัยทัศน์ของคนว่าเห็นอย่างไร แล้วในที่สุดผมก็ถามว่า ถ้าจะมีวิป จะมีที่ สภานบนหรือสภากลางเหมาะสมกว่า ถ้าต้องเลือก คุณอุทัยก็บอกว่า การที่มาจากประชาชน การที่วุฒิสภานี้ สมัยนั้นมาจากการแต่งตั้งทั้งหมด ไม่ได้มาจากประชาชน ถ้ามีวิป ก็เท่ากับว่า ก็ถูกรัฐบาลวิปที่จะให้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วเราจะมีสภานบนไปทำไม ขณะเดียวกัน อาจารย์อุกฤษก็บอกว่า -----

ถ้าสภากลางมาจากตัวแทนประชาชน แต่ถูกเขาสั่งให้วิป ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ใช่ตัวแทนประชาชน และจะมีไปทำไม ตัวแทนประชาชน เพราะถูกสั่ง อะไรในทำนองนี้ เราสามารถที่จะพอมองเห็นวิสัยทัศน์ของคน แล้วเราก็จะสามารถรู้ว่าใครเป็นอย่างไร เหมาะสำหรับการที่จะตัดสินใจเลือกบุคคล ในต่างประเทศก็นิยมสำหรับประธานาธิบดี หรือผู้นำประเทศ แต่ท่านประธานครับ การจัดระเบียบเป็นการจัดหีบประเด็นที่ละประเด็น ถ้าดีเบตเรื่องรัฐธรรมนูญ ๓๐๙ มาตรา มีอยู่เป็นพันประเด็น แต่การหีบเป็นแต่เพียงแค่ว่าบางประเด็นขึ้นมา แล้วก็บอกว่าบางประเด็นนั้นมีฝ่ายเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยว่าอย่างไร คนก็จะเข้าใจผิดว่า ประเด็นนั้นคือประเด็นที่สำคัญในรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าเราลองหีบประเด็นบางประเด็นขึ้นมาที่สำคัญ อีกฝ่ายหนึ่งก็จะบอกว่า หีบมาทำไม เห็นด้วยอยู่แล้ว มันก็เห็นด้วยกับพวกยกวางอยู่แล้ว มันหีบขึ้นมาทำไม จะหีบแต่เฉพาะเรื่องที่ไม่เห็นด้วย ตกลงเราก็เลยหีบมา ก็ประเด็นก็ตาม ๔ ประเด็น ๕ ประเด็น ๑๐ ประเด็น เอาแต่ประเด็นที่ไม่เห็นด้วย แล้วเป็นประเด็นจุดอ่อนที่เขาเห็น ตกลงเวลาประชาชนฟังดีเบตทั้งหมดแล้ว อ้อ รัฐธรรมนูญนี้มันเลวอย่างนี้เองนะ รัฐธรรมนูญนี้มันมีจุดที่ต้องถกเถียงกันอย่างนี้เองนะ ๑๐ ประเด็น แต่อีกสามร้อยกว่าประเด็น อีกเป็นพันประเด็น ไม่ได้ถูกหีบยกขึ้นมา แล้วประชาชนอ่านรัฐธรรมนูญไม่ค่อยเข้าใจ เวลาไม่มีอ้อ รัฐธรรมนูญเป็นอย่างนี้เอง ท่านประธานครับ นี่คือจุดอ่อน ผมนี้ตั้งแต่ต้นแล้วพยายามจะบอกว่าพวกเราเวลาฟังดีเบตต้องมีความระมัดระวัง แต่ประชาชนจะลำบากครับตรงนี้จะระมัดระวัง แล้วนักจัดรายการทั้งหลาย รวมทั้งมูลนิธิองค์กรกลางด้วย ก็ไม่เคยเข้าใจในประเด็นลึก ๆ อย่างนี้ ผมนี่เป็นคนทำเรื่องนี้อย่างเดียว มาเป็นสิบครั้ง เคยเดินทางไปศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในหลายประเทศ ท่านทราบใช่ไหมครับ แคนาดาเขาวิพากษ์วิจารณ์หนักในเรื่องดีเบตว่าดีเบตเป็นการกำหนดว่าเรามีอะไรดี แต่คุณไม่รู้ คุณนะไม่รู้เรื่อง เรานี่รู้เรื่อง อีกฝ่ายหนึ่งก็คิดเหมือนกัน แล้วก็มาเถียงกัน โดยที่ไม่ต้องหาข้อสรุป ซึ่งต่างกับกับสิ่งที่เขาเรียกว่าคอนเซนซัส (Consensus) คือ การไปหาฉันทามติ เราก็คิดว่าเรามีดี คุณก็คิดว่าคุณมีดี แล้วเราเอาอะไรมาเทียบกัน อะไรที่เหมือนกันค่อย ๆ กันไว้ทีละส่วน อะไรที่ขาดตก อะไรที่ยังไม่ตรงกัน เราก็ค่อย ๆ เก็บไว้ และค่อย ๆ หาข้อมูล แต่เราขณะนี้เดินไปได้แค่ดีเบต

แล้วเราไม่รู้ด้วยว่าจะดีเบตกันเรื่องอะไร ประการที่ ๒ ครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นสรุป
 เมื่อกี้ ดีเบตไม่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจรัฐธรรมนูญ เพราะดูกันเป็นจุด ๆ และจะดูจุด
 ที่มีแต่การโต้แย้งอย่างเดียว ไม่สามารถจะเห็นรัฐธรรมนูญทั้งหมด เพราะจุดที่ดีเขาก็
 บอกว่า ไม่ต้องหยิบขึ้นมา มันรู้อยู่แล้ว เป็นอีก ๓๐๐ กว่าจุด ๓๐๐ กว่ามาตรา
 หยิบขึ้นมา ๙ มาตรา เหลืออีก ๓๐๐ มาตรา บอกไม่ต้องหยิบมาพูด ตกลงประชาชน
 เข้าใจอะไรครับ การใช้สื่อแบบนี้ เป็นแต่สื่อที่ทำให้คนเข้าใจผิด

ประการที่ ๒ ท่านประธาน ถามว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้รัฐบาลอ่อนแอ
 จริงหรือเปล่า ท่านประธานครับ ผมมีโอกาสที่สัมภาษณ์ในฐานะที่ผมเป็นสื่อมวลชน
 ผมมีโอกาสสัมภาษณ์หัวหน้าพรรคการเมืองใหญ่ในประเทศไทย ถามคำถามนี้ว่า
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เพิ่มการตรวจสอบโดยฝ่ายนิติบัญญัติจะทำให้ฝ่ายบริหารอ่อนแอ
 จริงไหม ผมดีใจครับที่ได้รับคำตอบว่า จริง ๆ แล้วประชาชนเลือกฝ่ายนิติบัญญัติ
 ขึ้นมาก่อน ฝ่ายนิติบัญญัติคือตัวแทนของประชาชนทั้งหมด -----

แล้วจึงอนุญาตให้ฝ่ายนิติบัญญัติไปเลือกฝ่ายบริหารขึ้นมาคณะหนึ่งที่อยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติ แต่แยกตัวจำนวนหนึ่งไปบริหารราชการ เมื่อฝ่ายบริหารก็มาจากฝ่ายนิติบัญญัติ แล้วฝ่ายนิติบัญญัติควบคุมไม่ได้ เราจะมีฝ่ายนิติบัญญัติไปทำไม เรามีแต่การเลือกคนขึ้นไปให้ไปเลือกฝ่ายบริหารเท่านั้นหรือ เพราะฉะนั้นฝ่ายนิติบัญญัติคือคนที่นั่งอยู่ในห้องนี้ จำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวแทนที่เขาเลือกไปบริหารส่วนบริหาร เพราะฉะนั้นถ้าคนไปบริหารแล้วดี ชื่อสัตย์สุจริต ไปกลัวอะไรกับแหล่งที่มาของแม่ของเขา เพราะว่าแห่งนี้เป็นคนเลือก ท่านดูปรัชญานะครับ ในเมื่อนิติบัญญัติเป็นคนเลือกไป นิติบัญญัติย่อมเรียกมาว่า มาเถอะ มาตอบกระทู้ว่า เมื่อสัปดาห์ที่แล้วเอ็งทำอย่างนั้นไปได้อย่างไร ขอถามสด ๆ เอ็งต้องตอบ เพราะเอ็งมาจากเรานี้แหละ แต่เราไม่เข้าใจอย่างนั้น กลายเป็นฝ่ายบริหาร อู๋ย ขอบพระคุณท่านนายกที่กรุณามาตอบ กราบขอบพระคุณ ให้เกียรติสภามิ่งจะบ้าเหอ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ใช้ เอ็ง ก็ได้มั้ง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ ขอโทษครับ เพราะว่าคนที่เราเลือกไปเป็นนายกก็เป็นส่วนหนึ่งของสภาเลือกไป ก็ต้องกลับมาบอก ต้องมาตอบกระทู้ถามว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เราขอให้เขาต้องมาตอบกระทู้ และถ้าไม่มานี้เป็นเหตุที่จะต้องทำให้เกิดการอภิปรายไม่ไว้วางใจ หรือถอดถอนนี้มันเสียหายหรือ การที่กรรมวิธีการจะมีอำนาจสภาพบังคับให้ฝ่ายบริหารต้องมาชี้แจง ซึ่งแต่เดิมพอเรียกมาชี้แจง ก็ส่งปลัดกระทรวง ปลัดกระทรวงก็ส่งอธิบดี อธิบดีส่งรอง รองส่งผู้อำนวยการกอง แล้วตกลงสภาแห่งนี้เป็นสภาที่ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบใด ๆ ทั้งสิ้น ท่านประธานครับ การที่เรานี้อนุญาตที่จะให้บรรดา สส. คือสภานิติบัญญัติที่เป็นบ่อเกิดแห่งฝ่ายบริหารจำนวนหนึ่ง มีอำนาจเข้าชื่อกัน เพื่อจะขอเปิดอภิปราย ที่เราเรียกว่า อภิปรายไม่ไว้วางใจ พอรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ระบุไว้ยากลำบากมาก ตั้งเขาไปเป็นรัฐบาลแล้ว ตามดูแลตามเรียกกลับมาอภิปรายยากมาก จนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๔๐ เราไม่เคยอภิปราย นายกรัฐมนตรีได้เลยสักครั้งเดียว เพราะเราบัญญัติไว้ว่า จะต้องได้รับรายชื่อสองในห้า นายกรัฐมนตรีก็มี มีเล่ห์ มีกลยุทธ รวบรวมบรรดา สส. ให้ได้เกิน ๓๐๐ ให้ฝ่ายค้านที่ตรวจสอบมีอยู่น้อยกว่า ๒๐๐ แล้วก็ตรวจสอบไม่ได้เลย พอตรวจสอบไม่ได้ เลยรวบรวม

เอาบรรดา สส. ทั้งหลายที่มาอยู่กับ ๓๐๐ กว่า เปลี่ยนชื่อเสียหมด ย้ายทั้งพรรค ยกทั้งแข่ง ชื่อทั้งแข่ง ย้ายทั้งพรรค เข้าไปรวมกันชื่อพรรคพรรคเดียว แล้วก็กันฝ่ายนิติบัญญัติ กลายเป็นฝ่ายนิติบัญญัติเป็นง่อย แม่นะเป็นง่อย ลูกนะมันโตเอา โตเอา ท่านประธาน ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เลยแก้ไขข้อบกพร่อง ผมก็ชี้แจงกับเขา เลยทำให้ตัวแม่นี้แข็งขันขึ้น ให้คนที่อยู่ในสภา ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล ถ้ามีเสียงหนึ่งในห้า ก็คือประมาณ ๙๗ คน ก็ขอเปิดอภิปรายได้ และถ้าเป็นกรณีรัฐมนตรี ก็เพียงแค่นั่งในหก ก็เปิดอภิปรายได้ ถ้ามว่าไม่เป็นห่วงฝ่ายบริหารี่ ฝ่ายบริหารนั้นนะครับ เป็นหน้าที่อยู่แล้ว ต้องกลับมารายงานต่อแม่ ต้องกลับมารายงานต่อสภานิติบัญญัติ -----

ถ้าไปทำดีนี่นะครับ เขาไม่ห่วงหรอก เพราะเขามีคนของเขาในสภานิติบัญญัติจำนวน
เกินครึ่งอยู่แล้ว แต่คนที่จะกลัว ก็คือ คนที่ไม่ค่อยสุจริต ทำอะไรไม่ตรงไปตรงมา และ
ท่านประธานครับ ถ้า ๒ ปีแล้วยังเปิดอภิปรายไม่ได้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็กำหนดว่า
ครึ่งหนึ่ง ถ้ามากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนฝ่ายค้านที่มีก็สามารถที่จะเปิดอภิปรายได้
ในเมื่อครบ ๒ ปี นักเรียนนี้เวลาเรียนหนังสือก็ต้องมีสอบมิดเทอม (Mid term) รัฐบาล
ก็ต้องมีการสอบมิดเทอม รัฐบาลเทอมหนึ่งมี ๔ ปี มิด เทอม คือ ครึ่งเทอม ๒ ปีก็ต้อง
ขอสอบ ก็ทำให้ง่ายขึ้น การรวบรวมพรรคการเมืองก็ทำไม่ได้ ที่ซื้อขายแข่งเหมาทั้งพรรค
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ปกป้อง ป้องกันไว้ ท่านประธานครับ ผมได้ถามว่า อย่างนี้มันทำให้
พรรคการเมืองหรือผู้มาเป็นรัฐบาลอ่อนแอจริงหรือเปล่า คำตอบที่ผมได้รับจาก
พรรคการเมืองใหญ่บอกว่า ไม่จริง การถูกตรวจสอบมากไม่ได้หมายความว่า จะทำให้
ตัวเองอ่อนแอหลง แต่ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องมารายงานต่อตัวแทนของประชาชน

ประเด็นที่ ๓ ที่ผมตั้งคำถามไว้ว่า รัฐธรรมนูญนี้จะทำให้พรรคการเมือง
อ่อนแอ จะทำให้เกิดพรรคเล็กพรรคน้อยจริงหรือเปล่า ท่านประธานครับ ถ้าการรวบรวม
พรรคการเมืองไม่ได้ มันจะทำให้พรรคใหญ่ขึ้น เพราะการไปซื้อพรรคคนอื่นเขารวมไม่ได้
แล้วเป็นเหตุที่บอกว่า เลยเกิดพรรคเล็ก ผมคิดว่่าก็สม เพราะว่าการใหญ่โดยการไปซื้อ
พรรคอื่น โดยการไปยุบพรรคอื่นมารวมนี้ มันไม่ใช่ใหญ่จริงหรอกครับ มันใหญ่ด้วยเงิน
มันใหญ่จอมปลอม ท่านประธานครับ เราเคยมีพรรคการเมือง แล้วก็หลายพรรคก็ไป
หาเสียง เลือกผมเถอะ ผมจะไปทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่พอเลือกเสร็จเรียบร้อยเข้าไปสู่สภา
ดันยุบพรรค แล้วก็ย้ายคนทั้งหมด สส. ทั้งหมดไปรวมกับอีกพรรคหนึ่ง มันหลอก
ประชาชนใหม่ ประชาชนเขาถามหาครับว่า พรรคเสรีธรรมหายไปไหน พรรคกิจสังคม
หายไปไหน พรรคความหวังใหม่หายไปไหน แล้วพรรคชาติพัฒนาหายไปไหน อีต่อนเล็ก
ดี ๆ นี้ แต่ทำไปทำมาในสภานี้ ป้ายที่เขามาติดกันไว้ทั้งหลาย ค่อย ๆ ปลดไป ปลดไป
ปลดไป เอ๊ะ มันไปกันได้อย่างไรแบบนี้ ถามว่า ถ้าพรรคมันไม่ใหญ่เพราะเหตุว่า
ไม่อนุญาตให้ทำอย่างนี้ มันผิดหรือ ท่านคิดเอาเองก็แล้วกัน ขณะเดียวกันมีคนบอกว่า
การเลือกตั้งโดยเขตใหญ่ ไม่ใช่เขตเล็ก เขตเดียวเบอร์เดียว แต่เป็นเขตหนึ่งได้ สส. ๓ คน

จะทำให้พรรคการเมืองนี้มันแตก มันได้คนไม่ได้พรรคเดียว ท่านประธานครับ ถ้าเรา
 เลือกตั้งพรรคเล็ก เขตเล็ก เขตเล็กนี้มันมีความขัดแย้งในท้องที่สูงมาก เพราะแพ้ไม่ได้
 นะครับ เพราะมันได้คนเดียว ถ้าผู้สมัคร ๑๐ คน ทั้ง ๑๐ คนบอก แพ้ใครไม่ได้ มันต้อง
 ชนะ แต่ถ้าหากว่าเขตใหญ่ ๓ คน เราไม่ได้ที่ ๑ ไม่เป็นไร ไม่ได้ที่ ๒ ก็ยังไม่เป็นไร
 การแข่งขันจะน้อยกว่า ความแตกแยกจะน้อยกว่าในพื้นที่ แล้วถ้าท่านเป็นเขตเดียว
 เบอร์เดียว ผู้ที่มีอิทธิพลและการใช้เงินในพื้นที่จะใช้มาก ท่านลองคิดดูนะครับ ถ้าเขตเดียว
 มีผู้สมัคร ๑๐ คน ท่านยินดีจะควักเงิน คนหนึ่งจ่ายได้แพง ๆ เพราะว่ามันมีจำนวนคน
 ที่มีสิทธิเลือกตั้งไม่มากนัก แต่ถ้าเขตใหญ่ ท่านซื้อแพงไม่ได้ หมดเงิน -----

ตกลงคนที่ชอบซื้อเสียงนี้ก็จะชอบพรรค พ่อชอบเขตเล็ก ๆ เพราะมันซื้อง่ายดี ผมจะเปิดเผยให้ฟังอีกอย่างหนึ่งนะครับ ในฐานะที่ไปอีสานแล้วไปศึกษามา ผมไปรับฟังความเห็นที่อีสานเขาเล่าให้ฟังอย่างนี้ว่า ในอีสานพรรคการเมืองใหญ่ที่มันเคยได้มากมายในอีสานนี้ จริง ๆ แล้วเขาไม่ได้จัดคนไปลงเลือกตั้งหรอกครับ แต่เขาจัดคนเหมือนเป็นเซลส์แมน (Salesman) คือเขาทำโพล (Poll) ก่อน เขตเล็ก ๆ นี้เขาเลยทำโพลได้ ไปสำรวจอย่างคะแนนนิยมในเขตเล็กเขตนี้ว่าเขาชอบใคร เขตนี้ชอบใคร พุดง่าย ๆ ก็เลยไปซื้อคนที่จะได้ที่ ๑ นั้นเอามาอยู่พรรคตัว คือ ทำเป้าเหมือนเซลส์แมน แม้กระทั่งเคยอยู่ในพรรคเดียวกัน แต่ถ้าหากว่าเขตเลือกตั้งเขตนั้นคะแนนตก คนอื่นดีกว่า เขาจะไม่สนใจเลยไอ้คนเก่า เขาจะเอาออก และเขาก็จะไปเอาคนใหม่ที่ได้คะแนนสูงสุด แล้วถ้าเกิดเขตใดคะแนนคู่ที่ สูสี เขาจะทุ่มไม่อั้น อัดกระสุนลงไป แต่ถ้าเขตใดลอย ลอยลามา เขาจะใช้เงินน้อย นี่เป็นการบริหารเหมือนธุรกิจไม่มีผิด เป็นธุรกิจบริหารจัดการ เพื่อมิไนซ์ คอสต์ (Minimize cost) หรือลดต้นทุนตัวเอง นี่คือการคิดการเมืองแบบเก่าแก่ท่านประธาน เรายังอยากให้เขตเล็กให้มีเก่าแก่นั่งคำนวณวางแผนแบบเซลส์แมนอย่างนี้หรือ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญเลยกลับไปใช้เขตใหญ่ ๓ คน เหมือนกับรัฐธรรมนูญเก่าที่เคยมีมาในอดีตที่เราเคยทำกันมา เอาละ ถ้าเขาเป็นบุญคุณเพราะซื้อเสียง หรือบุญคุณเพราะอะไรก็ตาม ยังต้องเลือกบุคคลที่มีบุญคุณ ๑ คน เขายังไปเลือกบุคคลที่เขารักได้อีก ๑ คน บุคคลที่เขาชอบ หรือพรรคที่ชอบอีกคนหนึ่ง มันก็กระจาย แต่เรายังมีโอกาสได้คนดี ได้พรรคที่ดีหลุดเข้ามาบ้างไม่ใช่หรือ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นที่บอกว่า รัฐธรรมนูญจะทำให้พรรคการเมืองเล็ก ผมคิดว่าเป็นการกล่าวที่เลื่อนลอย เพราะพรรคการเมืองนี่นะครับ ถ้าไปเลือกตั้งในขณะนี้ เลือกตั้งในเดือนธันวานี้ ไม่ว่าจะเลือกเขตเล็ก เขตใหญ่ ก็คงไม่มีพรรคใหญ่พรรคเดียวขึ้นมา เหมือนกับเลือกตั้งเมื่อปีก่อน สถานการณ์มีเหตุผลหลายอย่างที่เปลี่ยนไป

คราวนี้มาถึงประเด็นที่ ๔ สมาชิกวุฒิสภาที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด มันไม่เป็นประชาธิปไตยใช่ไหม ท่านประธานครับ ท่านประธานจะทราบดีว่า ผมนี้เป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งทั้งหมด เป็นสมัยแรกของประเทศไทย แล้วก็ยังเป็นสมัยเดียวที่ได้ทำงานในประเทศไทย ก่อนที่ผมจะมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา สว.

นี่มาจากการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีคนเดียวเป็นคนเลือก เป็นคนแต่งตั้ง ถัดออกมา
ในรุ่นผมเป็นครั้งแรกที่มาจากกาเลือกตั้งทั้งหมด ถามว่าพวกผมที่มาจากกาเลือกตั้งนี้
ท่านคิดว่าคุณภาพคับแก้วไหม ท่านคิดว่ามีปัญหาไหม ผมอยู่ในวุฒิสภาด้วยความ
เจ็บปวด ถูกสื่อมวลชนตราหน้าว่าเป็นสภาทาส ถูกสื่อมวลชนตราหน้าว่าเป็นสภาขายตัว
แม้ผมจะไม่โดน แต่ก็เจ็บปวดแทน แทนสภาทั้งหมด ท่านประธานครับ ผมไปรับฟัง
ความเห็นประชาชน บอกว่า ถ้าเราจะเลือกเหมือน สส. กล่าวคือ ๑ แส่น ๕ หมื่นคน
ตัวแทน ๑ คน -----

- ๗๑/๑

เที่ยวนี้อาจจะ ๓ แขน ตัวแทน ๑ คน เลือกตั้งเหมือน สส. เลย เขาบอกเราก็ได้คนเหมือน สส. ๑. เราได้คนมีอิทธิพลในท้องถิ่น ๒. เราได้คนที่ใช้เงินในท้องถิ่น ๓. เป็นบุคคลที่สัมพันธ์กับพรรคการเมือง ตกลงชาวบ้านนี้เขาบอกผมครับ เขาสอนผมเลยว่า ถ้าเลือกเหมือน สส. แล้วเราจะมี ๒ สภาไปทำไม ถ้าเราได้คนเหมือน สส. จะดีหรือจะเลวเหมือน สส. ก็ให้ สส. ทำหน้าที่ด้วยก็แล้วกัน เราไม่ต้องเสียเงินอีกปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท. รุ่นพวกผมนี้ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินที่มาจากภาษีของพี่น้องปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาทไม่ต้องใช้เลยดีไหม ให้มีสภาเดียว ท่านประธานจะจำได้ว่า ผมและกลุ่มคุณการุณเลยขอแปรญัตติให้มีสภาเดียว แต่ผมเสียใจอยู่นิดนะครับ มีคนที่เป็นหัวหน้ากลุ่มคุณการุณนี้ออกไปพูดว่า ตัวเขานี้แปรญัตติขอให้มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด เป็นการโกหก ใช้ไม่ได้ อีก ๒ วันผมจะเปิดให้ฟังทั้งหมด เพราะว่ากลุ่มคุณการุณ กลุ่มที่ ๑ กับกลุ่มผมนี้ เป็นกลุ่มที่ขอให้มีสภาเดียว ไม่จำเป็นต้องมีวุฒิสภา ถ้าจะเลือกแบบนั้นแต่ท่านประธานและสมาชิกจะยืนยันได้ว่าผมโหวตแพ้ เมื่อผมแพ้ สภาก็กรุณาพิจารณาเหตุผลของผมที่ว่าถ้าอย่างนั้นมีสภาเดียวดีไหม สภาแห่งนี้เป็นสภาที่มีเหตุผล ถึงแม้ว่าจะชนะผม แต่ก็ฟังเหตุผลของเสียงส่วนน้อย ก็บอกว่า ถ้าเช่นนั้นปรับปรุงสภาพบ คือวุฒิสภา ให้แตกต่างจากสภาล่างเสียเลย ท่านฟังให้ดีนะครับท่านประธาน เหตุผลที่ผมจับได้นี้ เขาฟังเสียงส่วนน้อย เขาก็เลยบอกว่า ถ้าอย่างนั้นจะมีสภาพบก็ทำเสียใหม่ให้แตกต่าง ให้มีคอนเซปต์ (Concept) ใหม่ ให้มีแนวคิดใหม่ เปลี่ยนไปเลย เปลี่ยนอย่างไร ประการที่ ๑ เปลี่ยนเสียเลย ไม่ให้เป็นสัดส่วนกับประชากร ไม่ใช่ ๓ แขน ต่อ ๑ คน ประชากร ๓ แขน มี ๑ คน หรือ ๒ แขน มี ๑ คน กลายเป็นให้มีจังหวัดละ ๑ คน ๗๖ จังหวัด ๗๖ คน สว. เป็นใครครับ สว. คือตัวแทนจังหวัด สว. ไม่ใช่ตัวแทนของประชาชน ประเภทไปรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนที่จะต้องมีส่วนถามว่าแล้วประชาชนไปร้องทุกข์ใคร ก็ สส. ไง ก็ สท. ไง กรุงเทพก็ สก. ไง อบต. ไง อบจ. ไง มีอยู่ในพื้นที่แล้วทั้งนั้น ตกลงเราก็ให้ตัวแทนอีกประเภทหนึ่งหลุดออกไปจากเป็นตัวแทนพื้นที่ แต่เป็นตัวแทนระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด ๗๖ คน กรุงเทพมหานครที่ผมเคยเป็น สว. มี ๑๘ คน ก็เหลือ ๑ คน จังหวัดอ่างทอง บ้านเกิดผม

ก็เหลือ ๑ คน ราชบุรีของคุณก็เหลือ ๑ คน ปราจีนบุรีของอาจารย์ก็เหลือ ๑ คน
ทุกจังหวัดเหลือ ๑ คนหมด เท่ากัน สิทธิเท่ากัน เป็นอีกประเภทหนึ่ง ไม่ใช่ประเภทเดียวกับ
สส. เราจะได้ผู้ทรงคุณวุฒิประจำจังหวัด คราวนี้สภานี้จะครบ ท่านประธาน ผมก็ไปชี้แจง
กับเขาว่าสภาได้พิจารณาต่ออีกว่า ถ้าหากจังหวัดหนึ่งมีเพียงแค่มองคนเดียว คนบางอาชีพนี้
หมดสิทธิเลย แบบตัวแทนราชบุรีอย่างนี้ เป็นเกษตรกรรมนี้ สงสัยจะสู้เขาไม่ไหว เพราะมันได้
คนเดียว แล้วสภาแห่งนี้มันก็ไม่มีหลากหลาย เพราะจะมาช่วยกันกรอกกฎหมาย
มันต้องได้มุมมอง ได้วิธิต่าง ได้ผลประโยชน์ของคนที่หลากหลาย ก็เลยบอกว่าถ้ามีแค่
๗๖ คนนี้คงไม่ได้ จึงต้องมีเพิ่มอีก ๗๔ คน -----

- ๗๒/๑

ให้มาจากหลากหลายอาชีพ ให้มาจากกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย รัฐธรรมนูญเลยเขียน
 อย่างนั้น ให้มีตัวเล็กตัวน้อย ให้มีคนพิการ ให้มีผู้หญิง ท่านประธานครับ ก็ถูกบิดเบือนอีก
 กลายเป็นว่า กรรมการสรรหา ๗ คนจะหยิบใครมาก็ได้ เป็นการบิดเบือน เพราะ
 จริง ๆ แล้วกรรมการสรรหาหยิบจากใครไม่ได้ครับ กรรมการสรรหา ๗ คนนี้จะต้องเลือก
 มาจากกลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มที่เขาเลือกกันเองมาก่อน กลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มเลือกกันเอง
 มา ๓ เท่าของจำนวนที่ต้องการ แล้วให้กรรมการสรรหา ๗ คนเลือกต่ออีกทีหนึ่ง ทำไม
 กลุ่มอาชีพไม่เลือกกันเองให้มันจบเลย ท่านประธานก็เคยได้ยินว่ามันมีการบล็อก (Block)
 กันใช่ไหม มันมีการบล็อกโหวต แลกคะแนนกันไป แลกกันมา แลกกันมาแลกกันไป
 กลุ่มนี้เข้าหมด ตกลงเราก็ต้องกันไว้ให้จำนวนมันโต ๆ หน่อย มันจะได้บล็อกกันไม่ได้
 แล้วเรามีคนกลางคอยช่วยเลือก ถามว่า คนกลางนี่คือใคร ท่านประธานครับ สมัยก่อนรุ่น
 พวกผม สว. มาจากการแต่งตั้ง คนเลือกคือนายกคนเดียว แต่ทีวี่นี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้
 ผมอธิบายให้เขาฟังว่า ฝ่ายการเมืองไม่เกี่ยวเลยในการที่จะไปเลือกฝ่ายการเมืองด้วยกัน
 เราไปขอให้ตัวแทนของศาล ๓ ศาล บวกกับตัวแทนขององค์กรอิสระอีก ๔ รวมเป็น ๗
 เป็นคนเลือก ก็ไม่ได้เลือกอิสระจากใครก็ได้ แต่ต้องเลือกจากบุคคลที่เขาเลือกกันเอง
 แต่ละกลุ่มอาชีพเป็น ๓ เท่า แล้วจึงไปเลือกจากนั้นเหลือ ๑ ท่านประธานครับ ประเทศ
 ไทยนี้เราเคยไปกรณีที่เราสวิง (Swing) ซ้ายที่ ขวาที่ แล้วไปกลอรีสุด ๆ แต่งตั้งโดยนายก
 ก็เคย เลือกตั้งทั้งหมดก็เคย เพราะฉะนั้นทีวี่นี้เราลองแบบผสม อยู่ตรงกลาง ๆ แล้วก็
 เปลี่ยนแนวคิดใหม่ เพราะฉะนั้นถามว่าวุฒิสภานี้ไม่เป็นประชาธิปไตยใช่ไหม
 ท่านต้องตอบครับว่าใช่ไหม ประชาธิปไตยเท่ากับการเลือกตั้งอย่างนั้นใช่ไหม ถ้าเราจะ
 เขียนสมการ เราก็เขียนว่า ประชาธิปไตยเท่ากับ หรือขีด ๓ เส้นเลย การเลือกตั้ง ต่อไปนี้
 เราก็เรียกว่า การเลือกตั้ง แทนคำว่า ประชาธิปไตย ได้ อย่างนั้นหรือเปล่า ท่านประธาน
 ครับ ประเทศอังกฤษนี่ถือว่าเป็นประเทศแม่บทใหม่ ของประชาธิปไตย สภาสูง แฮ้าส์ ออฟ
 ลอร์ด (House of Lord) เขายังไม่เคยมีการเลือกตั้งเลยสักครั้งเดียว ในยุโรป (Europe)
 หลายประเทศใช้วิธีแบบผสม เลือกบางส่วน สรรหาบางส่วน ของเรานี้ถ้าพูดกันให้หมด
 พูดให้ชัด เลือกบางส่วน เลือกกันเอง แล้วมีคนไปช่วยสรรหาจากที่เขาเลือกกันเอง
 ในแต่ละอาชีพอีกส่วนหนึ่ง มันเลวร้ายนักหรือครับ ท่านลองพิจารณาดูก็แล้วกัน

ท่านประธานครับ ผมจะมาถึงอีกประเด็นถัดไป ว่ารัฐธรรมนูญนี้มันช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไรบ้าง แล้วรัฐธรรมนูญจะช่วยคนตัวเล็กตัวน้อยอย่างไร แล้วทำไมจึงมีคนส่วนหนึ่งที่ต่อต้านรัฐธรรมนูญนี้ ผมทราบว่า พุธนี้จะมีการประชุม -----

- ๗๓/๑

ใช้ใหม่ครับท่านประธาน ถ้าพรุ่งนี้จะมีการประชุม ผมจะขออนุญาตเปิดโอกาสให้ท่านอื่นได้แสดงความคิดเห็นหรือว่าจะได้กลับบ้าน และผมนี้จะขออนุญาตท่านประธาน ที่เหลือจะขออภิปรายหรือขอแสดงความคิดเห็นเพื่อรายงานต่อที่ประชุมว่า ในฐานะผมเป็นประธานกรรมาธิการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมติได้ออกไปรับฟังความเห็น แล้วก็ต้องชี้แจงเล่าให้เขาฟัง พร้อมกับได้รับคำถามและตอบอย่างไร และที่เขาบิดเบือนเราชี้แจงอย่างไร ผมมีหน้าที่ต้องรายงานท่านประธาน ถ้าอย่างนั้นผมจะขออนุญาตหยุดวันนี้แค่นี้ เสียงก็ไม่มีแล้ว แหบไปเรื่อย ๆ แล้ววันพรุ่งนี้เผื่อมีเสียงจะได้ขอพูดต่อตรงนี้ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวอาจารย์ครับประชุมพรุ่งนี้ใหม่ เดี่ยวเราจะต้องหารือกันอยู่นะครับ ยังไม่แน่ อย่าเพิ่งไปนั้น เชิญครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพอย่างสูงครับ สำหรับทางกรรมาธิการภาคกลางได้นำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรายงานความคืบหน้าไปแล้ว ผมขออนุญาตสรุปประเด็นที่ได้รับความเห็นจากประชาชนให้ข่าว ให้ข้อมูลมา ซึ่งเป็นข่าวเรื่องที่จากในฐานะกรรมาธิการภาคกลาง อยากจะกราบเรียนประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ตรงความจริง ในเรื่องที่น่าวิตก คือประเด็นที่เกี่ยวกับหมวดที่สำคัญ คือหมวดพระมหากษัตริย์ ผมกราบเรียนยืนยันนะครับว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้ดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเหมือนกัน ยังยืนยันเช่นเดิมกับรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๓๔ ดูเถอะครับว่า ยังคงมีการยืนยันมาตรการเดิม ไม่เคยไปแตะต้องเปลี่ยนแปลง มีข้อมูลเท่าเดิมทุกประการ สิ่งเหล่านี้ผมเชื่อมั่นว่าพี่น้องประชาชนคนไทยคงจะสามารถอ่านแล้วก็วิเคราะห์พิจารณาได้ว่าการที่บุคคลที่ให้ข้อมูลหรือแจกเอกสารที่ไม่ถูกต้องนั้น เราควรจะตัดสินใจในการที่จะนำไปสู่การลงประชามติรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในทางที่ถูกต้องที่เหมาะสมหรือไม่ ผมในฐานะกรรมาธิการภาคกลางนั้น ต้องขอขอบคุณบรรดาคณะกรรมาธิการใน ๒๕ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ที่ได้ดำเนินการรณรงค์เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้อย่างกว้างขวางและเข้มแข็งตลอดเวลา ๑ เดือนที่ผ่านมาด้วยความตั้งใจตั้งใจ บางจังหวัดนั้นมีกิจกรรมมากจนจะต้องทำงานจนเต็มกำลังความสามารถและ

จะต้องเพิ่มงบประมาณเพื่อให้การดำเนินการเผยแพร่ไปถึงประชาชนอย่างทั่วถึง
 อย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าพี่น้องประชาชนทุกจังหวัดนั้นคงจะได้รับทราบ
 ข้อมูลข่าวสารจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ และถ้าหากว่าท่านมีรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว
 ในบ้านของท่าน ในครัวเรือนของท่าน อย่างที่ท่านกรรมการหรือท่านสมาชิกสภา
 รัฐธรรมนูญได้กล่าวไปแล้ว ก็คือขอให้ท่านได้โปรดอ่านรัฐธรรมนูญฉบับนี้อีกครั้งหนึ่ง
 เพื่อในการประกอบการตัดสินใจที่ท่านจะได้ไปใช้สิทธิในการลงประชามติในวันที่ ๑๙
 ซึ่งเป็นการลงประชามติที่ท่านมีสิทธิจะลงประชามติเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ ก็ขอให้
 ท่านมีความภาคภูมิใจในรัฐธรรมนูญของเราว่า ถ้าดีแล้วควรเห็นชอบ ขอบคุณครับ

- ๗๔/๑

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกรรมาธิการครับ ไม่มีแล้วใช้ใหม่ครับ ขอบพระคุณมากครับ ท่านครับ ท่านสมาชิกครับ นอกจากเรื่องที่กรรมาธิการได้รายงานจบไปแล้วนี่นะครับ เราได้รับการแจ้งนะครับ จากคณะกรรมการการเลือกตั้งนะครับ จึงขอแจ้งให้ทราบด้วยนะครับในโอกาสนี้ เพราะเป็นหนังสือด่วนจากคณะกรรมการการเลือกตั้งที่น่าจะรับทราบ เพราะหนังสือลงวันที่ ๑๗ นี้เองนะครับ นั่นคือเรื่องขอแก้ไขนะครับ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงประชามติ ซึ่งได้เสนอนั้น คราวนี้ท่านได้แก้ไขเพิ่มเติมนะครับ ดังนี้ครับ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้การใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงประชามติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามตินะครับ และส่งรายละเอียดมาด้วย ซึ่งรายละเอียดก็แจ้งให้ท่านทราบ เพราะฉะนั้นขอมติรับทราบเรื่องที่ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งมานะครับ มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ รับเรื่องนี้เสียก่อนนะครับ เป็นมติครับ เชิญท่านสามขวัญครับ เรื่องอื่น ๆ

นายสามขวัญ พนมขวัญ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สามขวัญ พนมขวัญ สสร. นะครับ ผมทราบว่าจะมีการประชุมในวันพรุ่งนี้อีกนะครับ ผมคิดว่ามีประโยชน์มาก เพราะว่าจะได้มีโอกาสได้ชี้แจงปัญหาต่าง ๆ ที่ประชาชนอาจจะมีการเข้าใจผิดนะครับ แต่เนื่องจากว่ามีท่านสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญบางคนนี่นะครับ อยู่ภูมิลำเนาที่อยู่ไกล ก็อาจจะไม่สามารถที่จะมาร่วมประชุมได้ ผมมีความเห็นว่า น่าจะเรียนเชิญท่านสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญที่อยู่ในบริเวณทลของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถจะไปกลับได้ในระยะเวลาไม่นานนะครับ ถ้าอยู่ต่างจังหวัดนี้เข้าใจว่า

การเดินทางหลังจากเย็นพຼ່งนี้จะมีประชาชนเดินทางไปลงประชามติเป็นจำนวนมาก
 อย่างเช่นผมเองนี้ผมคงไม่สามารถจะอยู่ได้ เพราะว่าจะไม่มีพาหนะกลับครับ
 ขอขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คือเดียวเราดูว่า
 คือทราบวาท่านสมาชิกบางท่านบอกมีเรื่องที่จะต้องรายงานนะครับ เราก็เลยจะประชุม
 แต่ขอว่าเดี่ยวถ้าวันนี้ไม่มีเรื่อง เรื่องอื่น ๆ ไม่มีแล้ว ส่วนเรื่องจะประชุมใหม่ เดี่ยวต้องไปดู
 เรื่องที่ทางท่านสมาชิกบางท่านอยากให้รายงานนะครับ ในกิจกรรมด้วย ก็เดี่ยวจะไป
 ตรวจสอบอีกทีหนึ่งนะครับ เชิญครับท่านวิทธยาครับ

นายวิทธยา บริบูรณ์ทรัพย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 วิทธยา บริบูรณ์ทรัพย์ ครับ เนื่องจากว่าผมได้ทราบจากท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ
 หลายท่านได้บอกว่า วันนี้ทราบว่ามีกรรายงานความคืบหน้าของกรรมาธิการทั้ง ๔ ภาค
 ซึ่งกรรมาธิการทั้ง ๔ ภาคนั้นคงใช้เวลายาว อย่างเช่น ในขณะนี้เกือบหกโมงแล้ว เพิ่งจะ
 จบจาก ๔ ภาค แต่มีอีกหลายท่านเหลือเกินที่มาแล้วก็เลยไม่รอ เพราะว่ารຼ່งนี้คงจะเย็น
 คงจะไม่มีโอกาสที่จะชี้แจงในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความข้องใจ และมีประเด็นที่จะต้องนำเสนอ
 ต่อสมาชิกสภาว่างแห่งนี้ พร้อมทั้งเสนอให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติภารกิจมาได้
 ทราบด้วยว่า ได้มีสิ่งใดที่จะต้องขอความร่วมมือ และขอแก้ไข แล้วขอให้ดำเนินการในเรื่อง
 ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงประชามติ ดังนั้นเองผมอยากจะขอความอนุเคราะห์ แล้วก็
 ถ้าเป็นไปได้ ท่านประธานจะเปิดให้พຼ່งนี้อีกสักวันหนึ่งนี่จะเป็นโอกาสที่ดีต่อสมาชิก
 สภาว่างรัฐธรรมนุญ ที่ได้มีโอกาสได้แถลงสิ่งต่าง ๆ ในภารกิจที่ได้ปฏิบัติมาอย่างทั่วถึง
 และผมเชื่อมั่นว่าจะเป็ประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนทุกคนที่จะได้รับฟังด้วย
 ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี นายบรรณิธิ เศรษฐบุต ประธานสภา
 ว่างรัฐธรรมนุญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภา
 ว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ใครก่อนครับ ท่านสุรชัยกับท่าน ท่านตกลงกันแล้วกันครับ ครับ เชิญครับ - ๗๕/๑

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ เมื่อช่วงบ่ายผมขออนุญาตได้ออกจากห้องประชุมไปทำหน้าที่ประชุมที่กองทุนเงินทดแทนประกันสังคม ซึ่งเป็นภารกิจที่นัดไว้ล่วงหน้าก่อนที่สภาจะนัดประชุม ผม เสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ผมก็เลยอยากจะมาเรียนถามในสิ่งที่ไปพบเห็นกับท่านประธานว่า มันเป็นเรื่องอะไร และก็มันจริงหรือไม่ ผมไปเห็นหน่วยงานของประกันสังคมติดธงแดง ผมก็คิดว่าเป็นธงที่ต่อต้านไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ ผมถามว่า มาติดทำไม เขาบอกว่า กระทรวงสั่งให้มาติด ผมเลยไม่เข้าใจว่า ธงแดงแปลว่าอย่างไรที่ผมคิดใหม่ และกระทรวงเป็นส่วนราชการ ทำถูกหรือไม่ ผมไม่เข้าใจว่า ครม. มีมติให้หน่วยราชการ ราชการนี้วางตัวเป็นกลาง แล้วกระทรวงทำไมถึงสั่งธงแดงไปติด ผมเลยอยากจะหารือท่านประธานว่า สิ่งที่ผมไปพบเห็นมานี้ มันแปลว่าอะไรครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ผมก็ไม่รู้จะตอบอย่างไรเหมือนกันครับ ผมว่าลองดูก่อนไหมครับ ลองถามเขาดูก่อนว่า ตกธงแล้วเขาเจตนาอะไรนะครับ เพราะว่าธงดังกล่าวนั้นอาจจะจะเป็นสัญลักษณ์อะไรหรือเปล่า หรือเขาเตรียมงานอะไรไว้ก่อนใหม่ หรือเป็นธงประจำอะไรของเขาหรือเปล่านั้นครับ อย่างเจ้าหน้าที่เราเห็นไหมครับ ในห้องนี้ครับ เสื้อแดงกันทั้งนั้นเลย ครับ ลองดูก่อนดีกว่านะครับ เดี่ยวอย่าเพิ่งไปคิดในทางว่ามาต่อต้าน เดี่ยวเลยกลายเป็นต่อต้านเสียจริง ๆ นะครับ ลองดูรายละเอียดก่อนดีกว่านะครับ แต่ไม่เป็นไรนะครับ เสื้อก็ใส่กันได้ครับ อาจารย์สุรัชย์ครับ เชิญครับ

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย ก่อนอื่นต้องขออภัยนะครับ ที่ช่วงบ่ายช่วงของการแถลงผลงานของภาคกลาง ผมในฐานะที่เป็นประธานกรรมาธิการภาคกลางไม่อยู่ เนื่องจากว่าติดภารกิจมีเวทีบรรยายในเขต กทม. ก็เลยต้องขอกราบเรียนอภัยต่อที่ประชุมด้วย ผมเองตั้งใจว่ามีสภาพปัญหาหลายเรื่องจากการดำเนินการในรอบที่ ๓ หรือรอบของการเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผมรับผิดชอบ

อยู่ นั้น อยากจะนำเสนอต่อที่ประชุม ที่นี้พอทราบว่าที่ประชุมจะมีการประชุมอีกครั้งหนึ่ง ในวันพรุ่งนี้ ก็เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาต่อที่ประชุม กระผมขออนุญาตที่จะไปอภิปราย รายละเอียดในประเด็นนี้ต่อที่ประชุมในวันพรุ่งนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ พอที่ท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญก็คงตรวจสอบทางเอกสารด้วย นะครับ ว่าพรุ่งนี้แล้วจะมีรายงานส่วนอื่น ๆ ไปในคราวเดียวกันด้วยอีกหรือไม่ครับ ก็ตรวจสอบอีกทางหนึ่งครับ แต่ในขั้นนี้เข้าใจว่า สมาชิกหลายท่านก็ประสงค์จะอภิปราย กันอีกเยอะนะครับ เมื่อที่เท่าที่สอบถาม ก็มีท่านที่ได้รับข้อมูลมาหลายเรื่องนะครับ กับการที่จะต้องมารายงานถึงผลสรุป และอย่างน้อยที่สุดในวันอาทิตย์จะเป็นวันที่ ลงคะแนนทำประชามติครับ กับการที่เราจะประชุมเพื่อรายงานในเรื่องต่าง ๆ ก็คงจะ มีเวลาที่กระชั้นนะครับ แล้วก็เวลาเหลือน้อยเต็มทีนะครับ เข้าใจว่าน่าจะ เดี่ยวรอ ท่านประธานสักกิดหนึ่งนะครับ ท่านประธานขอเป็นว่าเดี๋ยวขอท่านเช็ค (Check) เอกสารอื่นด้วยนะครับ ในขั้นนี้ก็เรียนนิดหนึ่งครับ ท่านสมาชิกครับ พอดีก็มีเอกชนที่เขา สนับสนุนจัดทำป้ายเห็นชอบนะครับ เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่มีรูปผมอยู่ด้วยนะครับ เขามีรูปติดอยู่ด้วยนะครับ และก็มีการเมืองบางคนเขามอบอกว่า เอาจบหลวงไปใช้ นะครับ อันนี้ก็ทำความเข้าใจว่า ไม่มีเลยแม้สักบาทเดียวครับ ก็เป็นเรื่องที่เอกชนนี้ เขาสนับสนุนการจัดทำในครั้งนี้ครับ -----

โดยเห็นว่าในช่วงก่อนเดือนหนึ่งนี้ ท่านจะจำได้ไหมครับว่า จะมีโพลออกมาว่าประชาชนนี้ครับ ๕๐ เปอร์เซนต์นี้ยังไม่ทราบวันลงทำประชามติ แล้วก็เป็นที่ตกอกตกใจ แล้วก็วิพากษ์วิจารณ์ว่าประชาชนไม่ทราบนะครับ และช่วงต่อมาก็จะมีการรณรงค์ที่จะไม่เห็นชอบ หรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญกันหนาตามากขึ้นเรื่อย ๆ นะครับ ทางภาคเอกชนเองนี่เขามีป้ายวาง เขาก็เลยอาสาที่จะให้โฆษณาประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ซึ่งก็เลยจัดทำข้อความว่า ให้ไปลงพิจารณาเห็นชอบ แล้วก็ไม่ต้องออกกฎหมายนะครับ แต่เราในฐานะสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรามีหน้าที่ในการที่จะให้ประชาชนเห็นชอบนะครับ ก็ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของพวกเขาทุก ๆ ท่านนะครับ แต่ประเด็นสำคัญก็คือ เพื่อให้สังคมได้เข้าใจนะครับว่าเราประหยัดงบประมาณ เราก็ไม่ได้ใช้งบประมาณของแผ่นดินหรือของหลวงแต่อย่างใดเลยนะครับ ก็กราบเรียนเพื่อทำความเข้าใจกันนะครับ ท่านกฤษฎาครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล ครับ ท่านประธานครับ สิ่งที่ท่านนำเสนอเมื่อกี้ผมขอชื่นชมในความกล้าหาญของท่านประธานนะครับ เพราะว่า ณ วันนี้สังคมก็พยายามที่จะบอกว่าเราสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ เราทำร่างรัฐธรรมนูญกันมาเอง ทำไมไม่กล้าพูดอย่างเต็มปากว่าเห็นชอบ ในขณะที่ท่านเองพูดง่าย ๆ ว่ากล้าที่จะยอมเอาตัวเองเข้าแลกนะครับ และแสดงความเห็นอย่างจริงจังนะครับว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับที่ประชาชนควรจะพิจารณาแล้วก็เห็นชอบ ตรงนี้ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องนะครับ เพราะว่าเราล่าสุดก็อาจจะถูกโจมตีวิพากษ์ว่า ทำไม สสร. ก็มัวมาอม หรือบอก สสร. แอ๊บแบ๊วกันบ้าง ใช้ภาษาศัพท์ปัจจุบันนี้กันอยู่นะครับ ผมคิดว่าในส่วนตรงนี้นะครับ ผมว่าก็ขออนุญาตชื่นชม ขอบคุณไปยังภาคเอกชนด้วยนะครับที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในหลาย ๆ ส่วนนะครับ ซึ่งกรมการกลางเองก็ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนนะครับ ไม่ว่าจะเป็นธนาคาร ห้างร้าน อีกหลาย ๆ ส่วนนะครับที่ได้ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ทีโอที (TOT) นะครับ แม้กระทั่งปั้มน้ำมันต่าง ๆ ที่ได้ร่วมรณรงค์ติดสนับสนุนในการไปร่วมลงประชามติ วันที่ ๑๙ สิงหาคมเช่นเดียวกันนะครับ ก็ขออนุญาตใช้เวลาเท่านี้ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ ก็ตอนแรกพอเราถูกวิพากษ์วิจารณ์เราก็ถอยเหมือนกันนะครับ เพราะ
 เราก็เกิดความไม่แน่ใจว่าจะถูกต้องไหม จะควรไม่ควรนี่นะครับ แต่พอเอาเข้าจริง ๆ
 ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เราที่ต้องกล้าที่จะเผชิญกับความเป็นจริงนะครับ ครับ อาจารย์ปกรณ์
 แล้วก็พี่เกียรติชัยครับ อาจารย์ปกรณ์ครับ เชิญครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากกร
 สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ มี ๒ เรื่องนะครับ จะปรึกษาท่านประธาน คือ เรื่องแรก นี่ก็ค
 เป็นเรื่องที่ยากเห็นด้วยกับสมาชิกทุกท่านนะครับ ที่จะเสนอให้มีการประชุมในวันพรุ่งนี้
 เพราะว่าเราห่างเหินการประชุมมานาน ก็เลยทำให้ภาวะของการที่เราจะทำงานร่วมกัน
 อย่างเข้มแข็งนี้อาจจะมีความรู้สึกว้าก่าด่าลงไป พรุ่งนี้ก็คงจะเป็นวันสุดท้ายซึ่งเป็น
 เรื่องที่สำคัญ ผมคิดว่ามันจะเป็นการประมวลการทำงานและชี้แจงส่วนต่าง ๆ ที่จะชี้แจง
 ออกไปได้ ในเรื่องที่ ๒ นี่เป็นเรื่องที่ผมเข้าใจว่า สมาชิกหลายท่านอาจจะลืมไปเหมือนกับ
 ผมนะครับ ก็คือเรื่องของการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ซึ่งอยากจะเรียนปรึกษา
 ท่านประธานว่า โดยระเบียบนี้ระบุว่า ดูเหมือนว่าจะมีระเบียบคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติ ๒๕๕๐ ข้อ ๑๐๖ นี่นะครับ
 ว่า เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับประกาศผลการรวมคะแนนออกเสียงจาก
 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้วนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการ
 รวมผลออกเสียงประชามติ แล้วก็แจ้งผลไปยังประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประกาศ
 ผลการออกเสียง เพราะฉะนั้นการประกาศผลการออกเสียงประชามตินี้เป็นหน้าที่ของ
 สภาร่างรัฐธรรมนูญ อันนี้ถูกต้องไหมครับ เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ผมคิดว่าการประชุมใน
 วันพรุ่งนี้ก็ยังมีความสำคัญมากขึ้น และขณะเดียวกันในการประชุมในวันที่ ๒๐ ตอนเย็น
 นี่นะครับ ที่ท่านประธานกรุณากำหนดไว้เป็นวาระเรื่องอื่น ๆ เข้าใจว่าเป็นการรับทราบผล
 แต่ว่าจะประกาศผลได้หรือไม่นั้นก็คงเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ผมเรียนอยากให้ท่านประธานชี้แจง
 เรื่องนี้ด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ อาจารย์ปกครองครับ ก็คงชี้แจงได้ว่าได้ปรึกษากับท่านประธานสภาว่าง
 รัฐธรรมนูญ ท่านก็เห็นว่า เมื่อ กกต. รายงานผลมาประมาณหกโมงเย็นนะครับ เราก็จะ
 เอาผลที่ กกต. รายงานมาประกาศผลเป็นทางการ ตามประกาศของสภาว่างรัฐธรรมนูญ
 ดังกล่าวนี้นี้ครับ ท่านอาจารย์เกียรติชัยครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
 ท่านสมาชิก สสร. ครับ ผมได้ฟังสิ่งที่เป็ข้อกังวลของท่านประธานเกี่ยวกับเรื่องป้ายที่ขึ้น
 โฆษณาคราวนี้ด้วยความเข้าใจและเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง จริง ๆ ในฝ่ายสื่อมวลชนซึ่งผมร่วม
 อยู่ด้วยก็ได้รับฟัง ได้รับเสียงเรื่องนี้มา แต่สิ่งหนึ่งซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องดีเสียอีก
 และผมคิดว่านี่คือวิธีการหนึ่ง ซึ่งผมถือว่าในแง่ของการประชาสัมพันธ์เราประสบ
 ความสำเร็จ เพราะว่าสิ่งหนึ่งที่เราพยายามทำก็คือ ทำในลักษณะที่ผมใช้คำว่า เป็นการ
 ประชาสัมพันธ์โดยตรง ในการที่จะไปชักชวนให้ผู้คนซึ่งเห็นดีเห็นงาม เห็นชอบกับ
 ร่างรัฐธรรมนูญที่เราแจกจ่ายออกไปแล้วนั้น แสดงออกมาถึงการสนับสนุนเราออกมา
 ให้ได้จริง ๆ แล้วนี่ในฝ่ายประชาสัมพันธ์เราได้พยายามไปในหลาย ๆ แห่งด้วยเข้าไป
 ที่จะให้เขาออกป้ายในลักษณะอย่างนี้มาสนับสนุนสิ่งที่เรากำลังทำอยู่ กำลังดำเนินการ
 อยู่ในขณะนี้ ซึ่งก็ปรากฏว่าได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง เพราะฉะนั้นเมื่อป้ายที่ปรากฏออกมา
 อย่างนี้ โดยเจตนาดี โดยความตั้งใจจริง โดยการสนับสนุนจริงจากภาคเอกชนที่ทำ
 ออกมา ผมจึงถือว่าเป็นเรื่องดีมาก แล้วก็ประสบผลสำเร็จในแง่ประชาสัมพันธ์ ที่เรา
 สามารถให้ภาคประชาชน ภาคอื่นที่เขาเห็นด้วย แสดงออกถึงการเห็นด้วยเหล่านี้ แม้ว่า
 จะมีภาพของท่านออกไปปรากฏด้วย โดยเจตจำนงของทางฝ่ายภาคเอกชนจัดทำ ผมก็
 ยังถือว่าเป็นสิ่งดีในแง่ที่ว่าในฐานะซึ่งเป็นรองประธาน เป็นผู้นำขององค์กรของสภาเรา
 การที่เรานำเอาคนในระดับซึ่งจะเป็นผู้นำขององค์กรออกมาแสดงจุดยืนที่ชัดเจนต่อการ
 สนับสนุนรัฐธรรมนูญของเราขณะนี้เป็นสิ่งดี ไม่ใช่เรื่องเสียหายเลย จะดีเสียอีก
 และหากทำได้นี่เราอยากจะเอาคนในสังคมในระดับที่เป็นผู้นำขององค์กรเหล่านี้ออกมา
 ในลักษณะอย่างนี้ด้วยเข้าไป เพราะฉะนั้นผมคิดว่า เรื่องซึ่งก็ธรรมดาครับ ฝ่ายที่
 กล่าวหาว่าความก็ว่ากันไปได้เรื่อย ๆ ผมคิดว่าอย่าเป็นข้อกังวลมากเกินไป ผมกลับคิดว่า

เป็นสิ่งซึ่งเราทำได้ดีแล้ว แล้วเราเดินมาถูกทางแล้ว ไม่เสียหายหรอกครับ
ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แหม ได้ยินอย่างนี้แล้ว น่าจะขึ้นอีกสัก ๑๐ ป้ายนะครับ ครับ พอดีท่านประธานก็โน้ต
(Note) มานะครับว่า ก็ให้นัดประชุมพ่วงนี้ ปายโมงครึ่งนะครับ ขอบพระคุณท่านสมาชิก
ที่มาประชุมทุกท่านนะครับ วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา

การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

<u>ที่ปรึกษา</u>	นายจเร พันธุ์เปรื่อง นางสาวยุพา ศิริประภาพร	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุม และชวเลข
------------------	--	---

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนัยนา เปรมประพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางบังอร วิบูลโกศล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางนนท์สมภรณ์ ชุนทองจันทร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวฐานวีร์ เกิดไธสงค์ศรี	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗
นางสาวสุวรรณา จันทร์แดง	เจ้าพนักงานธุรการ ๕

ผู้จัดรายงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๓)

นางสาวสรินทร์ กนกอุดม	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์	นางนัชชา โนไธสง
นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์	นางสาววิรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวปติตตา ธีรนนท์	นางสาวประไพพิศ ดีสุน
นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ	นางสาวนงลักษณ์ คุ้ม
นางสาวสมร เกตุศรี	นางสาวรัตนา ภูระหงษ์
นางสาวรัศมี บานเย็น	

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(คณะกรรมการยังมีได้ตรวจ และสภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตเจตนาธรรมณ์
จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม ยังมีได้ตรวจ และสภาฯ ยังมีได้รับรอง เนื่องจากได้มีการ
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ทำให้สภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลง

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมสภาร่าง
รัฐธรรมนูญครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒๘ วรรค
สอง

(นายพิฑูร พุ่มทิวัญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ - ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ

กลุ่มงานรายงานการประชุม

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข